דבר

דבר יום ראשון י"א תמוז תשנ"ה 9.7.95 גליון 21601

16 עמודים. המחיר 3.50 ש"ח (כולל מע"מ) באילת 2.99 ש"ח

חדשות חוץ	5
כלכלה וחברה	7–6
עכשיו	11
תיירות ונופש	12
ספורט	15–14

חידושים בפארק השעשועים שליד מושב לכיש (עמ' 12)

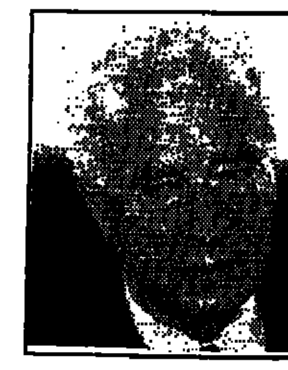

קשה לבוא בטענות לשרים על רקע התבטאויות רבין (עמ' 9)

סיום שנת הלימודים הוא זמן טוב למודל חינוכי חדש. פרויקט ביוזמת אסתר חכם (עמ' 11)

היערכות בשב"כ להתמודדות עם התנגדות אלימה של המתנחלים לנסיגה מהגדה

"מתנחלים הציגו בפניי תסריט רצחני לסיכול תהליך השלום", אומר שר בממשלה; ליבאי: ניאלץ להפעיל תקנות הביטחון לשעת חירום.

מאת **אמיר נוימן ואון לוי**

שירות הביטחון הכללי ומשטרת ישראל עוקבים בדריכות אחר פעילותם של גורמים ימניים קיצוניים בשטחי יהודה ושומרון, מחשש שגורמים שינסו למנוע התקדמות תהליך השלום עם הפלסטינים גם בדרכים אלימות. גורמים בכירים במערכת הביטחון סירבו אמש לאשר או להכחיש דבר הימצאותו של מידע מפורט בדבר התארגנות מחתרתית יהודית בשטחי הגדה, אך אישרו כי במערכת הביטחון נערכו בשבועות האחרונים מספר דיונים חסויים על מנת להיערך לקראת אפשרות של הפרות סדר המוניות ואלימות, מצד מתנחלים ברחבי יהודה ושומרון.

לדברי אותם גורמים, על פי המידע המצוי בידי כוחות הביטחון, המתנחלים, בעידוד סיעות פוליטיות בישראל, מכינים סדרה של הפרות סדר, הם ינסו לשבש את סדרי המנהל החיים בשטחי יהודה ושומרון. אותם גורמים אמרו עוד, כי במהלך דיונים שהתקיימו בשבועות האחרונים בלשכת ראש הממשלה, הציגו נציגי שירות הביטחון הכללי והמשטרה מספר תסריטים אפשריים, ביניהם תסריטים של הפרות סדר, ובכלל זה שימוש בנשק בידי המתנחלים כנגד ערבים, ובמקרים מסוימים גם כנגד כוחות הביטחון.

בצה"ל אמרו אמש, כי אין בידיהם אלו בכדי להעיד על מידע קונקרטי המצוי בידם, וכי תוכנם להיערך לקראת כל אפשרות, ובכלל זה תסריטים קשים במיוחד.

שר ממפלגת העבודה אמר, כי בימים האחרונים העלו בפניו פעילים מרכזיים בקרב המתנחלים אפשרות, שלפיה יפעלו בצורה אלימה ורצחנית, כדי לטרפד את התקדמות המשא ומתן עם הרשות הפלסטינית.

השר, שביקש שלא לזהות את שמו, אמר כי בפגישה ביניהם אמרו לו פעילים אלה כך: "מה יקרה אם שניים שלושה מתנחלים יעברו ליד משמר של המשטרה הפלסטינית, יהרגו כמה שוטרים פלסטינים ויסעו לאחר מכן, 'חשבנו שהם מחבלים' כך נוכל להשיג במהירות הסלמה בשטח, ולגרום להפסקת התהליך".

שר המשפטים דוד ליבאי אמר, כי הממשלה לא תהסס להפעיל את תקנות הביטחון לשעת חירום, אם המתנחלים יאבדו את כושר ההבחנה בין מותר לאסור על־פי החוק.

בתשובה לשאלה, בדבר האפשרות שגורמים קיצוניים בקרב המתנחלים ינקטו מעשים קיצוניים כדי לטרפד את התהליך, אמר אמש ליבאי, כי הוא מקווה שמנהיגי המתנחלים ידעו לעשות הבחנה זאת. "אם לא יעשו את ההבחנה המתחייבת, הם יאלצו את הממשלה להתערב ולהפעיל נגדם את תקנות הביטחון לשעת חירום. אני אינני רוצה בזאת", אמר.

בהתייחסו לאפשרות שקיצוניים בקרב המתנחלים ינסו לטרפד באמצעים שונים את ההיערכות מחדש של צה"ל, אומר מזכ"ל העבודה נסים זוילי, כי על הצבא לקחת בחשבון אפשרות כזאת ולהיערך לתגובה קשה.

"אייתולות"

זוילי קרא לרבנים לגלות אחריות ולא להיות "אייתולות". הוא סבור, כי למרות התבטאויותיהם הקשות יש אפשרות של הידברות עם רבני ישיבות ההסדר וישיבות המזרחי הנדרשים עתה לשאלת פינוי התנחלויות ובסיסי צה"ל בשטחים.

הוא תקף חברי כנסת ממפלגות הימין על העמדות הקיצוניות שהם נוקטים, והאשים בעניין זה את יו"ר הליכוד בנימין נתניהו, כי הוא משחק "משחק כפול".

הליכוד גינה בחריפות את דברי ראש הממשלה יצחק רבין, אשר כינה קבוצת רבנים קיצוניים מארה"ב בשם אייתולות. בראיון ל"דבר" שהתפרסם ביום שישי תקף ראש הממשלה את הימין הקיצוני, ובין השאר קבוצת רבנים קיצונית המסיתה נגד הממשלה על רקע המו"מ לשלום, ואמר, כי השם אייתולות מתאים להם יותר מרבנים.

לשכת הליכוד המתכנסת היום לדיון בהתארגנות הליכוד "לטובת הסכנות הצפויות כתוצאה ממימוש שלב ב' של הסכם הצהרת העקרונות", תדון גם ב"גסות רוחו של ראש הממשלה והשוואתו רבנים לאייתולות איראניים".

צה"ל נערך

בצה"ל נערכים לקראת אפשרות של התגברות אירועי הפרות הסדר בשטחי יהודה ושומרון. לכוחות הפועלים בשטח ניתנו הנחיות לגלות עירנות מירבית, ולהגיב במהירות על כל אירוע של הפרות הסדר.

גורם צבאי בכיר אמר אמש ל"דבר": "הפרות הסדר הינן על רקע שחרור האסירים הפלסטינים. הן היו צפויות. אנחנו ערוכים כדי למנוע התפשטותן ומניעתן".

שוטר משמר הגבול נפצע אתמול באורח קל ונער מקומי ניפצע באורח קשה במהלך הפרות סדר המוניות שהיו אתמול בצומת המזרחית של העיר ג'נין. השוטר טופל במקום ושוחרר והנער הערבי, שנפצע באורח קשה, הועבר באמצעות אמבולנס לבית החולים רמב"ם בחיפה, לקבלת טיפול רפואי.

במהלך הפרות הסדר חסמו המתפרעים את הכביש הראשי, זרקו בקבוקי תבערה ואבנים והבעירו צמיגים. כוח של צה"ל ומשמר הגבול פיזר את המתפרעים, תוך שימוש באמצעים לפיזור הפרות הסדר.

הפרות הסדר הזלו עוד ביום שישי, כאשר בקבוק תבערה נזרק לפנות בוקר

(המשך בעמוד 2)

חשש להתקפת קטיושות; תושבי גבול הצפון ירדו למקלטים

מאת **און לוי**

כוננות הוכרזה אמש בגבול הצפון, ותושבי גבול הצפון קיבלו הוראה לרדת למקלטים, לאחר חילופי אש בין כוחות צה"ל למחבלים באזור העיירה נבטייה. ההנחיה באה לאחר חילופי אש בין כוחות צה"ל למחבלים באזור העיירה נבטייה.

אמש פתחו מחבלים של החזבאללה באש לעבר כוח של צה"ל שעסק בפעילות מבצעית. חיילי הכוח השיבו אש לעבר מקורות הירי, וככל הנראה פגעו באחד הבתים בעיירה נבטייה.

מיד לאחר היוודע דבר התקרית, בשעה 11 בלילה, הורתה מפקדת העורף בפיקוד צפון לתושבי גבול הצפון לרדת למקלטים ולחדרי הביטחון, בשל חשש להתקפת קטיושות, ולשהות בהם עד להודעה חדשה.

פיקוד הצפון הודיע בערוץ הביטחון לישובים שימשיך לעדכן את האוכלוסיה על המצב באזור.

המרגל קלינגברג מוצא מבית המשפט בבאר־שבע בדרכו חזרה לבית הסוהר (צילום: באדיבות 'מעריב')

בכירים בעבודה: פרסום התחקיר על צאלים ב' עשוי לעכב מינוי ברק לשר

גורמים צבאיים: "מדובר במידע ממוחזר, חלקי, שקרי ומטעה"; הטלוויזיה נמנעה משידור החומר: "אין בו גילויים מהותיים"

מאת **אמיר נוימן, אריה דיין, און לוי ואביבה זלצמן**

במפלגת העבודה הובעו אתמול חששות, כי התחקיר אודות פרשת צאלים ב', שהתפרסם בסוף השבוע ב"ידיעות אחרונות", אכן תושף פרשיה, אמורה וקשה, של טיוח בצמרת צה"ל.

אישים בכירים בעבודה, שסירבו לדבר על עמדתם בפרשה "לייחוס ולציטוט", התייחסו לכך בתמורה רבה ואמרו, כי הדבר עלול לגרום להסתבכותו של הרמטכ"ל היוצא אהוד ברק, ואולי גם לעיכוב מינויו לשר הפנים. עם זאת, להערכתם ראש הממשלה יצחק רבין לא ייתעו מלמנות את ברק, כל עוד אין בפרשה התפתחות משפטית בפועל.

אהוד ברק וסגן שר החוץ יוסי ביילין מועמדים לצירוף לממשלה בראשית החודש הבא, ואישור מינויים צפוי במרכז מפלגת העבודה ככל הנראה בשבוע הבא וימים אחדים לאחר מכן בכנסת.

גורמים צבאיים שמכירים את נושא התאונה בצאלים ב', הגיבו בביטול הרימו גבה סביב עיתוי פרסום הדברים, והצורה המניפולטיבית של הצגתם. לדברי אותם גורמים "המדובר במידע ממוחזר, חלקי, שקרי ומטעה. קראנו את הכתבה, ולא רק שלא מצאנו בה דברים חדשים, מצאנו בה סילופים של האמת".

הקצינים הבכירים המשרתים עדיין בצבא, סירבו להתבטא בשמם. הם אמרו כי תחושתם היא שמעיתוי הפרסום, והצורה נודף ריח פוליטי. לדבריהם "הניסיון להכפיש קצין כמו אהוד ברק, ששירת 35 שנה בצבא, והוא הקצין המעוטר ביותר בתולדות צה"ל, שעמד באופן אישי בראש עשרות פעולות מעבר לקווי אויב, אדם שסיכן לא פעם את חייו כדי להציל חיים של אחרים – הניסיון להטיל בו דופי גורר תחושות של זעם וכעס".

ח"כ לנדאו תובע

ח"כ עוזי לנדאו, העומד בראש ועדת המשנה לענייני צה"ל ומערכת הביטחון של ועדת הכנסת לביקורת המדינה, אמר בסוף השבוע, כי יעלה לדיון בוועדה את ממצאי התחקיר שפורסם ביום שישי ב"ידיעות אחרונות", על התאונה בצאלים, שבה נהרגו בנובמבר 1992 חמישה מלוחמי סיירת מטכ"ל. בכתבה נאמר, בין השאר, כי הרמטכ"ל דאז, אהוד ברק, מסר גרסאות מנוגדות בשני הליכי חקירה צבאיים שונים, וראש אמ"ן דאז, אורי שגיא, זימן לפני הופעתו בוועדת החקירה עדים מרכזיים לשיחה, "כדי להבין מה קרה שם".

ועדת המשנה לענייני צה"ל ומערכת הביטחון אמורה לדון השבוע בממצאי דו"ח של מבקרת המדינה, מרים בן פורת, העוסק בביצוע של תחקירי ביטחון שוטפים בצה"ל. ח"כ לנדאו מתכוון להעלות לדיון, במסגרת הזאת, גם את שאלת טיפולו של צה"ל בתאונה בצאלים.

הודעת המפד"ל

ח"כ שאול יהלום מהמפד"ל הגיש הצעה דחופה לסדר היום של הכנסת, בדרישה לדון בגילויים החדשים אודות טיוח האירועים שליוו את אסון צאלים ב', בו קיפחו את חייהם חמישה לוחמים מסיירת מטכ"ל. ח"כ יהלום תומך בדרישתם של ההורים השכולים להקים ועדת חקירה ממלכתית, שתחשוף את האמת לפרטיה ותסיר ספקות מלב באשר למעורבותם של קצינים בכירים ביותר בצה"ל.

כחבר הוועדה לביקורת המדינה לענייני צה"ל ומערכת הביטחון, פנה יהלום אל יו"ר הוועדה, ח"כ עוזי לנדאו, וביקש לקיים בה דיון מפורט בהיבטים השונים של הפרשה.

(ע). – יו"ר סיעת צומת ח"כ מודי זנדברג דרש במוצאי שבת מראש הממשלה יצחק רבין להודיע על השעיית מינויו של אהוד ברק לשר בממשלה. זאת, בעקבות הטענות המועלות כלפי הרמטכ"ל לשעבר בכתבת התחקיר.

ח"כ זנדברג דרש גם הקמת ועדת חקירה ממלכתית, אשר תבחן את הטענות המועלות כלפי ברק. "העובדות שנחשפו, אם הן נכונות, מטילות צל כבד ביותר על תיפקודו של ברק כרמטכ"ל, באופן המחייב את בירור הפרשה כולה בצורה מעמיקה", אמר.

הטלוויזיה הגיעה למסקנה כי חומר התחקיר על צאלים ב' לא ראוי לשידור. התחקיר על אסון צאלים ב' הוגש במקביל ל"ידיעות אחרונות" ולטלוויזיה הישראלית, אך הטלוויזיה החליטה לא לפרסמו.

מנכ"ל רשות השידור מרדכי קירשנבאום אישר, כי אכן כך היו הדברים: "הטלוויזיה השתתפה בתחקיר, והגענו למסקנה שלא ראוי לשדר את זה, ולא מצאנו גילויים חדשים, וגם הפרטים שנוספו לא שינו במהות את הדברים שפורסמו בעבר". עוד אמר קירשנבאום, כי מבחינת הראיות היו שתי בעיות: או שהטלוויזיה היתה חושפת עצמה לתביעת דיבה, או שהיתה צריכה לחשוף מקור מידע. לדבריו עיתון ראשי החליט אחרת ולפרסם את הדברים.

לשאלה, האם אין בסיפור שברק לא היה מוכן לחזור עם מסוק כדי לקחת פצועים, מידע חדש וחשוב, הראוי שהטלוויזיה תפרסם, ענה קירשנבאום: "כל הסיפור עם המסוק פורסם בעבר, ויש בו מבחינה מסוימת היטפלות, ולא ראוי לעשות מזה סיפור גדול".

קירשנבאום ציין, כי ההחלטה שלא לפרסם את הדברים היתה של הדרג המקצועי: "אחרי התלבטות גדולה ובדיקת כל הנתונים, ולאחר שהתברר שאין פה אזור חדש על הפרשה, כל מי שעקב אחרי אירועי צאלים והפרסומים בזמן ועדת החקירה, חקירת מצ"ח והבג"ץ, קיבל פה מעט מאוד אינפורמציה חדשה, ולא מצאנו סיבה לפרסם את זה".

מנהל הטלוויזיה יאיר שטרן אמר, כי לא היו כל לחצים ולא שיקול פוליטי, שלא לשדר את הדברים, "אלא שיקול מקצועי, ובעיקר משפטי. כל מיני טענות שיש בתחקיר, מבחינתנו לא היו מגובות בעדות או מסמכים וקלטות וידיאו, שיכולים לאשש את הדברים האלה, ואנחנו צריכים להיות יותר זהירים. לקחנו בחשבון אפשרות שאם ניתבע, נצטרך להוכיח שאמת דיברנו, ולא היו לנו כל הראיות לכך, משום שחלקן הושגו בדרכים לא כשרות ולא רצינו להשתמש בהן".

דובר צה"ל אמר בתגובה, כי "מדובר אכן במיחזור של חומר ישן שחלקו שקרי חלקו שגוי".

בתו של המרגל קלינגברג: אבי מוכן לכל תנאי כדי להשתחרר

מאת **גדעון קוץ, פריס**

סילוויה קלינגברג, בתו המרגל מרכוס קלינגברג, שבקשתו להשתחרר ממאסרו נדחתה בסוף השבוע, תבוא היום לישראל ותיפגש עם אביה. אתמול אמרה בשיחה עם כתב "דבר" בפריס כי במצבו הבריאותי של אביה חלה השבוע הרעה נוספת, וביום רביעי הוא עבר עוד אירוע מוחי.

"תנאי הכלא מרעים את מצבו", אמרה. סילוויה קלינגברג אמרה כי היא מאוכזבת מאוד מההחלטה. אף כי לא היו בידיה הבטחות "אבל קיוויתי", אמרה. עוד אמרה כי איננה יכולה להבין את הטיעון, לפיו אביה עלול עדיין להזיק לבטחונה של ישראל. "אחרי כל כך הרבה שנים שעברו לגבי מה שהוא יודע, אינני יודעת אם יש בו עדיין איזו שהיא אקטואליות. ושנית אבי לא מתכוון לדבר. הוא איש זקן וחולה, שכל מה שהוא רוצה זה לסיים את חייו בחברת אנשים שקרובים לו. אין לו שום עניין לספר או לדבר".

היא אמרה עוד, כי אביה מוכן לקבל את כל התנאים שיציבו לו, אם ישוחרר. למשל, בדבר מקום מגוריו העתידי. בתו של מרכוס קלינגברג מתגוררת בפריס מאז מעצרו של אביה. כל השנים שמרה על דיסקרטיות רבה בכל הנוגע לפעילות למען שחרורו המוקדם של אביה מהכלא.

על דחיית בקשתו של קלינגברג להשתחרר – עמ' 16.

רוס מגיע לארץ לתאום שיחות הקצינים

"ידלג" במשך השבוע בין ירושלים לדמשק; ייפגש גם ערפאת

מאת **דבורה פרל, וושינגטון**

הכנת השלב הבא במו"מ הישראלי־סורי – שיחות הקצינים בעקבות מפגש הרמטכ"לים – יהיה המטרה המרכזית ומרכז פעילותו של ראש צוות השלום האמריקאי, דניס רוס, המגיע מחר לארץ.

רוס עומד לצאת מוושינגטון היום, וייפגש מחר עם ראש הממשלה יצחק רבין, שר החוץ שמעון פרס, הרמטכ"ל רב־אלוף אמנון ליפקין־שחק ואחרים.

השגריר איתמר רבינוביץ' יצא הלילה בדרכו לארץ, כדי להשתתף בהכנות לקראת השיחות עם רוס והדיונים עמו.

כוונת הממשל האמריקאי היא לכנס את שיחות הקצינים־המומחים בוושינגטון בשבוע הבא, כבראה לקראת סופו, לסבב שיימשך עשרה ימים עד שבועיים. אולם התשובה הסופית של הסורים תתקבל מפי הנשיא אסד, כאשר יבקר שם רוס ביום שלישי, וישמע ממנו את הערכתו לגבי שיחות הרמטכ"לים. כזכור, בדצמבר שעבר, אחרי הפגישה בין הרמטכ"ל לשעבר אהוד ברק והרמטכ"ל הסורי, חיכמאת שיהאבי, החליט אסד להשעות את המו"מ כליל.

אולם ההערכה כיום בוושינגטון היא, שאחרי עבודת ההכנה הרבה שנעשתה לקראת שיחות הרמטכ"לים, צפוי השלב הבא בתהליך להתקיים ללא עיכובים.

ביום רביעי אחר הצהריים ישוב רוס לארץ לסיבוב שיחות נוסף. את יום חמישי יקדיש לנושא הפלסטיני וייפגש עם יאסר ערפאת.

באשר לאפשרות שההסכם עם הפלסטינים ייחתם בוושינגטון, "עדיין לא נשלחו הזמנות", אומרים פקידים בממשל, שממשיכים להבהיר שכאשר יושלם ההסכם (ומבינים שעתה יתכן שהדבר יושג רק בחודש הבא – חודש החופשות באמריקה), "בשמחה מאוד לארח את הטקס".

קיימת אפשרות שדניס רוס ישוב שנית לדמשק, אם יתעורר הצורך. אולם כרגע התכנון הוא שייצא חזרה לוושינגטון ביום חמישי, ועם שובו יתחילו ההכנות למפגש הקצינים כאן.

צה"ל ירשום הערה למפקד בסיס עציון על מכתבו לטירונים

מאת **און לוי**

מפקד חילות השדה האלוף זאב ליבנה יעיר למפקד בסיס הטירונים עציון על המכתב ששלח לחיילים בדבר ההכנות לפינוי בסיס עציון.

גורם צבאי בכיר אמר אמש ל"דבר": "המכתב הזה הוא התרגשות של מפקד חדש ששגה כאשר הוציאו לחייליו. לא היה צורך במכתב וגם מה שכתוב בו איננו ראוי".

מפקד בסיס הטירונים שיגר לחייליו מכתב ובו הוא כתב כי הפינוי הוא משימה ציונית שתשפר את תנאי שירותם. במכתבו כתב: "בפני בסיס טירונים עציון ניצבת משימה לאומית־ציונית בעלת משמעויות רבות הקשורות לתהליך השלום. על כל חייל וחיילת להתחיל ולהתכונן את נושא הפרידה יחד עם מפקדיהם. לאחר תקופת המעבר האינטנסיבית נזכה כולנו לתנאי מחיה שמעולם לא הכרנו, כמו מזגנים בכל חדר, בריכה ומגרשי כדורגל".

המלצה להתיר לחיים כהן להתמודד בפריימריס בעבודה למרות העבירות שביצע

מאת **אמיר נוימן**

מזכ"ל מפלגת העבודה, נסים זוילי, יגיש השבוע ליו"ר העבודה, ראש הממשלה יצחק רבין, וליו"ר ועדת החוקה, השר דוד ליבאי, את מסקנות הוועדה המשפטית, שבחנה את עניינו של מזכיר מחוז ירושלים של העבודה, חיים כהן. שלשום אמר זוילי, כי לא גיבש עדיין את דעתו באשר להמלצת הוועדה.

כהן, שהורשע ב־1993 בבית המשפט העליון בעבירות שוחד וגניבה שביצע ב־1981, מבקש להתמודד בפריימריס על מקום ברשימה לכנסת, אך כשירותו להתמודד מוטלת בספק לאור העובדה, שביהמ"ש העליון לא פסק, האם יש קלון בעבירות שבהן הורשע.

על־פי חוקת מפלגת העבודה, מי שהורשע בעבירות שיש עמן קלון לא יכול להיות חבר המפלגה, להתמודד ולהיבחר מטעמה.

שאלת כשירותו של כהן עלתה בשנים האחרונות לדיונים חוזרים ונישנים, אך לא הוכרעה מסיבות פרוצדוראליות ופוליטיות, ולפיכך החליט מזכ"ל העבודה, להטיל על ועדה משפטית מיוחדת להכריע בסוגיה.

הוועדה, בראשות השופט לשעבר דן כהן, סיכמה את המלצותיה בשבוע שעבר. חברי הוועדה סברו, כי העבירות שבהן הורשע חיים כהן מצויות בקטגוריה של עבירות שיש עמן קלון. עם זאת, בהתחשבם על תקדימים ועל העובדה, שחלף זמן רב מאז ביצוע העבירות, הם ממליצים לאפשר לכהן להמשיך להיות חבר במפלגת העבודה ולהתמודד על כל תפקיד.

המשך השיחות על הסכם הביניים יתקיימו במקום סודי באיטליה

מאת **מוטי בסוק ומיכל סלע**

מנכ"ל משרד החוץ, אורי סביר, וחבר הרשות הפלסטינית, אבו־עלא, יקבעו בפגישתם היום, כי השיחות בין ישראל והפלסטינים, על הסכם הביניים יימשכו בשבועות הקרובים במקום סודי באיטליה. יתכן, כי השלב האחרון בשיחות ייערך בוושינגטון. בשתי המשלחות סבורים, כי לא ניתן לעמוד בתאריך היעד החדש, ה־25 ביולי, וכי ההסכם ייחתם רק בחודש אוגוסט.

ביום שישי נערכה התייעצות נוספת לקראת המשך השיחות עם הפלסטינים, בהשתתפות ראש הממשלה, יצחק רבין, שר החוץ, שמעון פרס, אורי סביר, ראש המשלחת הישראלית, אלוף עוזי דיין, ואחרים. בשיחה נותחו תוצאות הפגישה האחרונה בין פרס ויאסר ערפאת בעזה ונקבעו הנחיות להמשך המו"מ עם הפלסטינים. היום תתקיים, כאמור, פגישה נוספת בין סביר ואבו־עלא, ובה ייקבעו העקרונות להמשך המו"מ בין שני הצדדים. לדברי סביר, כ־120 עמודים מתוך 200 עמודי ההסכם כבר נכתבו.

נראה כי יסוכם על המשך מרוכז של השיחות, החל מיום שני, במקום סודי באיטליה. את ההצעה לקיים את השיחות באיטליה העלתה שרת החוץ של איטליה בביקורה בישראל לפני כשבוע. ההחלטה לערוך את השיחות מחוץ למזה"ת נועדה לאפשר לעשרות המומחים משני הצדדים להתפנות מעיסוקיהם ולהתמקד במו"מ. בשבועות האחרונים כבר נפגשו הצוותים מספר פעמים באיטליה. השיחות עצמן תהיינה סגורות לתקשורת.

לקראת חידוש השיחות, שונה מבנה המשלחות. בעוד שעד כה התנהלו השיחות בשלושה ערוצים מקבילים, בטחוני, אזרחי ובחירות, הרי שמעתה תהיה משלחת אחת לכל צד, בראשות סביר ואבו־עלא. השיחות ייערכו בו־זמנית באותו מקום, בהרבה מאוד תת־ועדות. ועדה מיוחדת תקבע את נהלי הבחירות למועצת האוטונומיה ולבחירות יו"ר האוטונומיה, שייערכו בחברון. ועדה אחרת תדון בסידורי השיטור של הכוחות הפלסטינים באזורים הכפריים. יתכן שהשיחות להעברת הסמכויות יימשכו בקהיר, להוציא נושאים רגישים, כמו מים וקרקעות, שייערכו באיטליה. הנושא יוכרע בפגישת סביר־אבו עלא היום.

מאחר שהנושא הכלכלי תופס מקום מרכזי בשיחות, צורף לוועדת ההיגוי של המשלחת הישראלית גם מנכ"ל משרד האוצר, דוד ברודט.

לדברי גורמים פלסטינים, המעורבים במשא ומתן, מגלה ישראל לאחרונה הבנה לעמדות הפלסטיניות ורצון להיענות לחלק מהדרישות. בפגישה האחרונה של שר החוץ פרס עם ערפאת נאמר, כי ישראל תנסה למצוא פתרון בעניין חברון, מתוך הבנה שאי־אפשר לקיים בה בחירות פלסטיניות בנוכחות הצבא.

לדיון שיתקיים השבוע, תבוא המשלחת הפלסטינית המורחבת מצויידת בהוראות ברורות בנושא שבעיני הפלסטינים עומד במרכז המחלוקת – שטח ב'. הכוונה לכל האזורים שאינם ערים פלסטיניות ואינם התנחלויות. הפלסטינים דורשים לקבל את מלוא הסמכות על האזורים האלה, כולל השליטה באדמות, להוציא האחריות לבטחון הכולל הפעילות נגד גורמי הסדר.

מקור ישראלי ציין אתמול כי תוך שבוע וחצי ישוחררו כ־600 אסירים פלסטינים, מבתי הכלא של השב"ס וצה"ל. ישראל תקפיד גם הפעם, כי לאיש מבין המשוחררים לא יהיה דם על הידיים. בין המשוחררים בעשר נשים. בשבועות הקרובים אמורים להשתחרר עוד כ־1,400 אסירים פלסטינים. כתבנו מעיד, כי ג'נין, שכם, טול כרם וקלקיליה, יעברו לידי הפלסטינים רק לאחר שיסתיים המו"מ על העברת הסמכויות האזרחיות בגדה לפלסטינים, ובכל מקרה לא יותר מ־22 יום לפני הבחירות בשטחים. יחד עם 12,000 השוטרים שערפאת ירשה להכניס לגדה יעמוד לרשותו בשטחים כוח של 25,000 שוטרים.

ארה"ב תודיע השבוע על חידוש יחסיה עם וייטנאם

• ראה עמ' 5 •

כיצד עקפו הבנקים את מגבלות חוק הריבית המירבית?

• ראה מדור הכלכלה •

هكذا من الأصل

אמש בקונצרט/ יוסי שיפמן

תוכנית שלא יכולה להיכשל

התזמורת הפילהרמונית הישראלית, המקהלה הפילהרמונית מפראג סולנים, והמנצח זובין מהטה, בקונצרט מיוחד בכיכר מלכי ישראל.

במטלים מרהיבים של זיקוקי דינור מגג בית עיריית תל־אביב הסתיים אמש הקונצרט המרכזי "הפילהרמונית בכיכר". מסורת שהחל בה צ'יץ, ההורה אתמול על ידי רוני מילוא ולתל־אביב התגיגה הזו בהחלט מגיעה. זובין מהטה, מנהלה המוסיקלי של התזמורת, הפילהרמונית בתוכנית שאינה יכולה להיכשל: ורדי ("לה טרוויאטה", "נבוקו", "הטרובאדור") פוצ'יני ("טורנדוט"), קפריצ'יו ספרדי, אריות של מוצרט, קטעים מתוך "כרמן" ולבסוף כמובן "הפתיחה 1812" של צ'ייקובסקי, המלווה במפגן זיקוקי דינור, שכמוהו לא נראה מעולם מעל גבי גגות תל־אביב. מתכון כזה לא יכול להיכשל, והוא אכן הצליח אתמול בצורה בלתי רגילה.

התזמורת הזיקוקין וכ־12,000 צופים, שישבו על כסאות בכיכר, על כסאות פרחוב אבן גבירול עצמו, ואפילו על האנדרטה של יגאל תומרקין. ולמרות הכמות העצומה של האנשים נשמר השקט לאורך כל הקונצרט. התזמורת, העיר והעירייה, הוכיחו מחדש שהם ראויים אלה לאלה. רוני מילוא חייב להמשיך ולהתמיד במסורת זו, שמחזקת את מעמדה של תל־אביב כבירת התרבות האמיתית של ישראל.

סוף שבוע בטלוויזיה/ חיים נגיד

החום עולה – הלהט יורד

אמנון אברמוביץ והסוד האישי שלו יצאו לחופשה, כך על פי ישראל סגל, המגיש והעורך של "יומן השבוע". בתרגום לעברית פשוטה: מישהו במערכת הפוליטית הניף את דגל האיזון הקדוש, והטלוויזיה עברה לדום מתוח. אבל, למראה תכניות יום שישי, היה רושם שגם הטלוויזיה יצאה לחופשה.

היומן מיתור את האמנון במושב שורש, ואחר כך את רצח נהג המונית. את הכתבה על הרצח המזעזע ליוו קולות מהשמה שהביא הכתב התחקיר: "הציבור מחולק לאנשי היום ואנשי הלילה", הרעיף נהג מונית תוכמות חיים תבוסות, "והשכל הישר אומר, שבלילה האנשים הנתמרים ישנים".

החום פגע כנראה לא רק בלהט של עורכי היומן, אלא גם בסוסי המרוץ הגנוציים המתחרים במסלול הפריים טיים על הרייטינג הלאומי: דודו טופז ויאיר לפיד. טופז גילה את המחשב ואת האינטרנט, את הסיידירום ואת המודם (המודם, בלשונו) והביא לאולפן שלושה חברי כנסת שמתמצאים בשבילי אוטוסטרדת המידע כבשבילי הרקיע.

המשימה שהוטלה עליהם: להביא לאולפן בעזרת האינטרנט זוג הנשוי לפחות עשר שנים. הם ניסו וניסו, אבל כל מי שהגיעו אליו חשב שזו מתיחה! נו, באמת, חכ"ים רציניים כמו יעל דיין, בני טמקין ומיכאל איתן יירתמו למשימות אינפנטיליות ב"רשות הבידור" של דודו טופז? גם לי זה נשמע סוריאליסטי לגמרי. אבל חי נפשי, במו עיני ראיתי אותם מול צגי המחשב מתבונים למען הפריימריז ההולכים וקרבים. כן. אין גבול.

בעבר, נדמה לי, ניסה יאיר לפיד ליצור הבחנה ברורה בין השטותולוגיה של התכנית המתחרה לבין זו שלו. בזמן האחרון השתנו הכללים, ועכשיו הוא מתאמץ להיות מהודר־קלוריות, אפילו להשמיע בדיחות קרש, גסות למדי, מאותו סוג של טופז, שאינן מתאימות לאינטליגנציה שלו. ונדמה לי שגם לא לטעמם של הצופים בו, כמנצח במרוץ הממלכתי. הוא יצא מהאולפן לתוך תל־אביב כדי לקשקש קצת, באנגלית רהוטה להפליא, עם השריון, השחקן והמסעדן ארנולד שוורצנגר, ואחר כך נהנה מזוהרה של קריינית האמס־טי־וי הנודעת זו חודש ימים, עדן הראל. האיזון בין שתי התכניות התקרב לשלמות נדירה בעיקר בקטעי הומר, שם נוצר תואם מוחלט, על הרדן של שניות, בעת הופעתם של יוני רכטר אצל לפיד מזה וירדנה ארזי אצל טופז מזה. אם כי, לזכותו של לפיד, יש לומר, שהביא לתכניתו גם את המשורר איתן גלאס, משורר מקורי, שהוציא סוף־סוף את ספרו הראשון, לאחר שפרסם רבים משיריו בעיתונות. לכן, בסופו של דבר, לפיד מבוחינתי עדיף.

בשבת בבוקר, בערוץ שמונה, שידרו שתי תכניות נהדרות על ציור, בהפקת הבי.בי.סי. האחת על גויה, והשנייה על קונסטאבל. זו האחרונה מקורית במיוחד, ומזכירה תכנית בישול: הצייר תום קיטינג מסביר כיצד נעשה ציור של אמן נודע וחוזר ומצייר אותו באולפן: רושם את הסקיצה, מניח את שכבות הצבע, ותוך כדי כך מטפטף מידע כבדרך אגב על חייו של הצייר, על אורח עבודתו, ועל נסיבות יצירתו של הציור. הפעם בחר בציור "עגלת החציר", שנוצר בשנת ב־1778, הוא חזר אל המקום שבו נעשה הציור, ועבר עליו במקום. לא רק שהנוף לא השתנה, אלא מסתבר שברקע לא היו עצים, כמו בציור, אלא קירות של בית, שקונסטאבל העלים.

התכנית של קיטינג קבועה, שבת, 9.30, ואני ממליץ עליה בכל פה.

אמש במחול/ אורה ברפמן

חוויה שעובדת על כל החושים

"קאגויהימה", בביצוע "תיאטרון המחול ההולנדי", כוריאוגרפיה: יירי קיליאן. מוסיקה: מאקי אישי. במשכן לאומנויות הבמה.

זה אלף שנים מספרים ביפן על קוצץ הבמבוק שמצא תינוקת יפה בין גבעולי הבמבוק והעלים לגדלה כבתו. "קאגויהימה" קרא לה, שם שפירושו: זו הזוהרת כל הלילה.

יירי קיליאן, כוריאוגרף ממוצא צ'כי, שהבטיח בלונדון, הבשיל בשטוטגרט ומקיים בהולנד כבר 20 שנה, מטפל באגדה מתרבות רחוקה זו כחלק מחיפוש קרבה למיתוסים קדמונים, לתרבויות רחוקות, למקורות הפולחניים שמהם מתחילות לצמוח הרגליים למחול, כפי שעשה בטרילוגיה האבוריג'ינית שלו.

כאן נמנע קיליאן מהטעות שעשה בטיפול הנרטיבי בנושא הסיפורי, כפי שעשה ב"הנער והקסמים", והוא מצליח לתמרן בין הבעת הערכים האנושיים־אוניברסליים, שמעניקה האגדה, לבין שפת ביטוי שיש בה מידה נכונה של הפשטה, שמשחררת אותו מצמידות דביקה שלילית לתוכן.

גם כאן, כמו בכל העבודות שלו, מקשר קיליאן את התנועה עם המוסיקה בקשר כה הדוק, כאילו יצאו שתיהן מאותו ראש, ולא היא. "סוויטת קאגויהימה" (1984) היא של מאקי אישי (קודו), בביצוע תזמורת כלי הקשה מדהימה "סרקל פרקשן", המלווה את המופע. המוסיקה בנויה על מוטיבים פולקלוריסטים יפנים, הרקדנים כולם מערביים, אבל נדמה שהם והתופים דוברים אותה שפה. הלמות התופים נכנסת מתחת לעור וזוחלת דרך כלי הדם, אל תוך חדרי הלב. (היפנים סבורים שתופי הטייקו נשמעים כמו דופק ברחם האם) ואילו הרקדנית המהפנטת פינה לומיס (קאגויהימה), נסיכת הירח, תוהרת דרך הקרקפת ישר לנשמה.

פיונה מיטיבה לבטא את כוחו של קיליאן, ביכולתו לשלב בין בסיס קלאסי לשפה אישית עכשווית, תוך קשב אדיר ומנה גדושה של הומניות.

אמש ראינו את אחת העבודות היותר יפות שעלו כאן על במה בשנים האחרונות. עיצוב הבמה והתאורה של מיכאל סימון הם מהפלאים שראינו. קיליאן מצליח לשמור עם כל הספקטקל הזה בתוך אינטימיות, הישג שמעטים יכולים ויודעים לקוות לו. גם במעמדים הקבוצתיים הסוערים, של עימותים כאוטיים, רוקם קיליאן פיסות האטים, ויותר מכך – פריז'ס, שהם פנינים בזכות עצמם.

זה ערב שעובר במקביל על כל החושים, בלי לוותר לאף אחד על הבכורה. הוא מפעיל כוח על טווח רחב של תחושות ורגשות. בקיצור: חוויה חזקה שאסור להחמיצה.

מואשם בלכידת נחשים

מאת אורי שרון

לוכד הנחשים יעקב סלע מחיפה מואשם בבית־משפט השלום בעיר בציד חיית־בר מוגנת, ציד ללא רשיון, אחזקת חיית־בר ופגיעה בערכי טבע.

בכתב האישום, שהוגש ביוזמת רשות שמורות הטבע, נטען, כי סלע לכד ביגוני אשתקד, ללא היתר, שמונה נחשי צפע בשדות בית־אלפא, הלב את ארסם והביאם אל ביתו.

השופט, כמאל חיר, הציע לנאשם, בתחילת המשפט, להודות באשמה ולהיחלץ מן הפרשה בתשלום קנס, אולם הנאשם סירב. לאחר שהחל במסכת ההוכחות, חזר השופט על הצעתו, ובתגובה ביקש סלע מהשופט, לפסול את עצמו.

המשפט יתנהל, איפוא, בפני שופט אחר.

דבר DAVAR

מייסד ועורך ראשון: ברל כצנלסון
עורך ראשי: רון בן־ישי

המו"ל: "דבר בע"מ"	
נדפס ב"דפוס החדש" בע"מ	רחוב חומה ומגדל 2, ת"א
המערכת והמנהלה תל־אביב	סניפים:
רחוב שוקין 45 ת.ד. 199, מיקוד 65233	ירושלים: רחוב הלל 16
טלפון: 03–5286141 (6 קווים)	טלפונים: 02–256873, 02–256589
פקסימיליה: 03–6294783	חיפה: רחוב הנביאים 27
מחלקת המודעות, טלפונים ישירים	טלפון: 04–620111
5286156, 5281860, 6298032	רחובות: רחוב הרצל 168
פקסימיליה מודעות: 03–6298032	טלפונים: 08–451381, 08–453798
טלפון לפניות הציבור 07.00–22.00, 03–5286141	הפצה "נר" 03–377056

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי יד

תערוכת מבע וחי נפתחה בבנק דיסקונט התל־אביבי. בתמונה: השר יוסי שריד, עם האמן אליעזר ויטון?, שיצירותיו מוצגות בתערוכה (צילום: מאיר כפיר)

"הדרך השלישית" מתכנסת היום בקצרין

צפויה הכרזות קהלני שיצביע עם האופוזיציה על חוק הגולן; שומרון יחשוף תוכניתו להסדר קבע; זיסמן יתבע הקמת מפלגה חדשה לאלתר

מאת נגוה קונן

ישיבה פתוחה של מועצת "הדרך השלישית" מתכנסת היום בקצרין, תחת הכותרת "הדרך השלישית עם הגולן", במהלכה צפויה הכרזה של ח"כ אביגדור קהלני, שאם הממשלה תראה בדיון על ההצעה לשריון חוק הגולן כהצבעת אמון, הוא יצטרף לאופוזיציה ויצביע אי אמון בממשלה, כאשר זאת תעלה אותה הצעה.

כן צפויה קריאה של ח"כ עמנואל זיסמן, להקים מפלגה חדשה לאלתר, דבר אשר למעשה יהיה מתן גט כריתות פומבי למפלגת העבודה.

למרות שהכנס, כאמור, נושא את הכותרת "הדרך השלישית עם הגולן", במהלך הדיונים שיתקיימו באולם התרבות של קצרין, צפוי כי דן שומרון יחשוף לראשונה את התוכנית של תנועתו להסדר הקבע ביו"ש. עיקרה הוא פשרה טריטוריאלית בהסדר הקבע, אך פרטי אותו הסדר קבע חייבים להיות ברורים לכל עם ישראל לפני שקובעים את פרטי הסדר הביניים.

שומרון, שלפי דבריו אינו מתנגד לפשרה בגזרות שונות ביו"ש, סבור כי הממשלה שוגה בניהול מו"מ על הסדר ביניים, לפני שהיא קבעה לעצמה מה יהיה טבעו של הסדר הקבע. כך, בפינוי מרכזי הערים בגדה, הממשלה למעשה קובעת שהפלסטינים מכתיבים מעכשיו מה טיבו של אותו הסדר סופי בשטחים.

את הכנס יפתח יהודה הראל, אשר ידריע על החלטת תנועתו לתבוע פיזור הכנסת והקדמת הבחירות. לדעת הראל, "אנו היחידים שיכולים לעצור את הנפילה החופשית של הממשלה, ואכתנו נעשה זאת".

עירעור בעליון נגד זיכוי בכירים ב'צים' שהואשמו בסחיטה באיומים

עובד טען שאיימו עליו שאם לא יתפטר, יפרסמו תמונות אינטימיות שלו עם אישה

מאת אורי שרון

אורי צוקרמן, עובד 'צים' לשעבר, הגיש בסוף השבוע שעבר עירעור לבית־המשפט העליון על זיכוין של מנכ"ל החברה מתי מורגנשטרן ושל שני מנהלים בכירים אחרים. השניים האשמו בבית המשפט המחוזי בחיפה כי סחטו בסתיו '88 את צוקרמן כדי לאלצו להתפטר מן העבודה. הם עשו זאת, לטענתו, באיום שאם לא יתפטר יפרסמו ברבים תמונות אינטימיות שלו במחיצת אישה זרה.

במשפט שהסתיים לפני מספר שבועות בפני השופט המחוזי, מיכה לינדנשטראוס, הורשעו בדין החברה ומנהל בכיר אחר, אורי סבירסקי, שפרש בינתיים מעבודתו. 'צים' נקנסה ב־20 אלף ש"ח, ואילו סבירסקי נקנס ב־10 אלפים שקלים. כן חויבו החברה וסבירסקי לפצות את צוקרמן כל אחד ב־10 אלפים ש"ח על הנזק והסבל שנגרמו לו.

צוקרמן, באמצעות עו"ד שלמה רבלסקי, עירער גם על קלות העונש שהוטל, לדבריו, על המורשעים, ודרש לגזור על סבירסקי מאסר בפועל ולהטיל על 'צים' קנס כבד יותר.

באשר לזיכוים של המנכ"ל מורגנשטרן, טען בא כוחו של צוקרמן כי בית המשפט המחוזי טעה כאשר זיכה את המנכ"ל ואת שני המנהלים הבכירים האחרים, יצחק יותנן ושמעון אילן. לדבריו, מורגנשטרן היה קשור קשר בל יינתק, כלשונו, לעבירה, ואף היה הדומיננטי מבין הנאשמים. גם שני הזכאים האחרים, טען עו"ד רבלסקי, היו שותפים מלאים ל"מטרה" של פיטורי שולחו בדרך של סחיטה באיומים. לכן ביקש להרשיעם בדין ולהטיל עליהם עונשי מאסר וקנסות כבדים.

הכומר הפולני: "אני נראה אנטישמי?"

דברי הוצאו מהקשרם, אמר הכומר יאנקובסקי בראיון ל"וושינגטון פוסט"

מאת דרורה פרל. וושינגטון

בשבוע שעבר פרסם הכומר, שהוא גם שותפו של נשיא פולין לך ואלנסה, הנריק יאנקובסקי, התנצלות על התבטאויות האנטישמיות שלו בדרשה שנשא לפני כחודש, בנוכחותו של ואלנסה. יש אומרים שואלנסה התנמנם באותה עת, אך דברי הכומר התקבלו במחיאות כפיים רמות של הקהל.

ההתנצלות באה תחת לחץ כבד של של דרגים בכירים בכנסיה, אחרי שבועות ארוכים בהם התנגד הכומר להתנצל או לחזור בו מדבריו, ואף האשים את תוקפיו בכך שהם "אנטי־פולנים".

בראיון ל"וושינגטון פוסט" שהתפרסם אתמול, ניתן ממש לפני שאסרה הכנסיה על הכומר להתראיין בעיתונות (ולפרסם התנצלות) התריס יאנקובסקי: "האם אני נראה כמו אנטישמי?".

הוסברים שהוסיף מדברים בעד עצמם. הוא האשים שהדברים שנאמרו בדרשה הוצאו מהקשרם. הכומר התייחס לדברים שהשמיע בנאומו: "אסור לנו לסבול יותר את שלטונם של אנשים שלא הצהירו האם הם ממוסקווה או מישראל", ואמר "מה שהתכוונתי לומר הוא, אדוני הנשיא, בבחירות בעתיד עלינו לדרוש מהמועמדים שיהיו הפולנים הנבונים ביותר. זה איננו יכול להיות מועמד ממוסקווה או ישראל, או ממדינה אחרת כלשהי בעולם".

הכומר המשיך: "הדרשה כולה התבססה על ההיסטוריה העבר. היו הרבה שמות יהודיים, אנשי כספים יהודיים, שהעלו את היטלר לשלטון. בדברי על מוסקווה התרתי מפני אנשים ממוצא שונה, הרוצים להגיע לממשלה, או שהם ממוצא יהודי, ומטרתם להגיע לממשלה".

אחרי הדרשה שתק ואלנסה במשך תשעה ימים, ולא הגיב. רק אז אמר: "כל גילוי של אנטישמיות צריך להתקבל בבוז וגינוי". הנשיא הפולני הסביר שלא הגיב מיד, כי לא שמע בדיוק את הדברים. יש לציין כי הדברים שודרו שוב ושוב בטלוויזיה הפולנית.

על שאלה אישית, ביחס לשמועות לגבי אילן היוחסין המשפחתי שלו, נמנע הכומר יאנקובסקי מלענות ישירות, אבל אמר: "השאלה הזו מטורפת. אני פולני והייתי רוצה להיות גאה על היותי פולני. אבל אחרי שאלה כזאת אפילו עולה, אינני גאה".

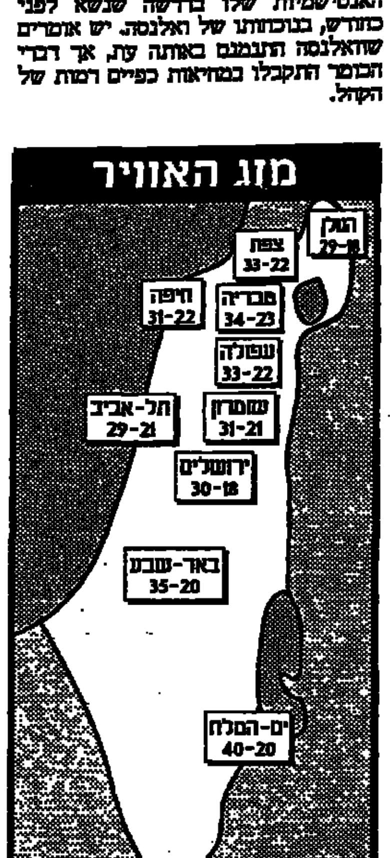

מעונן חלקית עד בהיר עם ירידה קלה בטמפרטורות

צעיר חרדי נדקר בעיר העתיקה בי"ם

(ע). – צעיר חרדי כבן 27 נדקר אתמול בצהריים על רקע לאומני, ונפצע באורח קל, ליד שער שכם בעיר העתיקה בירושלים.

דוד בן אברהם, תושב ירושלים, הגיע בשעות הצהריים לכותל המערבי לתפילה. בדרכו חזרה לביתו חצה את הרובע המוסלמי. בקצה רחוב הגיא, מטרים ספורים משער שכם, התנפל עליו מאחור צעיר ערבי, דקר אותו בכתפו בסכין קטנה, ככל הנראה סכין יפאנית, ונמלט מהמקום.

הנפצע פינה עצמו ברגל עד לצוות שוטרי מג"ב בקצה רחוב הנביאים, שם קיבל טיפול רפואי ראשוני, ופונה לבית החולים שערי צדק. מצבו הוגדר קל.

כוחות גדולים של משטרה ומשמר הגבול הוזעקו למקום האירוע ופתחו בסריקות נרחבות. כ־25 צעירים ערביים עוכבו לחקירה.

בחודשים האחרונים נדקר באזור שער שכם בעיר העתיקה שישה יהודים, כולם באורח קל. במשטרה מעריכים כי אין המדובר באותו דוקר, היות וחשוד אחר שהודה באחת הדקירות מצוי במעצר זה מספר שבועות.

נאסר על נרקומן להיכנס לדירה בה גרות אשתו ובתו

מאת אורי שרון

שופטת השלום בחיפה, יעל אבירם, נענתה בסוף השבוע לבקשת תושבת הקריות בת 31 והוציאה צו להגנתה מפני פגיעתו הרעה של אבי ילדתה הקטנה.

בבקשה למתן צו הגנה טענה האשה, כי אבי הילדה הוא נרקומן, אשר מגיע לביתה ומתעלל בה ובבתה, מקלל ומזריק לעצמו סמים לעיניהן.

צ'אוס

בהגרלה שהתקיימה ביום ו', עלו הקלפים הבאים: עלה A; לב 10; יהלום 7; תלתן 8.

הגנרל עאון: בסוף השנה אחזור ללבנון

מאת דן אבידן

הגנרל מישל עאון, המנהיג הלבנוני המארוני שגורש על־ידי הסורים מלבנון, הכריז שלשום מעל גלי האתר כי החליט לשוב ללבנון בסוף השנה, בתום חמש שנות גלות בצרפת. בראיון לרדיו מנטה קרלו אמר עאון כי הוא צפוי לחזור לבירות באוקטובר, "אם לא ימנע זאת ממני גורם בין־לאומי".

עאון אמר כי בכוונתו להמשיך לנהל מאבק שקט, בלתי אלים, מתוך לבנון נגד הממשלה הפרו־סורית הנוכחית. הוא נתן להבין כי ברצונו לעמוד בראש מחנה לאומי שיקים מחדש בלבנון תחת הנהגתו ויטול חלק בבחירות לפרלמנט בשנה הבאה, בתנאי שאלה לא תתנהלנה תחת כידוני הצבא הסורי. עאון קרא להפסיק בפעולות המרור של חזבאללה נגד צה"ל וצד"ל, להתמקד במו"מ המדיני ולאפשר לממשלת לבנון לתפקד במו"מ זה באורח עצמאי ולא תחת ההגמוניה הסורית. עם זאת ציין כי אם המו"מ להוצאת צה"ל מאזור הביטחון ייכשל, הוא יתמוך בטרור מאסיבי נגד ישראל מצד כל קבוצות העם הלבנוני.

הגנרל עאון נהנה עד היום מפופולריות עממית רחבה בלבנון, בעיקר בקרב הציבור המארוני. ציבור זה סובל בשנים האחרונות ממשבר מנהיגות חריף. אין ספק שהעיתוי של החלטת עאון לשוב ללבנון נובע גם מהעובדה שמתחרהו בהנהגה המארונית, סמיר ג'עג'ע, נוטרל לפי שעה על־ידי מאסר העולם שנגזר עליו לאחרונה בבירות.

הסיכויים שממשלת סוריה תאפשר לעאון לשוב ללבנון אינם נראים טובים, בגלל התנגדותו הנחרצת ל"סדר הסורי" בלבנון, ובגלל הפופולריות שהוא נהנה ממנה בציבוריות הלבנונית, כולל בחלקים של הציבור המוסלמי.

גרמניה מאשימה את איראן וסוריה בריגול

"איראן מפעילה בגרמניה רשת ריגול בה חברים כ־10,000 איש"

בון, (עיר ואי.אף.פי.) איראן וסוריה מואשמות בהפעלת רשתות ריגול ענפות על אדמת גרמניה. כך מגלה דו"ח, שהוצג ביום חמישי על ידי שר הפנים של גרמניה, מנפרד קאנטר.

בדו"ח המודיעין השנתי של ממשלת גרמניה, המשתרע על 200 עמודים, נאמר: "איראן מפעילה רשת ריגול ענפה, בה חברים כ־10,000 איש, שקבעו את גרמניה כמרכז פעילותם. רשת הריגול האיראנית עוסקת באיסוף מידע מדעי, טכנולוגי וצבאי".

"זה שנים שאיראן שואפת להשיג יכולת למחקר, פיתוח וייצור נשק להשמדה המונית, כימי וגרעיני. איראן שואפת להיות עצמאית ואינה מעוניינת להיות תלויה בגורמים חיצוניים כלשהם", נאמר בדו"ח.

בדו"ח נאמר עוד, כי "שירותי הביון של סוריה, הפועלים בגרמניה, שואפים להשיג יעדים דומים לאלו של איראן. שיטות העבודה של שירותי הביון הסורים דומים לאלו של מדינות הגוש המזרחי לשעבר, ואת משום שסוריה בנתה את מערך הריגול שלה בסיוען של הק.ג.ב.".

שלושה תקפו נהג מונית בתל־אביב

מאת אלי ברנר

נהג מונית הותקף ביום חמישי על־ידי שלושה צעירים בתל־אביב. אחד מהם, אריה קרוזאני מגבעתיים, נעצר ושוחרר בערבות שלשום בבית־משפט השלום בתל־אביב.

על־פי החשד, חסם קרוזאני את דרכה של המונית, בעוד שני חבריו ניגשים לחלון המונית ואומרים לנהג "יש לנו דיבור איתך". הנהג נבהל והתחיל לנסוע, ואז תקפו אותו השלושה ושברו את סמל המונית.

השופטת רות גרינברג הורתה לחשוד לשהות במעצר־בית מוחלט למשך ארבעה ימים ולהפקיד ערבות בסך 3,000 שקל.

עציר חשוד בשיסוף גרונו של שוטר בבית המעצר קישון

מאת אורי שרון

יניב בוחבוט, בן 20 מקריית־ים, העצור בבית המעצר קישון בחשד להחזקת סמים, חשוד בחיתוך צווארו של שוטר בסכין גילוח, במהלך ספירת העצורים ביום חמישי. בוחבוט התכוון לתקוף את מפקד בית המעצר, קרא מאיר לוי ....

השוטר שהותקף, רס"ר זלמן גרינפלד, הוחש לבית־החולים כרמל בחיפה, טופל ושוחרר לביתו.

בדיון על הארכת מעצרו, שנערך שלשום בפני שופטת השלום בחיפה, רחל חוזה, טען נציג המשטרה, כי בוחבוט אינו משתף פעולה בחקירה, משתולל ומתנהג בצורה מוזרה, ומכאן שיש מקום לשלוח לבדיקה נפשית. החשוד השיב, כי הוא שפוי ושולט לחלוטין במעשיו וכי אינו מוכן ללכת להסתכלות. "אני עשיתי את זה ואני מודה באשמה", אמר.

נציג המשטרה אמר, כי כאשר ביקשו מהחשוד להתנצל בפני הרס"ר, השיב: "מה, השוטר עוד בחיים?"

מעצרו של החשוד הוארך בארבעה ימים.

חשוד בגניבה מלשכת השופט

מאת אורי שרון

אלברט אברג'יל (40) ממושב חשוד בגניבה מלשכתו של סגן נשיא בית־המשפט המחוזי בחיפה, מיכה לינדנשטראוס.

שוטרים עיכבו את אברג'יל ביום חמישי שעבר לבדיקה שיגרתית ולטענתם, מצאו ברשותו מסמכים, כרטיס אשראי "ויזה" וצמיד, החשודים כגנובים. על־פי החשד, נכנס אברג'יל ללשכת השופט, שהיתה ריקה, וגנב את תיקה של הקלדנית, תמי שרון.

החשוד הובא שלשום בפני נשיא בית־משפט השלום בחיפה, אורי קיטאי. הוא הכחיש את ההאשמות נגדו וטען, כי מצא את כרטיס האשראי ליד בניין העירייה, הסמוך לבית־המשפט, ומיהר להחזירו.

מעצרו הוארך בשישה ימים.

היערכות

(המשך מעמוד 1)

לעבר כלי רכב של צה"ל, שנע בצומת לצומת עין עריק, שבנפת רמאללה. לא היו נפגעים ולא נגרם כל נזק. בקבוק התבערה התנפץ על הכביש. נתפסו שני חשודים בזריקתו.

ביום שישי בשעות הצהריים נמצא מטען תופת נפץ מאולתר שהיה מורכב מנפל של פגז מרגמה סמוך לישוב יצהר שבנפת שכם. המטען נוטרל על ידי חבלן. כוחות צה"ל פתחו בסריקות לבדוק אם יש במקום מטענים נוספים.

פלוגות מג"ב

(ע).־ במשמר הגבול כבר החלו להיערך לקראת יישום השלב הבא בהסכמי אוסלו. פלוגות חדשות של משמר הגבול יוקמו סמוך לערים שכם, קלקיליה, רמאללה ובית לחם.

כ־90 אנשי מג"ב כבר החלו להיערך לפריסה בכפר אבו דיס, שממזרח לירושלים, כדי לחזק את המערך בקו התפר סביב הבירה. כ־500 שוטרי מג"ב יתגברו את המערך הקיים ביהודה ושומרון, עם פינוי צה"ל ממרכזי הערים.

בשבוע החולף נפתח קורס ראשון מסוגו להכשרת עשרות קצינים שיפקדו על הסיורים המשותפים. הקצינים הם מיחידות מובחרות בצה"ל בשירות במשמר הגבול.

שני פלסטינים נפצעו באורח קל כתוצאה מיידוי אבנים לעבר רכבם סמוך לישוב עלי שעל כביש שכם־רמאללה. השניים הגיעו לתחנת המשטרה בשכם והתלוננו על יידוי האבנים וניפוץ שמשת הרכב, לדבריהם בידי מתנחל.

הקמתה לתרומות אברים קיימת ערב מיוחד במתנס בתל־אביב להוקרת המשפחות התורמות. בתמונה: יו"ר העמותה, שמשון ארד (צילום: בני בזיק, ו.פ.א.)

בתגובה לראיון ב"דבר"

הליכוד: רבין מטיח קללות במי שלא תומך במדיניות הנסיגה שלו

שר המשפטים מאיים להפעיל תקנות חירום אם המתנחלים לא יבחינו בין מותר לאסור; זוילי לרבנים: אל תהיו אייטולות

מאת **אמיר נוימן**

מזכ"ל מפלגת העבודה, נסים זוילי, קורא לרבנים לגלות כיום אחריות, ולא להיות "אייטולות". זוילי, שהתייחס בסוף השבוע לדיון של הרבנים מישיבות ההסדר ומישיבות "מורחי", בשאלת פינוי התנחלויות ובסיסי צה"ל בשטחים, סבור, כי "יש עם מי לדבר" בציבור הרבנים, וכי חלקם מבין את המשמעות החמורה שעלולה להיות לפסיקה שלהם לסרב למלא פקודה.

"הרבנים חייבים להיות אחראים, ולא להיות אייטולות", אמר מזכ"ל העבודה ל"דבר". לדבריו, בדרגים הגבוהים ביותר של צה"ל שוררת כיום דאגה, נוכח האפשרות, שחיילים יישמעו לפסקי הלכה, שיאסרו עליהם להישמע להוראות הצבא. "הצהרתו של הרב דרוקמן, כי מוטל על חיילים שמקבלים פקודות לשאול את פי הרב, היא הצהרה חמורה ביותר", אמר.

עם זאת אמר זוילי, כי הוא מחייב גילוי רגישות מצד הצבא. "לא חייבים להיכנס למלכודת הזאת, שרק אלוהים יודע כיצד יוצאים ממנה". עוד אמר, כי אין צורך לעלות על "המוקש הזה", ואפשר לשחרר מראש את חיילי ישיבות ההסדר מפעילות הכרוכה בפינוי, שנגזר משלב ב' של ההסכם עם הפלסטינים.

מזכ"ל העבודה תקף את העמדות שנוקטים בימים האחרונים חברי כנסת ממפלגות הימין. בהתייחסו להתבטאויותיהם הקשות של חברי כנסת כמשה פלד (צומת), רון נחמן (ליכוד) ורחבעם זאבי (מולדת), שקראו לנקוט צעדים חריפים, גם אם אינם מתיישבים עם החוק, אמר זוילי, כי הם אינם מבינים לאיזה מצב מסוכן הם מובילים את הציבור הישראלי. "מדובר בחוסר אחריות ממדרגה ראשונה", אמר.

בהקשר זה האשים זוילי את יו"ר הליכוד, בנימין נתניהו, ב"משחק כפול". לדבריו, נתניהו מבין את הסכנה ומסתייג, לכאורה, אבל נותן לאחרים להמשיך בהתבטאויות הקיצוניות שלהם.

בהתייחסו לאפשרות, שקיצונים בקרב המתנחלים ינסו לטרפד באמצעים שונים את ההיערכות מחדש של צה"ל, אמר מזכ"ל העבודה, כי על הצבא לקחת בחשבון אפשרות כזאת ולהיערך לתגובה קשה.

שר המשפטים, דוד ליבאי, אמר אתמול בהקשר זה, כי הוא מקווה שמנהיגי המתנחלים ידעו להבחין בין מותר לאסור על־פי החוק. "אם לא יעשו את ההבחנה המתחייבת, הם יאלצו את הממשלה להתערב ולהפעיל נגדם את תקנות הביטחון לשעת חירום. אני אינני רוצה בזאת", אמר.

"הגסות של רבין"

הליכוד מגנה בחריפות את דברי ראש הממשלה, יצחק רבין, אשר כינה קבוצת רבנים קיצוניים מארה"ב בשם אייטולות. בראיון ל"דבר", שהתפרסם ביום שישי, תקף ראש הממשלה את הימין הקיצוני ובין השאר קבוצת רבנים קיצונית, המסיתה נגד הממשלה, על רקע המו"מ לשלום, ואמר, כי השם אייטולות מתאים להם יותר מרבנים.

לשכת הליכוד, המתכנסת היום לדיון בהתארגנות הליכוד, "נוכח הסכנות הצפויות, כתוצאה ממימוש שלב ב' של הסכם הצהרת העקרונות", תדון גם ב"גסות רוחו של ראש הממשלה ובהשוואתו רבנים לאייטולות איראניים".

בהודעת תגובה שפירסם הליכוד בסוף השבוע נאמר, כי "לראש הממשלה נגמרו הטיעונים העניינים והוא אינו מסוגל לשכנע את הציבור בצדקת דרכו המדינית, ולכן הוא נוקט דרך של הטחת קללות במי שאינו תומך במדיניות הנסיגה שלו".

עוד נאמר בהודעה, כי "המעשים היחידים שרבין מצטיין בהם הם קללות, הטחת כינויי גנאי ובריונות מילולית כלפי המתנגדים למדיניותו".

יו"ר ועדת ההסברה של הליכוד, ח"כ לימור לבנת, וראש מועצת אריאל, ח"כ רון נחמן, תקפו ביום שישי בחריפות רבה את ראש הממשלה והאשימו אותו בשימוש בביטויים אנטישמיים כלפי רבנים. "רבין מאבד את עשתונותיו ואינו מסוגל להשמיע ביטויים ענייניים מבלי לנבל את פיו", אמרו.

לבנת הגישה בסוף השבוע הצעה דחופה לסדר־היום של הכנסת, על דברי רבין בגנות הרבנים. לטענתה, "ראש הממשלה פסל עצמו מלהיות ראש ממשלה של כלל עם ישראל, ובדבריו אלה, שם עצמו לראש ממשלה, המייצג רק את המיעוט השמאלני במדינה".

לשכת הליכוד מתכנסת היום לדיון מדיני, המוגדר כדיון דחוף. הדיון יוקדש למה שהוגדר כ"תנאי החממה שמעניקה ממשלת רבין לצמיחת בסיסי טרור נוסח עזה ולבנון בקלקיליה ובטול כרם, הסמוכות לגוש דן". הלשכה תדון בדרכים להתארגנות הליכוד נגד הסכנות הצפויות כתוצאה מכך.

(ע). – יו"ר המפד"ל ח"כ זבולון המר, אמר: "מצפונו של רבין נוקף על שהוא מחזיר אותנו לגבולות 48'. רק כך אפשר להסביר את אובדן העשתונות שבא לידי ביטוי בגידוף זול ומזלזל ברבנים".

תביעה להסיר חסינות מח"כ רון נחמן

מאת **אריה דיין**

יו"ר הקואליציה וסיעת העבודה בכנסת, ח"כ רענן כהן, דורש מהיועץ המשפטי לממשלה, מיכאל בן־יאיר, לפעול להסרת חסינותו של ח"כ רון נחמן, על מנת שניתן יהיה להעמידו לדין בגין קריאתו, בישיבת סיעת הליכוד בשבוע שעבר, לפעול נגד יישום ההסכמים עם הרשות הפלסטינית גם באמצעי מחאה "שיחרגו מהחוק". במברק ששיגר אתמול לבן־יאיר כתב ח"כ כהן, כי העובדה שגם חברים בסיעת הליכוד מתחו ביקורת על קריאתו של נחמן "מוכיחה בעליל עד כמה הרחיק לכת האיש הזה וכמה מסוכנים דבריו".

"למדנו מנסיון העבר יותר מפעם אחת", כתב עוד כהן, "שדברי הסתה וקריאה לאי ציות לחוק של פוליטיקאים חסרי אחריות מתפרשים לעתים קרובות כפשוטם ונותנים לגיטימציה ועידוד לקבוצות ויחידים קיצוניים לעבור על החוק. עם כל ההבנה למצוקתם הרגשית של המתיישבים, יש למנוע מחברי כנסת חסרי אחריות כרון נחמן לנצל בצורה שלוחת רסן את חסינותם".

בחיל הים נערך בסוף השבוע שעבר המבחן המסכם של קורס מנחיתי ממוקים (צילום: דובר צה"ל)

זוילי: ליבאי מערער על דעת רבין בטיעון שלו נגד היציאה מקלקיליה

ליבאי: מי שהדליף את דברי פושע; "כבר עכשיו אנחנו חוזרים לקו הירוק, בקלקיליה זה מוחשי", הוסיף; ביקורת בליכוד על ראיון של רבין ל"ניו יורק טיימס"

מאת **אמיר נוימן**

השר דוד ליבאי מערער על שיקול הדעת של ראש הממשלה, אומר מזכ"ל העבודה נסים זוילי, בהתייחסו לביקורת הפומבית של שר המשפטים דוד ליבאי על יציאת צה"ל מקלקיליה. לדבריו, "אם תימשך הדיסהרמוניה בתוך הממשלה, היא עלולה להחזיר את הממשלה למעמדה הציבורי הירוד מלפני חודשים אחדים".

הביקורת שמתח ליבאי בשידור ברדיו עוררה בסוף השבוע תגובות קשות מצד אישים בעבודה. השר עוזי ברעם אמר בתגובה, כי הצטער לשמוע את דברי ליבאי. "צריך להבין שיש לנו עסק עם ציבור ימין ומתנחלים שמחפשים התבטאויות מתלבטות, כדי לתקוף חזיתית את ההסכם. אנחנו הולכים למהלך קשה ובשעה הזאת יש ללכד את כל הכוחות", אמר.

לדבריו, "יש לאחרונה תופעה שכמה שרים בממשלה מחפשים להם מקום טוב בברכה, כאילו כדי לומר 'אני בעד הסדר אבל אם יהיה פיגוע - אמרתי לכם את דעתי'". ברעם סבור שהיה על ליבאי להשמיע את ביקורתו בתוך הקבינט, מתוך ביטחון שדבריו לא יודלפו, אבל תוך ידיעה אילו השלכות יהיו לדברים אם יודלפו החוצה.

לגופו של עניין אמר שר התיירות, כי יש להציב לצה"ל דרישות לביטחון אופטימלי על הקו הירוק. לדבריו, אילו היו מקבלים את עמדת ליבאי, ומפנים את צה"ל מיתר הערים ונשארים בקלקיליה, היתה העיר נעשית למוקד חיכוך בלתי פוסק, שהיה עלול לגרום נזק קשה לתהליך.

מזכ"ל העבודה אמר, כי הופתע מאוד מהתנהגותו של ליבאי. "אף אחד לא יכול לומר שאין לו חששות, אבל בוחנים את כל התהליך מהיבט רחב יותר. ליבאי אומר בכך בפומבי, 'אני לא סומך על שיקול דעתם של ראש הממשלה ושר החוץ'".

השר ליבאי עצמו זעם על עצם ההדלפה. "מי שהוציא את הדברים הוא פושע ורמאי. פושע משום שהדליף, ורמאי משום שהדליף בצורה לא מלאה ומכוונת. אם בקבינט כבר אי־אפשר לדבר בנושאים הנתונים למשא־ומתן מדיני, זה חמור ביותר. אני לא התכוונתי להוציא את הדברים החוצה, אבל יש לי אחריות ואני מבקש להשפיע".

שר המשפטים הביע את ביקורתו על כמה מעיקרי ההסכם, בשתי ישיבות הקבינט האחרונות, והביקורת לא הצטמצמה רק לעניין קלקיליה, אם כי ההדלפה נוגעת רק בעניין זה. אתמול סירב לפרט מהם הנושאים האחרים של ביקורתו.

"רבין ופרס שמעו שורה של השגות שלי בישיבות הקבינט, ולא היתה להם תשובה. מה שעלול לקרות עכשיו הוא, שהסכם הביניים ייקבע בפועל גבולות הקבע. הפלסטינים מקבלים רשות מחוקקת, פרלמנט, בתי־משפט, דגל כבר יש להם, ועכשיו גם אוכלוסיה ושטח, ואנחנו מגיעים למצב, שלשליטתם תהיה בגבולות 67', כשאנחנו שומרים לעצמנו התנחלויות, איזורים צבאיים ושטח של קצים ואבנים".

לדבריו, היה על הנושאים ונותנים להותיר את הממשל הצבאי בתחולתו על קו המרחק לפחות 5־7 ק"מ מן הקו הירוק. "הרי קבענו שנדון במסגרת הסדר הקבע בתנאי גבול. איפה נדון בכך - בשכם? בעזה? אין לי בעיה עם היציאה משכם ומג'נין, אבל קלקיליה מרוחקת מהקו הירוק 500 מטר בלבד. למרצ אין בעיה - הם ממילא מעוניינים לחזור לקווי 67', אבל אני מייצג את מפלגת העבודה, והמצע שלי שונה מזה של מרצ. לי יש תביעות טריטוריאליות, והנה, כבר עכשיו אנחנו חוזרים לקו הירוק. בקלקיליה זה מוחשי. אם אנחנו מעוניינים בתמיכת הציבור, צריך להבין שהוא חרד מפני חזרה לקו הירוק, מבלי שהבטחנו לעצמנו שהפלסטינים מסוגלים לדכא את הטרור. אני מבקש להדגיש שאינני רוצה לספח את קלקיליה אלא להמתין עד לשלב הסדר הקבע, בעוד שנתיים, לאחר שתינתן לפלסטינים הזדמנות להוכיח את שליטתם בשטח".

בהתייחסו להצעה שהעלה, להחיל את החוק הישראלי על מעלה אדומים, אמר שר המשפטים ליבאי, כי אינו מעוניין בסיפוח חד־צדדי, כפי שהציגו את עמדתו.

"אנחנו בתקופת מו"מ, ובעת הזאת יש להעלות את דרישותינו. אם הפלסטינים תובעים עכשיו שינוי בסטטוס קוו, ולהחיל את החוק הפלסטיני על כל התושבים הפלסטינים בגדה, מדוע אסור לנו להציג תביעות משלנו? הרי לפי מצע מפלגת העבודה, עלינו לדרוש שמעלה אדומים תהיה חלק מישראל. בפועל חל שם כיום הממשל הצבאי, ואני מציע להחיל את החוק הישראלי האזרחי. לא הצעתי אולטימטום בעניין זה, אלא משא־ומתן. כך גם אפשר להציג בפני הציבור את מהותו של המו"מ - נתנו וקיבלנו, שהרי אינו יכולים בינתיים להצהיר שקיבלנו שלום".

ליבאי אמר, כי אינו מוטרד מן השימוש שעושה הליכוד בטענותיו. "בגלל נתניהו לא אומר את מה שאני חושב? בגלל הליכוד לא אנסה להשפיע?"

רבין: יש ספיקות

דרורה פרל משדרת מוושינגטון:

"לכל הישראלים יש ספיקות ביחס לשלום עם הפלסטינים", אמר ראש הממשלה יצחק רבין בראיון ל"ניו־יורק טיימס", שהתפרסם ביום שישי. לדבריו מצד אחד, מבחינה רציונלית, מבינים הישראלים שהגיע הזמן לסיים את העימות, אולם מצד שני, מבחינה רגשית "הם אינם משוכנעים שהרשות הפלסטינית מסוגלת או רוצה להתמודד עם הטרור". רבין נשאל: "לכל אחד יש ספיקות, כולל יצחק רבין?", והשיב: "בוודאי".

בראיון, שאין בו התבטאויות חדשות של ראש הממשלה, הוא נמנע מלומר בפירוש שבכוונתו לרוץ שוב לראשות הממשלה, אבל חזר גם על הצהרתו: "הייתי רוצה להמשיך במה שהתחלנו במידת האפשר".

תגובות הליכוד

ח"כ אריאל שרון אמר, כי ממשלת ישראל לא למדה את לקחי הסכם עזה־יריחו ואינה נמנעת גם עתה מן הטעות שעשתה, כאשר ויתרה על זכותם של כוחות הביטחון לבצע פעולות מנע או מרדף כנגד חוליות טרור.

בכך, אמר שרון, חוזרת ישראל גם בשלב ב' של הסכם אוסלו ל"מתכונת עזה", ובכך הוא רואה את אחד המשגים החמורים ביותר. "זה דבר מאוד קשה בעיני. אני רואה בכך אי־לימוד הלקחים מעזה. שואלים אותי, אם אני רוצה לחזור לעזה? אני הייתי מוסיף את המלה 'בשבריר', אבל ישראל שמטה מידיה את הזכות הזאת, וצה"ל יהיה מחוסר כמעט כל יכולת פעולה בערים שיפונו", אמר.

יו"ר סיעת הליכוד, ח"כ משה קצב, אמר, כי דברי ראש הממשלה בראיון ל"ניו יורק טיימס", כי יישום הסכם הביניים יכביד על הביטחון, הם הודאה בכשלון מחולט של מדיניותו. "המסקנה היא אחת - על רבין להתפטר או להקדים את הבחירות לכנסת", אמר קצב.

יו"ר לשכת הליכוד, ח"כ עוזי לנדאו, אמר, כי רבין מודה סוף־סוף, כי ההסכם, שנועד להיות הסכם שלום, יערער את הביטחון עד כדי הכפלת מספר הנרצחים כתוצאה מהטרור.

שני חיילי צה"ל נפצעו קל בלבנון

מאת **און לוי ועתי"ם**

שני חיילי צה"ל, קובי מטרני ושי יוגב, נפצעו ביום שישי באורח קל מאד, כאשר מיטען חבלה גדול התפוצץ סמוך לרכבם בגזרה המרכזית של איזור הביטחון בדרום לבנון. השניים הועברו לבי"ח בצפת ושוחררו לאחר מספר שעות. בעיקבות הפיגוע החלו חילופי אש ארטילריים בין צה"ל לבין מחבלים בגזרת טייבה.

כמו כן, שוחררו שלושה מביה"ח שניים מפצועי הפיגוע שהיה ביום ה'. פצוע אחד הושאר להשגחה.

אלוף פיקוד הצפון, עמירם לוין, קיים ביומיים האחרונים שורה של תחקירים על האירועים האחרונים בדרום לבנון, ובפיקוד נבדקות שיטות פעולה חדשות לבלימת ההסלמה באיזור. "אנחנו יודעים שהצלחות המחבלים נותנות להם מוטיבציה להגביר את הפיגועים, ונתמודד נגד התופעה", אמר מקור בפיקוד.

מפגש מומחים ללוחמה בטרור – בוושינגטון

מאת **און לוי**
ודרורה פרל. וושינגטון

המאבק בטרור של האיסלאם הקיצוני עמד במוקד הדיונים במפגש המומחים הישראלי־אמריקאי ללוחמה בטרור, שהסתיים ביום שישי בוושינגטון.

המפגש החצי־שנתי נערך במסגרת ההסכם בין ישראל וארה"ב לשיתוף פעולה בנושא הלוחמה בטרור, שנחתם לפני כשנתיים. בראש המשלחת הישראלית עמד יועץ ראש הממשלה ללוחמה בטרור, תא"ל יגאל פרסלר, ועמו נציגים של המטה הארצי של המשטרה, צה"ל ומשרד הביטחון.

בראש הצוות האמריקאי עמד פיל וילקוקס, עוזר מזכיר המדינה ללוחמה בטרור (לשעבר הקונסול הכללי בירושלים). עמו היו גם נציגים של משרד ההגנה, משרד האוצר, רשויות המכס ורשות התעופה האזרחית של ארה"ב.

בממשל האמריקאי יש דאגה נוכח הטרור האיסלאמי הקיצוני, על היבטיו השונים. המאבק שהכריז הטרור האיסלאמי על תהליך השלום במזרח־התיכון הוא בעיה מרכזית, אולם האמריקאים רואים בו איום גם על משטרים, כמו מצרים ואלג'יריה, שאינם מצויים במעגל הישיר של תהליך השלום.

נדון גם הנושא של הצורך לצרף את מדינות אירופה למאבק משותף ומתואם בטרור העולמי בכלל, והאיסלאמי בפרט.

במפגש המומחים החליפו דעות והערכות ברמות השונות של הלוחמה בטרור. ברמה הקונספטואלית־אסטרטגית, כמו גם ברמות מבצעיות, ועד למחקר ופיתוח ושיתוף בטכנולוגיות למניעת פיגועים.

נושא מרכזי היה הדרכים למאבק ומניעה של פיגועי טרור במעברי גבול. בפני באי הכינוס הוצגו אמצעים מתקדמים וחדישים ביותר, שפותחו על ידי חברות אמריקאיות, כמו ציוד לזיהוי חומרי־נפץ. חלקם נמצא בשימוש מבצעי בנמלים שונים בארה"ב, וחלקם עדיין בשלבי מחקר ופיתוח.

עם סיום המפגש סוכם שיימשך הדיאלוג בין מומחים ישראלים ואמריקאים גם בחודשים הבאים, עד למיפגש הרשמי הבא, בעוד חצי שנה.

שה"ח האוסטרלי בביקור בישראל

מאת **מוטי בסוק**

שר החוץ של אוסטרליה, גארת אבנס, יבוא היום לישראל, לביקור של שלושה ימים. אבנס ידוע בפעילותו למען תוכנית השלום של האו"ם בקמבודיה.

אבנס מגיע לישראל במסגרת סיור במזרח התיכון. הוא יבקר במצרים, עזה, תוניס, ירדן, סוריה ולבנון. אבנס התמנה לתפקיד שר החוץ לפני שבע שנים. הוא ידוע בפעילותו למען האמנה למניעת ההפצה של נשק כימי (CWC), ולהקמת הארגון לשיתוף פעולה בין מדינות אסיה והאוקיינוס השקט (APEC). הוא יפגש בארץ עם נשיא המדינה, עם ראש הממשלה, שר החוץ, ועם יו"ר האופוזיציה. אבנס יבקר ב"יד ושם" וישתתף בסמינר שעורך מכון ואן ליר, על "החברה הישראלית לנוכח אתגר השלום".

אוסטרליה תומכת בעקביות בתהליך השלום במזרח התיכון ומשתתפת באופן פעיל בשתים מקבוצות העבודה (בקרת נשק ומים) של התהליך הרב־צדדי. היא גם מעבירה 4 מיליון דולר, מידי שנה, כסיוע לפלסטינים, מאז נחתם "הסכם העקרונות". אוסטרליה משתתפת בכוח הרב־לאומי בסיני. מפקד הכוח כעת הוא אוסטרלי, הגנרל דיוויד פרגוסון.

בשנה האחרונה ביקרו בארץ שרי ההגנה, הסחר וההגירה האוסטרליים, וכן נשיא הסנאט, יו"ר הפרלמנט ורמטכ"ל צבא אוסטרליה.

אין התקדמות בחקירת רצח המאבטחים

(ע). – אין התקדמות בחקירת פרשת רצח המאבטחים של חברת החשמל בשער אפרים.

בבית החולים עצור מורד מסראווה בן ה־26 מטייבה, החשוד בביצוע הרצח, ומופקדת עליו שמירה קפדנית.

בצוות החקירה עדיין סבורים כי הרצח בוצע על רקע פלילי, אם כי המניע הלאומני לא ירד מהפרק, ונבדקת אפשרות שהתערבו כאן המניע הפלילי והלאומני.

"אחת מפליטות הפה האומללות של רבין"

מאת **עזרא חן**

"זוהי אחת מפליטות הפה האומללות של ראש־הממשלה שלנו, שמבזות רק אותו, ואני מצר על כך, כי כואב לי שראש הממשלה מתבטא", אמר אתמול הרב חיים דרוקמן, חבר הוועד הפועל של "איחוד הרבנים למען ארץ ישראל", בתגובה לדברי ראש הממשלה, כי הוא "שומע קריאות מוזרות של קבוצת רבנים קטנה בארה"ב, שאולי השם אייטולות מתאים להם יותר מאשר רבנים". דבריו של רבין נאמרו בראיון שפורסם ב"דבר" שלשום.

ב"איחוד הרבנים" חברים כ־1,000 רבנים מישראל וארצות־הברית, המגדירים עצמם ציונים. באחרונה פרסמה קבוצת רבנים בארה"ב, המשתייכת לארגון זה, פסק הלכה הקובע שאין למסור חלקים מארץ־ישראל לשלטון זר.

בראש "איחוד הרבנים" בישראל עומד הרב הראשי לשעבר, אברהם שפירא. מזכירו של הרב אמר אתמול כי הרב שפירא יפרסם היום תגובתו על דברי רבין, וגם רבנים מארה"ב מתכוונים להגיב. "חבל שראש הממשלה מעדיף לזרוק כינויי גנאי, במקום להבין שרבנים אלה הם אוהבי ארץ־ישראל, אשר אומרים דבריהם מתוך כאב ודאגה", ציין המזכיר.

"לעצם העניין", הוסיף הרב דרוקמן, "אלה רבני ישראל, לא רבני ימין קיצוני, העומדים בראש קהילות ישראל, הם מעודדים את בני קהילותיהם לעלות לארץ ולסייע בכך למדינת ישראל. גם בניהם של רבנים אלה עלו לארץ ומתגוררים בה. למשל, הרב אהרון סולובייצ'יק, שהוא מגדולי ישראל בדור הזה, יש לו ילדים המתגוררים בארץ".

"לרבנים אלה יש סמכות מלאה להביע דיעה על מה שקורה במדינת ישראל, בייחוד כשהם עושים זאת מתוך דאגה כנה לעתידה של ארץ ישראל ומדינת ישראל. מן הראוי להתייחס אליהם בכבוד, גם אם לא מסכימים לכל מה שהם אומרים, ובוודאי שאסור לפגוע בהם, ומי שפוגע בהם בסופו של דבר פוגע בעצמו".

"יצחק רבין מדבר גבוה־גבוה על שלום עם אויבים, אך יוצר מחלוקת קשה בתוך העם שלנו", אמר הרב דרוקמן.

"סודאן ביקשה מאסד לתווך בינה למובארק"

מאת **דן אבידן**

הנשיא אסד נועד אתמול בדמשק עם שליח סודאני רם־דרג, שהעביר לו שדר מאת שליט סודאן, עומר אל־בשיר. מקורות סוריים אמרו, כי השדר נגע לסיכסוך בין מצרים לסודאן, בעקבות ניסיון ההתנקשות האחרון בנשיא מובארק. בשדר זה ביקש בשיר מאסד לתווך בינו לבין הנשיא מובארק, כדי לשים קץ לסיכסוך.

לפי מקורות ערביים בדמשק, נענה אסד לבקשת התיווך, והוא מנסה לקרב מחדש בין מצרים לסודאן. מקורות סוריים אמרו מצדם רק, כי אסד שלח שדר תשובה לשליט סודאן. יחד עם זאת הם ציינו, כי אסד קרא לשתי המדינות הערביות, לאחות את הקרע ביניהן, מכיוון שהסיכסוך המצרי־סודאני גורם נזק למערכת הערבית.

שר החוץ המצרי, עמרו מוסא, הכחיש אתמול, כי סוריה, או כל מדינה אחרת, מתווכת בין מצרים לסודאן. הוא דיבר בבחריין, שם נועדו אמש שרי החוץ של שש מדינות המפרץ הפרסי, מצרים וסוריה, במסגרת המושב התקופתי של המדינות החתומות על "הכרזת דמשק", שהתקבלה בעקבות מלחמת המפרץ.

משרד החוץ המצרי החליט לחייב סודאנים באשרת כניסה למצרים. עד כה היו אזרחי סודאן המבקרים במצרים פטורים מאשרה.

צה"ל הפקיע אדמות לצורך הקמת משרד הקישור בג'נין

מאת **מיכל סלע**

צה"ל הפקיע לאחרונה 23 דונמים מפלסטינים, כדי להקים את משרד הקישור לאיזור ג'נין. האדמות הופקעו לפני כשבועיים בצו צבאי מידי ארבעה בעלים.

לבעלי האדמות לא ניתנה כל הזדמנות לערער על הצו, ועבודות העפר להכשרת השטח כבר החלו בשבוע שעבר. יצויין, כי סמוך למקום ההפקעה, ישנם 185 דונמים של אדמות מדינה.

דובר צה"ל סירב לפרט בסוף השבוע, מדוע לא יוקם משרד הקישור על אדמת מדינה, מבלי להפקיע אדמות פרטיות. הדובר אישר, כי הופקעו אדמות "על פי צורכי הצבא ושיקולי ביטחון".

מבדיקה עולה, כי בשטח המופקע ישנה באר מים, המשקה היום כמאתיים דונמים נוספים של אדמה חקלאית. בעלי האדמות פנו למושל ג'נין, אך לא קיבלו כל תשובה לבקשתם להקים את משרד הקישור על אדמת מדינה.

בנוסף פנו בעלי הקרקעות, באמצעות פעילי פת"ח בג'נין, ללשכת יאסר ערפאת ולא קיבלו כל תשובה. לדברי היועץ המשפטי במשרד המשפטים הפלסטיני, הוא אינו יודע דבר על ההפקעה.

תרום דם ותציל חיי אדם

שה"ח האיראני הוזמן לבגדאד – לזירוז ההתקרבות בין שתי המדינות

מאת **דן אבידן**

שר החוץ העיראקי, מוחמד סעיד א־סחאף, הזמין לפני כמה ימים את עמיתו האיראני, עלי אכבר וילאיאתי, לבקר בבגדאד. על פי מקורות איראניים, הביקור נועד לזרז את צעדי ההתקרבות בין שתי המדינות, הרואות כרגע במדיניות האמריקאית כלפיהן - איום משותף.

יצויין, כי לאחרונה ביקרה בבגדאד משלחת רמת־דרג של פקידים איראניים, ועתה היתה אמורה לבקר בטהראן, כביקור גומלין, משלחת של פקידים עיראקיים בכירים.

לדברי מקורות איראניים, מבקשת עתה ממשלת בגדאד "לדלג" על ביקור משלחת הפקידים ולזמן בקרוב את וילאיאתי לעיראק, מכיוון שחלק מנושאי המחלוקת בין שתי המדינות, כמו שאלת השבויים, הגיע כבר לכלל פתרון, שניתן לאשרו ברמת שרי החוץ.

יש לציין, כי למרות המגעים המתנהלים לאחרונה בין נציגי איראן ועיראק, מעיבות עדיין בעיות כבדות על יחסי שתי המדינות, המקשות על נירמול יחסיהן.

בן 16 נדקר ונפצע קשה במגדל העמק

(ע).– נער בן 16 נדקר בבטנו אתמול במגדל העמק ונפצע קשה.

המקרה אירע לפני הצהריים באחד מרחובות העיר. בחשד במעשה נעצר נער בן 17, שעלה לארץ לפני שבעה חודשים מחבר המדינות. ככל הנראה הדקירה אירעה על רקע סכסוך בין השניים.

החשוד הועבר לחקירה במפלג הנוער במשטרת מגדל העמק, והנדקר הועבר לבית החולים העמק, משם נמסר כי לא נשקפת סכנה לחייו.

חסן נסראללה נבחר שוב – בפעם השלישית – למזכ"ל חזבאללה

צפוי המשך הטרור עד להשגת הסכם בין ישראל לבין סוריה ולבנון ושילוב־יתר של הארגון בפוליטיקה הלבנונית

מאת **דן אבידן**

חסן נסראללה נבחר מחדש למזכיר הכללי של חזבאללה. הארגון קיים ביום שישי את ועידתו הכללית בלבנון, ובמסגרת זו, בחר גם את כל חברי "מועצת השורא", גוף ההנהגה של חזבאללה, שבו מכהנים כל בעלי התפקידים החשובים.

העיתון הלבנוני "נידא אל־ווטן" מסר, כי ועידת חזבאללה החליטה להקצות מחצית התקציב השנתי של הארגון למאבק נגד ישראל ולרכישת כלי־נשק מתקדמים, "כדי ליטול את היוזמה במלחמה נגד הכובש הישראלי בדרום לבנון". גודל התקציב של חזבאללה לא ידוע, אך איראן מממנת חלק ניכר ממנו.

עוד מסר העיתון, כי הוועידה החליטה למנות את נציג חזבאללה בטהראן לשעבר, עבדאללה ספי א־דין, לאחראי על הפעילות הצבאית של הארגון. דובר של חזבאללה הכחיש מידע זה. יחד עם זאת נודע ממקורות מהימנים, כי הוועידה אישרה את המשך כהונתו של עימאד מורנייה כאחראי על מנגנון הפיגועים של חזבאללה בחו"ל. מנגנון זה ביצע את הפיגועים נגד שגרירות ישראל בארגנטינה ובית הקהילה היהודית בעיר, שגרמו לעשרות הרוגים.

משמעות בחירתו מחדש של נסראללה למזכיר הכללי של חזבאללה, תצויין בנקודות הבאות:

• בהיותו יוזם הקו של השתלבות הארגון בחיים הפוליטיים בלבנון, יימשך הקו הזה אף סביר שיגבור תאוצה. תחת הנהגת נסראללה, השתתף חזבאללה, לראשונה בתולדותיו, בבחירות לפרלמנט הלבנוני, לפני שלוש שנים, והכניס לפרלמנט שמונה צירים. יש להניח עתה, כי הארגון ישתתף גם בבחירות הבאות לפרלמנט, האמורות להיערך בשנה הבאה.

• בתחום הטרור באיזור הביטחון, ימשיך נסראללה במדיניות הפיגועים, שעליה אין שום חילוקי־דעות בצמרת הארגון. עם זאת, נסראללה אינו שייך לקבוצת המנהיגים הקיצונית ביותר בחזבאללה, בראשותו של סובחי טופיילי. לכן, ההערכה הכללית היא, שאם ייחתמו הסדרים מדיניים בין ממשלת ישראל לממשלות סוריה ולבנון, יידע נסראללה להתאים את מדיניות חזבאללה בתחום הטרור למצב חדש כזה: כלומר, לחדול מלבצע פיגועים נגד ישראל, אם וכאשר יידרש לכך על־ידי ממשלות דמשק וביירות.

• צפוי כי בהנהגת נסראללה, יימשכו היחסים הטובים בין חזבאללה לבין סוריה וכן יחסי הקרבה בין חזבאללה לאיראן. שכן, מאז נבחר נסראללה לראשונה לתפקיד המזכיר הכללי של הארגון, ב־1992, הוא מקיים יחסי קירבה אישיים הדוקים עם שני פטרונים אלה של חזבאללה. עובדה זו עזרה לו, מן הסתם, להיבחר שוב, בפעם השלישית, לתפקיד המזכיר הכללי של הארגון, חרף גילו הצעיר. (ראה גם "דבר היום", עמ' 9).

כתב ההתנצלות המקורי של בן־מנחם נדחה: היועץ המשפטי דרש להחמיר בתאור התקרית

מאת אריה דיין

סגן השר אלי בן־מנחם קיבל את התנאים שהציב לו היועץ המשפטי לממשלה, מיכאל בן־יאיר, לסגירת תיק החקירה נגדו, רק אחרי שבן־יאיר דחה תנאים אחרים ונוסח התנצלות אחר, מתונים בהרבה, שהציע בן־מנחם. מהשוואת שני הנוסחים – נוסח ההתנצלות, עליו חתם לבסוף בן־מנחם, והנוסח המקורי שהוא הציע, ושהגיע אתמול לידי "דבר" – עולה, כי סגן שר הבינוי השיכון נאלץ לוותר ליועץ המשפטי לממשלה בכל הנקודות המהותיות שנכללו בהצעתו. הנוסח המקורי התבסס על גירסת בן־מנחם לאירועים, שאירעו ביום הבחירות לכנסת. הנוסח עליו חתם חפף בצורה כמעט מלאה את תיאור האירועים, כפי שהופיע בטיוטת כתב האישום.

סגן השר בן־מנחם פנה בכתב ליועץ בן־יאיר ב־14 ביוני, כשבועיים לפני שהפרשה הסתיימה בוועדת הכנסת, והציע לו נוסח של מכתב התנצלות, שהוא היה מוכן לשלוח לשתי הנערות, תגית הללי ואביבית כהן, שהתלוננו נגדו במשטרה. תלונתן של הללי וכהן שימשה בסיס לכתב האישום, שבן־יאיר התכוון להגיש נגד בן־מנחם.

"מכתב זה", כתב בן־מנחם, "יישלח מרצוני ולא מתוך אונס, ביום בו יודיע היועץ המשפטי לממשלה בכתב על סגירת תיק האישום נגדי". בן־יאיר דחה את הדרישה. בפשרה שהביאה לסיום הפרשה נקבע, כי בן־יאיר יסגור את התיק עשרה ימים לאחר פירסום ההתנצלות, בתנאי שבפרק זמן זה, יימנע בן־מנחם מלתת פרשנות פומבית לתוכן התנצלותו.

בין נוסח ההתנצלות שהציע בן־מנחם לנוסח ההתנצלות שחתם עליה לבסוף, יש ארבעה הבדלים עיקריים. "בעת יציאתי מן הקלפי ובסמוך לה", כתוב בהצעת סגן השר, "נוצרה התקהלות והתגודדות של אנשים סביבי, רובם פעילי ליכוד, שטענו, כי אסור לי להיות במקום. אותם אנשים איימו עלי, גידפו אותי וניסו לפגוע בי. חשתי מאוים פיסית ומילולית. תוך ניסיון להיחלץ מטבעת האנשים, שהקיפו וסובבו אותי, פילסתי לעצמי דרך ביניהם על מנת לצאת בשלום מהמקום".

בנוסח עליו חתם לבסוף בן־מנחם, מתוארים האירועים באור אחר לחלוטין. בן־מנחם, שבנוסח המקורי מתאר את עצמו כקורבן, חתם לבסוף על נוסח, בו הוא מתואר כצד לתיגרת־ידיים: "בסמוך לקלפי – במרחק קטן מן המותר, לדעתי – נכחו פעילי ליכוד, שחלקם פיזרו כרוזים וחילקו חומר תעמולה לקהל הבוחרים. הערתי לפעילי הליכוד על המיקום הבלתי חוקי שבו הם פועלים, לדעתי, וביני לבין הפעילים הללו התפתח ויכוח סוער, שגלש לדחיפות, צעקות ותגרת ידיים קלה".

ההבדל השני מתגלה בפיסקה המתארת את נסיבות פציעתה של תגית הללי. "במהלך המהומה שהיתה סביבי", כתב בן־מנחם בנוסח המקורי, "את, תגית, טענת בעדותך במשטרה, כי נדחפת ונפלת וקיבלת מכה באצבע ידך השמאלית. עוד טענת בעדותך, כי לא התכוונתי לפגוע דווקא בך. אינני מאשר עובדה זו. יחד עם זאת יתכן בהחלט, כי נפגעת כאמור עקב וכתוצאה מההתגודדות האלימה סביבי, כאשר חלק מהאנשים דחפו אותי וניסו לפגוע בי פיסית. כאיש ציבור הגר בשכונה, אני מצטער על כי נפגעת באצבע ידך השמאלית".

בנוסח הסופי מתואר החלק הזה של האירוע בצורה שונה לחלוטין. "טענת, תגית, שאני הוא זה שתקף אותך", נאמר בו, "אינני יכול לאשר עובדה זו, כשם שאינני יכול להכחישה. כך או כך, אם כתוצאה מן הקטטה דחפתי אותך ללא כוונה ומבלי שים לב – אני מתנצל על כך".

פער דומה מתגלה בין שתי הפיסקאות, בשני הנוסחים, המופנות לאביבית כהן. בנוסח המקורי מצטט בן־מנחם את עדותה של כהן בפני פרקליטות מחוז תל־אביב, בה אמרה, כי היא "הושבת" שבן מנחם משך בשערותיה. "לידיעתך", כתב בן־מנחם בנוסח שהציע לבן־יאיר, "לא משכתי בשערותייך, ומעודי לא פגעתי באדם, ובוודאי לא אדם בגילך. אך כאיש ציבור שהיה נוכח במקום, מצטער אני שנפלת קורבן לאלימות שהיתה בסביבה".

"אם היו אלה ידי שגרמו לחבלה", כתוב, לעומת זאת, במכתב שהקריא בן־מנחם בפני ועדת הכנסת, "הרי היה זה ללא כוונה וחלק מן המהומה".

ההבדל האחרון מתגלה בפיסקה המסיימת של המכתב. "כסגן שר וכאיש מרכזי של מפלגת העבודה", ביקש בן־מנחם שייכתב, "צר לי על כך שנקלעתי לעין הסערה של מערכת בחירות כה אופיינית בשכונות דרום תל־אביב, ואם נפגעתן, מצר אני על כך".

"אני מבין ומסכים", נכתב לעומת זאת בנוסח הסופי, "שחומרה יתירה נודעת להתנהגות בלתי סובלנית, שכוונתה תוקפנית, של ח"כ, ובפרט אם מדובר בהתנהגות, שתוצאותיה הסופיות הן חבלה. לא נותר לי אלא לשוב ולהביע את צערי. כך אני עושה ומקווה שהתנצלותי תתקבל".

הפצועים ממריבור בדרך לישראל. ד"ר אחמד עיד מטפל באמיר סנטקוביץ (צילום: פלאש 90, באדיבות "מעריב")

6 פצועים מבוסניה הוטסו לישראל

במבצע חולצו נפגעי קרבות וילדים חולים; מטוס "ארקיע" מיוחד נשלח עם צוות רפואי לספליט; בנתב"ג המתין אמבולנס, שהעביר אותם לביה"ח "הדסה" עין כרם

(ע). - שישה פצועים חולים מבוסניה חולצו אור ליום שישי במבצע מיוחד והובאו לטיפול בישראל. בין המוטסים לטיפול בבית־החולים "הדסה" עין כרם – נפגעי קרבות וילדים חולים, שלא היתה כל אפשרות לטפל בהם באזורי מגוריהם.

"הילדים והפצועים על המטוס. הם יטופלו ויישארו בחיים, וזה ההישג הגדול", אמר ביום ו' לפנות בוקר יואל ויינברג, רגעים אחדים אחרי שהמטוס הישראלי, ובו ששת הפצועים מטוזלה וזניצה, בוסניה, המריא מנמל־התעופה של ספליט שבקרואטיה, בדרכו לארץ. ויינברג חבר בעמותה הישראלית "הכינוס הישראלי על שלום ודת", שאירגנה את המבצע.

רגעים ארוכים של אי־ודאות ליוו את שיאו של המבצע. בתחילה סירבו הקרואטים לאפשר לפצועים ולבני משפחותיהם להיכנס לקרואטיה ודרשו, שימתינו עד בוא המטוס. הקרואטים אמרו, כי אינם רוצים להשאיר פתח לפליטים הבוסניים, לברוח ולהשתקע בקרואטיה.

רגע של חרדה ליווה גם את נחיתתו של מטוס הבואינג 757 של "ארקיע" בנמל־התעופה בספליט. כ־20 שניות לפני הנחיתה, כבו האורות בספליט כולה, וכך גם האורות במסלול הנחיתה. קברניט המטוס, יגאל כץ, חשב להסיט את המטוס סביב נמל־התעופה, אך אורות המסלול שבו לתיקנם, והנחיתה הושלמה כמתוכנן.

האחראים הקרואטים גם עיכבו את כניסתם לקרואטיה של ויינברג והעיתונאים, שירדו מהמטוס. "זהו שילוב של אטימות ובירוקרטיה", אמר ויינברג. שזו לו הפעם ה־13 לבקר באיזור בוסניה. ברוב משימותיו הקודמות, הסתפקו הוא ואנשיו בהעברת תרופות לאזורי הקרבות. "הכל תואם עם ראש ממשלת קרואטיה. קשה לי להבין את התנהגות משטרת הגבולות הקרואטית", הוסיף.

חילוץ הפצועים התאפשר הודות להסכמת הכוחות הסרבים בבוסניה לחלצם במסוקי האו"ם ממובלעות זניצה וטוזלה, שטחים מוסלמיים בעיקרם, הנתונים להפגזות בלתי פוסקות של הכוחות הסרבים בבוסניה. הפינוי הושלם רק משהתברר, כי יש מדינה שתקלוט אותם מיד לתחומה, וכי מצבם יציב דיו כדי לעמוד בתלאות הדרך. כדי להבטיח טיפול רפואי במטוס, נכלל בצוות רופאי מ"הדסה" ד"ר אחמד עיד, כירורג ומומחה לניתוחי כבד. עמו הובאו עוד אח ושתי אחיות מבית־החולים.

הפצוע הראשון שהועלה למטוס היה אמיר סטנקוביץ', שהובא לנמל־התעופה באמבולנס של הצלב האדום. אמיר, חייל בוסני, שנפגע מפגז ורחק בזניצה לפני כשלושה חודשים, הועלה למטוס באלונקה. הוא סובל מכוויות קשות בכל חלקי גופו, בעיקר בידיו וברגליו. תוך מצבו הקשה והסתערות עדת הצלמים והעיתונאים עליו, הוא נראה שמח וחייך לכל עבר. "אני מרגיש טוב", אמר, "אני מקווה שיוכלו להמשיך ולטפל בי בישראל. חיכיתי הרבה זמן לצאת מפה".

פצועה אחרת, מלמה מרשיץ, בת שלוש, סובלת מבעיות בכבד. היא הובאה מזניצה עם אמה ושני אחיה. האם הנרגשת והמבולבלת אמרה: "כל מה שחשוב לי זו הילדה שלי. אני מקווה, שבישראל יוכלו לטפל בה כמו שצריך. בזניצה קשה מאוד לתת טיפול רפואי למי שסובל מבעיות בריאות קשות". אביה של מלמה נשאר בזניצה. "אני מקווה להגיע מהר הביתה", אמרה האם.

סניה גפרובסקי, בת 15, עלתה למטוס ללוות את אמה ואחותה אנה, בת השנתיים, הסובלת ממום בליבה. היא לא שמעה מעודה על ישראל. "דווקא בזמן האחרון יש שיפור במצב בבוסניה. יותר שקט ויש פחות הפגזות", אמרה סניה, "אבל אי־אפשר לטפל באנה בזניצה ולכן היינו חייבים לעזוב. הבטיחו לנו שבישראל אפשר יהיה לטפל בה יותר טוב".

פצוע נוסף, שהיה אמור להגיע לארץ, מת מפצעיו ביום רביעי בלילה.

בנמל־התעופה בן־גוריון, המתינו לפצועים אמבולנסים, שהעבירו אותם לבית־החולים "הדסה" עין כרם. "בשורה התחתונה, אחרי כל הבעיות, הגיעו הפצועים ארצה, וזה בדיוק מה שהעמדנו לנו למטרה", אמר ויינברג בסיפוק.

פינוי החולים מבוסניה מאורגן על ידי עמותת "הכינוס הישראלי על שלום ודת". העמותה סניף של ארגון בינלאומי, הפועל בעשרות מדינות בעולם. הסניף הישראלי לקח על עצמו, לפני שנתיים, לרכז את פעולות האירגון באזורי הקרבות של בוסניה. בספטמבר שעבר, פינתה העמותה לישראל קבוצה של ילדים ובני־נוער קטועי גפיים, ששוקמו במרכזים הרפואיים בארץ. ויינברג הדגיש, כי מדובר במספר קטן של פצועים וכי העמותה הביעה נכונות לפנות לישראל 100 פצועים, אולם אושר רק מספר מצומצם.

נמשכת המתיחות בין רם לעבודה

נאסר על עובדי מועצות הפועלים להפגין מול הוועד הפועל בת"א

פועלים התלוננו: "ניסיון לסתימת פיות ולדיכוי מאבק מקצועי"; מגעים בין "העבודה" ל"רם" בנושא המועצות המרחביות

מאת אפרים דוידי

יו"ר אגף האירגון ומועצות הפועלים, פיני שומר, הפיץ בסוף השבוע חוזר, בו הוא אוסר על עובדי מועצות הפועלים ברחבי הארץ להפגין היום מול בית הוועד הפועל בתל־אביב. עובדים התלוננו, כי "מדובר בניסיון לסתימת פיות ולדיכוי מאבק מקצועי באמצעים אדמיניסטרטיביים". מזכירי מועצות הפועלים עמדו להפגין היום עם העובדים נגד הכוונה להקים מועצות פועלים מרחביות, במקום המועצות הקיימות.

גרמה להחרפת המחלוקת בין "רם" ל"עבודה" בעניין המועצות שיוקמו: כמה יוקמו, מתי, ואילו אזורים הן יקיפו. אחד העובדים סיפר אתמול לכתב "דבר": "מאות חברים שלנו פוטרו בחודשים האחרונים. עתה הולכים לצמצם עוד ועוד את מספר המועצות, והדבר יהיה כרוך בפיטורים נוספים. אנו מרגישים, שכל המטרה היא למגור, לפטר ולצמצם – בלי שתהיה מחשבה ברורה ותיכנון, מה עושים ביום שאחרי".

פיני שומר דחה את הטענות ואמר, כי "סוגיית המועצות המרחביות היא סוגיה פוליטית – היא סוגיה שבוויכוח בין מרכיבים שונים של הקואליציה בהסתדרות. לכן, אני מוצא טעם לפגם בכך, שעובדים יפגינו בגלל סיבות פוליטיות. לגבי מזכירי מועצות הפועלים – המצב הוא שונה. אלה נבחרים".

בשנה שעברה, נערכה הפגנה אלימה של עובדי מועצות הפועלים בבניין הוועד הפועל בתל־אביב, בעקבות גל הפיטורים. במהלך ההפגנה פרצו העובדים הזועמים אל חדר הישיבות של הנהגת ההסתדרות, היושב־ראש רמון והלך מהמקום ללא פגע על־ידי שומרים.

פיני שומר דחה גם את החלטות הכינוס, שנערך ביום חמישי שעבר באולם מפ"ת בקריית־אונו. בכינוס הוחלט להקים "אירגון יציג חדש לעובדים בישראל", אם יבוטלו מועצות פועלים קיימות, בעקבות הקמת המועצות המרחביות. "הכנס ביום חמישי אינו מייצג את כל מזכירי מועצות הפועלים. יש, ביניהם המתנגדים ויש המצדדים ברעיון המועצות המרחביות. החלטות הכינוס אינן מייצגות את מפלגת העבודה".

המגעים שנוהלו בסוף השבוע בין ראשי "רם" לראשי "העבודה" לא נשאו פרי. יו"ר ההסתדרות, חיים רמון, הטיל על יו"ר סיעתו, אהרון נחמיאס, ואת יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, ח"כ עמיר פרץ, לנסות ולגשר על הפערים עם מפלגת העבודה. פיני שומר וח"כ נסים זוילי, מזכ"ל העבודה, ינסו הבוקר להגיע לסיכומים, עוד לפני הישיבה בבית ההסתדרות, שתיערך היום בשעות הצהריים. במהלך הישיבה יוגש הדו"ח השנתי של מבקר ההסתדרות.

הדו"ח מתייחס לתקופה מ־1993 לחודש יוני 1994 ונוגע לשורה ארוכה של נושאים, כולל נכסים, גזברות, מועצות פועלים, נעמ"ת ומימון מפלגות.

העיתון הסעודי "אל־ג'זירה":

"ישראל ביקשה סיוע כלכלי עבור סוריה"

ריאד (ע). – ישראל ביקשה מכמה מדינות באירופה, וכן מיפן, להגיש סיוע כלכלי לסוריה, אם היא תחתום על הסכם שלום עם ישראל. כך נמסר בידיעה בעיתון הסעודי "אל־ג'זירה".

מקורות של "אל־ג'זירה" ציינו, שהסיוע הכלכלי שהוצע יוענק בדרך של מענקים, מלוות וקונסולידציה של תוכניותיה של סוריה. הממשל האמריקאי החליט להגיש סיוע כלכלי לסוריה במישור הדו־צדדי והרב־צדדי, נמסר בעיתון.

המקורות ציינו, כי ישראל ביקשה מיפן להגיש סיוע כלכלי לסוריה, כדי לעודד אותה לנהוג באומץ־לב בתהליך השלום עם ישראל. אולם, יפן לא נתנה לישראל תשובה חיובית או שלילית. על פי המקורות, צפוי שיפן תקבל החלטה לאחר ההודעה על השגת הסכם סורי־ישראלי.

"2,700 חברים חדשים להסתדרות במרחב באר־שבע בתוך 3 חודשים"

מאת אמיר רוזנבליט

בזכות פעולה נמרצת של ההסתדרות במרחב באר־שבע בשלושת החודשים האחרונים, גויסו כ־2,700 חברים חדשים להסתדרות – כך עולה ממכתב ששיגר בימים אלה מזכיר ההסתדרות במרחב באר שבע מאיר בביוף ליו"ר ההסתדרות חיים רמון.

באמצעות הסכמים קיבוציים מיוחדים גויסו 16 מקומות עבודה, כולם מהסקטור הפרטי. בסך הכל צורפו להסתדרות במרחב באר־שבע על בסיס זה כ־2,000 עובדים. בדרך של גיוס חברים פרטני צורפו 555 חברים חדשים נוספים, ועוד 147 עובדו ממעמד של משלמי דמי טיפול (0.7 אחוז) למעמד של חברים מלאים משלמי דמי חבר (0.9 אחוז).

"גיוס החברים כרוך בעבודה מאומצת, תוך מאבקים קשים, שינוי יסודי בנורמות העבודה וההתנהגות שהיו קיימות בעבר", מציין בביוף במכתבו.

9 פעילי ליכוד ערביים – פורשים

אינם שוללים הצטרפות למפלגתו של דוד לוי

מאת מוחמד חליליה

תשעה פעילים ערביים בליכוד הודיעו בסוף השבוע על פרישתם מהמפלגה ואמרו, כי אינם שוללים הצטרפות למפלגתו החדשה של ח"כ דוד לוי.

ראש הקבוצה, סולימאן דיאב, מהכפר טמרה, חבר הלשכה המדינית המצומצמת של הליכוד, אמר, שעמדת המפלגה ומנהיגה, בנימין נתניהו, בנושא השלום עם הפלסטינים ובנושא רמת הגולן, לא מעודדת את החברים הערביים להיות פעילים בליכוד.

"מדיניות הליכוד בנושא השלום במזרח התיכון בכלל, ועם הפלסטינים בפרט, מנוגדת למצפונם של הערבים, ולכן אין מקום לערבי במפלגה ימנית קיצונית", אמר דיאב. לדבריו, ניסו הוא וחבריו להשפיע בתוך המפלגה – אך לשווא. מיום ליום נעשה הליכוד יותר קיצוני.

דיאב סיפר, כי יו"ר המפלגה נתניהו ניסה להשפיע עליו ולשכנע אותו לחזור בו מהחלטתו לפרוש מן המפלגה, אך הוא וחבריו החליטו סופית, כי אין להם מקום בליכוד. הוא אמר, כי פנו אליו מפלגות ערביות ויהודיות, לרבות העבודה, חד"ש, מד"ע ואף המפלגה הערבית החדשה של ד"ר אחמד טיבי, אך הוא לא נתן תשובה, וכל האופציות פתוחות בפניו ובפני חבריו.

דיאב לא שלל את האפשרות, כי הוא וחבריו יצטרפו למפלגתו החדשה של ח"כ דוד לוי. "בעיקר", אמר, "אנחנו נתמוך במפלגה המצביעה ברצינות לזרז את תהליך השלום ולהגיע ליישוב כל הבעיות במזרח־התיכון, במיוחד הבעיה הפלסטינית".

מרץ שוקלת לעזוב את "רם" ולחולל הפיכה בהסתדרות בחיפה

מאת אודי שרון

גורמים בסיעת מרץ בחיפה, שותפתה של סיעת "רם" בהסתדרות במרחב חיפה, בודקים אפשרות לבצע הפיכה בקואליציה, לחבור ל"עבודה" ולהחליף את ההנהגה המקומית. הסיבה: חוסר שביעות רצון של כמה מאנשי מרץ בהסתדרות המרחב מיו"ר האגף לאיגוד מקצועי, יגאל כהן (ליכוד).

הקואליציה במזכירות ההסתדרות במרחב חיפה כוללת את "רם", העבודה (כ־40 אחוז כל אחת), הליכוד (כ־20 אחוז).

משקלה של מרץ ב"רם" הוא כ־20 אחוז. אם מרץ תחבור לעבודה, תתקבל קואליציה של כ־60 אחוז. "אין כוונה לפגוע ביו"ר המרחב, ברוך זליג, אך אין לנו אמון ביגאל כהן, ואנחנו רוצים להעבירו מתפקידו. הוא אינו משתף אותנו בעשייה בהסתדרות", אמר מקור במרץ.

כהן הגיב: "בעיקרון, אני חושש מכל הפיכה שהיא, אך האנשים שמדברים עליה הם לא רציניים. לא שמעתי על הפיכה שמתבשלת. אולי זו רכילות של אנשים, המקורבים לאודי אגמי (יו"ר המרחב הקודם)".

"אני לא חייב למרץ שום דבר. אני מנהל את האיגוד המקצועי במרחב, ואינני עוסק בפוליטיקה. אם מרץ רוצה לעסוק בפוליטיקה בהסתדרות ולהפיץ שמועות נגד האגף, עדיף שתעשה זאת מחוץ להסתדרות".

היו מי שדאגו להפיץ שמועות כאילו כהן, איש ליכוד ותיק, עומד לעבור למחנהו של ח"כ דוד לוי. כהן הגיב: "הייתי במחנה דוד לוי כל השנים. אני מבין את צערו, אך אינני מצדיק את פרישתו מהתנועה. אני בידידות עם אנשים במחנהו, אך בין זה לבין עזיבתי את 'הליכוד' והצטרפות להתארגנות החדשה של לוי – המרחק רב מאוד".

זליג: "כהן זוכה לשבחים מכולם, ואני מאחל לאחרים שבחים כאלו. באשר למגעים בין מרץ לעבודה, זה לא רציני. אני מתייחס לכך בזילזול. מדובר בכמה מתוסכלים, שסתם מבלבלים את המוח".

עלייה במספר מקרי השחפת בנגב: 2־4 מקרים חדשים כל שבוע

מאת אמיר רוזנבליט

עובדי המעבדה הבקטריולוגית בבית החולים 'סורוקה' בבאר־שבע חוששים מריבוי מקרי השחפת שהתגלו באחרונה בנגב, עם גבור העלייה ממדינות חבר העמים ומאתיופיה – כך עולה מפניית ועד העובדים בבית החולים. העובדים תובעים להגדיל את מכסת התוספת השנתית שלהם בעקבות העלייה בשיעור חולי השחפת בנגב. מזכיר הסתדרות הביוכימאים והמיקרוביולוגים אשר גולדשלאגר התריע בסוף השבוע על כך שמתגלים מדי שבוע במעבדות בית החולים בין 2 ל־4 מקרי שחפת במגע. לדבריו, קלטה באר־שבע עלייה גדולה מחבר המדינות ומאתיופיה, ועקב כך התרבו מקרי השחפת.

עובדי המעבדה הבקטריולוגית ב'סורוקה' טוענים כי כל הצוות ב'מחלקת שחפת' במעבדה בא במגע עם חומרים שחפתיים. החומרים מגיעים בצורות שונות (שתן ונוזלי גוף אחרים) לכל מחלקות המעבדה הבקטריולוגית. "כל הצוות במעבדה נוגע בצורה כזו או אחרת בחומר שחפתי פעיל", נאמר בפניית עובדי המעבדה לוועד עובדי בית החולים.

גולדשלאגר הביע אתמול דאגה לנוכח ריבוי מקרי השחפת בנגב, ואמר כי לפי תקנות דיני עבודה של עובדי מעבדה הבאים במגע עם המחלה, חייבת מכסת החופשה השנתית של העובדים להיות 42 ימים בשנה ולא 23 ימים, כנהוג כיום. הוא הדגיש כי לנוכח הממצאים החדשים, תיאבק הסתדרות הביוכימאים והמיקרוביולוגים לשיפור תנאיהם של עובדי המעבדה ולהעלאת מכסת חופשתם השנתית.

הכתב נתי זילברמן התמוטט בביה"ד בעת דיון בתביעתו נגד רשות השידור

מאת אודי שרון

כתב "קול ישראל" ו"דבר" בגליל המערבי, נתי זילברמן, חש שלשום כאבים בחזה והתמוטט במהלך דיון בבית־הדין האיזורי לעבודה בחיפה.

זילברמן תובע מהנהלת רשות השידור, להחזירו לעבודה סדירה ברדיו. הוא הושעה מסיקור אירועים ביטחוניים, לאחר שיוחסה לו עבירת צנזורה במהלך סיקור אירוע ביטחוני בצפון. זילברמן טוען, כי הנהלת הרדיו מתנכלת לו, משום שהגיש תביעה נגד הרשות, להעניק לו מעמד של עובד מן המניין, לאחר שבע שנים, שבהן הוא מועסק כמשתתף חופשי.

בדיון בשתי תביעותיו, שהתקיים שלשום בבוקר, טען זילברמן, שאם עבר, לכאורה, עבירת צנזורה, הרי שמערכת החדשות ב"קול ישראל" היא האחראית לכך, בהיותה מגוונת את השידורים ומתאמת אותם, ולא הכתב בשטח. הוא הוסיף, שקרא בעיתון על הדרך המבזה שבה פוטר. בכתב התשובה טענה הנהלת רשות השידור, כי האיש לא פוטר וכי הוא לא עובד קבוע של הרשות.

השופט הראשי, דורון מיבלום, הציע פשרה, לפיה ישוב הכתב תוך שבועיים לעבודה סדירה ברדיו, ובמקביל יוחל שלב ההוכחות בתביעה העיקרית.

כאשר הכריז השופט על הפסקה קצרה לכתיבת החלטתו, חש לפתע זילברמן ברע והתמוטט על הרצפה. חבריו העיתונאים מיהרו לעסות את לבו, ולמקום הוזעק אמבולנס. הכתב הועבר לבית־החולים רמב"ם, נבדק ונשלח כעבור מספר שעות למנוחה מלאה בביתו, בישוב צורית בגליל.

יו"ר אגודת העיתונאים בחיפה והצפון, מאיר שושני, שנכח במקום, ביקש מבית־הדין לצרף לעתירה את האיגוד הארצי של עיתונאי ישראל. השופט מיבלום קבע מועד לדיון בנושא.

המסחר החקלאי עם עזה – חודש

מאת רמי שני

שלשום חודשה פעילות המסחר החקלאי עם רצועת עזה. הפעילות הושבתה ביום חמישי, לאחר שהתגלו בתוצרת הירקות חיידקי קולי.

מקורות במשרד החקלאות מסרו, כי הושג הסדר ביום שישי, לאחר בירור בדרגי פקידות זוטרים. נקבע, כי החל מהיום, כל חקלאי או סוחר מהרצועה, המבקש לסחור בירקות־עלים, מהסוג שבו התגלו החיידקים, יתבקש להעבירם לבדיקת־מעבדה קודם שיעביר את תוצרתו במעברי הגבול לישראל.

לדברי אנשי משרד החקלאות, אפשר שמקור החיידקים הוא בשימוש לא נכון בזבל אורגני, שנשלח כשבוע קודם לכך לשימושם של חקלאי הרצועה.

פסק הלכה: אסור להיכנס לבית־הכנסת עם פלאפונים וביפרים

מאת נוגה קוגן

פסק הלכה של הרב הראשי לצפת, הרב מרדכי אליהו, אוסר על אנשים להיכנס לבתי הכנסת בעיר עם פלאפונים וביפרים, בטענה ש"צפצופם מפריע להתכוונות בתפילה".

לדברי הרב אליהו, מגיעים לבתי הכנסת, בעיקר בעיר העתיקה של צפת, אורחים לשמחות כמו עלייה לתורה מצוידים בפלאפונים ובביפרים.

"אלה בדרך־כלל חילונים, שמשום מה אינם יודעים כי אסור לשאת ולהפעיל פלאפון בשבת", מספר הרב אליהו. תושבי צפת מספרים שכמעט פרצו תגרות ידיים בין המתפללים הוותיקים לבין האורחים.

הרב אליהו הסביר כי פסק ההלכה שלו מתייחס גם לימי חול, בהם מותר להשתמש בפלאפונים, משום שמתפללים דתיים נושאים מכשירים אלה בכיסם, וכשאלה מצפצפים – נגרמת הפרעה רבה לתפילה.

למרות פסק ההלכה, מתירים רבני צפת שימוש בפלאפונים ובביפרים לאנשי כוחות הביטחון, בתנאי שאלה מופעלים במצב רוטט.

אזור תעשייה חדש ליד מחסום סופה יסחר עם הרצועה

מאת רמי שני

ליד מעבר הגבול בין ישראל לרשות הפלסטינית, בסמוך למחסום סופה, יוקם אזור תעשייה ומסחר על שטח של 400 דונם – כך סוכם השבוע במועצה האזורית אשכול, שהשטח נמצא בתחום שיפוטה. בשלב זה נעשו מספר צעדים מנהליים כדי להביא את הנושא במהירות האפשרית להחלטת משרד המסחר והתעשייה ומינהל מקרקעי ישראל, שכן יש צורך לשנות את ייעוד הקרקע במקום לפני התכנון והעבודה.

לדברי טל ישועה, חבר קיבוץ סופה המטפל בפרויקט, מדובר ביצירת אזור שיאפשר את קיום פעילות המסחר השוטפת עם הערים בדרום הרצועה, כמו חאן יונס ורפיח. במקום ייבנו מפעלים המבוססים על ידע ועבודה ישראלית ופלסטינית, בעיקר בענפי הטקסטיל, הריהוט והבניין.

עקרו כספת של בנק עם טרקטור

מאת אלי ברנר

אלמונים פרצו אתמול לסניף בנק לאומי באיזור התעשייה קריית־אריה בפתח־תקווה באמצעות טרקטור.

תורני תחנת מכבי־האש בעיר קיבלו התרעה אלקטרונית על פריצה לסניף בנק לאומי באזור התעשייה. הכבאים וניידת המשטרה שמיהרו למקום מצאו כי קיר הזכוכית בחזית הבניין נפרץ, ככל הנראה באמצעות כף של טרקטור, שנכנס לבנק ולאחר מכן עקר כספת שהיתה צמודה לקיר לבנים.

מחקירת המשטרה עלה כי הפורצים הסיעו את הכספת על כף הטרקטור לפרדס סמוך, ושם, לאחר שלא עלה בידם לפרוץ אותה קברו את הכספת באדמה והסתלקו. הטרקטור נגנב ככל הנראה לצורך הפריצה. בכספת היו רק 500 ש"ח.

2,000 בני־נוער ישחזרו את מסע אוניית המעפילים "אקסודוס"

(ע). – כ־2,000 בני־נוער יהודיים ישחזרו היום את מסעה של אוניית המעפילים "אקסודוס". בני־הנוער יגיעו בדרך הים לנמל חיפה כ"מעפילים", ישתתפו במאבק בבריטים, יועברו למחנה עתלית, וישוחררו ממנו לאחר מכן.

הפרויקט הוא פרי יוזמתה של מחלקת הנוער והחלוץ בסוכנות היהודית. מטוס "בריטי" ילווה את האונייה בדרכה, כשעל סיפונה בני־נוער יהודים מחו"ל. ספינות "דבור" של חיל הים יתחזו לכלי שיט בריטיים, וינסו למנוע את הגעתה של האונייה.

22 שנים לאחר סיום המלחמה

ארה"ב צפויה להודיע השבוע על חידוש יחסיה עם וייטנאם

וושינגטון (א.פ.).- היועצים לבטחון לאומי של נשיא ארה"ב, ביל קלינטון, ניסחו הצעת החלטה לחידוש היחסים הדיפלומטיים המלאים עם וייטנאם.

קלינטון, שבמהלך מערכת הבחירות הואשם כי התחמק משירות בצבא בזמן מלחמת וייטנאם, צפוי לחתום על ההחלטה במהלך השבוע הקרוב – כך אמרו פקידים רשמיים ביום חמישי. החתימה שלו תאפשר למזכיר המדינה האמריקאי, וורן כריסטופר, לצאת להאנוי ולקמבודיה בסוף החודש.

וייטנאם פעלה למען חידוש היחסים, בכך ששיתפה פעולה עם משלחות אמריקאיות מטעם הקונגרס שביקרו בהאנוי במהלך החודשים האחרונים, בחיפוש אחר מידע על חיילים אמריקאים נעדרים מזמן המלחמה.

וייטנאם סיפקה במאי למשלחת נשיאותית אמריקאית אוסף של 116 מסמכים ו־100 מסמכים נוספים למשלחת של הקונגרס. מהפנטגון נמסר לאחר ניתוח המסמכים, כי הם מכילים רמזים חדשים בנוגע לגורלם של חלק מהנעדרים.

קלינטון הסיר בתחילת השנה שעברה אמברגו בן 19 שנה על הסחר עם וייטנאם. הוא אמר אז כי חידוש היחסים הדיפלומטיים יהיה תלוי "בהסבר סופי ומלא" על גורלם של 2,238 החיילים האמריקאים הנחשבים לנעדרים.

שלשום, נמנע דובר משרד החוץ האמריקאי, ניקולס ברנס, מלאמר אם וייטנאם סיפקה את המידע האמור. הוא אמר, עם זאת, כי וייטנאם העבירה את מאמציה לסייע בבירור גורל הנעדרים.

כריסטופר היה תומך נלהב של כינון היחסים הדיפלומטיים עם וייטנאם, לאחר 20 שנות ניתוק. בחידוש היחסים תומכות גם חברות אמריקאיות המזהות בוייטנאם את סימניה הראשונים של הצמיחה הכלכלית שעברו סין, מלאזיה ומדינות אסיאתיות אחרות ב־15 השנים האחרונות.

עבור האנוי יהווה חידוש היחסים נצחון דיפלומטי. וייטנאם מעוניינת ביחסים עם ארה"ב כמשקל נגד לסין, היריבה ההיסטורית שלה, ולשלטונה הכלכלי של יפן באזור. היחסים יתנו עבורה גם סימן לקבלה בינלאומית.

פקידי ממשל ציינו כי קלינטון עדיין לא החליט סופית, אולם אמרו כי הסיכויים גבוהים ביותר שהנשיא יחדש את היחסים המלאים עם האנוי.

הקשרים בין שתי הממשלות התחזקו לאחר שקלינטון ביטל את אמברגו הסחר בפברואר שנה שעברה, בטענה שפיוס בין האויבים "מציע את הדרך הטובה ביותר לברר את גורלם של החיילים שעדיין נעדרים."

חברות אמריקאיות לוחצות זה זמן רב לחידוש היחסים עם האנוי, בטענה כי מתחרים ממדינות אחרות הקלו כבר להשתלט על ההזדמנויות הכלכליות החדשות שזו מציעה.

הסנאטורים ג'והן מקקיין וג'והן קרי, שניהם מוותיקי מלחמת וייטנאם, אמרו כי יעלו בסנאט הצעה הקוראת לקלינטון להכיר בממשלת האנוי.

עם זאת, קבוצות חיילים משוחררים, מוותיקי מלחמת וייטנאם, מוסיפות להתנגד לחידוש היחסים. מנהיג הרוב בסנאט, בוב דול, העלה הצעה הקוראת לממשל להתקדם בזהירות בקשריו עם האנוי.

את הצעדים הראשונים לחידוש היחסים ביצע הנשיא לשעבר ג'ורג' בוש. ב־1991 הוא הסכים להקים משרד אמריקאי בהאנוי, שיעסוק בגורלם של החיילים הנעדרים. ב־1992 הוא הקל את האמברגו שהוטל על וייטנאם ב־1964, והתיר לחברות אמריקאיות לפתוח משרדים בוייטנאם. קלינטון אפשר ב־1993 לחברות אמריקאיות להתמודד במיכרזים ממשלתיים בוייטנאם.

האו"ם לא יסיר הסנקציות מעל עיראק

מיפקדת האו"ם (עיר).- חברי מועצת הבטחון של האו"ם הודיעו ביום שישי כי במהלך פגישתם החצי־שנתית, לא יתמכו בהסרת הסנקציות שהוטלו על עיראק לאחר פלישתה לכווית ב־1990.

רולף אקאוס, יו"ר ועדת האו"ם לענייני פירוק הנשק להשמדה המונית של עיראק, הודיע בשבוע שעבר כי "בגדאד עדיין לא עומדת בכל דרישות האו"ם".

אקאוס אמר כי "עיראק הודתה, בפעם הראשונה, כי היתה ברשותה תוכנית לייצור נשק ביולוגי בעל אופי התקפי".

עם זאת, הדגיש אקאוס כי "עיראק עדיין עומדת בסירובה להשמיד ציוד לייצור טילים, האסורים על פי החלטות מועצת הבטחון של האו"ם".

שר החוץ העיראקי מוחמד סאחאף, אמר ביום חמישי כי "כל החומרים הביולוגיים שהיו בידי עיראק הושמדו, מפני שמסוכן לשמור ולאגור חומרים ביולוגים, ומפני שעיראק אינה מעוניינת עוד בייצור נשק זה".

כמו כן, הכחיש סאחאף כי עיראק מסרבת להשמיד את הציוד לייצור טילים באומרו כי "רק לאחר שיושלם התיק בנושא הנשק הביולוגי, ויושגו הבנות בין עיראק ומועצת הבטחון של האו"ם – רק אז יידון נושא הציוד לייצור טילים".

תייר חמישי נחטף בקאשמיר

צ'רנדזארי (א.פ.).- מאמצי ממשלת הודו להביא לשחרורם של ארבעת התיירים שנלקחו כבני ערובה על־ידי בדלנים מוסלמים ספגו מכה קשה, לאחר שתייר מערבי חמישי נחטף אתמול.

דירק האסרט מגרמניה נחטף בהרים באזור צ'רנדזארי, כ־100 ק"מ דרומית לבירת המדינה, סרינאגאר.

דיווחים שלא קיבלו אישור רשמי סיפרו ששני זרים נוספים נחטפו או נעדרים.

מאות חיילים סרקו אתמול את אזורי ההרים והיערות של צ'רנדזארי. ארגוני בדלנים שונים פנו בקריאה לארגון אל־פארא שנטל על עצמו את האחריות לחטיפת ארבעת התיירים ביום חמישי, לשחרר את החטופים.

איש משטרה בכיר מסר שארבעת החטופים, שני בריטים ושני אמריקאים, אותרו על־ידי מודיע, שמסר כי הם נשמרים על־ידי קבוצה של כ־20 בני־אדם חמושים.

הוא מסר שהחטופים מוחזקים במעבר הרים צר, אליו מתקשה הצבא להגיע מבלי לעורר קרב יריות.

המשטרה המקומית מודאגת מכך שכ־35 תיירים מערביים עדיין מטיילים באזור. לא ברור אם הם יתבקשו לעזוב.

משחתת עוקבת אחרי ספינת גרינפיס בדרכה לאתר הניסויים הגרעיניים

לפני 10 שנים פוצצו הצרפתים ספינה של הארגון; אנשי הצוות מחכים לראות איך ינסו לעצור הפעם את מסע המחאה שלהם

סידני (א.פ.).- ספינת הדגל של ארגון גרינפיס, "לוחם הקשת בענן 2", מתקרבת לאתר הניסויים הגרעיניים הצרפתי באוקיינוס השקט, כשהיא מלווה על־ידי ספינת קרב צרפתית. צוות שוחרי איכות הסביבה על סיפון הספינה תוהה מה תעשה צרפת כדי לעצור את המחאה שלהם.

לפני עשר שנים מהיום הצמידו צוללנים צרפתיים מטעני נפץ לגחון ספינת "לוחם הקשת בענן" המקורית, וטיבעו אותה במימי נמל אוקלנד בניו־זילנד. אחד הצלמים שהיו על סיפונה טבע למוות באותו אירוע.

התקפה גרמה לצרפת למבוכה בינלאומית, אך הביאה גם להזדהות של הארגון לאיכות הסביבה לתודעה הציבורית בעולם.

"לוחם הקשת בענן 2" אמורה להגיע היום לאתר הניסויים במורורה. צרפת נראית נחושה בדעתה לא להגיב בחומרה רבה מדי גם הפעם, אולם הודיעה כי תמנע מהספינה להגיע לאתר הניסויים.

אדמירל פיליפ אוברט, מפקד הכוחות הצרפתיים בפולנזיה, אמר כי שימוש בנשק נגד המפגינים "לא יעלה על הדעת".

אולם לפני שעזבה הספינה את הנמל האחרון בו עגנה, בטאהיטי, הודיעו פקידים צרפתיים לארגון גרינפיס כי אישרו שימוש בכוח צבאי נגד הספינה אם זו תתקרב למרחק 19 ק"מ מאתר הניסויים.

בימים האחרונים נראית על קו האופק מסיפון הספינה משחתת צרפתית, חמושה בטילים ובתותחי 40 מ"מ, כשעל סיפונה מסוק. היא מלווה את ספינת ארגון גרינפיס בדרכה, ושומרת על מרחק קבוע מאחוריה.

ארבע ספינות קרב צרפתיות נוספות וכ־150 חיילים צרפתיים ממתינים לספינה במורורה, כ־1000 ק"מ מטאהיטי.

גנרל פול הדיסה, האחראי על הניסויים הגרעיניים הצרפתיים אמר כי הספינה "תתבקש באדיבות לעזוב את האתר, ואם תסרב תובל אל מחוץ לאתר הניסויים".

אנשי הספינה, לעומת זאת, אמרו כי הם נחושים בדעתם להתנגד לכל ניסיון לעצור את מסע המחאה שלהם.

הקנצלר קוהל הניח זר באושוויץ

אושוויץ (סוכנויות הידיעות).- קנצלר גרמניה, הלמוט קוהל, רעייתו, ומשלחת גרמנית גדולה, הגיעו אתמול בשעות הבוקר למחנה ההשמדה אושוויץ, בדרום פולין, לחלוק כבוד לקורבנות השואה.

קוהל הניח זר פרחים סמוך לאחד מהביתנים, משם יצא למחנה ההשמדה בירקנאו, שלושה ק"מ מאושוויץ.

"הסבל והמוות, הכאב וההדמעות, מחייבים אותנו לעמוד בשתיקה במקום זה" כתב קוהל בספר המבקרים באושוויץ.

היה זה ביקורו השני במחנה. בעבר ביקר בו ב־1989, במסע לפולין שסימן דרך חדשה ביחסי המדינות.

לפני שיצא את פולין, בשעות הערב אתמול, ביקר קוהל ברובע היהודי בעיר קאזימירז, שם הציל התעשיין הגרמני אוסקר שינדלר כאלף יהודים במהלך מלחמת העולם השנייה.

פריצת־דרך בשיחות השלום בגרוזני

הצ'צ'נים יכריעו בבחירות בשאלת עצמאותם

גרוזני (סוכנויות הידיעות).- "עצמאותה של צ'צ'ניה תובא לידי הכרעת העם הצ'צ'ני במהלך הבחירות הקרובות לנשיאות", כך הודיעו אתמול המשלחות לשיחות השלום של רוסיה והבדלנים הצ'צ'נים, בגרוזני.

ארקאדי וולפסקי, נציג המשלחת הרוסית, הודיע כי "שאלת עצמאותה של צ'צ'ניה לא הוכרעה על שולחן הדיונים. העם הצ'צ'ני הוא שיכריע בשאלה זו במהלך הבחירות הבאות".

עדיין לא נקבע המועד לקיום הבחירות בצ'צ'ניה.

השיחות חודשו אתמול בשעות הבוקר, לאחר שהמשלחת הצ'צ'נית איימה ביום שישי לפרוש מהשיחות, בעקבות הרצח האכזרי של 8 אזרחים על ידי חיילים רוסים, בחווה בפרברי גרוזני.

עיסמאן אימאייב, העומד בראש המשלחת הצ'צ'נית איים ביום שישי לפרוש משיחות השלום "אם האשמים במעשה הרצח לא יאסרו מיד".

המשבר בא על סיומו לאחר ששתי המשלחות החליטו לכונן "ועדת חקירה משותפת לנסיבות האירוע". נשיא רוסיה בוריס ילצין הודיע כי יעמוד אישית בראש חקירת התקרית.

בהודעה משותפת של שתי המשלחות נאמר כי "המשלחות מגנות את המעשה הברבארי שביקש להכשיל את תהליך השלום".

תחילה הודיעה המשלחת הצ'צ'נית כי "לא תשתתף בסבב השיחות בשבת, ותחת זו תשתתף בהלווייתם של הנרצחים". אך לאחר התייעצויות, הסכימו חברי המשלחות לפתוח בסבב השיחות, ולשלוח נציגים מטעמם להשתתף בהלוויה.

אלפי צ'צ'נים זועמים הפגינו שלשום מחוץ לאולם בו מתקיימות השיחות, במחאה על מעשי הרצח.

שמונה בני־אדם, בהם ארבעה ילדים וקשיש בן 80, נהרגו בתקרית, אדם אחד נפצע קשה.

צילומי ההרוגים שודרו ברשתות טלוויזיה ברחבי העולם. ביניהם נראתה ילדה קטנה מתבוססת בדמה, ואחד מההרוגים שנרצח בשעה שניסה להסתתר מתחת למיטתו.

סוכנויות ידיעות רוסיות דיווחו שהתוקפים לבשו מדי צבא רוסיים, והגיעו לחווה בכלי רכב משוריין.

"הם עטו על פניהם מסכות. הם יצאו מהטנק שלהם, רצחו את תושבי החווה, והסתלקו", אמר עובד החווה לתחנת טלוויזיה רוסית.

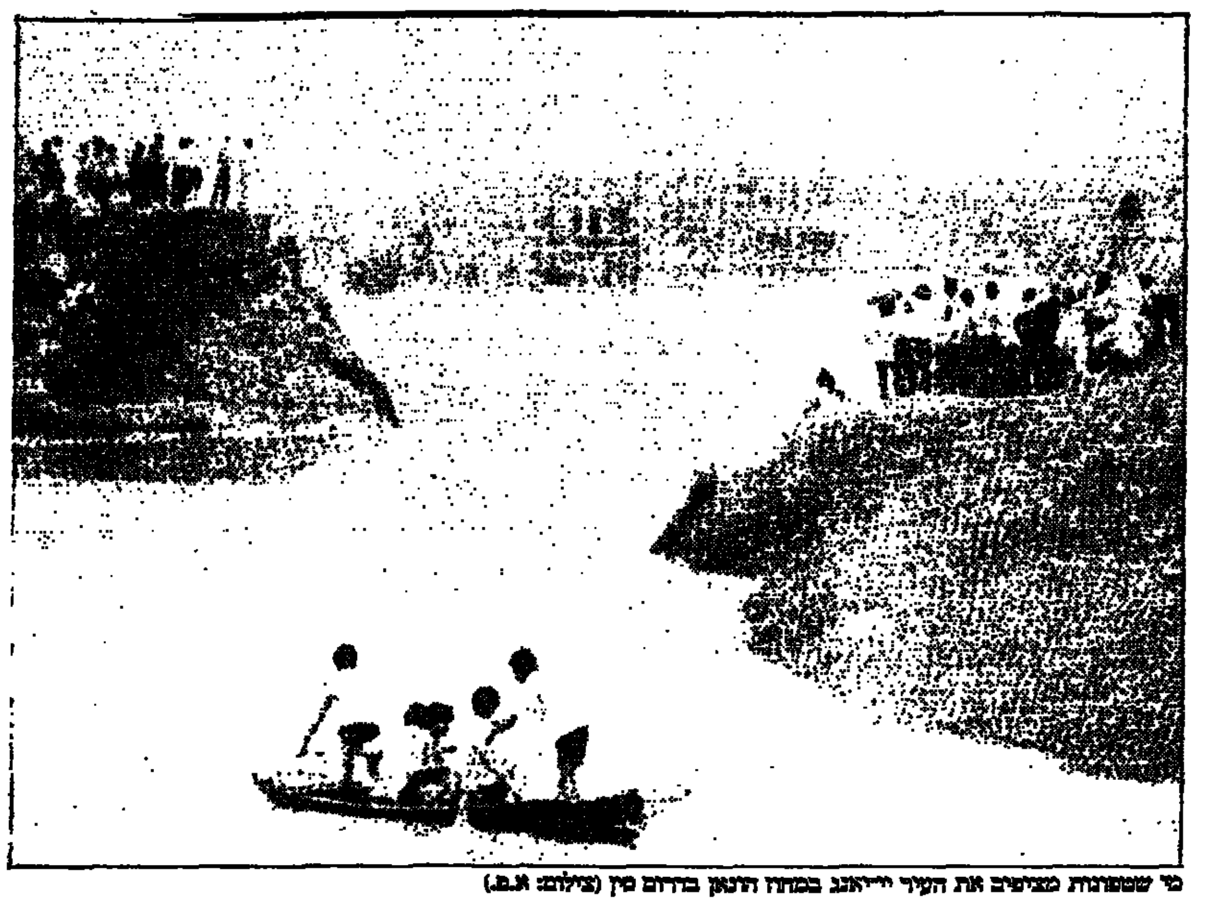

מי שטפונות מציפים את העיר יו־יאנג במחוז הונאן בדרום סין (צילום: א.פ.)

פעיל זכויות אדם אמריקאי נעצר בסין באשמת ריגול

הארי וו, אזרח ארה"ב ממוצא סיני הצליח לחדור מספר פעמים בשנים האחרונות למחנות עבודה בסין, ולתעד את המתרחש בהם; הפעם, נתפס במעבר הגבול

בייג'ינג (א.פ.).- בצעד שיחריף לבטח את המתיחות המכבידה על יחסי סין וארה"ב, עצרו שלטונות סין פעיל אמריקאי למען זכויות האדם שהתגנב לבתי־כלא בסין במטרה לחשוף את מצב האסירים הכלואים בהם, והאשימו אותו בריגול.

הארי וו, אזרח אמריקאי ממוצא סיני, בן 58, מוחזק במעצר מאז ה־19 ביוני. הוא נתפס בשעה שניסה להיכנס לסין דרך גבול קזחסטאן.

סוכנות הידיעות הממשלתית של סין הודיעה שוו נעצר אתמול, ושהוגש נגדו כתב אישום בעיר ווהאן במרכז המדינה. הסוכנות לא דיווחה כיצד הגיע וו לעיר, מרחק אלפי קילומטרים ממעבר הגבול עם קזחסטאן.

הוא מואשם ב"כניסה לסין תחת שמות בדויים, גניבת סודות מדינה סיניים, וביצוע עבירות פליליות". בסין ניתן לגזור עונש מוות על עבירות אלה.

ב־1983 נשפט הנסך האנג, עורך דין בוגר הרווארד, יליד הונג־קונג, ל־15 שנות מאסר על גניבת סודות מדינה בסין. שנתיים כאחור יותר הוא שוחרר מכילאו.

סוכנות הידיעות הסינית דיווחה שוו נכנס לסין תחת שמות בדויים מספר פעמים בארבע השנים האחרונות. לדברי הסוכנות, הוא נכנס למקומות אסורים לאורחים זרים "עסק בריגול, קנה מידע סודי, וגנב מסמכים סודיים", אותם הבריח אל מחוץ לגבולות סין.

מעצרו של וו מתרחש בנקודת שפל ביחסי סין וארה"ב, על רקע מתיחות שנוצרה לאחר ביקורו בארה"ב בחודש שעבר של נשיא טייוואן. גורם מתיחות אחר הם החשדות האמריקאים שסין מוכרת טילים לטווח בינוני לפקיסטאן.

מעצרו של וו "מייצג הסלמה חריפה של העימות הסיני עם המערב בנושא זכויות האדם", אמר רובין מונרו, חוקר מטעם קבוצה אמריקאית למען זכויות האדם באסיה.

"הם רוצים לשרטט גבול, להתכונן לקרב", אמר.

מונרו ציין שרשויות סין ביטלו בחודש שעבר את שחרורו מסיבות הומאניות של צ'ן זימינג, שנחשב לאחד הכוחות המובילים של ההפגנות בכיכר טיאנאנמן ב־1989. ייתכן שצעדים אחרונים אלה מסמנים שינוי ביחסה של סין לדרישות ארגוני זכויות אדם בינלאומיים. מונרו ציין כי ייתכן שסין אינה מעוניינת עוד לבצע מחוות כשחרור אסירים פוליטיים בתגובה ללחצים בינלאומיים.

משרד החוץ האמריקאי טרם הגיב לפרשה, אולם גם אם ממשל קלינטון יבחר לא להתערב בפרשה, סביר להניח שהקונגרס לא יתעלם ממנה.

וו היה מבקר קבוע בדיוני הקונגרס בנושא זכויות האדם בסין. הוא העיד מספר פעמים בפני ועדות של הקונגרס, ודבריו חשפו בין־השאר כי ארה"ב מייבאת מסין מוצרים שהם תוצרי עבודת כפיה בבתי־כלא, בניגוד לחוק האמריקאי.

עדויותיו של וו נאספו במהלך מספר ביקורים חשאיים בסין מאז 1991, בהם ניסה לחשוף פגיעות בזכויות האדם בבתי־הכלא הסיניים. הוא הצליח להתגנב למחנות עבודה סיניים, ולצלם את המתרחש בהם במצלמות נסתרות.

במסעו האחרון לסין רצה וו לתעד בסרט "גניבת איברים" על־ידי הממשלה מגופות אסירים שהוצאו להורג.

וו שהה 19 שנים במחנות עבודה בסין בעקבות ביקורת שמתח על המפלגה הקומוניסטית. לאחר שחרורו ב־1985 היגר לארה"ב, והפך לאזרח אמריקאי.

הוא שימש כמרצה אורח באוניברסיטת ברקלי בקליפורניה, ולאחר מכן הצטרף לסגל אוניברסיטת סטאנפורד. לפני שלוש שנים הקים קרן מחקר לחקר מחנות העבודה הסיניים.

ב־1991 הוא הגיע לכותרות לאחר שחזר מסין עם סרט שצילם בחשאי עבור התוכנית "60 דקות" של רשת סי.בי.אס.

הוא התחזה חליפות לאיש עסקים המעוניין לרכוש מוצרים המיוצרים במחנות עבודה, לפועל משנתאי המבקר ידידים מקרב שומרי המחנות, או לאיש משטרה סיני. הוא הצליח לחדור כך למחנות עבודה, ותיעד את תנאי החיים בהם. בין הצילומים המזעזעים שפרסם, תמונותיהם של אסירים שחוייבו לעמוד בתוך מיכלים עם כימיקלים לטיפול בעורות עד לגובה החזה.

6 "רכבות נגד הגזענות" יגיעו לשטרסבורג מרחבי אירופה

שטרסבורג (עי־א.פ.ס.).- עם הגעתן מחר בבוקר לשטרסבורג של שש רכבות, שיובילו 600 צעירים מ־43 מדינות במערב, מרכז ומזרח אירופה, ייפתח שבוע הנוער האירופי, המוקדש למאבק בגזענות ובאי הסובלנות.

האירוע, שאורגן על ידי מועצת אירופה כדי לקדם את הסובלנות והאחווה בין העמים, נתקל בסיבות ישנות.

כך סרבו היוונים להתיר עלייתם של צעירים תורכיים לרכבת, שיצאה מאתונה ב־3 ביולי, ובכך המחישו את העויינות עתיקת היומין בין אתונה ואנקרה.

גם מקדוניה נתקלה בהתנגדותה של אתונה, המאשימה את שכנתה מצפון בכוונות השתלטות על חלק משטחה ובגניבת המורשת ההיסטורית של יוון.

כך לא יכלה מקדוניה להשתתף בוועידה התרבותית של מועצת אירופה, הקשורה לארגון מבצע רכבות הנוער, והשבוע נגד הגזענות ואי־הסובלנות.

קבלת אשרות הכניסה עלולה להוות בעיה גם לגבי צעירים מקהילות מהגרים בצפון אפריקה, באפריקה השחורה או מאסיה, המתגוררים במדינות המשתתפות.

שטרסבורג, שהוכרזה על ידי סגן המזכ"ל פטר לויפרכט כ"בירה האירופית למאבק בגזענות", תצפה עד ה־15 ביולי ב־1,300 המשתתפים באירוע, בני 18 עד 28.

מחציתם יבואו ב־6 הרכבות, שיעברו בסה"כ מרחק של 13,000 ק"מ, ויעצרו ב־42 מהערים הגדולות באירופה.

אחת הרכבות נושאת משמעות סימבולית עמוקה: מאושוויץ נוסעת רכבת מעורבת דרך קרקוב, פראג, בודפשט וברלין. "עלינו להיזכר ברכבות שלפני 50 שנה, נסעו בכיוון ההפוך", אמר לויפרכט במסיבת עיתונאים.

1,200 בני־אדם ניספו בשטפונות בסין

בייג'ינג (סוכנויות הידיעות).- השטפונות הפוקדים את דרום ומרכז סין מזה חודש גרמו עד כה למותם של 1,179 בני אדם ולפציעתם של 26,115 נוספים – כך נאמר שלשום בהודעה רישמית שפרסם המשרד לענייני מנהל אזרחי בסין.

גשמי הזעף שירדו על כעשרה מחוזות, במיוחד מחוזות הונאן במרכז סין וג'יאנגשי בדרום מזרח, פגעו במאה מיליון איש, ש־5.6 מיליון מהם מצאו עצמם מנותקים מהעולם עקב ההצפות.

900 אלף בתים נהרסו ומיליוני דונמים של אדמה חקלאית מעובדת הוצפו. ההצפות גרמו להשמדת יבולי הקיץ, והנזקים הכוללים הוערכו בכ־4.4 מיליארד דולר, נאמר בהודעה.

"מפוצץ האוניברסיטאות" מוכן לפרוש אם יפורסם המאניפסט שלו

סאן־פרנסיסקו (א.פ.).- עיתון ה"סאן פרנסיסקו כרוניקל" מתלבט אם לפרסם את המאניפסט בן 35 אלף המלים של הטרוריסט שזכה לכינוי Unabomber, לאחר ששלח מעטפות נפץ למספר אוניברסיטאות. עותק של המאניפסט העביר לעיתון פרופסור באוניברסיטת ברקלי.

"אנו מחזיקים במסמך זה מספר ימים", מסר עורך העיתון, "אולם טרם הגענו להחלטה".

שלושה בני־אדם נהרגו ו־23 נפצעו בהתקפות שביצע הטרוריסט החמקן מאז 1978. בשבוע שעבר הוא איים לפוצץ מטוס בשדה התעופה הבינלאומי של לוס־אנג'לס.

הוא גם שלח בשבוע שעבר העתקים של המאניפסט שלו לעיתון ה"ניו־יורק טיימס" ל"וושינגטון פוסט", ולפרופסור באוניברסיטת ברקלי בקליפורניה. הוא טוען כי יפסיק את פעולותיו אם יפורסם המאניפסט באחד העיתונים.

במכתבים קודמים ששלח ל"טיימס", קרא הטרוריסט, המתאר את עצמו כאנרכיסט, לחיסול הטכנולוגיה התעשייתית, מתוך תפיסה של "חזרה לטבע".

פרופסור טום טיילר מאוניברסיטת ברקלי, שקיבל את מכתבו של הטרוריסט, העביר אותו לעיתון ה"כרוניקל".

בוב גוצ'יונה, המוציא לאור של "פנטהאוז" הודיע כבר כי יסכים לפרסם את המאמר בשלמותו אם זה יימסר לידיו.

חייל או"ם הולנדי נהרג במובלעת סרברניצה

סרייבו (עי־א.פ.ס.).- טנקים של הסרבים הבוסנים הפגיזו אתמול עמדה של כוח המגן של האו"ם, וגרמו למותו של חייל הולנדי במובלעת המוסלמית סרברניצה, בצפון מזרח בוסניה, שם מתנהלים קרבות עזים מאז יום חמישי בין הסרבים לחיילי צבא בוסניה.

החייל נהרג מאש כוחות הממשלה, בעת שנמלט מנקודת תצפית של כוח המגן של האו"ם בדרום המובלעת, מסר דובר של האו"ם בסרייבו.

התקרית אירעה כשהסרבים כיתרו את החיילים ההולנדים של כוח האו"ם, ואילצו אותם לפנות את עמדתם תחת אש של הכוחות הבוסנים.

במהלך המנוסה נפצע אחד מהם קשה בפניו. הוא מת מאוחר יותר בבית החולים אליו הועבר.

התזמורת הפילהרמונית הישראלית
נוסדה בתרצ"ו–1936 בידי ברוניסלב הוברמן
מנהל מוסיקלי: זובין מהטה

לידיעת המנויים שעדיין לא חידשו את כרטיס המנוי לעונת 95/6: על־מנת לאפשר שמירת מקומותיכם, נודה לכם אם תחדשו את המנוי לא יאוחר מה־15.7.95. ניתן לחדש את המנוי גם בטלפונים הרשומים מטה (באמצעות כרטיס אשראי):
תל־אביב – מחלקת המנויים – 03-5251502
חיפה – מחלקת המנויים – 04-664167
ירושלים – משרד "בימות" – 02-240896
מידע מעודכן 24 שעות ביממה בטלמסר
02-294493, 04-303112, 03-5652251

קונצרט מס' 9
יום א', 9.7.95, 20:30, מרכז הקונגרסים ירושלים

קונצרט מס' 10
יום ב', 10.7.95, 20:30, היכל התרבות: סדרה א'/ ת"א
יום ג', 11.7.95, 20:30, היכל התרבות/ סדרה ב'/ ת"א
יום ד', 12.7.95, 20:30, היכל התרבות/ סדרה ג'/ ת"א

זובין מהטה, מנצח
נינה ראוטיו / אליאן קואליו, סופרן
ברברה דוור, מצו־סופרן
פרדריק קלט, טנור
קוונגצ'ול יון, באס
המקהלה הפילהרמונית מפראג
בתוכנית:
ורדי: רקוויאם

קונצרט מס' 10
מוצ"ש, 15.7.95, 21:00/ היכל התרבות/ סדרה ד'/ ת"א
זובין מהטה, מנצח
פנחס צוקרמן, כנר ומנצח
בתוכנית:
מוצרט: קטעים מתוך סרנדת "הפנר"
מהלר: סימפוניה מס' 6

זלר אבלגון ליסינג בע"מ
(להלן-החברה)
הודעה בדבר מועד אחרון למימוש כתבי אופציה (סדרה 1)

ניתנת בזאת הודעה, על פיה ביום 31 ביולי 1995 חל המועד האחרון למימוש כתבי האופציה (סדרה 1) שהנפיקה החברה על פי התשקיף מיום 31 ביולי 1993 (להלן-התשקיף).

בהתאם להוראות התשקיף, עד ליום 31 במאי 1995 ניתן כל כתב אופציה (סדרה 1) למימוש מניה רגילה אחת בת 1 ש"ח ע"נ של החברה. תמורת תשלום במזומן של מחיר המימוש בסכום של 13 ש"ח לכל כתב אופציה (סדרה 1) כשלסכום זה יתווספו הפרשי הצמדה למדד המחירים לצרכן בשיעור עליית המדד שיפורסם לאחרונה לפני תאריך המימוש ביחס למדד חודש יוני 1993. כקבוע בהתשקיף.

כתב אופציה אשר לא ימומש עד ליום 31 ביולי 1995, יפקע, ויהיה בטל ומבוטל ולא יקנה למחזיק בו זכות כלשהי.

זלר אבלגון ליסינג בע"מ

אם שותים לא נוהגים

הודעה על תהליך המצאה
תיק הוצל"פ: 4"94"08041"17
הזוכה: בנק הפועלים למשכנתאות בע"מ
אל החייבים: רינקוב אילה ת.ז. 310006911
רינקוב אנגלה ת.ז. 310006903
מלומסקובה סטיאנה ת.ז. 304765828
דעו כי הזוכה פנתה לראש ההוצאה לפועל כפר־סבא לביצוע משכנתא על זכויותיכם בבקרקעין הידועים כגוש: 13855 חלקה: 47. זכויותיכם הנ"ל ימכרו לצד ג' אלא אם תשלמו לזוכה את הסך של 253,835 ש"ח בתוך 20 יום מהיום.
מרדכי מוקביק, עו"ד
בכח הזוכים

הודעה בדבר הגשת בקשה לבית המשפט לפירוק חברה בבית המשפט המחוזי בנצרת
תיק פירוק 64/94
בענין פירוק החברה: הפניניה בצפון תיירות בע"מ
המבקשת: הפניניה בצפון תיירות בע"מ
נמסרת בזאת הודעה כי ביום 20.12.94 הוגשה לבימ"ש המחוזי בנצרת בקשה לפרק את החברה הנ"ל, וכי בקשה זו תישמע בבימ"ש ביום 1.10.95 בשעה 09:00 בפני כב' השופט גינת.
כל נושה או משתתף של החברה שברצונו לתמוך במתן צו־פירוק או להתנגד לו, רשאי להופיע בשעת הדיון בעצמו או באמצעות עורך־הדין שלו, לאחר שימסור למבקשת הודעה על רצונו זה.
את ההודעה יש למסור למפרק הזמני או לאורי גולדשטיין, במען ת"ד 528 כרמיאל 21614, לא יאוחר מיום 15.9.95 בשעה 8:00.
לנושה או למשתתף שיבקש זאת, תמסור המבקשת, תמורת תשלום, העתק מהבקשה לפירוק.
עו"ד לאורי גולדשטיין
מפרק זמני

חברת החשמל לישראל בע"מ
חי"ג חשמל – שירות טלפוני להודעות על תקלות 24 שעות ביממה

ירושלים	02-580666	נהריה	04-933555
תל־אביב	03-5633777	נתניה	09-602988
חיפה	04-647777	עפולה	06-423333
אילת	07-372191	פתח־תקוה	03-9394488
אשדוד	08-511688	צפת	06-970211
אשקלון	07-770088	ראשון־לציון	03-9632488
באר־שבע	057-462666	רחובות	08-371388
טבריה	06-792275	רמלה	08-221315
חדרה	06-223133	רעננה	09-906188
כרמיאל	04-881731	אריאל	03-9366345-6-7
בית שמש	02-911669		

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של
פולה נחמה זילברמן
הגופה נתרמה למדע
נא להמנע מביקורי תנחומים
המשפחה האבלה

אנו מודיעים בצער רב על פטירתה של חברתנו
יעל לוסקי
ומשתתפים בצער המשפחה
ההלוויה תתקיים היום, יום א', י"א בתמוז תשנ"ה, 9.7.95, בשעה 18.00 בבית העלמין בכפר־ויתקין.
בית כפר־ויתקין

תרום דם ותציל חיי אדם

קונצרן הענק הגרמני "טיסן" מקים שתי חברות בישראל

מאת אורי עורון

הקונצרן הגרמני הענק "טיסן פרודקט טכניק", יקים בישראל שתי חברות, לשיווק ולתחזוקה ושירותים, בשותפות עם החברות "פריצקר יזמות" ו"מנורה איגו אהרון".

החברה המשותפת ("טיסן לוגיסטיק סיסטם ישראל", תהיה ב־51% בבעלות "טיסן" והשאר שווה בשווה בין החברות הישראליות), תקים חניוני רכב ממוחשבים. יהיה זה פרוייקט ראשון מסוגו בישראל, שבו יעמיד הנהג את מכוניתו על פני משטח באולם סגור ושמור, ומנוף אוטומטי ובלתי מאוייש יעבירה, על פי תוכנת מחשב, למקומה, ויחזירה בהתאם.

החברה הישראלית תשווק בישראל גם את מוצרי הקונצרן הגרמני, בהם מערכות שינוע ממוחשבות לבתי חולים, מעליות ומחסנים ממוחשבים.

מחזור המכירות של הקונצרן הגרמני, הבונה גם צוללות, היה בשנת הכספים 93־'94 כ־35 מיליארד מארק. מועסקים בו כ־129 אלף עובדים בכ־300 חברות בנות ברחבי העולם.

הנהלת "טיסן", בהאמינה בשיגשוג הכלכלי הצפוי באיזורנו, נענתה ליוזמתו של שמשון פריצקר, מנהל "פריצקר יזמות", לפעול גם בישראל. מנכ"ל החברה המשותפת, אילן שיכטר, מסר כי קורות הפלדה ומישטחי המתכת הנדרשים להקמת החניונים הממוחשבים, ייוצרו בישראל.

במסיבת עיתונאים שנערכה שלשום בחיפה, השתתפו גם ראשי "טיסן" – יו"ר מועצת המנהלים, הרטמוט בירנה, המנכ"ל, מנפרד היילה, והמהנדס הראשי, הלמוט שלקר.

שוקי ההון בעולם / ביל כספי

הדאו ג'ונס לשיא חדש

ביקושים גדולים מאוד לדולר של ארה"ב העלו את מדד הדאו ג'ונס לשיא סגירה חדש של 4,702.73 נקודות, עליה יומית של 38.43 ועליה של יותר ממאה נקודות בשלושה ימי מסחר.

ברוקרים בניו יורק מסבירים את העליה בביקוש למניות להחלטת הבנק המרכזי של ארה"ב מיום חמישי בלילה להוריד את שערי הריבית הדולריים וגם מהירידה בהיקף האבטלה.

בחודש יוני ירד מספר המובטלים כאחוז מכוח האדם הפעיל ל־5.6 אחוזים, ירידה של 0.10 אחוזים. זה נחשב לשיעור אבטלה נמוך מאוד.

ניתוח לעומק של נתוני התעסוקה מלמד על עליה של 114 אלף במשרות הלא חקלאיות, תוספת של 155 אלף משרות בשרותים וירידה של 40 אלף משרות בסקטור היצרני. הירידה במשרות בסקטור היצרני אינו מלמד בהכרח על ירידה בפעילות העיסקית אלה להמשך מגמת האוטומציה בתעשייה האמריקאית אשר מגדילה מידי חודש את התפוקה לעובד.

נתוני התעסוקה מלמדים על משק חזק אם כי הם לא מבשרים טובות לעובדים האמריקאים. הנתונים של חודש מאי מחזקים את המגמה אשר מסתמנת במשק האמריקאי של מעבר ממשרות פחות או יותר קבועות למשרות בעלות אופי זמני ברמות שכר נמוכות יותר ובלי תוספות סוציאליות שונות.

עם זאת הנתונים שפורסמו ביום שישי והורדת שערי הריבית הדולריים מחזקים את ההנחה שהמשק האמריקאי גולש לאיטו למיתון והדבר זה התקבל בחיוב רב בשוקי ההון של העולם בכלל ושל צפון אמריקה בפרט.

"כלל ביטוח" תפעיל קרן פנסיה

מאת חני פורשנר

חברת הביטוח של כלל הודיעה, כי משרד האוצר (האגף לשוק ההון) נתן לה היתר להפעיל קרן פנסיה.

הקרן תתחרה בקרנות הפנסיה ההסתדרותיות הקיימות (וכך נוספת, שהיו קיימות ערב החלטת הממשלה לגבי תחום זה) – וכן בקרנות פנסיה חדשות, אשר מנהלי כלל־ביטוח צופים את הקמתן.

המישנה למנכ"ל כלל, דני קהל, אמר אתמול כי הבסיס הפיננסי לפעילותה של הקרן החדשה יהיה מחולק לשניים: אגרות חוב מיועדות, שבהן ישקעו 70 אחוז מנכסי הקרן – ו־30 אחוז ישקעו באגרות חוב סחירות, אשר הממשלה הבטיחה לתת להן "רשת ביטחון" ברמות הבטחת תשואה של 3 אחוזים לפחות. בכך לא יהיה הבדל בין הקרנות השונות.

קהל הוסיף, כי "גם בתחום הזכויות, המבוטח יהיה פחות או יותר כמו שמקובל לגבי קרנות חדשות או מצטרפים חדשים לקרנות קיימות".

הוא אמר שהמצטרפים יקבלו הבטחה לרציפות זכויות: "העובד ישמור על מה שנצבר לזכותו – גם כאשר הוא יעבור ממקום עבודה אחד לאחר, וגם בעת החלפת סטאטוס מ'שכיר' ל'עצמאי' או להיפך".

קהל הזכיר כי החלטות הממשלה קבעו שהקרנות החדשות תופעלנה תוך שמירה על איזון אקטוארי: "אם בסוף שנה כלשהי נגלה כי נוצר גירעון אקטוארי (למשל, בגלל הארכת תוחלת החיים), נקטין את הזכויות [illegible]".

הקרן של 'כלל' תימכר באמצעות סוכני הביטוח, שמטפלים בשיווק תוכניות ביטוח חיים. הסוכנים יקבלו עמלות, אם כי פחות מאשר בתחום ביטוח חיים. "העמלות לא יהוו מעמסה על הקרן, כי משרד האוצר מגביל את דמי הניהול שמהם תממן הנהלת הקרן את ההפעלה (מיחשוב וכוח־אדם) ואת תיגמול הסוכנים והרווח לפירמה".

לפי הנחיות האוצר, דמי הניהול המרביים יהיו 8% בקרן פנסיה מסוג 'זכויות' (שם זכויות העמית הן מוגדרות מראש), ו־7.25 אחוזים בקרן מסוג 'תשואה' (שם זכויות העמית נקבעות לפי מה שהוא הפקיד וצבר עד למועד פרישתו).

קהל ציין כי הקרן, מתוך שהיא רוצה לשמור עתודות למניעת תנודות חריפות (שינויי זכויות תכופים), תיטול דמי ניהול בשיעור כ־6 אחוזים בלבד.

מבט שבועי לבורסה / איתן יעקבסון

עליות במשתנים וירידות בכר"מ

שבוע המסחר שחלף התאפיין בעליות שערים במניות המשתנים וירידות שערים במניות הבר"מ. מדד המשתנים עלה בשבוע זה ב־0.34% ל־187.96. מדד המעו"ף עלה השבוע ב־0.86% ל־190.57. מנגד מדד מניות הבר"מ ירד ב־2.2% לכ־148.9 נקודות.

מחזורי המסחר היומיים ירדו ל־80 מיליון ש"ח ליום. שוק המניות התעודד ביום חמישי בעקבות העליות במניות הישראליות בניו־יורק ביום רביעי בלילה. ביום חמישי וביום שישי נרשמו בוול־סטריט עליות חדות במניות האמריקאיות בכלל ובמניות הישראליות בפרט.

מדד הדאו ג'ונס זינק לרמה של כ־4,700 נקודות. עלייה חדה במיוחד נרשמה במניות חברת התרופות טבע שזינקו לשיא חדש של 41.25 דולר ביום שישי בלילה. לאור העליות החדות בניו־יורק בסוף השבוע צופים הבוקר משקיפים גם לביקושים ועליות שערים בשוק המניות הישראלי.

ביקוש גדול במיוחד צפוי הבוקר למניית טבע עקב היווצרות פער של כ־8.8% במונחים דולריים בין מחיר הסגירה הגבוה שלה בניו־יורק ובין מחיר הסגירה הנמוך שלה בת"א ביום חמישי אחר הצהריים.

משקיפים צופים הבוקר עלייה חדה של יותר מ־5% למניות טבע ובשל משקלן הגבוה במדד המעו"ף וצפייה לעליות במניות נוספות ההערכה היא שמדד המעו"ף יגיע היום בטווח המיידי, כלומר בתחום 192־195 נק'. העלייה הצפויה במדד המעו"ף תגרום ככל הנראה לצניחה במחירי ה"פוטים" ולזינוק במחירי ה"קולים" עם פתיחת המסחר בשוק האופציות על מדד המעו"ף.

ההתעוררות במניות טבע בניו־יורק לאחר התייצבות ברמות של 37־38 דולר באה לאחר שחברת ליהמן בראדרס כללה את טבע ברשימת 10 המניות המומלצות ביותר להשקעה לשנה הקרובה. הברוקרים והאנליסטים בניו־יורק צופים לשיפור חד ברווחיות טבע בשנים הקרובות כתוצאה מצמיחה מואצת הצפויה בפעילותה בתחום התרופות הגנריות שהפטנט עליהן פג ומהמכירות הצפויות של תרופת הקופאקסון לטיפול בחולי טרשת נפוצה.

טבע הגישה באחרונה בקשה לאישור שיווק התרופה הזו לרשות התרופות והמזון האמריקאית ובוול־סטריט מקווים שבתוך שנה תאושר התרופה של טבע לשיווק בארה"ב.

ברוקרים בניו־יורק צופים שרווחיות טבע תזנק כבר ב־1996 לכ־2 דולר למנייה ולכן יש מי שמוכן לשלם כבר היום כ־40 דולר למנייה לפי מכפיל עתידי של 20.

משקיפים בשוק ההון הישראלי מעריכים שבמקרה של ירידות משמעותיות בוול־סטריט ייתכנו ירידות חדות גם בשוק המניות הישראלי ולכן המשקיעים בארץ צריכים לפעול כעת בשוק המניות במשנה זהירות.

בשוק ההון מחכים לפרסום הדו"חות הכספיים של הפירמות למחצית הראשונה של 1995. הדו"חות הללו יתחילו לזרום לבורסה לקראת סוף יולי ומצעד הדו"חות עשוי להימשך ולהתעצם במהלך אוגוסט. הדו"חות יגרמו כנראה למסחר סלקטיבי עם עליות ועניין במניות של חברות שיפרסמו תוצאות טובות מהמצופה וירידות וחוסר עניין במניות של חברות שיפרסמו תוצאות נמוכות מהמצופה מהן.

בשוק אגרות החוב הצמודות למדד נרשמו במהלך השבוע עליות מתונות עקב רמות התשואה הגבוהות ברוטו של כ־4.5% ויותר בסדרות הממשלתיות. רמות התשואה הגבוהות מזמינות קניות. יחד עם זאת בשוק ההון לא צופים לירידה משמעותית של התשואות בשוק אגרות החוב. הקניות בשוק צמודי המדד אינן מושפעות מהציפיות להתמתנות אינפלציונית בטווח הקצר משום שחלק ניכר מהן מבוצע לטווח הבינוני והארוך.

בשוק צמודי הדולר נרשמו ירידות מתונות לפי שעה אפיק זה אינו קוסם למשקיעים בשל חולשת הדולר בארץ ובעולם. אולם יש מי שרוכש גלבוטיב בעיתוי הנוכחי בשל השילוב של שער דולר נמוך בעולם ושער דולר נמוך בישראל הנגזר משער סל מטבעות הנמוך בכ־3% משער האמצע.

במקימים בלטו השבוע ביקושים ועליות בציפייה להתמתנות אינפלציונית ולירידת הריבית. התשואות במקימים הארוכים ירדו לכ־13.7%.

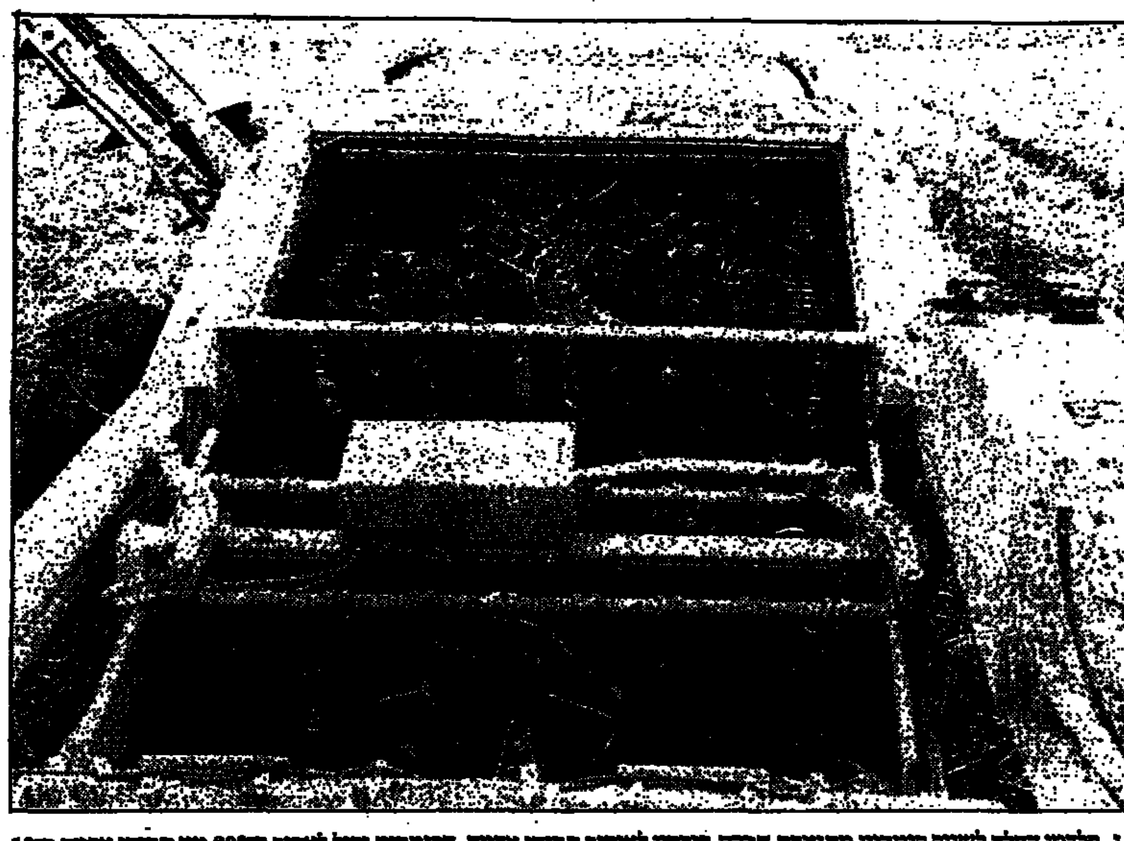

חברת נ. סלומון החלה לשווק קומביין מתוצרת חברת פירסון לאיסוף תפוחי אדמה. הקומביין יכול לאסוף כ־200 טון תפוחי אדמה ב־10 שעות עבודה. מדובר בקומביין מתוחכם, ראשון מסוגו בארץ, המקטין בעשרות אחוזים את הפגיעה בתפוחי האדמה. הוא מטפל באמצעות מערכות הידראוליות המוציאות את התפוח מתוך האדמה (בעומק של בין 10 ל־20 ס"מ), מנער אותו, חותך את הירק סביבו ומעבירו במערכות ניקוי. מחיר הקומביין – 270 אלף ש"ח. (צילום: איילה זמרוני)

הממשלה פותחת היום בסדרת הדיונים בתקציב 1996

יו"ר ועדת הרווחה: לא להפקיר את ההישגים החברתיים על מזבח השלום

מאת אמנון אמד

הממשלה פותחת הבוקר בראשון בסדרת הדיונים על תקציב המדינה לשנת 1996. בסך הכל אמורה הממשלה לקיים במהלך החודשיים הקרובים ארבעה דיונים בתקציב.

הדיון היום, יתמקד בסקירה מאקרו־כלכלית ובדיווח על ביצוע תקציב השנה שעברה. ב־30 ביולי יעסוק הדיון במצרפים הכלכליים בתקציב השנה הבאה, בהיקפי ההוצאות ההכנסות והגירעון התקציבי. ב־7 באוגוסט תדון הממשלה בסדרי העדיפויות בתקציב 1996, וב־27 באוגוסט ייקבעו ההחלטות בתקציב והשינויים המבניים.

גם בשנה שעברה קיימה הממשלה דיון מסודר בתקציב, שכלל חמש ישיבות עם סדר יום קבוע מראש. אולם ארגון זה של הדיונים לא מנע מהממשלה לבצע שני קיצוצים חפוזים בתקציב; הראשון בתום שבועיים בלבד לאחר אישור התקציב בכנסת והשני פחות מחודשיים מאוחר יותר.

בדיון הבוקר יתבשרו שרי הממשלה כי גם תקציב השנה שעברה לא דמה כלל למתוכנן. סך ההכנסות בתקציב 1994 היה גבוה ב־3.6 מיליארד ש"ח מהמתוכנן הנבע רובו ככולו מגידול לא צפוי בגביית מיסים.

בצד ההוצאות בתקציב נרשם עודף הוצאות של כ־2.7 מיליארד ש"ח בתקציב המקומי, שקוזז בחלקו על ידי ביצוע חסר של כ־1.8 מיליארד ש"ח בתקציב במטבע חוץ. כתוצאה משינויים אלה, יתנה הגירעון התקציבי נמוך מהמתוכנן בכשני מיליארד ש"ח.

בסעיף מימון הגירעון נחזתה הכנסה של כ־4.6 מיליארד ש"ח מהפרטת חברות ממשלתיות, אולם ההכנסות בפועל הסתכמו בכ־700 מיליון ש"ח בלבד.

יו"ר ועדת העבודה והרווחה של הכנסת, ח"כ יוסי כץ, קרא אתמול לשר האוצר, אברהם שוחט, להימנע מקיצוץ נוסף בתקציבי הרווחה והבריאות. ח"כ כץ הוסיף כי אם ראש הממשלה יתן גיבוי למגמה של פקידי האוצר לצמצם את תקציבי הרווחה, יהיה מדובר כמופח של מרגרט תאצ'ר, והדבר יביא בהכרח לקריסת תהליך השלום.

לדבריו, למלחמה על השלום יש מחיר כבד, אולם סיעת העבודה אינה יכולה להפקיר את הישגיה החברתיים על מזבח השלום, למרות תמיכתה הנחרצת בהמשך התהליך.

פלסטינים הגישו תביעה לעליון להשוות זכויותיהם בביטוח הלאומי

מאת אפרים דוידי

שלושה עובדים פלסטינים הגישו בסוף השבוע תביעה לבית המשפט העליון להשוואת זכויותיהם בביטוח הלאומי, לאלה שמקבלים העובדים הישראלים.

יצויין שעובדים ישראלים ועובדים פלסטינים מהשטחים המועסקים בישראל משלמים את אותו שיעור בביטוח הלאומי, אך לעובדים הפלסטינים אין זכויות שוות. בין היתר, העובדים הפלסטינים אינם זכאים לדמי אבטלה.

זהו למעשה ערעור על פסק דין שניתן בחודש מאי אחרון על ידי סגן נשיא בית המשפט המחוזי בירושלים, השופט בזק, אשר קיבל את הטענות של פרקליטות המדינה שהתנגדה לתביעה התקדימית.

הערעור הוגש על ידי עורכי הדין פרופ' פרנסיס רדאי, יונתן מישייקר ודפנה רותם ביוזמת העמותה להגנה על זכויות העובדים "קו לעובד". השופט בזק פסק בערכאה נמוכה כי המחוקק נתן תוקף רטרואקטיבי לדרך בה נוכו הכספים ממשכורות העובדים לכן יש לדחות את התביעה.

זאת בהסתמך על דברי נציגת פרקליטות המדינה, עו"ד רבקה דותן, כי עניינים אלה הוסדרו עם קבלת החוק "יישום ההסכם בדבר רצועת עזה ואיזור יריחו", בכנסת בחודש דצמבר אשתקד.

העותרים: תוסיין עבד אל ואפו עבד אלגני מצרי, עבר אלמוזרי קאסם חסאן ופרג אסמעיל עבדאללה גמל טוענים כי בית המשפט שגה כשקבע כי החוק הכשיר באופן רטרואקטיבי הן את הגבייה על היטל השוואה הן את יעודם של הכספים. לטענתם "החוק מפקיע את הזכויות האישיות של המערערים בניגוד לחוק יסוד 'כבוד האדם וחירותו'".

עוד טוענים העותרים כי בית המשפט שגה שהתייחס בפסק הדין לגופה של העילה בתיק העיקרי – שאלת הזכויות הסוציאליות של העובדים. בעוד שבבקשת הדחייה התבקש לדון בשאלת החוק החדש והשפעתו על המשך התביעה. קביעתו של "היטל השוואה ששילמו המערערים אינו מקנה להם זכויות סוציאליות, התבססה על תצהירים שהוגשו על ידי הנתבעת (המדינה) מבלי שהמערערים ניצלו את זכותם להפריך את טענות המשיבה ולטעון לגופה של העילה בתיק העיקרי".

יצויין שבית הדין קיבל את טענת המדינה, שהצדיקה את ניכויי הביטוח הלאומי מהעובדים הפלסטינים מהשטחים אך ורק על בסיס הצורך להשוות את עלות עבודתם של עובדים אלה עם עלות עבודתם של העובדים הישראליים.

עוד קיבל בית המשפט את הטענה כי "חוק הביטוח הלאומי מעניק זכויות סוציאליות רק לתושבי ישראל" ומשום כך, כספי הניכויים מן הפלסטינים לא נועדו אף פעם להבטחת זכויותיהם.

היעד להשוואת עלות השכר, קבע השופט היא "ראייה וסבירה שבית המשפט יכיר בה, כשם שמוכרת חוקיות הטלת מכס לשם הגנה על תוצרת הארץ".

השר בן אליעזר יתמוך במינוי ועדה לבדיקת חובות ההתיישבות

"חברי ההתיישבות הם הראשונים שיש להכיר בחזקתם על הקרקע"

מאת רן הלוי

שר השיכון הבינוי, בנימין בן אליעזר, הגיב אתמול בתרעומת על ידיעה שפורסמה שלשום ב"דבר". מן הידיעה עולה, כי יו"ר בנק הפועלים, עמנואל שרון, בהיותו יו"ר המטה להסדר הקיבוצים, לא עשה כל שימוש ולא יידע את חברי הדירקטוריון של המטה על תוצאות בדיקה שהזמין בחברה לבדיקת ריביות וחיובי בבנקים על חובותיו של "קיבוץ מאפיין", שהשתנו נבחר לייצג את אמיתות מצב חובות הקיבוצים בחשבונותיהם בבנקים שבהסדר.

כפי שדווח, נחשף באותה בדיקה חיובי יתר בהיקף כ־30 מיליון ש"ח במונחי מרץ '92, שהיוו כ־60% מסך חובות אותו קיבוץ. שרון עצמו הזכיר לאחרונה את הבדיקה האמורה בהתבטאות פומבית, בטענה שמתוצאותיה עלה כי הטענות על ניפוח חשבונות הקיבוצים הן "בבל"ת".

בתגובה אמר שר השיכון בן אליעזר: "זה עניין חמור ביותר". הוא הוסיף, כי לנוכח הצטברות בדיקות פרטניות של חשבונות הקיבוצים בבנקים, המורות על חיובי יתר בהיקף ניכר, יתמוך בממשלה במינוי ועדה שתבדוק את בעיית חובות ההתיישבות בכללה.

בענייני משרדו אמר בן אליעזר ל"דבר": "אם יש ציבור שאני מכיר בחזקתו על הקרקע, זהו ציבור החברים בהתיישבות החקלאית. הם יושבים כיום בשפיים, ברביבים, ביקום, בכברי או במנרה, כאשר נשלחו לשם בידי התנועות, לא בשביל לחשב את ערך הקרקע למתצבה".

בן אליעזר הדגיש כי הוא עצמו היה הראשון להיאבק בעד זכויות הקיבוצים בקרקע, כפי שהוגדרו בשעתו בהחלטת הממשלה ובהחלטה 666, ונאבק נגד מגמות בממשלה, באוצר ובתקשורת, לקצץ בערך חזקתם על הקרקע.

הוא עמד על הבעיות והצרכים בתנועה הקיבוצית, ש"לא יודעת למכור את עצמה בציבור. יש שחיקה בדימויה הציבורי של התק"ם, וללא כל הצדקה. יש המציירים אותה כיום כסוחרים וגוזלי קרקע. אין חלקי עמהם".

שר השיכון העריך כי התנועה עוברת כיום טרנספורמציה ערכית ופרסונלית, ומצויה כיום באחת מתקופותיה הקשות. הוא העיד על עצמו שהוא מלווה תהליך זה בכאב לב ויעשה ככל שניתן לסייע לה לשקם את דימויה הציבורי ולהתאים את עצמה לעתיד, בתהליך של צמיחה ובנייה.

"עם זאת, הכל לי שהתנועה מקדישה במצבה הנוכחי אנרגיות יקרות במלחמה בהזיות הלא נכונות", אמר. בן אליעזר התייחס בכך להתקפות חריפות שפורסמו לאחרונה בתקשורת מצד מזכ"ל התק"ם, אריק רייכמן, שכוונו באופן אישי נגדו.

חדש: "ביטוח דמי מזונות"

מאת עזרא חן

חברת "הכשרת היישוב ביטוח" משווקת בימים אלה תוכנית חדשה – "ביטוח דמי מזונות", המיועדת בעיקר לאמהות גרושות הזכאיות לדמי מזונות, ומאפשרת להבטיח את המצב הכלכלי של האם והילדים.

על־פי התוכנית תשולם לבעל הפוליסה, בדרך־כלל גרושה ואם לילדים, קיצבה חודשית, אם נפגעה יכולתו של משלם המזונות להשתכר – כתוצאה מאובדן כושר עבודה, נכות או מחלה, וכן בעקבות פטירתו.

הקיצבה ניתנת עד הגיעם של הילדים לגיל 18 או 21, וכן פטור בעל הפוליסה, עם תחילת קבלת הקיצבה, מלהמשיך ולשלם את פרמיית הביטוח מידי חודש.

לדברי עוזרת מנכ"ל "הכשרת הישוב ביטוח", טי הטתי, שירותה על התוכנית בכנס אלמ"ג (אגודה למען גירושים הוגנים), יכולה התוכנית לסייע בזירוז הליכי גירושין, משום הבטחון המירבי הניתן באמצעותה לכלכלת האשה והילדים.

זוגות בהליכי גירושין יכולים להגיע להסכמה על תשלום הפרמיה החודשית על־ידי אחד משניהם, ולעגן זאת בהסכם הגירושין. התוכנית מבטלת את הצורך של משלם המזונות לערבים, דבר הנדרש לעיתים על־ידי הגרושה.

תמורת הגדלת הפרמיה החודשית, בהגיע הילד לגיל 21 הוא מקבל סכום של עשרת אלפים ש"ח, "המסייע לו בהמשך חייו, כמו לימוד מקצוע או לימודים באוניברסיטה, ואולי אף לטייל קצת בחו"ל".

ברזיל לא תצמצם ייצוא הקפה

(עתים־רויטר.פי.אי.) פקידים במשרד התעשייה של ברזיל הודיעו, כי הממשלה ומגדלי הקפה החליטו שלא לצמצם את הייצוא, למרות הירידה החדה במחירי הקפה בעולם.

קולומביה והמדינות המפיקות באמריקה התיכונה החליטו להפסיק את ייצוא הקפה, כדי לגרום לעליה במחירו.

השר למדיניות הסחר של ברזיל, לואיז מילטון קוסטה, נפגש עם נציגי המגדלים, שמסרו כי לא הפסיקו את איסוף היבול ושאינם מוכנים לצמצם את המכירות, למרות שהיצואנים פועלים להפסקת הייצוא, מאז שמחירי הקפה בעולם ירדו ב־20 אחוז.

"המגדלים בקולומביה ובאמריקה התיכונה כבר סיימו את איסוף היבול ושיווקו את רוב תוצרתם, ועל כן מצבם מאפשר להם לנקוט צעדים כאלה", אמר אחד מנציגי המגדלים בשיחה עם השר.

הירידה במחירי הקפה הפתיעה את היצרנים, שציפו למגמה הפוכה.

פקידים בברזיליה ציינו, כי ממשלת ברזיל אינה מעוניינת בהפסקת ייצוא הקפה, מחשש להעמקת הגרעון במאזן המסחרי.

ב־1994, הרוויחה ברזיל 2.56 מיליארד דולר ממכירות הקפה, לעומת כמיליארד דולר במחצית הראשונה של השנה הנוכחית.

"פורבס": ביל גייטס האיש העשיר ביותר בעולם

(עתים־רוייטר). ביל גייטס מחברת מייקרוסופט, שהונו מוערך ב־12.9 מיליארד דולר, עומד בראש הרשימה של עשירי העולם שמפרסם כתב העת "פורבס" זו השנה התשיעית ברציפות, והוא האמריקאי הראשון שהופיע אי־פעם במקום המכובד.

וורן באפט, שולט בחברת ההשקעות ברקשייר האת'אווי נאמד ב־10.7 מיליארד דולר, דורג על ידי "פורבס" כאיש השני בעושרו בעולם, במקום בו הופיע גייטס בדירוג של 1994. שניהם השאירו מאחור את היפאני יושיאקי טסטסומי, שעמד בראש הרשימה אשתקד.

בגליון ה"פורבס" שיצא לדוכנים ב־17 ביולי, נמסר כי 388 אנשים או משפחות ברחבי העולם הם בעלי הון של לפחות מיליארד דולר, לעומת 358 אשתקד. ההון הכולל של 388 ה"טובלרים" מסתכם ב־893 מיליארד דולר, 297 מיליארד לאמריקאים שבהם, כלומר 33%.

לארה"ב המספר הגדול ביותר של מיליארדרים – 129, ולאחריה גרמניה עם 53 ויפאן עם 37.

הונו של טסטסומי, שנפגע מהירידה במחירי הנדל"ן ביפאן, נאמד כ־9 מיליארד דולר. סכום זה גבוה ב־500 מיליון דולר מהסכום אשתקד, אולם הוא פחות ממחצית 20 מיליארדי הדולרים שעל פי הערכות היו ברשותו קודם לכן.

להאנס ראוזינג משוודיה, העומד בראש חברת הענק הבינלאומית "טטרה־לאבאל", הון אישי של כ־9 מיליארד דולר, ומתחלק עם טסטסומי במקום השלישי ברשימה, שאינה כוללת בני אצולה או ראשי מדינות.

פול זאכר משוויץ, הקשור בקשרי נישואין למשפחת הופמן – בעלי יצרנית התרופות הענקית "הופמן־לה רוש" מופיע במקום החמישי, ומקדים את טסאי האן־לין מטאיוון, מייסד חברת הביטוח "קטאי לייף אינשורנס". הונו של זאכר מוערך ב־8.6 מיליארד דולר, 100 מיליון יותר מטסאי.

בהמשך רשימת העשירים של "פורבס" מופיעים איל התקשורת הקנדי קנת' תומסון ומלך הנדל"ן מהונג־קונג לי שאו קי – שניהם עם 6.5 מיליארד, צ'ונג ג'ו־יונג, מייסד תשלובת התעשייה הדרום קוריאנית "יונדאי" – עם 6.2 מיליארד, ולי קה־שינג מהונג־קונג, שהונו מוערך ב־5.9 מיליארד דולר, המשקיעים בעיקר בתחום הנדל"ן, האנרגיה והתקשורת.

"פורבס" מציין ש־7 מתוך 10 הראשונים ברשימה היו למיליארדרים בכוחות עצמם. היוצאים מן הכלל הם טסטסומי, תומסון וזאכר.

מבחינה גיאוגרפית, מספר המיליארדרים הגדול ביותר מחוץ לארה"ב נמצא באסיה, עם 107, ולאחריה אירופה, עם 100. ביתר המדינות ביבשת אמריקה יש 35, וכן 14 באפריקה ובמזרח התיכון.

הונג־קונג היא הרביעית מבין המדינות, עם 14 מיליארדרים, ומקדימה את תאילנד (12), צרפת (11) ומכסיקו ואינדונזיה (10 כל אחת).

חמשת האחים וולטון, יורשיו של סם וולטון, מייסד רשת החנויות "וול־מארט", עומדים בראש רשימת המשפחות העשירות בעולם של "פורבס", עם 25.4 מיליארד דולר. הונם כפול מזה של משפחת דופונט, ה"שווה" 10 מיליארד "בלבד".

בהמשך רשימת המשפחות, מופיעים האחים קווק מהונג־קונג, עם נכסי נדל"ן בשווי של 8.6 מיליארד דולר, ולאחריהם האחים ביהמס מארה"ב, בעלי בית הבשה לאור, עם 8 מיליארד. משפחת רוקפלר מופיעה במקום התשיעי.

ישובי קו העימות בבקעה ובערבה יהפכו ערים עורפיות

(עתים) מפקד פיקוד העורף, האלוף שמואל ארד, גילה ביום ה' כי הגיש על שולחן ראש הממשלה הצעה של פיקוד העורף, לשנות את מדיניות המיגון באותם ישובים שהיו ישובי קו העימות בבקעה, בערבה ובאילת, ולהעבירם מהגדרה של ישובי עימות, למצב של ערים עורפיות.

זאת, לדבריו, כתוצאה מהשלום עם מצרים השלום עם ירדן, והמתבסס התהליך.

אלוף ארד דיבר ביום עיון בנושא "מיגון ומיקלוט מבנים 95'", מטעם מרכז הבנייה בבני התערוכה בתל אביב. לדבריו, כתוצאה מהפיכת המדיניות לא ייבנו מיקלטים באותם יישובים, אלא חדרים מוגנים. "ישנה משמעות כלכלית גדולה להחלטה, כאשר צפויה בנייה של 6,000 יחידות דיור באיזור, בעיקר באילת", אמר.

בהתייחסו לאיום על העורף אמר ארד, כי לסורים יש בסך הכל כ־1,500 טילים מכל הסוגים, וההצטיידות נמשכת. גם סעודיה, הנחשבת לשקטה יחסית, מצוידת בטילים בליסטיים המגיעים כמעט לכל מקום בעולם, גם לאירופה.

לגבי עיראק אמר האלוף ארד, כי בזמן שיסור החרם האמריקאי היא תחזור ליכולת שלה בפיתוח ובייצור טילים. הוא הוסיף כי גם איראן "מנסה ככל כוחה ובכל צורה להשיג יכולת הגעה של טילים לישראל".

סקירה / חגי פורשנר

מהימורי הבורסה – לרוגע החיסכון

הגדלת ההפקדות בתוכניות חיסכון היא תוצאה של שלושה גורמים אשר פעלו ב־1994: השפל בבורסה, האטת קצב האינפלציה והמדיניות המוניטארית (העלאת שער־הריבית). כך קובעת הסגנית הבכירה לממונה על שוק ההון (במשרד האוצר), ליגרה בן שושן.

גורמים אלה יצרו אי ודאות בשוק ההון, הביאו – בתהליך רב שלבי – לשיבת הציבור אל תוכניות החיסכון. התהליך התחיל בצמצום של ההשקעות במניות, המשיך בצמצום ההפקדה בחשבונות בנק מסוג עו"ש ופח"ק, עבר לגידול בפקדונות לזמן קצוב – ולבסוף התבטא בהפקדה של יותר כסף בתוכניות חיסכון.

זהו שינוי משמעותי, בהשוואה לתהליכים שאירעו בשנים האחרונות.

עד 1993, אפיק החיסכון היה במגמת הקטנה ושקיעה. אחת הסיבות העיקריות לכך היא הירידה הברורה בשיעורי הריבית שהוצעה לחוסכים: מנהלי תוכניות החיסכון משלמים למפקידים ריבית על פי זו שהם יכולים לקבל כשהשתמשו בכסף למטרות אחרות (לאחר הפחתת דמי ניהול ושמירה על רווח) – וכאשר ההשקעות הללו מניבות ריבית יותר נמוכה, הם מקטינים את הריבית שמשולמת לחוסכים.

הסבר זה מבוסס על ההנחה, שהמניע העיקרי לחיסכון הוא מניע התשואה. המפקידים בוחרים את נתיב החיסכון (לטווח ארוך או לטווח בינוני) לאחר שהם משווים בינו לבין חלופות השקעה אחרות. ייתכן שבמקרים רבים, מניע התשואה גובר על מניע הנזילות – שהרי תוכנית חיסכון "סוגרת" את הכסף לתקופות זמן ארוכות – ובוודאי שהוא גובר (בדרך כלל) על המניעים של גמישות (היכולת להעביר את הכסף מקופת גמל אחת לשנייה, למשל) ושל הטבות מס.

מניע נוסף הוא עניין הסיכון, אשר גם הוא מהווה שיקול חשוב אצל המפקיד שמתלבט בין חלופות שונות לכסף שהוא מייעד להשקעה. והנה, בתנאים של האטת קצב האינפלציה (כפי שהיתה המגמה עד 1993), החזקת נכסים לא צמודים היתה פחות מסוכנת מאשר בעבר; דבר זה הקטין את האטרקטיביות של אפיקים צמודי מדד, ובראשם תוכניות החיסכון.

כאשר התחוור לקובעי המדיניות (במהלך 1994), שקצב האינפלציה מתגבר – מדד המחירים לצרכן מטפס בקצב שנתי של 14.5 אחוז, אף על פי שהתחזית הרשמית היתה "שמונה אחוזים" – החליט בנק ישראל להעלות את הריבית על ההלוואות שלו לבנקים. ברור, שמחיר הכסף העולה (אם כי לא באותה מידה) גם למי שנזקק לכסף (הלווה) וגם למי שמספק אותו (המלווה).

כך אירע, שמנהלי הבנקים הגדילו את הריבית שהם הציעו לשלם לציבור על הפקדותיו.

במקביל, הממשלה הודיעה על הטלת מס רווחי הון – וזה גרם ליציאת חלק מהמהמרים מן הבורסה, ושערי המניות נפלו במידה שהוגדרה כדרמאטית (כ־40 אחוז). היתה גם היחלשות של הדולר האמריקאי, שהביאה (לראשונה אחרי זמן רב) לייסוף ריאלי של השקל מול המטבע של ארצות הברית.

נוכח התנודתיות הרבה, המפקידים העדיפו למצוא מיפלט בתוכניות חיסכון. זה היה מיפלט נוח, יחסית, שהרי הוא העניק גם פטור ממס – בנוסף לרגישות נמוכה כלפי ההתרחשויות בשוק ההון וכלפי שינויים בשער הריבית.

המפקידים גם נהנו מהשפעתן של התקנות החדשות (שאושרו בתחילת ספטמבר 1993), אשר הגבירו את הגמישות שהותרה לבנקים בהפעלת תוכניות חיסכון. התקנות הללו איפשרו להאריך את משך הזמן המרבי ל־18 שנה (לעומת 10 שנים עד אז), לקצר את משך הזמן המינימלי – ולהעמידו על שנתיים (לעומת שלוש שנים עד אז) ושנה (במקום שנתיים) לגבי תוכניות המשך – ולקצר את פרק הזמן המינימלי שבין "תחנות היציאה" (חצי שנה במקום תשעה חודשים).

היו עוד שיפורים: המפקידים קיבלו היתר למשוך את קרן ההפקדה בחלקים, להפקיד סכומים שונים במועדים שאינם קבועים מראש ולהפקיד הפקדות חדשות בתוכניות המשך. ואם לא די בכל אלה, הבנקים קיבלו היתר להציע לציבור תוכניות חדשות, המבוססות על הצמדה למטבעות שונים ולמדדים שונים (או על שילוב בין שני אלה) אשר לא היו אפשריים בעבר.

בקיצור, תיפעולן של תוכניות החיסכון הגמיש, התנאים בהן שופרו והמגוון הורחב. כספים של משקי הבית הועברו לאפיק זה, שהפך מאוד אטרקטיבי: חיסכון לתקופה קצובה – המתבצע בהפקדות חודשיות (אבל גם בהזרמות אחרות) – "תחנות יציאה" מוגדרות מראש, והצמדה מלאה (של הקרן והריבית) בתום תקופת החיסכון. זה כיפר על הריבית הנמוכה יחסית.

כך נטש הציבור את ההשקעה בשוק ההון הנזיל – בין ההשקעה הישירה ובין ההשקעה העקיפה (דרך קופות גמל וקרנות נאמנות) – וחזר לחיסכון יותר רגוע, המאפשר תכנון כלכלי יותר רציונאלי.

הקרנות הטובות ביותר - יוני 1995

מס'	שם הקרן	מנהל הקרן	מדיניות השקעה	תשואה ב-%
1	להק תיירות	להק-אמריקאי	מתמחה במניות (מלונאות)	13.3
2	אנליסט אגרסיבית	אנליסט	מתמחה במניות (כד"ים)	11.4
3	מג'יק	מוריץ-טוכלר	מתמחה במניות	11.2
4	אפיקים מניות	אפיקים	מתמחה במניות	10.9
5	אפיקים גמישה	אפיקים	גמישה	10.1
6	אפיקים אג"ח	אפיקים	מתמחה באג"ח (כללי סיכון)	9.6
7	רעם 90	מירית-זילברמן	מתמחה במניות (כתבי אופ')	9.6
8	עדיף פקיין	פקיין	מתמחה במניות	9.4
9	אחריות נפט ומתי	אחריות	מתמחה במניות (נפט)	9.2
10	להק אגמיה	להק-אמריקאי	מתמחה במניות (נפט וסיכון)	9.2

הקרנות הגרועות ביותר - יוני 1995

מס'	שם הקרן	מנהל הקרן	מדיניות השקעה	תשואה ב-%
1	פיא חו"ל	לאומי-פיא	מתמחה במט"ח (כללי)	-1.2
2	מגד	דיקלה-הבינלאומי	מתמחה במט"ח (מקומי)	-0.9
3	ענבל פקיין	פקיין	מתמחה במט"ח (מקומי)	-0.8
4	פיא ענבר	לאומי-פיא	מתמחה במט"ח (מקומי)	-0.8
5	אוצר יוניברס	אוצרית	מתמחה במט"ח (חו"ל אג"ח)	-0.6
6	להק-חוחית	להק-אמריקאי	מתמחה במט"ח (מקומי)	-0.5
7	דרזן קונטיננטל	קונטיננטל	מתמחה במט"ח (חו"ל אג"ח)	-0.3
8	דולר	מרכזית	מתמחה במט"ח (חו"ל אג"ח)	-0.3
9	אילנות-דולב	אילנות-דיסקונט	מתמחה במט"ח (מקומי)	-0.2
10	רשף פקיין	פקיין	מתמחה במט"ח (חו"ל כללי)	-0.1

הערות:
(1) כל התשואות הינן נומינליות שקליות אלא אם כן צוין אחרות.

באדיבות כלכלני "מיטב"

שיחה / עם ישראל פינקל

כיצד "טועים" הבנקים

מאת דן הלוי

לנצרים הרקורד העשיר ביותר בארץ בבדיקת חשבונותיהם של קיבוצים. עד כה בדקה החברה את חשבונותיהם של כ־25 מהם, לרבות בדיקת "הקיבוץ המאפיין", שתוצאותיה נחשפו בשבוע שעבר ב"דבר". ישראל פינקל אומר, שבחלק ניכר מאותן בדיקות נמצאו שגיאות בהיקף של עשרות מיליוני שקלים לכל קיבוץ.

להלן הוא מסביר חלק מ"ראשי הפרק" או סוגי הטעויות, שבעטיים תפחו חשבונות הלקוחות מעל לראוי ולמותר. יצוין, כי רוב הטעויות שלהלן אינן מתייחדות לחשבונות הקיבוצים דווקא, וכל נוטל אשראי מן הבנק עלול להינזק מהן.

חשוב לו מאוד להדגיש, כי כל ממצאי הבדיקות שמבצעת נצרים אושרו בחוות דעת של רו"ח יוסי כץ, הנאמן על מומין הבדיקה ופועל מטעמו. ורואה החשבון מצהיר בשבועה על נכונותם – דבר הנותן לפרויקט מימד נוסף של אמינות.

● שנוי שיעור הריבית בחשבונות ללא קבלת אישור מהלקוח

עד סוף 1983 נהג הבנק לחייב את הריבית על חשבונות החח"ד על בסיס של ריבית שנתית. החל מחודש 1/84 השתנתה שיטת החישוב לריבית בסיסית, המוכרת גם בשם "ריבית פריים", בתוספת אחוז מסוים על פי קבוצות סיכון שקבע הבנק.

הבנק נהג לשנות את שיעורי הריבית על פיהם מחויב החשבון, מבלי להודיע ללקוח על כך מראש, כמתחייב מההסכמים שבין הבנק ללקוח.

אם בכלל ניתנו הודעות, הופיעו אלו בדרך כלל על גבי דפי חיוב ריבית, שנשלחו ללקוחות בדיעבד. ההודעות שפירסם הבנק החל משנת 1984 התייחסו לריבית הבסיסית בלבד, ולא לתוספת האחוזים המוסכמת באופן פרטני אל מול כל לקוח ולקוח.

ישנם כמה פסקי דין בהם אישר בית המשפט, כי אסור לבנק לשנות באופן חד־צדדי את תוספת הסיכון ללא קבלת רשות הלקוח והסכמתו.

● הלוואות צמודות מדד

רוב האשראי שקיבל הסקטור החקלאי, והקיבוצים בתוכו, היה באמצעות הלוואות צמודות מדד.

בהלוואות מסוג זה קיימת מגבלה חוקית באשר לגובה הריבית בה ניתן לחייב לקוח בגינן. ההגבלה הינה כדלהלן: לגבי הלוואות שהתקבלו עד ליום 21/7/85 – שיעור הריבית החוקי המרבי עומד על 7.5 אחוז לשנה, ובמקרה של פיגור בפירעון ניתן לחייב בריבית פיגורים בשיעור של 11 אחוז לשנה. לגבי הלוואות שהתקבלו אחרי 22/7/85 – שיעור הריבית החוקי המרבי הינו 13 אחוז לשנה, ושיעור ריבית הפיגורים עומד על 17 אחוז.

הבנק מצא דרכים לעקוף את מגבלות החוק בדרכים שונות:

● תשלום עמלות, הוצאות ושכר טרחה

כל תשלום שכזה, אשר תוצאתו חיוב בריבית העולה על השיעור החוקי המרבי, אסורה על פי החוק.

האמור מתייחס לעמלות שונות שנהג הבנק לגבות מעבר לגובה הריבית החוקית המקסימלית. תשלום זה, שכאמור, אסור על פי החוק והפסיקה (פסק דין ברנוביץ נגד בנק טפחות, שניתן על ידי השופטת הדנר), התבצע במספר שיטות:

א. תשלום גלוי וישיר לבנק.

ב. ניכוי מראש של העמלה על ידי הזרמה לחשבון של סכום הלוואה הנמוך מסכום ההלוואה המופיע בהסכם.

ג. תשלום באמצעות גופי ביניים (כאשר אותם גופים העבירו בחזרה את סכום העמלה לבנק).

ד. תשלום באמצעות חברה־בת של הבנק. כך, לדוגמה, הונהגה בבנק מסוים "שיטה" על פיה הוחתם הלקוח, יחד עם מסמכי ההלוואה, על מסמך המופנה לחברה־הבת אשר כביכול תיווכה בקבלת ההלוואה, ולחברה־הבת זו שילם עמלה.

ה. מתן הלוואה צמודת דולר ותשלום עמלה בגינה, כאשר החוזה מאפשר ברירת הצמדה למדד. ההלוואה ניתנת כשהיא צמודה לדולר, אך עם מימוש האופציה והפיכת ההלוואה לצמודת מדד – לעתים תוך פרק זמן קצר – לא הופחת סכום העמלה, והלקוח חויב בחיובי יתר בלתי חוקיים.

● חיוב בריבית העולה על השיעור החוקי המרבי

החוק התייחס בצורה מפורשת לגובה הריבית המרבית לגבי הלוואות צמודות מדד. הבנק פירש את שיעורי הריבית כשיעור נומינלי, ובדרך של חישוב אפקטיבי עקף את מגבלות החוק וחייב הלוואות צמודות מדד בסכומי יתר של ריבית.

מדובר בהלוואות צמודות, אשר ניתנו מלכתחילה בשיעור הריבית המרבי (7.5% עד יולי 1985 ו־13% לאחר מכן).

● חיוב במדד נוסף:

מדובר במקרים בהם ניתנה ללקוח הלוואה צמודת מדד בתאריך הסמוך למועד פרסום המדד, 14 או 15 לחודש, והפירעון נקבע ל־16 של החודש לאחר מכן. משמעותו של "תרגיל" זה היא גניבת מדד, ולדבר משמעות עצומה מבחינה כלכלית – במיוחד באותן שנים של היפר־אינפלציה, 1983־1985.

בכל המקרים המפורטים לעיל פסק בית המשפט לזכות הלקוח – כולל בית המשפט העליון (תיק "נאות מדבר" נגד הבנק הבינלאומי הראשון).

● התניית שירות בשירות:

חוק הבנקאות (שירות ללקוח) התשמ"א 1981 אוסר על הבנק להתנות מתן שירות בקניית שירות אחר, אלא אם קיים קשר עסקי סביר בין השירות המבוקש לבין קיום התנאי.

הבנק נהג לחייב לקוח שביקש לקבל אשראי כלשהו, ליטול אשראי גבוה יותר ולהשקיע את סכום ההפרש בתוכניות חיסכון, אג"ח, מניות, של הבנק וכיו"ב. למותר לציין כי התשואה שנשאו אותן תוכניות היתה נמוכה בהשוואה לשיעורי הריבית שנשא האשראי שניטל למימונו.

בכמה פסקי דין כבר נקבע כי התניות שכאלו אסורות, ובנקים חויבו להחזיר ללקוחות את ההפרש בין התשואה שנשאו ההשקעות, לבין הריבית ששולמה בפועל באשראי שאותו אולצו ליטול בגינן.

משמעותו הכספית של נושא זה גדולה מאוד. יש לזכור כי התשואה על תוכניות חיסכון היא כ־3%־4% לשנה מעבר למדד, ואילו הריביות השוליות ששילמו לקוחות הגיעו לעתים למאות אחוזים ריאלית, כך שההפרשים שנוצרו היו גבוהים מאוד.

● תקבולים במסגרת החוק לעידוד השקעות הון, התשי"ט־1959:

מכוח חוק זה, קיבלו מפעלים רבים (בתעשייה ובתיירות) מענקים והלוואות. על פי הטכניקה בסוג סיוע זה, היה הלקוח מגיש דוחות ביצוע מאושרים על ידי רואה חשבון, וכנגד דוחות אלה מקבל את המענק ו/או ההלוואה שאושרו.

בדיקת המענקים וההלוואות שקיבל הקיבוץ במסגרת זו העלתה, כי במקרים רבים עבר פרק זמן מהיום בו הוגש דו"ח הביצוע ועד לקבלת סכום המענק וההלוואה לחשבון, כאשר התשלום בפועל בוצע בסכום נומינלי. למותר לציין כי בפרק הזמן שבין הגשת הדו"ח ועד לקבלת המענק, נאלצו הלקוחות לקבל מימון ביניים כדוגמת אשראי חריג בבנק – דבר ששחק בפועל את ההון העצמי של הקיבוץ.

החוק לעידוד השקעות הון קובע כללים לגבי מענק השקעה. להלוואות אין החוק מתייחס כלל, אך סביר להניח כי אותם כללים החלים לגבי מענקים יחולו גם על המילוות.

ישראל פינקל הוא מנכ"ל חברת "נצרים", המתמחה בבדיקת חשבונות בנקים וחיובי ריבית.

תיירות דיוקן של ענף / אריה דיין

ישראל 95' – מדריך למשרד תיירות מזדמן

במשרד התיירות קיימות תוכניות שיעדן לשלש עד סוף העשור את מספר חדרי המלון הקיימים בישראל, ולהעמיד אותו על קרוב ל־90 אלף חדרים.

בבתי המלון ברחבי הארץ יש היום כ־35 אלף חדרים, ועל פי התוכניות שהוכנו במשרד התיירות ייבנו בחמש השנים הבאות 55 אלף חדרים נוספים. חדרים אלה נועדו לשרת את התיירים שיגיעו לישראל, על פי תחזיות המשרד, בתחילת העשור הבא. מספרם נאמד בכ־4.5 מיליון לשנה.

נתונים אלה נמסרו לוועדת הכנסת לביקורת המדינה על ידי מנכ"ל משרד התיירות, אלי גונן, בישיבה שהוקדשה לענייני משרד התיירות. ממצאיה של מבקרת המדינה, מרים בן־פורת, היו הרבה פחות ורודים מתחזיותיו של מנכ"ל משרד התיירות.

בן פורת קבעה, כי במסגרת החוק לעידוד השקעות הון, מעניק משרד התיירות סיוע גם לשיפוצם של בתי מלון, ולא רק לבנייתם. הסיוע לשיפוץ בתי מלון מנוגד, לדעתה, לחוק.

היא מתחה ביקורת גם על הסיוע שהמשרד נותן לפרויקטים המיועדים בראש ובראשונה לתיירות־פנים, ולהקמת אולמות לעריכת כנסים שמשמשים בפועל, לדבריה, לעריכת שמחות. תרומתו של סיוע זה למשק המדינה ולעידוד התיירות, קובעת בן־פורת, כלל לא נבחנה.

בפרק אחר בדוח מתחה בן־פורת ביקורת על החברה לפיתוח מפעלי תיירות, חברה ממשלתית הכפופה למשרד התיירות. היא האשימה את החברה במתן הלוואות פיתוח ליזמים בענף התיירות ללא קבלת בטוחות מתאימים, ומצאה ליקויים במערך גביית החובות של החברה.

ביוזמת משרד האוצר הגיעה החברה להסדרים עם שני לווים בהם היה גלום, לדברי מבקרת המדינה, ויתור על חלקים מהחוב. באחד המקרים מימנה החברה את שכר הטירחה של אחד מעורכי הדין שטיפלו בהשגת ההסכם, בסך 800 אלף ש"ח, למרות שבהסכם עצמו נקבע במפורש כי הוא ישולם על ידי הצד האחר.

יו"ר הוועדה לביקורת המדינה, ח"כ דוד מגן, העריך במהלך הדיון כי "הטיפול הרשלני והמחדלים" של משרד האוצר והחברה לפיתוח מפעלי תיירות בגביית החובות, גרמו לקופת הציבור הפסדים של עשרות מיליוני שקלים. מגן דרש מראשי משרד התיירות להמציא לוועדה, בתוך חודש ימים, דין וחשבון מפורט על הלקחים שהופקו מדוח המבקרת ועל הצעדים שנקטו כדי לתקן את הליקויים שהתגלו בו.

אלי גונן, מנכ"ל משרד התיירות, הודיע לוועדה כי משרדו מתייחס "במלוא הרצינות ובכל כובד הראש" לדוח, והתחיל לפעול כבר לתיקון הליקויים. יחד עם זאת טען, כי הסיוע שניתן לשיפוץ בתי המלון אינו עומד, לדעתו, בניגוד לחוק לעידוד השקעות הון, משום ש"אין מדובר בשיפוץ גרידא אלא בשיפור ובשיכלול שיש בהם משום הרחבה של בתי המלון", כדרוש בחוק.

גונן גם הגן על מדיניות משרדו במתן סיוע לבניית אולמות כנסים. לדעתו, סיוע זה מוצדק בשל "תרומתו הסגולית להרחבת נפח הפעילות התיירותית המתמקדת בבית המלון".

את ההסדרים בעניין החובות לחברה לפיתוח מפעלי תיירות מצדיקים במשרד התיירות בטענה, כי מדובר בהסדרים שנעשו עם לווים מהמגזר החקלאי. גם בנקים ומוסדות פיננסים אחרים, הם אומרים, נפלו קורבן למדיניות מתן האשראי למגזר החקלאי, ונאלצו להגיע להסדרים נדיבים עם חקלאים.

מליאת הכנסת אישרה בקריאה ראשונה הצעת חוק פרטית של ח"כ אלי גולדשמידט, הקובעת כי יזמים ומשקיעים יוכלו לקבל משלטונות מס הכנסה, בטרם יחתמו על עיסקאות, "החלטה מקדמית" הנוגעת לתשלומי המס שיידרשו לשלם עקב העיסקה המתוכננת. ההחלטה המקדמית תחייב את מס הכנסה אחרי שהעיסקה תיחתם, בתנאי שלא יחול שינוי בעובדות שפורטו בפנייתו של היזם.

נוהג זה, שלדברי ח"כ גולדשמידט "יקל מאוד על תהליך קבלת ההחלטות של יזמים בטרם כניסתם להשקעות ולעיסקאות מסובכות", קיים בכמה מדינות מערביות, ביניהן ארצות הברית.

"מטרת התיקון", כתב גולדשמידט בדברי ההסבר שצירף להצעת החוק, "היא להגביר את הוודאות הכלכלית המשפטית ולעודד תכנון מס מוקדם לכל פעילות עסקית, תוך תיאום והבנה מוקדמים עם שלטונות המס – דבר העשוי למנוע או להפחית בעתיד את מספר ההתדיינויות עם שלטונות המס בבתי המשפט".

על פי הצעת החוק, יוכל כל אדם לפנות למס הכנסה ולבקש החלטה מקדמית על סכומי המס שיהיה עליו לשלם בגין עיסקה מתוכננת, ונציבות מס ההכנסה תהיה חייבת להשיב על הפנייה תוך חודשיים. "תוך 30 ימים מקבלת ההחלטה המקדמית", נאמר עוד בהצעה, "יודיע הפונה לנציב מס ההכנסה אם בכוונתו לפעול לפיה; הודיע כאמור, תהיה ההחלטה המקדמית מחייבת כלפיו ותגבר על כל הוראה אחרת בחוק שמכוחו ניתנה".

הצעת החוק אושרה במליאת הכנסת ללא התנגדות, והועברה לשם הכנתה לקריאה שנייה ושלישית, לוועדת הכספים. ח"כ אריאל ויינשטיין, מנציגי הליכוד בוועדת הכספים, תמך במליאה בהצעתו של ח"כ גולדשמידט. לדעתו, אם יתקבל החוק, "הוא יקדם מאוד את הצמיחה במשק ויהווה נדבך נוסף בפישוט הביורוקרטיה והקלה על ציבור המשקיעים היזמים בישראל".

מפעל דיספומדיק קיבל הסמכה לתקן הישראלי

מאת אמיר רוזנבליט

מפעל דיספומדיק, המתמחה בייצור ציוד רפואי, קיבל בימים אלה את הסמכת מכון התקנים לתקן ישראלי I.C.O 9002.

דיספומדיק, שהוא המפעל היחיד בישראל לייצור מזרקים, פועל בפארק תעשיות תמר על יד דימונה, ומעסיק כ־50 עובדים. עיקר הייצור שלו מיועד לשווקים בינלאומיים באירופה, אפריקה והדרום אמריקה ולמערכות בריאות בישראל.

עמיחי בירן, סמנכ"ל המפעל, ציין כי קבלת ההסמכה מעניקה לחברה יכולת חדירה ושיווק למערכות בריאות מהמובילות בעולם. להערכתו, קבלת ההסמכה תביא לגידול משמעותי בצפי ההזמנות מחו"ל ולהגדלת מערך העובדים במפעל.

בכוונת הנהלת דיספומדיק להיכנס לתחומי ייצור חדשים בתחום הציוד הרפואי.

ועדים ועובדים / אפרים דוידי

ז'ילוני מציע דגם חדש להבראת רפא"ל ללא פיטורין

מ"מ יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, אפרים ז'ילוני, מציע "מודל חדש להבראת הרשות לפיתוח אמצעי לחימה", שבאמצעותו ניתן למנוע פיטורי מאות עובדים.

ז'ילוני שיגר העתקים מתכניתו לראש הממשלה ושר הביטחון, יצחק רבין, לראשי רפא"ל ויו"ר הוועדים. בפנייתו כתב ז'ילוני כי "אין שיעור לחשיבות שמירת ההון האנושי החוקר. החברה ועובדיה המיומנים היו לשם דבר בעולם ומעניקים לישראל מעמד של כבוד ויוקרה בין המעסיקים העוסקים בנושאים אלה".

ז'ילוני מציע שבמקום לפטר מאות עובדים "ולהפנותם לבטלה ולדעייה בשורות זרים" על ידי ניוד כוח אדם ניתן לחסוך את הוצאות פיטורי כ־350 עובדי, שיוטל הן על שכם כלל עובדי רפא"ל והן על המדינה כבעלים של המפעל האחראית לניהולו".

ז'ילוני לא המציא את הגלגל, בהצעתו זו הוא מסתמך על המקרה של מפעלי פולקסווגן, בגרמניה, בו איגוד עובדי המתכת והנהלת המפעל הגיעו להסכם לפיו יופחתו שעות העבודה, יופחת השכר בהתאם, אך לא יפוטרו עובדים.

לדברי ז'ילוני "מודל זה, בהתאמות למקרה של רפא"ל, הוא ריאלי ומוצדק ויעיל". עוד הוא כותב "הנתיב המוצע כולל הוכחות ומימוש סולידריות פנימית של ציבור העובדים הנכונות לשאת במעמסה על מנת להבטיח המשך תעסוקה למירב העובדים. משרד הבטחון ורפא"ל לא יצטרכו לממן את עלות הפיטורים והחברה תקטין עלויות השכר בסכום שייקבע".

הסכם עבודה נוסף עם חברת כוח אדם

הסכם עבודה נוסף נחתם באחרונה עם חברה לכוח אדם "חלופה" שמה. ההסכם נחתם בין האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות לבין הנהלת החברה.

ההסכם מסדיר את תנאי השכר, הפנסיה, רווחה (הקמת קרן רווחה), חופשה (כולל חופשות מחלה, ימי חג, ימי בחירה, ימי אבל, דמי נסיעה, דמי ביגוד, דמי הבראה, הודעה מוקדמת על הפסקת עבודה ועוד.

על ההסכם חתמו האחראי על הטיפול בעובדי חברות כוח אדם, יעקב ולוטניק ובעלי החברה, ישראל קינן ואלון מאור. "חלופה" מעסיקה כ־1,300 עובדים במקצועות הנדסיים, טכנאים, פקידות וסיעוד. היא פועלת בנתניה, תל־אביב, פתח־תקווה, חדרה, חולון, ראשון לציון, אשדוד ובאר־שבע.

אזרח עובד צה"ל תובע מיליוני ש"ח כפיצוי

אזרח עובד צה"ל, בן 35, שהועסק כמנהל "פנצ'רייה" בסדנה צבאית, שלקה בפריצת דיסק בעמוד השדרה במהלך הרמת גלגל ותיקון תקר, תובע ממשרד הביטחון פיצויים בסכום של 4.6 מיליון שקלים.

על כך מסר אתמול כתב עתי"ם בחיפה. עו"ד מרדכי ריבק טען בכתב התביעה שהוגש לבית המשפט המחוזי בחיפה כי התובע נפגע במארס אשתקד בתאונת עבודה שאירעה במהלך תיקון תקר בגלגל בסדנה הצבאית שבה הועסק.

התובע טען, שתוך כדי הרמת הגלגל חש לפתע האיש בכאב חד בגבו ש"נתפס", ומאז האירוע הוא נותח פעמיים בגבו ועבר שורה של טיפולים רפואיים. התובע טען עוד, שכתוצאה מהתאונה והניתוחים שעבר, הוא סובל מהפרעות ואיבוד שליטה על סוגריו.

לטענת התובע מעסיקו לא העמיד לרשותו כלים מיכניים ואחרים להרמת צמיגים, או עוזר שיסייע לו בהרמת צמיגים בפנצ'רייה הצבאית. הוא ציין, כי כתוצאה מהתאונה נגרמה לו נכות חמורה לכל ימי חייו.

אשתו של התובע הצטרפה כצד לתביעת הנזיקין, לאחר שלטענתה נאלצה להתפטר מעבודתה כפקידה על מנת לסעוד את בעלה ולטפל בו. האשה טענה שמאז התאונה סובל בעלה מתסכולים הפוגעים בו ובסובבים אותו. יצויין שטרם הוגש כתב הגנה.

קריאה לסייע לנפגעי השריפה בהרי יהודה

מזכיר מועצת פועלי ירושלים, שמעון צוריאלי, פרסם בסוף השבוע פנייה לוועדי עובדים בבירה, לסייע למושבים שנפגעו בשריפה הגדולה שהשתוללה בשבוע שעבר בהרי יהודה.

בפנייה ציין צוריאלי כי ניתן לשלוח ריהוט, בגדים חדשים, צעצועים וכלי גינון וחקלאות לבית העם במושב שורש.

כן ניתן להפקיד תרומות עבור הנפגעים בחשבון מס' 886007, בבנק הפועלים - סניף 690, ירושלים.

דמי הבראה וביגוד ל־95'

בימים האחרונים הופצו שני חוזרים המודיעים על דמי הבראה וביגוד.

מדובר על חוזר של האיגוד הארצי של עיתונאי ישראל המודיע על שהשנה דמי ההבראה הם 253 ש"ח ליום (ברוטו). התעריף מתבסס על "מחיר סל" של בתי הארחה בקיבוצים – המחיר של אשתקד 228 ש"ח, בתוספת עליית מדד של 11 אחוזים. התעריף הוא בתוקף עד חודש אוגוסט, לאחר מכן יהיה התשלום לפי הסכום בשקלים השווה ל־84 דולר ליום, לפי השער היציג ביום התשלום.

לגבי קצובת ביגוד, במוסדות ההסתדרות נקבע כי השנה היא תהיה בשיעור של 1,150 ש"ח והיא משולמת במשכורת חודש יולי 1995. מכיוון שיש מגזרים רבים ה"צמודים" לדמי הבראה של העיתונאים או לדמי ביגוד של מוסדות ההסתדרות, יש לבדוק האם במקומות העבודה השונים אכן עודכנו השנה שני מרכיבי שכר אלה.

פורום לתעסוקה חלופית בעידן השלום

יו"ר האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות, ח"כ עמיר פרץ, הודיע בכנס ועדי עובדים בבית שאן כי הוא מתכוון ליזום "הפעלת פורום בהסתדרות לקידום תכניות לתעסוקה אלטרנטיבית בערי פיתוח בעידן של שלום".

פרץ ציין כי בהתייחס לתנאים המשתנים במבנה התעסוקתי על רקע התחרות הגוברת כתוצאה ממדיניות החשיפה ליבוא מתחרה, "נוצר צורך דחוף לתכנן את מקורות התעסוקה ואת ההשקעות בהכשרה ובהסבה של כוח אדם בעיקר בעיירות הפיתוח, החשופות לתנודות בתעסוקה יותר מישובים מבוססים במרכז הארץ".

בפורום שיוקם במסגרת האגף לאיגוד מקצועי ישותפו מומחים ונציגי איגודים מקצועיים וועדי עובדים.

צוריאלי דורש להגיש בג"צ נגד המדינה

"הגישו תביעת בג"ץ נגד המדינה, על הפרת הסכם השכר עם הגימלאים".

כך פנה בסוף השבוע מזכיר מועצת פועלי ירושלים, שמעון צוריאלי, לראשי הסתדרות הגימלאים. צוריאלי דורש לממש את מה שנקבע בהסכם השכר לשנים 1993־1996, מתן תוספת דרגה לגימלאים התקציביים והקמת צוות מיוחד שיבדוק את היקף ועומק שחיקת השכר.

"איני מבין מדוע הסתדרות הגימלאים תובעת פגישות עם ראש הממשלה והשרים, ואינה פונה לכתובת הטבעית, למיצוי זכויותיהם של החלשים בחברה, היא המערכת המשפטית" אמר אמש צוריאלי.

הוא הוסיף: "אין דרך אחרת כדי לממש הסכם כתוב וחתום". פנייתו של צוריאלי אינה מקרית, בעירו כ־35 אלף גימלאים "תקציביים". על פי בדיקה שערכו אנשי מועצת הפועלים, השחיקה בגימלה שהם מקבלים, בעשור האחרון, היא בין 30 ל־40 אחוז.

ועכשיו: יבוא מהנדסים וטכנאים מהודו

"נוכח המחסור החמור בכוח אדם טכנולוגי במדינה, במיוחד במקצועות האלקטרוניקה וההיי־טק, נערכות כמה חברות לייבא מהנדסים, טכנאים, הנדסאים ומתכנתים מהודו".

כך אמר מנכ"ל "אורט", ישראל גורליק. על פי המידע שמסר גורליק בתוך כ־5 שנים, צפוי מחסור של כ־12 עד 15 אלף מהנדסים, טכנאים והנדסאים.

תוספות שכר של עד 25% לעובדי המדינה בלבנון

עובדי המדינה הלבנוניים המשתכרים פחות מ־200 אלף לירות לחודש (כ־500 ש"ח) יקבלו תוספת שכר של 25 אחוז.

אלה המשתכרים יותר מ־200 אלף לירות, יקבלו תוספת שכר מתונה יותר של 20 אחוז. כך החליטה ממשלת לבנון לאחר ישיבה בת חמש שעות. ההחלטה הזו, באה לאחר שראשי ה"קונפדרציה הכללית של העובדים בלבנון", הבריזו שיקיימו ישיבה מיוחדת של מזכירות הארגון כדי להחליט על שביתה כללית נוספת עוד במהלך חודש זה.

הממשלה הקדימה "תרופה למכה" והחליטה על הענקת תוספת השכר. שרים התלוננו שתוספת השכר יעלו לאוצר הלבנוני כ־900 מיליון ש"ח בשנה.

שערי מטבע חוץ 7.7.95

סל	דולר שחור	מרק יציג	דולר יציג
3.4479	2.98	2.1285	2.9530

המטבע	שער יציג	השינוי היומי באחוזים	השינוי באחוזים מתחילת השנה	בנקנוטים: לאומי קניה	לאומי מכירה	הפועלים קניה	הפועלים מכירה	דיסקונט קניה	דיסקונט מכירה	העברות והמחאות: לאומי קניה	לאומי מכירה	הפועלים קניה	הפועלים מכירה	דיסקונט קניה	דיסקונט מכירה
1 דולר ארה"ב	2.9530	+0.16	−2.15	2.87	3.02	2.88	3.02	--	--	2.9284	2.9757	2.9228	2.9700	--	--
1 מרק גרמני	2.1285	−0.20	+9.21	2.07	2.18	2.08	2.18	--	--	2.1104	2.1445	2.1042	2.1382	--	--
1 לירה שטרלינג	4.7218	+0.41	+0.16	4.60	4.83	4.61	4.83	--	--	4.6845	4.7601	4.6736	4.7490	--	--
1 פרנק צרפתי	0.6100	+0.04	+8.06	0.59	0.63	0.59	0.62	--	--	0.6052	0.6150	0.6039	0.6137	--	--
100 ין יפני	3.4343	−0.90	+13.47	3.34	3.51	3.34	3.50	--	--	3.4061	3.4611	3.3940	3.4488	--	--
1 גולדן הולנדי	1.9006	−0.20	+9.20	1.85	1.95	1.85	1.94	--	--	1.8848	1.9153	1.8811	1.9115	--	--
1 פרנק שווייצרי	2.5645	−0.19	+11.44	2.50	2.63	2.51	2.63	--	--	2.5441	2.5852	2.5460	2.5871	--	--
1 כתר שוודי	0.4079	+0.27	+0.84	0.39	0.42	0.40	0.42	--	--	0.4044	0.4110	0.4039	0.4105	--	--
1 כתר נורווגי	0.4786	−0.10	+7.23	0.46	0.49	0.47	0.49	--	--	0.4748	0.4825	0.4745	0.4822	--	--
1 כתר דני	0.5454	−0.20	+9.84	0.53	0.56	0.53	0.56	--	--	0.5410	0.5498	0.5403	0.5491	--	--
1 דולר קנדי	2.1593	+0.29	+0.45	2.10	2.21	2.10	2.20	--	--	2.1410	2.1756	2.1369	2.1714	--	--
1 דולר אוסטרלי	2.1107	+0.64	−8.81	2.05	2.18	2.02	2.17	--	--	2.0922	2.1260	2.0873	2.1210	--	--
1 רנד דרא"פ	0.8121	+0.14	−4.63	0.73	0.82	0.65	0.83	--	--	0.8053	0.8183	0.8034	0.8165	--	--
10 פרנק בלגי	1.0354	−0.15	+9.19	1.00	1.06	1.00	1.07	--	--	1.0269	1.0435	1.0255	1.0422	--	--
10 שילינג אוסטרי	3.0272	−0.20	+9.26	2.95	3.10	2.95	3.09	--	--	3.0019	3.0504	2.9959	3.0443	--	--
1000 לי' איטלקיות	1.8248	+0.34	−1.78	1.77	1.87	1.77	1.89	--	--	1.8099	1.8391	1.8089	1.8381	--	--
100 פזטה ספרדית	2.4476	−0.24	+6.90	2.38	2.51	2.40	2.56	--	--	2.4276	2.4668	2.4265	2.4658	--	--
E.C.U.	3.9338	−0.03	+6.24					--	--	3.9020	3.9650	3.8946	3.9575	--	--
1 לירה מצרית	0.9597	+1.72	+0.94	0.83	0.90	0.83	0.89	----	----	0.8300	0.9000	----	----	----	----
1 דינר ירדני	4.2819	−0.85	+0.98	4.12	4.40	4.09	4.37	----	----	4.1200	4.4000	----	----	----	----

هكذا من الأصل

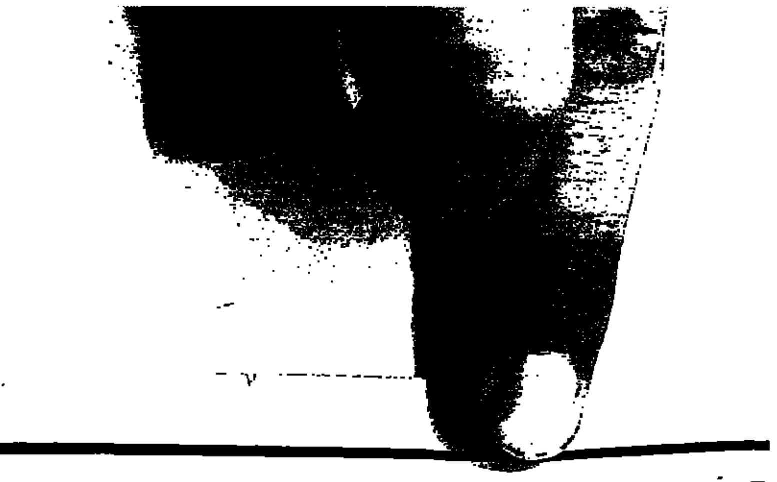

הידרדרותו של המצב המשתפר

המצב הכלכלי ברוסיה הולך ונעשה יותר טוב. לטובת מי?

האבחנה הזו – בין "חברה" וכלכלה" – מושידה, אבל צריך לנסח אותה: הכלכלה ברוסיה, בניגוד לחברה הרוסית, מתפקדת לא־רע.

למרות החולשתה של העוצמה השילטונית, הכלכלה ברוסיה מצויה במצב פחות גרוע מכפי שתיארו לעצמם כמה מבעלי־התחזיות: יש הישגים מאקרו־כלכליים, מתגבש מיכלול צעדים לוויסות.

החברה, לעומת זאת, מצויה במצב גרוע – והוא הולך ומחמיר. וזהי דלת פתוחה לכל מיני הרפתקאות פוליטיות מסוכנות.

ברמה המאקרו־כלכלית, נרשמה הצלחה רבתי: האינפלאציה, שהדרה בקצב של כמעט 900 אחוזים ב־1993, הוגבלה ל־200 אחוז בשנה שעברה – והנתונים הראשונים של השנה הנוכחית מלמדים על קצב עוד יותר איטי, שיסתכם בסוף השנה בפחות מ־150 אחוז.

אבטלה
שיעור רישמי
(אחוז מכוח־העבודה האזרחי)

	1993	1994
בולגריה	16.3	17.0
צ'כיה	3.5	3.5
הונגריה	12.1	10.8
פולין	15.7	16.5
רומניה	10.2	11.0
רוסיה*	5.7	9.0
סלובאקיה	14.4	15.0

מקור: OECD
* יש לקחת בחשבון כי חלק (ניכר) מן הבלתי־מועסקים הוא למעשה קבוצה של מועסקים לא־פורמאלית בשוק השחור וכיו"ב.

הוויסות, גם הוא תחום של הצלחה: אנשי הרשויות המוניטאריות הצליחו להטיל רסן על המאסה המוניטארית ועל חלוקת האשראי. ראש־הממשלה ויקטור צ'רנומירדין אכף את מרותו על הבנק המרכזי, והגביל את הגידול המוניטארי.

הנוקשות המוניטארית יושמה ביחד עם הקפדה רבה על התקציב. צ'רנומירדין עמד בפני לחציהם של השרים ה"סקטוריאליים" (הממונים על תחום זה או אחר) ואפילו בפני לחציה של התישלובת הצבאית–תעשייתית.

התוצאה: גירעון תקציבי מרשים (כ־12 אחוז מהתמ"ג אשתקד), אשר צפוי אמנם להחמיר עקב המעורבות הצבאית בצ'צ'ניה – אבל הוא הרבה פחות גבוה ממה שחזו מנבאי־השחורות, והרבה פחות מן השיא הקודם (35% מהתמ"ג) שנרשם בשנת 1992.

'קרן־המטבע הבינלאומית' הביעה את הערכתה להישג זה, והפשירה אשראי בסך 6.5 מיליארד דולר כדי לסייע

מאזן שוטף
(במיליארדי דולרים)

	1993	1994
בולגריה	- 1.4	- 1.3
צ'כיה	0.3	0.6
הונגריה	- 3.5	- 3.5
פולין	- 2.3	- 1.3
רומניה	- 1.2	- 0.7
רוסיה	2.6	1.4
סלובאקיה	- 0.7	- 0.4

מקור: OECD

במימון הגירעון התקציבי של השנה הנוכחית. יש גם קווי־אשראי מן הרזרבות של שבע המדינות העשירות (G7), אשר נושאים ציביון יותר מעשי מכפי שהיה רגיל בעבר.

מערך הייצור והמיסחר קיבל זריקת עידוד מעשית בדמות חוק פשיטות־הרגל. מיישמי החוק גילו כי פירמות רבות מאוד, אשר נראו במצב סופני של חדלות־פירעון, מסוגלות לשלם את חובותיהן כאשר מכניסים אותן למיסגרת מישפטית מוסדרת וראציונאלית.

הנוקשות המוניטארית מגבילה את היכולת ליצור עוד ועוד בעיות של חדלות־פירעון: הולכת ופוחתת כמות האשראי הישיר, אשר פירמות מעניקות זו לזו.

אבל אי־אפשר לנהל כלכלה רק באופן שלילי, באמצעות קיצוץ תקציבים ומניעת פשיטות־רגל; מה קורה לכלכלה הריאלית? הייצור אכן נמשך, ואף מתגבר; השאלה היא, באיזו מידה?

בעבר, היו רבים שהטילו ספק בכנותן של הסטאטיסטיקות הרישמיות אשר דיווחו על קצב־גידול מרשים של התמ"ג וכיוצא־באלה. כיום, יש מקום להטיל ספק בכנותן של הסטאטיסטיקות המלמדות על "צמיחה שלילית" – הפחתת התמ"ג משנה לשנה (ראוי לכנות זאת בשם קמילה) – של הכלכלה ברוסיה.

לפי נתוני ה"גוסקומסטאט" (הלישכה לסטאטיסטיקה של הייצור המיסחר) מקובל לחשוב, שהכלכלה הרוסית הצטמקה בקצב של 10 עד 25 אחוז בשנה מאז 1990. מומחים מעריכים כיום, שאכן היה תהליך של הצטמקות – אבל אומרים כי קשה למדוד את התהליך.

בעיקר מתקשים להעריך את ההשפעות, שנודעות להצטמקות זו על רמת־החיים הקונקרטית של הרוסים והרוסיות.

עד לאחרונה, כמעט 15 אחוזים מן התוצר־המקומי הגולמי (תמ"ג) היו מיועדים להוצאות צבאיות. יתר־על־כן: אנשי התישלובת הצבאית–תעשייתית שלחו יד בכמויות עצומות של משאבים יקרי־המציאות, מאנרגיה דרך חומרי־בניין ועד ציוד תעשייתי.

אם מפחיתים את הייצור בתישלובת הזו, אין זה בהכרח מכוון את הכלכלה ברוסיה להתרוששות. אבל הדבר צריך להיעשות באורח מתוכנן, אשר היה (ועדיין הינו) רחוק משיטות־הפעולה של השלטון המרכזי – הדבר צריך להיעשות תוך רגישות לגורל העובדים, גישה שבהחלט מנוגדת למדיניות הממשלה.

מכל־מקום, אנשי הסטאטיסטיקה הרישמית תיעדו את הפחתת הפעילות בתישלובת הצבאית–תעשייתית – אך לא הצליחו לברר, להיכן הופנו המשאבים והתוצרת (אפילו בחלקם) שלה.

הסטאטיסטיקה הרישמית אינה בסיס־נתונים מספיק, מכיוון שאין לה כל דרך למדוד את המעגלים הכלכליים המקבילים (שוק שחור) המרובים אשר מתרחבים בעיקבות פירוקו הבלתי־מוסדר של המיגזר הממשלתי. לפי מחקר של הבנק לפיתוח מיזרח אירופה, יש ברוסיה לפחות 3 מיליון פירמות שאינן מוסדרות.

חוסר־הסדר משפיע לרעה, כמובן. היעלמותם של שיטות הויסות הקודמות לא לוותה בכינונה של מערכת נורמות אחרת – ולא הועמד שום גורם שלטוני, אשר יוכל לפקח על יישומה של מערכת־נורמות כלשהיא.

למעשה, נותר על כנו העידכוב בין העוצמה הכלכלית לבין העוצמה השלטונית – שאיפיין את המישטר הקודם – אבל במיסגרת מבוזרת, כך שמתאפשרות כל הסטיות.

הייצור התעשייתי
(שינוי בהשוואה לשנה הקודמת, באחוזים)

	1993	1994
בולגריה	- 4.2	1.0
צ'כיה	- 0.3	3.0
הונגריה	- 2.3	2.5
פולין	3.8	4.0
רומניה	1.3	1.0
רוסיה	- 12.0	- 15.0
סלובאקיה	- 4.1	3.5

מקור: OECD

חולשתו ושחיתותו של השילטון מעודדות את הרחבת טווח־השפעתו של הפשע המאורגן; וזה־האחרון שולט (אפילו בלעדית) באגפים שלמים של הכלכלה, כולל בנקאות וסחר־חוץ – ותהליך ההפרטה מגביר את כוחו עוד ועוד.

למעשה, יש כאן חוסר־יכולת – או חוסר־רצון – של הרשויות לנקוט פעולה רצינית, שמיועדת ומסוגלת להטיל פיקוח יעיל על המצב.

התוצאה היא תהליכים של הרס בכלכלה: יצוא מגמם של חומרי־גלם (אנרגיה ומתכות ללא־ברזל) כדי להשיג מטבע־זר, אשר לעיתים תכופות אינו מוחזר לרוסיה; יצוא של הנ"ל ושל מוצרים (מוגמרים־למחצה או אחרים), למרות מחסור במלאי המיועד לספק את צורכי האוכלוסיה המקומית ואת צרכיו של מערך־הייצור; ייבוא פרוע של מוצרי־צריכה ושל מוצרי־מזון, היוצרים תחרות כלפי היצרנים המקומיים – וגורמים מחסור במטבע־זר הדרוש לרכישת מוצרי־השקעה ומיכון משוכלל.

אינפלציה
(שינוי הרמה הממוצעת של המחירים־לצרכן, בהשוואה לשנה הקודמת – באחוזים)

	1993	1994
בולגריה	64.0	120.0
צ'כיה	20.8	11.0
הונגריה	22.5	20.0
פולין	35.3	30.0
רומניה	295.0	130.0
רוסיה	885.0	200.0
סלובאקיה	23.2	16.0

מקור: OECD

הסטת המטבע־הזר מתלווה לבריחת הון, ומרוששת את עתידה הכלכלי של המדינה הענקית. בקיצור: נסיבות איומות למי שרוצה לכונן מערך־ייצור ומערכת־שיווק אשר יהוו בסיס נאות לכלכלה ראויה־לשמה.

לא בעבור כולם. אי־הסדר הזה מתבצע ביחד עם תמורה משמעותית בתחום חוסר־השיוויון החברתי.

הצגת התמונה המקובלת, כאילו רוסיה "רק" עוברת תקופת מעבר – בין כלכלה מתוכננת לבין כלכלת שוק – היא הצגה לא־נכונה, ואינטרסאנטית.

זוהי מוטאציה רבת־משמעות, חסרת־תקדים, היסטורית: היא נוגעת לכל תחומי החיים: גם הכלכלה (כמובן) וגם הפוליטיקה התרבות והאידיאולוגיה.

אין מקום לדבר על "מעבר", שהרי לא מדובר על פירוק הדרגתי של המוסדות והמנגנונים מן השיטה הקודמת. עוד פחות מוסדות ומנגנונים הוקמו, ומיספרם המועט אינו מאפשר – כעת – לתאר, במונחים של מדעי־המדינה, את קווי־המיתאר של החברה ההולכת ונולדת.

למעט תיאור אחד. יש ברוסיה מיליארדרים (בדולרים) ומיליונרים למכביר; יש גם עשרות מיליוני עניים, המתקיימים (שורדים) בקושי – גימלאים שהכנסותיהם החודשיות משתרכות מאחורי כל קצב־אינפלאציה (אפילו הנמוך ביותר), פועלים נמוכי־שכר, מועסקים חסרי זכויות־סוציאליות ועוד.

רוסיה הזו, הדרקונית, מידרדרת לשוק חסר־כללים. ריק שחור משחור.

תחזית היא מלאכה קשה?

"קשה מאוד לחזות תחזיות" – מתלוצצים כלכלנים – "במיוחד לגבי העתיד". אירגון־הגג של 24 המדינות העשירות (OECD, "האירגון לשיתוף־פעולה כלכלי ולפיתוח") אינו מתקשה לפרסם תחזית אשר מתייחסת לשנה הנוכחית (על בסיס נתונים מתעדכנים מחמישת החודשים הראשונים) – וגם לשנה הבאה.

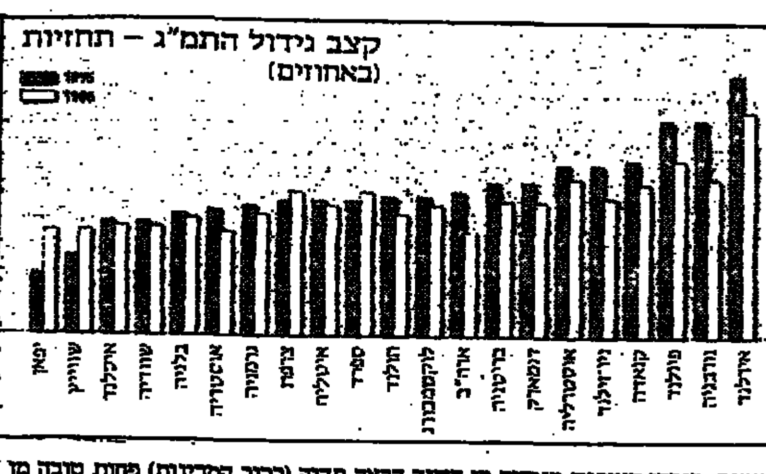

אמנם, מומחי האירגון מניחים כי השנה הבאה תהיה (ברוב המדינות) פחות טובה מן הנוכחית – אבל אין זה צריך להסתיר את הערכתם של משקיפים ביקורתיים, ולפיה האירגון (כרגיל) מגלה אופטימיות רבה מדי.

ארצות־הברית, למשל, כבר החלה תהליך של האטה־הדרגתי בתחום גידול־הצמיחה – ויש טוענים, כי זה ייהפך (גם בקאנדה) למיתון של ממש. אבל התווים בשלהם: צמיחה תהיה גם תהיה.

אולי בזכות התפוקה המוגברת של משקיפים ורודים.

קנאדה

מדרום תיפתח הרעה

1994 היתה שנה טובה, יחסית, לכלכלה של קנאדה. אבל כבר ברבע הראשון של 1995, הידרדר הייצוא – אשר עליו סומכים אנשי הבנק־המרכזי שאחראים על ניהול המשק – ומשך אחריו (כצפוי) חלק ניכר מן המיכלול המישקי.

כל הצמיחה נמסה כשלג דאשתקד, בבת אחת. סיכומי הרבע הראשון של השנה (ינואר–מארס) מלמדים על "קצב צמיחה" של בקושי 0.7 אחוז לשנה. התרוקנו פנקסי־ההזמנות של מרבית המיפעלים – וכל המומחים מעריכים כי ברבע השני של השנה (אפריל–יוני), הכלכלה תהיה יותר מצומקת מאשר ברבע הראשון. קמילה.

הצמח העדין מקבל דשן רעיל בדמות שערי־ריבית גבוהים. התירוץ ליישומם של אלה־האחרונים הוא, שהממשלה מתפקדת תוך כדי הגדלת הגירעון והכבדת נטל החוב הציבורי.

המטבע המוחלש – למרות ריבית גבוהה, שהיתה אמורה לחזק אותו – אינו מסייע ליצוא הקנאדי, והוא, תרשמו, ומתן לדורשי־העצמאות בקוובק נימוק נוסף לתביעותיהם: הם מאמינים כי מצבה של הפרובינציה המאכלסת את דוברי־הצרפתית יהיה יותר טוב אם יהיו לבד.

במיפעלים שורר שיממון. לא "רק" הייצוא פחת, אלא גם המכירות לסיטונאים (שירדו אל מתחת לקו־ההתחלה שציין את הרביע האחרון של 1994 – וכמוהם ירדו, ב־15 אחוזים, התחלות־הבנייה. הפירמות הפחיתו את פעילותן, והמיתון מתמשך גם ברביע השלישי.

כבר במצב זה, הקנאדים יוכלו לעבוד שנה שלמה – אם יתנו להם – בטרם יכסו את החוב הציבורי, שמהווה 100 אחוז מהתוצר־המקומי הגולמי.

כל מקבלי־ההחלטות והמומחים הפרטיים – איזה קונצרט מתואם – מאמינים, שזוהי "רק היחלשות" ולא מיתון. הם גם מוצאים לכך צד חיובי: הפחתת הלחצים האינפלאציוניים, שהתייצבו (ב־2.9%) בחודש מאי.

הם גם מאמינים, שכלכלת ארצות־הברית תתאושש ותמשוך אחריה את הכלכלה של קנאדה.

אבל התחזיות והנתונים מעברו הדרומי של הגבול הבינלאומי אינם מראים סימנים של היענות לתיקוות הקנאדים. בלית־ברירה, הבנק־המרכזי ("באנק אוף קנאדה") הפחית את שערי־הריבית שלוש פעמים ב־7 השבועות האחרונים. נגיד הבנק, גורדון תייסן, הבטיח (ב־20 ביוני) כי הריבית תופחת עוד.

"קטר היצוא" נסוג אחורנית

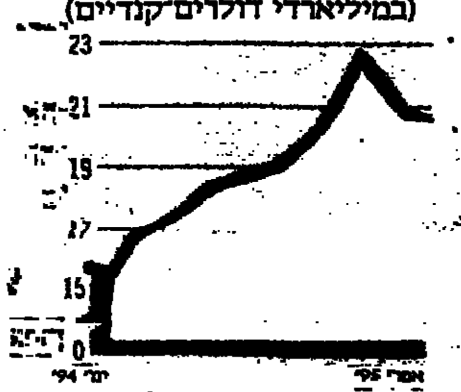

מקור: דאטאסטרים אינטרנאשיונל

שר־האוצר פול מארטין כבר החל לקצץ בתקציבי המדינה, כדי להוריד את הגירעון מן הרמה הנוכחית (1.5% מהתמ"ג) אל עבר היעד של 3 אחוזים מן הפעילות הכלכלית (סך־כל התמ"ג) לפי התחזית הכלכלית בדבר 1997.

גם בפרובינציה אונטאריו (הגדולה ביותר במדינה) מפחיתים את הוצאות הממשלה המחוזית, כפי שהבטיח ראש־הממשלה מייק האריס בעת מסע־הבחירות שלו.

והכל מקווים כי זה לא יחמיר את המצב הכלכלי. תיקווה היא תכונה אנושית חשובה.

יש תחליף לבנקים

התאגדויות־אשראי יכולות לסייע לתושבי העולם־השלישי

חמש הלוואות מימנו חמישה עובדים

החיים בקאמרון לא היו קלים בזמן האחרון. אבל בתוך כל הקשיים – הפיננסיים והפוליטיים – יש קרן־אור: התאגדויות האשראי.

אלה הן התארגנויות לא־ממשלתיות ולא־מימסדיות, המעניקות אשראי תוך חריגה מכללי הבנקאות ובלי שהרווח יעמוד מעל לכל שיקול אחר.

ב־1976 היו בהתאגדות־האשראי המקומית כ־35 אלף חברים; הנתונים האחרונים היו 78,500 איש ואשה, וההצטרפות נמשכת.

ההפקדות של החברים בקרן המקומית העלו באותה תקופה, מ־2.6 מיליון דולר ל־36 מיליון דולר – וההלוואות, שהיא נותנת לחברים, הוגדלו מ־1.6 מיליון דולר ל־20.5 מיליון דולר.

אפשר להכביר מלים על הקרן, אבל דומה כי העדות הטובה ביותר להצלחתם של עובדיה תימצא בסיפוריהם האישיים של הנזקקים לשירותיה.

לפני 14 שנה, סולומון אניה התחיל להפעיל פירמה קטנה בענף המתכת. הוא ועובדיו מייצרים מגיני־חלונות, מיסגרות־מתכת לדלתות, תריסים, שערי־גינה, מיטות, "ארגזים" למשאיות ולטנדרים – וכן מספקים שירותי ריתוך מתכת, ורכיבים לשלדי־מתכת בתחום ענף הבנייה.

במשך חמש השנים הראשונות, הפירמה החזיקה "עם הראש מעל פני המים" רק בזכות התמיכה מכספי המישפחה. אניה יכול היה להישאר קבלן־מישנה, בעל היקף־עסקים זעיר.

אבל לפני תשע שנים, הוא פנה אל "התאחדות האשראי אוידה". זה שינה את גורלו. הוא הפך את העסק שלו למיפעל אמיתי, המספק משכורות הגונות לחמישה עובדים (מתוכם שני מתלמדים) בנוסף לבעל־הבית.

התהליך הצריך חמש הלוואות, בסכומים שלא עלו על שווי של כ־10 אלפים דולר.

למרות המצב הכלכלי הקשה בקאמרון, אניה חסך כ־1,700 דולר והפקידם בקרן – אחרי שפרע בסידרם את כל התשלומים על־חשבון החוב.

הכספים של אניה, ושל חבריו לקרן, שימשו לסיוע לג'ואן קומבואו. קומבואו, אם לא־נשואה לשבעה ילדים, היא לא רק ראש־משפחה אלא גם בעלים של עסק קטן בתחום המיסחר הקימעונאי. בנק רגיל היה מסתפק בהגדרה "דוכן בשוק", והיה דוחה אותה בקש – או מסבך אותה בריביות אדירות.

אבל התאגדות־האשראי "אוידה" קיבלה אותה כחברה, והעניקה לה זכויות מלאות כבר לאחר ההפקדה הראשונה בסך 95 דולר.

קומבואו הפכה את הדוכן שלה לחברת־סחר בינלאומית: היא מייבאת בגדים המיוצרים בידי נשים בניגריה, בבנין וטוגו.

ההלוואה האחרונה שלה, 3,000 דולר, נפרעה בחלקה הגדול; לאחר כמה הפקדות יוצאות־דופן בגודלן, היא מחזיקה 1,600 דולר מן החוב – והגדילה את חסכונותיה בקרן ל־1,860 דולר.

היא לא מקדישה את כל חייה לענייני האשראי. ארבעה מילדיה מסיימים את בית־הספר היסודי, יש לה בית מטופח משלה – ועסקיה מתרחבים אל מעבר לים, שהרי לאחרונה יצרה קשרים עם קואופראטיב של מעצבות־אופנה ותופרות בהולנד.

דיור או צריכה

ענף הבנייה מקובל כמנוע לפעילות המישקית – אבל ההוצאה על דיור יכולה להוות בלם לצריכה. כך נתחוור ממחקר של הכלכלן האמריקאי ג'וזף קארסון.

בעל־הבית נשאר בחוץ
נכסי־דיור – החלק הנקי משיעבוד

קארסון בדק את חלקם של בעלי־הבתים בתוך השווי הכולל של יחידות־הדיור (המיועדות לבעלות) שבארצות־הברית. הוא מצא שהמתגוררים ביחידות־דיור אלה (למן דירות ועד וילות) הם פחות ופחות ראויים לתואר "בעלי־בתים": ב־1983, שיעור הנכסים הנקיים משיעבוד היה 73 אחוז; כיום – בקושי 57 אחוז.

כמה נתונים מקומיים מלמדים כי בלב הבלבול של שוק הצריכה – הריכוזים העירוניים הגדולים (צפון־מיזרח ארצות־הברית והחוף המערבי) – שיעור הבעלות על הבתים הוא עוד יותר נמוך, ורבים מאוד חיים בבתים שאינם שלהם ואשר הם יתקשו מאוד להופכם לשלהם.

כאשר הבית שבו אתה גר(ה) אינו שלך, ועליך לשלם יותר ויותר כדי להתקדם לקראת השגת הבעלות עליו, קשה לך להשאיר "כסף בצד" למימון צריכה רבתי – מנסח קארסון את המסקנה, המוכרת לכל משועבד־למשכנתא.

החוב על הדיור מקבל משמעות מיוחדת כשנזכרים, שמחירה הנציגי של יחידת־דיור ירד במונחים נומינאליים וריאליים כאחד. החוב ממשיך לתפוח (כי הריבית ממשיכה לתפקד כמו שמרים בקמח) – אבל שוויו של הנכס אינו זז, או זז בכיוון הלא־רצוי מבחינת הבעלים.

לכן, מישקי־הבית בארצות־הברית אינם חוזרים אל רמות הצריכה שאיפיינו אותם בתקופות של צמיחה כלכלית טובה או סבירה. גם ההפחתה המשמעותית בשערי־הריבית, שבוצעה בחודשים האחרונים, אינה מסייעת לפתיחת הארנקים אשר המשק כה משווע להם כדי להימנע מהתרסקות לתוך מיתון.

שווקים מתעוררים – לקט נתונים

	רזרבות מטבע־זר – לפני שנה	רזרבות מטבע־זר – אחרון	מאזן (12 חודשי אחרוני מיליארדי $) – שוטף	מאזן – מסחרי	שינוי (%) בהשוואה לשנה קודמת – מחירים לצרכן	שינוי (%) – ייצור תעשייתי	תמ"ג	שערי ריבית – טווח קצר % לשנה	מטבע של דולר־ארה"ב – לפני שנה	מטבע – אחרון
סין	29.8	מרס 59.4	1994 7.2 +	אפר' 16.0+	אפר' 20.7 +	אפר' 19.1+	Q1 11.2+	אי"נ	8.68	8.30
הונג קונג	35.2	דצמ' 43.0	*1994 2.9 +	אפר' 14.6–	מאי 9.1 +	Q4 0.7 +	Q4 5.1 +	5.81	7.73	7.74
הודו	15.4	אפר' 20.9	■1994 0.8 +	אפר' 0.7 –	אפר' 9.7 +	פבר' 9.8 +	■1994 5.3 +	12.50	31.4	31.4
אינדונזיה	10.8	אפר' 12.3	●Q1 3.6 –	מרס 8.1 +	מאי 10.0 +	Q3 11.8+	1994 6.8 +	16.00	2,167	2,230
מלאזיה	27.3	דצמ' 25.4	1994 4.4 –	נוב' 0.5 –	מאי 3.8 +	מרס 15.0+	Q1 9.9 +	5.85	2.60	2.44
פיליפינים	5.6	מרס 5.6	Q4 3.0 –	Q1 8.1 –	מאי 6.8 +	Q4 11.5+	Q1 4.7 +	11.25	26.5	25.5
סינגאפור	50.4	פבר' 58.7	Q4 12.1+	מאי 4.6 –	אפר' 2.3 +	Q1 7.6 +	Q1 7.2 +	2.20	1.52	1.40
דרום קוריאה	21.0	אפר' 27.3	אפר' 6.9 –	פבר' 6.5 –	מאי 5.1 +	אפר' 13.7+	Q1 9.9 +	14.70	807	760
טאייוואן	84.1	ינו' 93.2	Q1 6.6 +	מאי 8.1 +	מאי 3.3 +	מאי 8.6 +	Q1 7.0 +	6.15	26.9	25.8
תאיילנד	25.6	אפר' 30.7	Q1 9.3 –	פבר' 9.5 –	מאי 5.4 +	פבר' 9.7 +	1994 8.4 +	12.50	25.0	24.7
ארגנטינה	13.7	פבר' 11.4	Q3 10.1–	אפר' 3.6 –	מאי 4.3 +	מאי 3.4 –	1994 7.1 +	11.50	0.99	1.00
בראזיל	35.0	פבר' 36.3	Q4 1.5 –	מאי 1.2 +	**מאי 93.5 +	אפר' 11.9+	Q1 10.5+	60.80	0.96	0.92
צ'ילה	10.2	אפר' 14.8	Q3 1.2 –	מאי 1.7 +	מאי 7.4 +	אפר' 3.7 +	Q3 3.9 +	11.76	410	375
מכסיקו	17.7	אפר' 9.0	Q4 28.9–	אפר' 12.0–	מאי 34.2 +	מרס 4.1 –	Q1 0.6 –	52.24	3.39	6.27
ונצואלה	7.5	אפר' 7.8	*1994 4.1 +	Q4 8.0 +	מאי 71.2 +	אי"נ	1994 3.3 –	17.50	100	170
יוון	8.7	ינו' 14.9	מרס 1.0 –	מרס 14.5–	מאי 9.8 +	ינו' 3.7 +	1994 0.8 +	15.53	238	225
ישראל	6.3	מאי 9.6	Q1 4.4 –	מאי 8.4 –	מאי 10.8 +	מרס 7.6 +	Q1 2.6 +	11.30	3.05	2.96
פורטוגל	15.5	מרס 15.2	מרס 2.8 –	פבר' 9.1 –	מאי 4.3 +	מרס 4.3 +	1994 1.0 +	10.00	163	146
דרום אפריקה	0.5	אפר' 1.2	Q1 1.3 –	אפר' 2.4 +	אפר' 11.0 +	אפר' 8.3 +	Q1 3.5 +	14.15	3.64	3.64
תורכיה	3.4	מרס 11.4	פבר' 3.9 +	אפר' 5.6 –	מאי 82.4 +	מרס 1.0 –	Q4 5.4 –	75.59	31.353	43.601
צ'כיה	4.5	מרס 8.2	Q4 אין שינוי	מאי 2.3 –	מאי 10.2 +	אפר' 2.0 +	Q1 3.9 +	11.72	28.5	26.4
הונגריה	7.4	פבר' 6.8	מרס 4.5 –	מרס 3.9 –	אפר' 29.2 +	אפר' 4.4 +	1994 2.0 +	34.50	101	126
פולין	5.1	אפר' 8.9	אפר' 1.2 –	אפר' 0.8 –	מאי 27.0 +	מאי 14.9+	1994 4.5 +	27.49	2.24	2.38
רוסיה	אי"נ	ספט' 4.1	£*1994 3.3 +	£*1994 12.0+	אפר' 205.2+	Q1 4.5 –	Q4 14.0–	242.36	1,985	4,516

* הערכות (אין מידע רבעוני)
** סידרה חדשה
Q רבעון
□ 1993
■ הערכות מומחים
● הערכות ממשלתיות
£ ללא הסחר עם מדינות שהיו רפובליקות סובייטיות
אי"נ – אין נתון

דבר היום

החיזבאללה בוחר בהמשכיות

בסוף השבוע נערכה, אחרי כמה דחיות, הוועידה הכללית של אירגון חיזבאללה בלבנון. משתתפי הוועידה בחרו את חברי "מועצת השורא" של האירגון, שהוא פורום ההנהגה העליון, הכולל את כל הפונקציונרים הבכירים.

מעט פרטים ידועים על דיוני הוועידה. אבל בחירתו מחדש של חסן נסראללה לתפקיד המזכיר הכללי של האירגון, מלמדת על המשכיות הצפויה בפעילותו של חיזבאללה בכל המישורים. קודם כל, תימשך פעילות הטרור של האירגון נגד צה"ל וצד"ל. בעניין זה צפויה היתה המשכיות בפעילות חיזבאללה, גם אילו מתחרהו הקיצוני ממנו של נסראללה, סובחי טופיילי, היה נבחר לתפקיד המזכ"ל, מכיוון שאין שום מחלוקת בצמרת חיזבאללה בדבר הצורך לקעקע ולחסל את איזור הביטחון הישראלי בדרום־לבנון.

חסן נסראללה נמנה על קומץ המנהיגים שייסדו את חיזבאללה בראשית שנות ה־80. הוא עמד במשך שנים בראש הזרוע הצבאית של האירגון, האחראית על ביצוע פעולות הטרור בדרום־לבנון, המכונה "ההתנגדות האיסלאמית". יחסו לישראל נוקשה, אם כי בניגוד לטופיילי, הגורס המשך הטרור נגד ישראל גם לאחר השגת הסדר מדיני בין ממשלות לבנון וישראל, נמנע נסראללה עד היום מלומר את דעתו בסוגיה זו. נסראללה הוא זה שעיצב, החל מקיץ 1993, את הטקטיקה הצבאית של חיזבאללה בכל הנוגע לירי קטיושות לעבר ישובי אצבע הגליל, בכל פעם שצה"ל או צד"ל פוגעים ביעדים אזרחיים בדרום־לבנון. הוא מקפיד בדקדקנות על מימושה של טקטיקה זו עד היום, ולא נרתע מלבצע אותה גם כאשר הצד הישראלי מאיים להרחיב את המלחמה בדרום־לבנון.

יחד עם זאת, נסראללה הצעיר – בן 35 – אינו שייך לקבוצת המנהיגים הקיצונית ביותר בחיזבאללה. תחת הנהגתו יימשכו, ויצברו תאוצה, מאמצי הארגון להשתלב במערכת הפוליטית הלבנונית. גם היחסים הטובים בין חיזבאללה לבין סוריה יימשכו.

סביר, לכן, להעריך, שאם ייחתמו הסדרים מדיניים בין ממשלת ישראל לממשלות סוריה ולבנון, והחיזבאללה יידרש לחדול מלבצע פיגועים נגד ישראל, יידע נסראללה להתאים את מדיניות הארגון בתחום הטרור למצב החדש. זאת למרות העובדה שברור כי החיזבאללה ימשיך ביחסי הקירבה ההדוקים עם איראן.

הערכה זו, המקובלת על מומחים רבים לענייני לבנון, היא מקור לאופטימיות בירושלים, והמסקנה המתחייבת ממנה, שרצוי מאוד להמשיך במדיניות התגובה המאופקת בלבנון, כל עוד נשקף סיכוי להסדר מדיני עם סוריה.

אסון צאלים ב'

חורים של ספק

אין בתחקיר "ידיעות אחרונות" הוכחות המצביעות חד־משמעית על פעולות טיוח, כולל העלמת ראיות ותיאום עדויות

אהרן קליין

אסון צאלים ב' הוא פצע מגליד בבשרה החי של המערכת הצבאית. כמעט שלוש שנים אחרי האסון הכבד, מנסה עיתון "ידיעות אחרונות", בתחקיר בן חמישה עמודים, ליצור סדק בתיבת הפנדורה שסגרה על אסון צאלים ב' ולשחרר שדונים שונים מסוגים הכלואים בה מאז דעכה הפרשה. השאלה היא האם יש בנתונים אלה לעצור למי מהמעורבים את הקריירה ושאלה לא פחות חשובה היא, מדוע דווקא עכשיו?

התחקיר אכן מציג תמונה כוללת ומקיפה, במגבלות הצנזורה ובטחון השדה, של האירועים במהלך התירגול המבצעי ושל הטיפול הקלוקל והלא מקצועי שבו טופלה הפרשה. הדברים אמורים הן בשלב החקירה (ועדת עינן וחקירת מצ"ח) והן בשלב השימועים (לאלוף לוין) והמשפטים. לחלק מהנתונים המופיעים בתחקיר יש יותר מגרסה אחת.

אבל בתחקיר אין חידושים שנראה כי היו מחייבים פירסום בקנה מידה שכזה. ישנם פרוטוקולים ועדויות בכתב שהושגו בדרכים שונות המכילים גם פה ושם פרטים חדשים. אבל מרבית ההאשמות, ההערכות והמידע סביב הפרשה פורסם כבר בכלי התקשורת במנות קטנות במקביל לחקירת האסון והטיפול החקירתי המשפטי שלאחריו.

תירגול המהלך המבצעי בבוקר ה־5 בנובמבר 1992 של המבצע, שהיה אמור להיות רב תהילה ויחודי, הפך לאסון כבד שבו נהרגו חמישה חיילי סיירת מטכ"ל ושישה אחרים נפצעו. האבידות בנפש לצד מעורבותם הסבילה והפעילה של הצמרת הצה"לית בתיכנון, בפיקוח ובמעקב אחר המבצע המתוכנן, פתחו דיון מקיף וטעון רגשות בציבור בישראל ויכוח מר וטעון לא פחות בקרב האלופים המעורבים בתרגיל ובהכנתו. "מלחמת גנרלים" קראו לזה אז. תמצית הוויכוח היתה בעצם גבול האחריות. מהי אחריות צבאית? היכן היא מתחילה ובאיזה דרגה היא מסתיימת?

האשמים הישירים לאסון, סרן א' ורס"ן ק', נשפטו ונענשו ואין לשכוח זאת, גם אם העונש לדעת רבים אינו מספק. הוויכוח והפרשנויות השונות שילוו אותנו עוד שנים רבות בכל הקשור לפרשה מתמקדים באחריות הבכירים ובמידת יכולתם להמשיך ולכהן בתפקידים ציבוריים. תילי תילים של פרשנויות נכתבו על המושג "פרויקטור", הכל־כך מוכר בצה"ל ויחד עם זאת לא מוגדר. מהי מידת אחריותו הפיקודית, מוטת השליטה שלו, אחריותו לנעשה? מה פירוש יוכל יוביל? האם האלוף עמירם לוין, הפרויקטור במבצע, הוא הראש שהיה אמור להיות מונח על מזבח האחריות או אולי המפקד הבכיר בשרשרת הפיקוד על סיירת מטכ"ל המבצעת, האלוף אורי שגיא.

נראה כי בתזה המרכזית של התחקיר, הטוענת כי נעשה טיוח שמטרתו היתה הצלת עורם של הרמטכ"ל אהוד ברק והאלוף עמירם לוין, נותרו חורים גדולים של ספק. אין בתחקיר הוכחות המצביעות חד־משמעית על פעולות טיוח, כולל העלמת ראיות ותיאום עדויות. בתחקיר לא נחשפו עדויות לכך במידה שתביא לשינוי מהותי בחשיבה ובהערכות. מה שכן עולה מהתחקיר, והיה ידוע, ולכן גם מעורר תהיות, הוא שינוי גירסאות מאוד לא ברור של ברק ולוין, הטחת האשמות הדדיות וניסיון של כולם להתחמק מאחריות. אין ספק שנחשפה כאן ערוותה של הצמרת הצה"לית. אבל מכאן ועד טיוח המרחק גדול.

המטרה המרכזית שסומנה בתחקיר, האיש שעל הכוונת, הוא ללא ספק הרמטכ"ל דאז אהוד ברק. אותן השאלות המרכזיות בתחקיר – האם סייע ברק בפינוי הפצועים במסוקו או שבחר להמריא בתוך דקות – נשארת לא פתורה ואכן מותירה ספק גדול באשר לאפשרות לסיוע בהצלת חייו של אחד החיילים. ובכן, יש יותר מגרסה אחת לאירועים מזו המוצגת בתחקיר.

ברק המריא במסוקו מבלי לקחת פצועים כדי לדווח לראש הממשלה ושר הביטחון יצחק רבין על כשלון המהלך ואובדן האפשרות לביצועו בפועל כמתוכנן. כל ההתעסקות בעניין זה היא רגישה ופורטת על עצבי המשפחות השכולות. ברק עשה את כל מה שרמטכ"ל אחר היה עושה במקומו.

לא נמצא בתחקיר חומר המצביע חד־משמעית על מעשים פליליים או בלתי אתיים שבוצעו על־ידו. התהיות על שינוי הגרסאות בעדויותיו יישארו בלתי פתורות וניתן "להלביש" עליהן תזה זו או אחרת. גם אי־פינוי הפצועים הוא עניין הנתון לשיקול־דעת סובייקטיבי ואינו פוסל אותו מלהתמנות כשר בממשלת ישראל כבר בשבועות הקרובים.

עיתוי הפרסום דווקא כעת, קודם מינויו של ברק כשר, נראה מעט תמוה. אולי יש בכך צירוף מקרים מקראי, אבל אין ספק כי פגיעה בו, במעמדו ובסיכוייו להיבחר כשר יכולה לשחק לידיהם של לא מעט ממתחריו וממתנגדיו וכאלה, כשמגיעים לפוליטיקה, יש רבים.

יש להניח כי אין זו הפעם האחרונה שיעלו את פרשת צאלים ב' באוב. את אהוד ברק תרדוף הפרשה עוד שנים רבות, כמו פרשת ההתמוטטות שהיתה לרמטכ"ל יצחק רבין במהלך מלחמת ששת הימים והמלווה אותו מאז. הרעלת ניקוטין היתה אז הסיבה הרשמית. הנזק נוצר. השאלה היא מה מידת השפעתו?

פרשת צאלים ב' תפסה את מקומה בפנתאון האסונות שהוויכוח על אחריות המעורבים בהם טרם הסתיים, למרות ההכרעות המשפטיות. לאסונות כמו תמיד אין אבא. כמו פרשת עסק הביש בשנות ה־50, כמו פרשת סולטן יעקב שהיתה אחד הכשלונות הבולטים במלחמת לבנון, או פרשת הטבח במחנות הפליטים סברה ושתילה. מועד שליפתם של האסונות מהארון תלוי במידה רבה באירועים של ההווה.

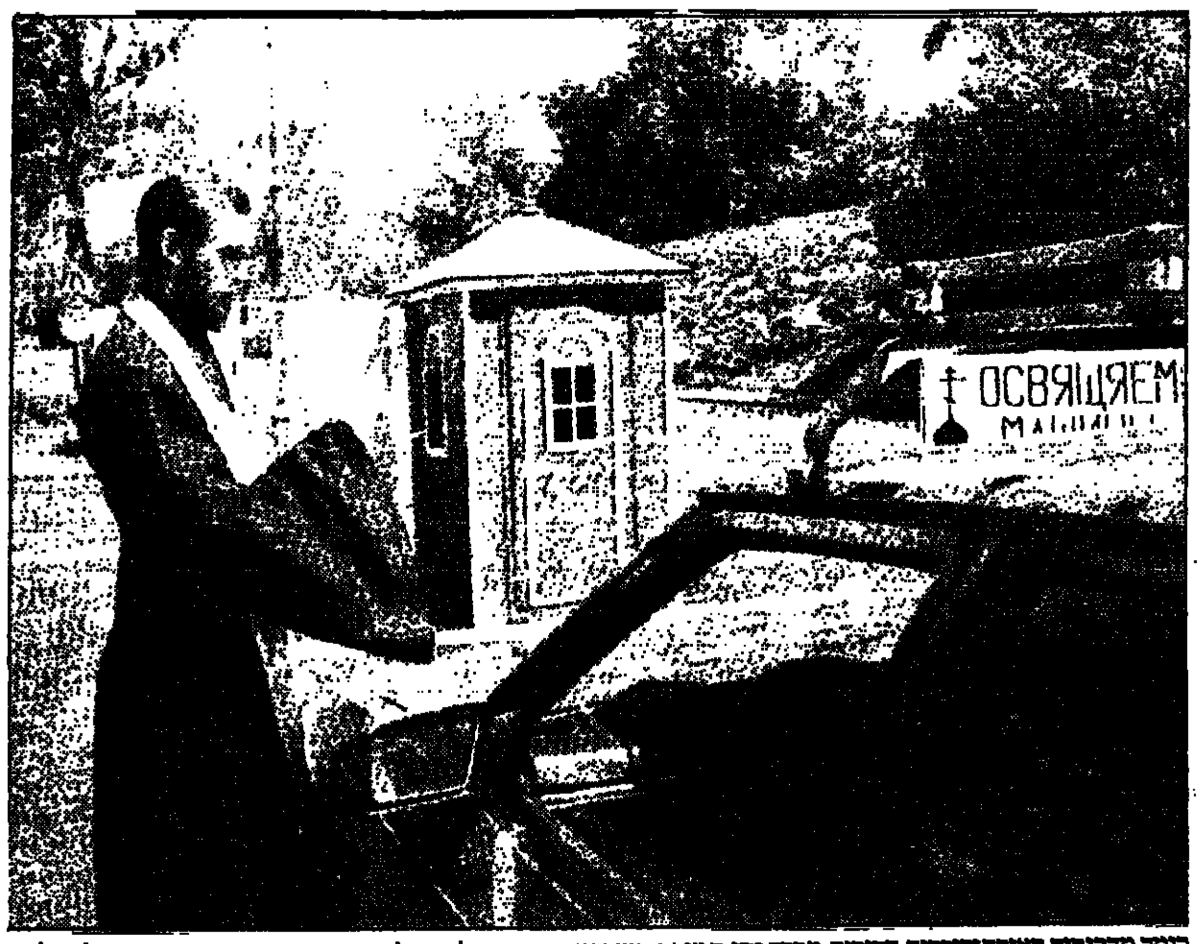

כומר מהכנסיה האורתודוקסית הרוסית מברך נהג תמורת תשר צנוע – 150 אלף רובל (כ־96 ש"ח). כך הוא מגייס כסף לפעילות כנסייתו. הכומר הבהיר כי "במקרים מסויימים ניתן להוזיל את מחיר התפילה". (צילום: אי.פי.)

נזק לתהליך השלום

יש לו מה ללמוד מבגין

על רקע התנהגותו והתבטאויותיו של יצחק רבין, קשה לבוא בטענות לאותם שרים המוסיפים על מבוכת הציבור בכל הקשור להסכם עם הפלסטינים

אריה דיין

בשני ראיונות עיתונאיים איתו שפורסמו בסוף השבוע, אחד ב"דבר" והשני ב"ניו־יורק טיימס", תרם יצחק רבין שתי תרומות שליליות לקידומו של התהליך המדיני, שהוא ללא ספק רוצה בהצלחתו. כאשר אמר ל"דבר" כי הרבנים שפירסמו בארצות־הברית פסקי־הלכה השוללים את תהליך השלום עם הפלסטינים הם יותר אייתולות מרבנים הוא העליב פעם נוספת, ושוב ללא כל צורך, גם את המתנחלים וגם את תומכיהם שבתוך הקו הירוק.

ראש הממשלה מסרב בעקשנות לכל הרעיונות המוגשים לו בדבר תשלום פיצויים, כבר עכשיו, לאלה מבין המתנחלים הנוכונים להתפנות. אימוץ הרעיון הזה היה גורם פירוד וזרע מבוכה בקרב המתנחלים. אבל רבין מעדיף להעליב אותם. בכך הוא מחזק את אחדותם ומעצים את הגורם האופוזיציוני העיקרי, אולי אפילו היחיד, הפועל לסיכול התהליך המדיני.

התבטאותו באוזני המראיין של ה"ניו יורק טיימס" מזיקה לתהליך המדיני לא פחות. "יש לי ספקות באשר להמשך תהליך השלום עם הפלסטינים", אמר על־פי ידיעה ששודרה בשבת ב"קול ישראל", האיש שרק בשבוע שעבר שלח את שר החוץ שלו לעזה לסכם את השלב הבא של אותו תהליך שלום. "אין אני משוכנע רגשית שהרשות הפלסטינית מסוגלת או רוצה להילחם בטרור", אמר וזרע עוד כמה ספקות, דווקא בקרב אלה התומכים במדיניותו. בנימין נתניהו, שביום שישי בערב ספג באולפן "יומן" בטלוויזיה נוק־אאוט מביך בעימות עם יוסי שריד, לא יכול היה לצפות בשבת לסיוע רב יותר.

יצחק רבין הוא אדם הגון, ישר וכן. בהתנהגותו – החל מהעוויות פניו, דרך תנועות ידיו וכלה באימרות המשונות היוצאות לא פעם מפיו – הוא מתקשה בדרך־כלל להסתיר את דעותיו האמיתיות על אנשים, אירועים ותהליכים. זה אחד ממרכיבי גדולתו, אבל זה גם מרכיב חשוב מאוד בחולשתו. מאז עמד עצבני וקצר־רוח על מדשאת הבית הלבן בטקס החתימה על הסכם אוסלו, הוא מתקשה, ואולי אפילו לא מתאמץ, להסתיר מהציבור את העובדה שגם אם הוא שלם, בניתוח רציונלי ושכלתני, עם התהליך שאותו הוא מוביל – הוא נאכל מבפנים, במישור הרגשי והאינסטנקטיבי, על־ידי ספקות גדולים.

זהו מסר הרסני, שכבר גרם נזקים קשים לתהליך השלום ולתומכיו, הישראלים והפלסטינים כאחד. הפלסטינים אינם מתקשים, כמובן, לפענח בפניו ובהתנהגותו העצבנית והלא־אינטימית בכל אחת מפגישותיו עם ערפאת את דעתו האמיתית של ראש ממשלת ישראל על מנהיגם. בצדק זה פוגע בהם ומעליב אותם. בניגוד למה שרבין כנראה חושב, ההתנהגות הזאת גורמת לו נזק גם בדעת הקהל הישראלית. אם רבין לא סומך על ערפאת ועל הרשות הפלסטינית, אומרים לעצמם רבים מאוד מבין תומכי השלום הישראלים, למה אנחנו צריכים לתמוך בהסכמים שהוא חותם איתם.

בהקשר הזה, יש לרבין הרבה מאוד מה ללמוד דווקא ממנחם בגין. סביר מאוד להניח שגם לבגין היו ספקות כלפי סאדאת ושעוצמת ספקותיו לגבי כוונותיה האמיתיות של ההנהגה המצרית לא נפלה מעוצמת הספקות שיש לרבין על יכולתה ועל רצונה של הרשות הפלסטינית להילחם בטרור. אין כמעט ספק שמחירו של חוזה השלום עם מצרים היה בעיני בגין כבד לפחות כמו מחירו של הסכם אוסלו בעיני רבין. אבל בגין הבין, לעומת זאת, מה שרבין מסרב להבין: מנהיג שמקבל החלטה כל־כך גורלית לעמו ולמדינתו חייב להיראות בעיני הציבור כמי שמתייצב מאחורי החלטתו לא היסוס, בשיכנוע מלא ובהתלהבות רבה. אחרת, ספק אם הוא ראוי לתואר מנהיג. שמעון פרס, אגב, מתנהג מאז אוסלו בצורה קרובה יותר להתנהגותו של בגין אחרי קמפ־דייוויד.

על רקע התנהגותו והתבטאויותיו של יצחק רבין, קשה מאוד לבוא בטענות לאותם שרים המוסיפים, כל אחד בסיגנונו־הוא וכל אחד מטעמיו־הוא, על מבוכת הציבור. התחיל בכך שר המשטרה, משה שחל. כשהתברר לו שתוכנית ההפרדה שהכינה ועדה בראשותו לא תיושם, הוא השמיע התבטאות שהנזק שלה לניסיון להגדיל את תמיכת הציבור בתהליך השלום עלה על הנזק שיכול להיגרם מכל מה שראשי הליכוד והמתנחלים מסוגלים לומר ולעשות. שר המשטרה אמר אז, לא פחות ולא יותר, שהוא לא יוכל, אחרי שצה"ל יפנה את קלקיליה וטול־כרם, להבטיח ביטחון לתושבי היישובים הישראליים הסמוכים לקו הירוק. בכך הוא נתן את אות הפתיחה למסע ההפחדה הגדול שהימין מנהל, לעת עתה ללא הצלחה, בקרב תושבי כפר סבא ופתח תקווה.

אחרי שחל, בא שמעון שטרית. הוא הודיע כי יש לו הסתייגויות רבות מתוכנית הפריסה־מחדש שסוכמה בין פרס וערפאת ורמז כי יצביע נגדה בממשלה. לזכותו של שר הכלכלה והתכנון ייאמר לפחות שהוא עקבי בגישתו. עמדותיו הניציות היו ידועות עוד לפני שצורף לממשלה וספק אם מישהו הופתע כאשר הוא נמנע מלתמוך, בישיבת הממשלה, בהסכם אוסלו ובהכרזה ההדדית בין ישראל ואש"ף. מאז ועד היום עשה שטרית כמיטב יכולתו כדי לתקוע מקלות בגלגלי המשא־ומתן.

פחות מובנת התבטאותו הפתאומית והמפתיעה של דוד ליבאי. שר המשפטים הפנים הוא אחד האנשים הסולידיים והרציניים ביותר בממשלה ואחד השרים הממעטים לשלוף הצהרות כדי לזכות בכותרות. דבריו בשבוע שעבר נגד פינוי קלקיליה יתרמו מן הסתם תרומה משמעותית להקטנת תמיכת הציבור בתהליך השלום. בהסכם אוסלו התחייבה ישראל להוציא את צבאה מריכוזי האוכלוסיה הפלסטינית בגדה, כולל קלקיליה, לפני יולי 1994. אין ספק שעו"ד ליבאי יודע למצוא את ההתפלפלות המשפטנית שתצדיק את הפרת ההתחייבות הזאת. את הנזק לתמיכת הציבור בתהליך השלום היא לא תצליח לתקן.

מה שמוזר במיוחד הוא העובדה שהתנהגותם ודבריהם של רבין ושריו באים דווקא על רקע ויתורים פלסטיניים שספק אם מישהו ממנהלי המשא־ומתן הישראלים העז לחלום עליהם לפני שנה. ערפאת, שרק לפני שנתיים הסביר לבני עמו שהסכם אוסלו מעביר לידיו את השליטה המלאה על כל השטחים, נאלץ להסתפק עכשיו בשליטה ביטחונית על לא יותר מ־18 אחוז מהגדה המערבית. הוא מסכים להעניק לצה"ל ולשב"כ חופש־פעולה באזורים הכפריים של הגדה, הוא משאיר את חברון בשליטה ישראלית מוחלטת, הוא מוותר על קבלת שליטה על מקורות המים ועל ניהול קרקעות המדינה ומשלים עם העובדה שחלק ניכר מהאסירים הפלסטינים יישאר בבתי־הסוהר. בתמורה הוא מקבל את שחל, שיטרית וליבאי.

אקרית ובירעם

עוול תחת עוול

המנסים לטשטש גבולות, ולטעון כי ישראל כולה בנויה על חורבות כפרים ערביים, רוצים להלך עלינו אימים כי הסכר שייפתח יוביל לשטפון של תביעות לשוב

זהבה גלאון

ועדת השרים שאמורה להחליט בעניינם של עקורי אקרית ובירעם דוחה שוב ושוב את הכרעתה ופרסום מסקנותיה. באחרונה התפרסם כי העיכוב מעורר תסיסה רבה בקרב עקורי אקרית ובירעם; הוא גם מהווה ביטוי נוסף לעוול שנגרם להם. ההססנות שמגלה הממשלה בסוגיה זו היא נדבך נוסף על השרירות, האטימות והאיוולת שגילו ממשלות ישראל כולן מהקמת המדינה ואילך.

מימין ומשמאל הכירו בצדקת תביעותיהם של עקורי אקרית ובירעם. החל מהנהלת גח"ל (אוגוסט, 1972), עבור במזכירות הקיבוץ הארצי, שקיבוציהם יושבים על אדמות הכפרים (יולי, 1975), וכלה בהסכם הקואליציוני בין העבודה למרצ (1992).

עקורי אקרית ובירעם אינם פליטים שברחו או גורשו מחוץ לגבולות המדינה, אלא אזרחיה היושבים בתוכה. אזרחים נאמנים שהתבקשו במלחמת השחרור לפנות את בתיהם, והובטח להם מפי הרשויות המוסמכות כי יוחזרו אליהם תוך כמה ימים. כפריהם נהרסו תוך הפרת בג"צ שפסק לטובתם, בהכירו בזכותם לחזור לאדמתם (64/51 מ־31.7.1951).

בוויכוח המר על צדק היסטורי, חובה לזכור כי לא קיים צדק מוחלט, וכי אין זה מן הראוי לתקן עוול על־ידי גרימת עוול אחר. צריך להבחין בין החלטות אופרטיביות להכרה בחשיבותם של סמלים, של הצד השני כמו גם שלנו. המנסים לטשטש גבולות, ולטעון כי ישראל כולה בנויה על חורבות כפרים ערביים, רוצים להלך עלינו אימים כי הסכר שייפתח יוביל לשטפון של תביעות לשוב. אך יש להבחין בין תביעות להכרה בזכויות לבין תביעות למימושן. לעתים כל שנדרש הוא הכרתו של צד אחד בכך שאכן נגרם לצד השני עוול, מדעת או שלא מדעת.

בשנות ה־70 הגיש שמואל טולידאנו דו"ח מפורט לממשלה, שבדק וקבע כי מקרה אקרית ובירעם הוא יוצא דופן ויחיד במינו, ואין להשוותו לאחרים. טענת התקדים לא התקבלה גם על־ידי משה ארנס, עזר ויצמן ואחרים. יתר על כן: לא מכבר החליטה הממשלה להכיר בארבעה כפרים ערביים מהכפרים הלא־מוכרים. הכפר עין־חוד הוא אולי הדוגמה הדומה ביותר לאקרית ובירעם, והנה נמצא לו פתרון והכרה רשמית ומעשית.

עקורי אקרית ובירעם מכירים בעובדות החדשות שנוצרו בשטח, וניתן למצוא פתרונות מגוונים שיעשו עימם צדק, מבלי לעשות עוול לאחרים.

הכותבת היא מזכ"ל רצ

חיובי יתר לקיבוצים

הגונזים בעם

השתיקה המלווה את סוגיית שיעורם האמיתי של חובות הקיבוצים משותפת לכל הנוגעים בדבר: הנושים, מטה ההסדר, התקשורת ואף החייבים עצמם

דן הלוי

ביום ד' שעבר פורסמה ב"דבר" ידיעה, שבה סופר על בדיקה שהזמין יו"ר בנק הפועלים, עמנואל שרון, בהיותו יו"ר המטה להסדר הקיבוצים, לחובותיו של "קיבוץ מאפיין" אלמוני. הבדיקה העלתה חיובי יתר בחשבון הקיבוץ בבנק לאומי בהיקף של כ־30 מיליון ש"ח בערכי אפריל '92 (כ־46 מיליון בערכים נוכחיים), סכום שהיווה בשעתו כ־60 אחוז מסך חובו של הקיבוץ. כל זה לא הפריע לשרון לטעון בפומבי, כי מסקנות אותה בדיקה שיזם אז, הוכיחו כי השמועות על חישובי ריבית לא נכונים ועל עושק הקיבוצים הם "בבל"ת".

העובדה ששרון נתפס באמירת אי־אמת – מביכה ככל שתהא לגבי אדם במעמד הציבורי הרם ביותר במערכת הבנקאית בארץ – קלה בהשוואה למשמעויות ותהיות אחרות העולות מן הפרשה. כך, למשל, עולה השאלה: מכיוון שתוצאות הבדיקה הורו מה שהורו, כיצד זה לא הסיק יו"ר מטה ההסדר את המסקנות המתבקשות באשר לשיעור החוב של קיבוצים אחרים, שהרי הקיבוץ שנבדק הוגדר כ"קיבוץ מאפיין". לכאורה הרי מורה התוצאה שכל ההסדר, שהמטה מופקד על ביצועו, מבוסס על מצג שווא של גובה החוב שהיה אמור להסדיר.

ובכן, מה עשה היו"ר ככל הידוע, מאומה, מלבד לדאוג שלא יוודע ברבים מה מורה הבדיקה שיזם או אף עצם קיומה.

סינדרום הגניזה מלווה את סוגיית שיעורם האמיתי של החובות מכל זווית שלא ניגשים אליה ונגועים בו כל הנוגעים בדבר: הנושים, מטה ההסדר, התקשורת ואף החייבים עצמם.

כך למשל, אותו "מודל היפותטי" להערכת היקף ה"טעויות" בניהול חשבונות ההתיישבות החקלאית בידי הבנקים, שנערך במרכז החקלאי לפני כשנתיים, ונחשף לפני כמה שבועות. בדיקה זו העלתה שחיובי היתר בחשבונות ההתיישבות כולה הסתכמו ב־16 מיליארד ש"ח בעשור שנות ה־80 בלבד. כאן היה הגונז לא אחר מאשר שמחה אסל, מזכ"ל המרכז החקלאי, המאגד בתוכו את תנועת המושבים, התק"ם והקיבוץ הארצי – קורבנותיו העיקריים של הגזילה.

כשנאות לפרסם את המסמך, עשה הגונז ניסיון מגושם לגלגל את האחריות להסתרת תוכנו על התנועות הקיבוציות, אך נאלץ להודות לבסוף כי הגניזה היתה על דעתו שלו בלבד. מן ההסבר המפותל שצירף לזיגזג מביך זה עלה, כי אסל העדיף בשעתו, שהתנועות הקיבוציות לא היו מעוניינות לדעת את מה שגילה המסמך ההוא.

בשבוע, שעבר, יום אחרי פרסומה של "תקרית גשר הזיו – בנק לאומי" (שבה ניסה הבנק להתנות מתן אשראי לקיבוץ, בהתחייבותו של זה מראש שלא יתבע את הבנק על חיובי יתר), שאלתי את אריק רייכמן, מזכ"ל התק"ם על עמדתה העקרונית של התנועה לגבי התנפלות בריונית מסוג זה של נושים על קיבוץ. רייכמן סירב בתוקף להתייחס לשאלה, ומובנם האפשרי היחיד של דבריו באותה שיחה הוא, שגם בתקרית הבאה תעמוד הנהגת התנועה מן הצד.

כך כנראה, גם באותו "קיבוץ מאפיין" בעצמו. ברור כי משלב מסוים ידעו חבריו כי בדיקת חובותיו מורה שחלק ניכר מהם שגוי, ודינם מחיקה. אם נעשה שימוש במידע, הוא היה מינורי, ובסכומים מגוחכים, לאור היקפי ה"טעויות" שעלו מן הבדיקה. על כל פנים, מאבק גלוי על השבת מה שהוכח בעליל כגזילה – ודאי לא היה כאן: הקיבוץ הציג לבנק את הבדיקה, אך הבנק דחה אותה. "הקיבוץ המאפיין" נרתע ממאבק משפטי, והעדיף לשתוק. גם מהיבט זה הוא נהג, איפוא, כקיבוץ מאפיין.

הגניזה נעשית בעצם על דעת מי שממנו מסתירים את האמת – ולא מפני שאינו משער מהי, אלא להיפך: בתוך תוכו הוא יודע היטב שגוזלים אותו. אך הוא מעדיף שלא להתייצב מול אמת זו, פן תחייבנו להשיב מלחמה. וזה מפחיד.

מפחיד, כי הבנק הוא גדול וחזק, והוא תלוי בשירותיו כמו בחמצן שבאוויר, כי אין בסביבה ספק אחר לאותם שירותים; ומשום שלא מדובר למעשה בבנק אחד, אלא בקרטל.

אך יש לבנק נקודות תורפה משלו: הוא חושש מן המתוקשר וכן הוא נזהר מאוד להיחשף לתקשורת במצבים העלולים לעורר נגדו את זעם האזרח המצוי. אבל הקיבוץ מתקשה לנצל חולשות אלה לטובתו, עקב מצבו הקשה בשנים האחרונות, (שתרומת הבנק לכך גדולה), כמו בגלל "קוד אתי" ארכאי שממנו הוא מתקשה להיפטר בתחומים ידועים. אך אין זו משימה בלתי אפשרית. קיבוץ גשר הזיו הוכיח זאת רק בשבוע שעבר.

חוק ביטוח בריאות

קופה ריקה

החוק לא היטיב עד כה עם המבוטחים. היום, כשני־שלישים מהמבוטחים משלמים יותר ומקבלים פחות שירותים

שושנה ארבלי־אלמוזלינו

בתום מחצית שנה מיום הפעלת חוק ביטוח בריאות ממלכתי, נתונה מערכת הבריאות במשבר כספי חמור. הסיבה לכך היא הפער שנוצר בין גביית מס־בריאות על־ידי הביטוח הלאומי לבין התקציב של מערכת הבריאות. בגלל זה הולך וטופח הגירעון של כל קופות החולים, גירעון הנאמד במיליארד ו־200 מיליון ש"ח. מצב זה גרם לפיגור בתשלומי קופות החולים לספקים השונים, ובראש ובראשונה לבתי החולים הממשלתיים על שירותי האישפוז של מבוטחיהם. המשך מצב זה עלול לפגוע בתפקודם של כל בתי החולים במדינה. מנהלי קופות החולים ובכירי משרד הבריאות מזהירים שאם יימשך מצב זה, הוא יגרום לקריסת מערכת הבריאות כולה.

בשל המצב הקשה, פנה שר הבריאות אפרים סנה לשר האוצר וביקש להעמיד ברשות קופות החולים 800 מיליון ש"ח, כמקדמה על־חשבון הכנסותיהם בעתיד ממס הבריאות. לפי ההערכה, הפיגור בהכנסות ממס הבריאות מאז ינואר 1995, המועד שבו הופעל מס בריאות, ועד סוף מאי, מסתכמות ביותר ממיליארד ש"ח. מנכ"ל הביטוח הלאומי מתרץ את הפיגור בתקלות ארגוניות ומקווה שבמחצית השנייה של השנה הוא ייבלם. בלי להתעלם מתקלות שהיו (שביתת עובדי הביטוח הלאומי) ופיגור בתחילת הגביה – אחת הסיבות לפער שנוצר בין התחזית לבין ההכנסות היא שאותם חוגים שהתחמקו מלשלם מס אמת ממשיכים להתחמק גם היום מלשלם מס בריאות, כמתחייב בחוק.

עכשיו אפשר להיווכח שהחוק לא היטיב עד כה עם המבוטחים. נוצר מצב עגום, שבו כשני־שלישים מהמבוטחים משלמים יותר ומקבלים פחות שירותים. הנפגעים העיקריים הם משפחות שבהן שני בני הזוג עובדים, כאשר כל אחד משלם בנפרד. רבות ממשפחות אלה משלמות פי־שניים מהסכום ששילמו בעבר על מס אחיד, שכלל גם מס אירגון.

מאז הופעל חוק ביטוח בריאות, התייקרו מחירי התרופות שקופות החולים מספקות למבוטחיהן, גם רשימות התרופות שלהן זכאי החולה על־פי מרשם של הרופא לא התעדכנו, דבר המאלץ את המבוטח לרכוש את התרופות בעצמו ועל חשבונו.

נוכח העובדה שסל השירותים בחוק ביטוח בריאות אינו מושלם, וחסרים בו הרבה שירותים שלא ניתנים על־ידי קופות החולים, הולך וגדל מספר המבוטחים הנאלצים לבטח את עצמם בביטוח משלים המוצע על־ידי חברות ביטוח למיניהן, דבר המטיל תשלומים נוספים על המבוטח, בנוסף למס הבריאות שהוא משלם.

החמור ביותר הוא אי הבטחת אישפוז סיעודי לזקוקים לכך, על אף העובדה ששירות זה נכלל בסל השירותים. מספר הממתינים בקהילה לאישפוז סיעודי מגיע ל־2,000 ואין תקציב למשרד הבריאות להגדיל את מספר המטות הסיעודיים כדי להקל על המצוקה.

גם יישום החלטת משרד הבריאות להעביר את הטיפול בחולי־נפש והאישפוז הפסיכיאטרי לאחריות קופות החולים, החל מינואר 1995, אינו מלא ובקופות החולים לא ערוכים עדיין למתן השירותים המתאימים לחולים אלה.

המשבר הכספי שבו נתונות כל קופות החולים, אם יימשך, יאלץ את האחראים למערכת הבריאות לבחור אחת משתי האפשרויות: להעלות את מס הבריאות או לצמצם עוד יותר את סל הבריאות, או שניהם גם יחד. זוהי תחזית לא מרנינה, הסותרת לחלוטין את ההבטחות שהבטיח יוזם חוק ביטוח בריאות, שפוזרו ביד רחבה בקמפיין שניהל נגד מפלגתו.

סנה, שר הבריאות הנוכחי, לא היה שותף לחקיקת החוק שהתקבל, ולכן אין להטיל עליו את האחריות למשבר הכספי שבו נתונה מערכת הבריאות. יחד עם זאת, עליו להבטיח ששר האוצר (שהיה שותף אקטיבי לחקיקת החוק) יקציב את הסכומים שקופות החולים זכאיות להם. הממשלה נטלה על עצמה את האחריות המלאה להבטחת שירותי בריאות למבוטחים ואסור לה להתחמק מחובתה זו.

هكذا من الأصل

שחרור האסירים הפלסטינים – צעד לפיוס ולשלום

בעוד ממשלת ישראל מנהלת מו"מ לשלום עם נציגי העם הפלסטיני, יושבים אלפי פלסטינים בכלא הישראלי – נשים, גברים, קטינים וקשישים – שנאבקו נגד הכיבוש.
אנו קוראות לממשלה, כמחווה של רצון טוב ופיוס, לנקוט בצעד שיש בו גם הגיון מדיני וגם הבנה למצוקת העם הפלסטיני השכן.
שחרור האסירים והאסירות הפוליטיים הפלסטינים, יהווה נדבך נוסף לקידום התהליך, וסמל לפתיחת דף חדש בין העמים.

נשים בשחור
תנועת נשים דמוקרטיות בישראל – תנד"י
גשר לשלום – המזכירות

לחם ושעשועים בעידן הפוסט־ציוני

אי־אפשר להיות מופתע מ"פקודת היום" לחיסול מחנה המירונים בגוש עציון. ה"משימה הציונית" עליה כותב המפקד, היא בשורת הפוסט־ציונות: יותר נוחיות, יותר שעשועים. הוא מודיע לחייליו כי בעקבות חיסול המחנה, הם יהנו בבסיס החדש מחדר ממוזג, שק"ם עשיר יותר, חופשות רבות יותר, ובעיקר משירות קרוב יותר לבית.
אלה שהספיקו לשכוח, או אולי לא למדו על נפילתה של הקיסרות הרומית, ימצאו בספרי ההסטוריה את סיפור נפילתה של אימפריה אדירה בידי פראים, השבטים הגרמנים חסרי התרבות.
אם האידיאולוגיה החלוצית של היום היא נוחיות, בידור, חופשות ושחרור, ולאחר מכן בילוי של חצי שנה עד שנה במזרח הרחוק, אולי 50 שנים הן זמן ארוך מדי לריבונות יהודית, עם הספקולנטים ויצר הנרודים.

מנחם זילברשיין, כפר סבא

במקום ללכת עם המסמך, בחשאי, לראש־הממשלה, העדיף נתניהו לרוץ לספר לחבר'ה

לבי לבי על ביבי: הזדקקותו הנואשת למסמך צבאי גנוב הוא ממש פאתטי, והשימוש התלמאי שעשה בו מעורר חמלה אם לא גיחוך. כאשר הוא נפנף בידו האוחזת במסמך בהתלהבות ילדותית, אפשר היה לדמותו לתלמיד שעושה כל דבר כדי להתקבל לקבוצת חברים: הוא גונב פתק כלשהו מחדר המורים, ורץ להראותו לחבר'ה, להוכיח להם את תוכמתו ואומץ לבו.
אולם מעשהו אינו חכם ואף לא אמיץ. ביבי, אשר קורא ודורש תמיד לנטרל את הצבא מפוליטיקה, הוא אולי נאה דורש, אך לא נאה מקיים. בחושפו מסמך פנימי וסודי של צה"ל, לא רק שמיקד ביודעין את הצבא במרכז הויכוח הפוליטי, אלא גם גרם בתוך הצבא למבוכה רבה, חשדנות פנימית ואינטריגות מיותרות.
הוא היה מגלה אומץ לב ותבונה פוליטית, אם היה, למשל, זורק בשקט את המדליף הצבאי ממדרגות "המצודה", הולך עם המסמך לבירור עיניני עם ראש הממשלה.

סמי ארגון, נתניה

מתרפסים בפני חוסייני ומוסרים לו את ירושלים

כ־400 אנשי רוח, אמנים וסופרים, חתמו על עצומה הקוראת לחלוקת ירושלים: אני, את־העם, קטונתי בפני תאריכם, לא כתבתי ספר מימי, ולא קיבלתי את פרס ישראל. אבל אני יהודיה ישראלית גאה. אולי בגלל שהתחנכתי בתנועת הצופים, והדיבר הראשון של הצופה הוא: "הצופה נאמן לעמו, לארצו ולשפתו". ומאז אותם ימים רחוקים, זו דרכי.
ראיתי אתכם בטלוויזיה, יושבים ליד חוסייני, המלגלג על ישראל ואף לא מנסה להסתיר זאת. ראיתי את עיניכם נשואות אל פיו ובולעות את דבריו בצמא, ואת פיכם הפעור בהתפעלות. ראיתי את חיוכיכם המתרפסים המתחנפים, חיוכים של כניעה, ותהיתי – איך לא רעדה ידכם כשחתמתם על המסמך, איך לא נצבט לבכם, לא נשנק גרונו של מי מכם.
האם טחו עיניכם מראות את הסכנה שאתם מביאים עלינו בקלות הבלתי נסבלת בה אתם מוותרים על בירתנו?
עם כל ההערכה שיש לי ליצירותיכם, כבני אדם לא תהיו עוד בעיני אנשי רוח, אלא אנשי הבל ורעות רוח.

ניצה סנדרוביץ, חולון

שימוש בסטריאוטיפים לא יועיל למאבק בשיכרות

באותם ימים רחוקים, כאשר לא ידענו שיש שד עדתי שמדי פעם מגיח מהבקבוק, היו חיינו פשוטים יותר. לפי סוג העבירה, מיד ידעת איפה נולד מבצעה. עבירות הנואה היו מונופול של קבוצה א', בדקירות בסכין התמחתה קבוצה ב', בגניבות הגיעו לשיאים אנשי קבוצה ג' וכן הלאה.
למשטרה היה תפקיד פשוט מאד. אם נתפסו שלושה חשודים, היה מספיק לבדוק היכן נולד כל אחד מהם, וזה שמקום לידתו התאים לסוג העבירה – דינו נגזר. אחר־כך מישהו נזכר שראשיתן של האנטישמיות ושל הגזענות הוא הסטריאוטיפ, וכך קלקל לנו את השמחה.
אך כמו בכל מדינה שמגיעים אליה גלי הגירה, שבגלל שונותם מעוררים התנגדות אצל האוכלוסיה הוותיקה, גם בישראל אפשר לזכות בכמה דקות שידור בטלוויזיה באמצעות השתלחות במהגרים.
ב־29 ביוני הודיע ראש המינהל לבטיחות בדרכים, עתניאל שנלר, במהדורת מבט, על התגלית המרעישה של המחקר שנערך במינהל: בתאונות דרכים שבהן השיכרות היתה הגורם לתאונה, יוצאי חבר־המדינות מיוצגים הרבה יותר ממשקלם באוכלוסיה. בניגוד לציפייתי לה פן, הוא אינו מציע להחזירם לארצות מוצאם, אלא שיש בפיו הצעה קונסטרוקטיבית: בכל המודעות והתשדירים במסע הפרסום הרעשני של המינהל, צריך לשים כיתוביות ברוסית.
אלא שלמסע פרסום זה, העוסק בקשר בין שיכרות לתאונות דרכים, סיכויי הצלחה מעטים. שדולת האלכוהול, כל עוד מותר לה, לא בוחלת באמצעים כדי לקדם את מכירה. המחשוף הנדיב של הדוגמנית בסרטון של "אמסטל" יגבר על חליפת הטיס של אביהו בן־נון, וההבטחה ש"יש מכבי יש חברים" חזקה יותר מהדרישה לתת את מפתחות הרכב לחברים לאחר שתיה מופרזת.
הנסיון שהצטבר עם הטלת המגבלות על פרסום מוצרי טבק, מראה כי הדרך היעילה להילחם בנהיגה בזמן שיכרות, היא לפעול להקטנת צריכת האלכוהול על־ידי איסור פרסומו ברדיו ובטלוויזיה, והתרת פרסומו בעיתונות הכתובה רק בצירוף אזהרה מתאימה, וכתיבת האזהרה על אריזת המוצר.
כדי להגיע לחקיקת חוק כזה, יש צורך בעבודת נמלים מאחורי הקלעים, ואז לא יהיה מקום למסע פרסום יקר שבו לא מחמיצים אף הזדמנות להזכיר לנו כי הוא נערך על־ידי המינהל לבטיחות בדרכים.

יוזר אילון, להבים

תגובת הסתדרות הגימלאים אינה מספקת אותי

תמוהה בעיני מאד תגובתו של דובר הסתדרות הגימלאים שפורסמה במדור זה ביום חמישי האחרון, המתעלמת משאלתי הדו־משמעית: האם אבדה התקוה להחזרת "המרד האבוד"? הדובר מפנה אותי (וגימלאים רבים כמוני), לכתובת אחרת.
לצערי תשובתו אינה לגופו של ענין, ולראייה אני מפנה את תשומת לבו להחלטת הועידה הראשונה של הסתדרות הגימלאים, מ־12 בדצמבר 93', המתייחסת ל"מרד האבוד" בפרק ו' סעיף 8. וכך נאמר: "הועידה מטילה על המוסדות שייבחרו לפעול להסדרת תשלום המרד המלא במועד פרסומו, על בסיס הצעות הוועדה המיוחדת, שיש בהן גם התחשבות במצב הכספי של קרנות הפנסיה".
הטיעון שמביא הדובר, כי ראשי הארגונים של הגימלאים בקרנות דחו את ההסדר המוצע, ובפרט כי ההסדר אושר במוסדות העליונים של ההסתדרות הכללית – מחזק ומחדד את שאלתי: האם אכן אבדה התקוה? ועל כך לא קיבלתי תשובה, ובמקום זה מפנים אותי לכתובת אחרת.
אי לכך אני חוזר ומבקש תשובה, ולענות מפורשות, לי ולגימלאים רבים, האם יש טיפול בנושא זה, כמתחייב מהחלטות ועידת הסתדרות הגימלאים, או שבאמת נסתם הגולל.

שאול חרנב, פתח תקוה

★ מכתבים למדור ניתן לשלוח לפקס' 03־6294783, או לת"ד 199 תל־אביב (מיקוד 61001).

בלהה דבורי

אגרופים במקום מילים

מחר בשעה 17.30 יקיימו נעמת הפקולטה למשפטים באוניברסיטת תל אביב דיון ציבורי בסוגיית האחריות המופחתת של קורבנות אלימות במשפחה שהמיתו את מעניהם.
הדיון שכותרתו "תוקף או קרבן" יתקיים באולם כס המשפט בפקולטה למשפטים באוניברסיטת תל אביב וישתתפו בו פרופסור אריאל רוזן־צבי, דיקאן הפקולטה, ח"כ דדי צוקר, יו"ר ועדת חוקה חוק ומשפט, עו"ד עפרה פרידמן יו"ר נעמת, ד"ר רוני פראמנבה פסיכולוג קליני ועוד.
את הדיון תנחה רונית לב ארי מנעמת, מנהלת המחלקה למניעת אלימות במשפחה.
מתנועת נעמת נמסר כי הנושא נמצא ראוי לדיון דחוף לאור ריבוי המקרים שהתרחשו בעת האחרונה, בהם המיתו קרבנות אלימות את מעניהם או את מעני יקיריהם כדוגמת כרמלה בוהבוט, שוקי בסו ושחר הרד.
בפתיחות הדיון יוקרן סרט קצר של ניליטל "אגרופים במקום מילים" העוסק בסיפורה של כרמלה בוהבוט שהמיתה את בעלה האלים.

הבניית זהויות בקולנוע

ביום שלישי הקרוב יתקיים במכון ון ליר בירושלים, בשיתוף עם הסינמטק הירושלמי, מפגש ראשון (בסדרה של שניים) בנושא הבניית זהויות בקולנוע".
רב השיח הראשון יתקיים לכבוד פרסום ספרה של יוספה לושיצקי אודות הפן הרדיקלי ביצירות גודאר וברטולוצ'י, ויעסוק ב"זהות מערבית במשבר הקולנוע של גודאר וברטולוצ'י". ישתתפו במפגש יוספה לושיצקי ווישעיהו ניר, מהאוניברסיטה העברית בירושלים, שלמה זנד מאוניברסיטת תל אביב ואורי קלין, עתונאי ומבקר קולנוע.
מפגש שני בסדרה זו יתקיים ביום רביעי הקרוב בנושא "זהות גברית – מצ'ואיזם וג'נדר בקולנוע־הישראלי" ובו ישתתפו הסוציולוג עוזי אלמוג, מירי טלמון מהאוניברסיטה הפתוחה, רעיה מירום ויוספה לושיצקי מהאוניברסיטה העברית בירושלים.
הדיונים, שיתחילו בשעה שש בערב יהיו מלווים בהקרנה של קטעי סרטים.

ד"ר יוסי לשם (משמאל) אודית נבו והיליק מיכאלי. להגן על הטבע

ים נקי

מבצע "כולנו עם ווילי בעד ים נקי", המשותף לחברה להגנת הטבע ומפיצי סרטי "וורנר–ברוס" צובר תאוצה.
בשבועיים הראשונים של המבצע כבר הגיעו למשרדי היחידה לאיכות הסביבה של החברה להגנת הטבע אלפי חתימות של ילדים המזדהים עם הקריאה לשמור על ים נקי. במהלך השבוע הנוכחי תופצנה כחמישים אלף גלויות נוספות והחברה להגנת הטבע צופים למבול של מכתבי תמיכה של ילדים.
בשבוע שעבר עלו בגורל מאתיים וחמישים ילדים מבין שולחי הגלויות שיוזמנו להקרנת הבכורה החגיגית של הסרט "לשחרר את ווילי –2", במעמד השר לאיכות הסביבה יוסי שריד.
את ההגרלה ניהלו מנכ"ל החברה להגנת הטבע ד"ר יוסי לשם והיליק מיכאלי מפיץ סרטי האחים וורנר בישראל.

סוכריה על מקל

בעונת מלפפונים זו, לא ציפינו להביא קטע כל כך מתוק. אבל יגענו ומצאנו:
מי לא זוכר את הסוכריה על מקל בצורת תרנגול?
חברת "תופיני סער" החליטה להשקיע בעיצוב מחודש של הסוכריה הנוסטלגית, שהיתה להיט בימי מי שמכהנים בימים אלה כסבים וסבתות. יהיה לסוכריה עיצוב מחודש ובחברה אומרים שישקיעו גם בשיפור טעמה. רק שלא ישקיעו יותר מדי בענין זה, כי אחרי הכל, היה זו די מתוק.

שבויים בחשיבה סטריאוטיפית גוכח אותו רעש אימתני, אך למעשה המלל של אותה מוסיקה עוסק במלחמת הטוב ברע, למילים בדרך כלל משמעות פציפיסטית דווקא הן עוסקות ברגשות קשים כמו דכאון.
"הרוק הכבד לא הפך כבר יותר" מאז שנות השבעים, מרגיע שריף.
ובאמת היינו זקוקים בימים אלה למרגיע רוק לאומי, כאשר הילדים בגיל ההתבגרות נמצאים בבית ומכל חור בוקע רוק מסגנון אחר.
אבל בעצם, הם ישנים עד הצהריים, לא?

רוק לחופש הגדול

נוכח שפע פסטיבלי הרוק המזומנים לנו בתחפשת הקיץ הנוכחית בבית ומחוצה לו, אומר זאב שריף, מומחה לרוק כבד, שלא צריך לדאוג כל כך שכן, כלי הנגינה החדשים של הרוק הם פחות מורכבים, ויש אמנם הרבה להקות חדשות נוסח "איפה הילד" או "אב טיפוס" המציפות את שוק הרוק הכבד אבל יהיה בסדר.
לפני שאנחנו נכנסים לחדר של הילדים כדי לבקש "להנמיך" את הווליום, חשוב להבין שאלה שהם עדיין שהם: אפילו ה"טראש–מטאל", סגנון רוק כבד־ביותר – מוסיקה חזקה, ומהירה מהרוק ה"רגיל", (באנגלית משמעות "טראש" היא "לנרגר"), הפוגעת באוזן ונקראת "מוסיקה של רעש", בגלל הרעש – איננה כל כך גרועה מיסודה. במקרה זה אנו

זאב שריף. רגיעה בחופש הגדול

נתנאלה קבסה בפעולה. עם ישראל גורלניק, מנכ"ל אורט ישראל

למתנדבים בעם

היום יתקיים בתיאטרון ירושלים טקס הענקת מגן שרת העבודה והרווחה למתנדבים מצטיינים בתחום שרותי הרווחה. הישוב כלכלי פשוט אותו העלה לפנינו עזרא גאגו, מנהל היחידה להתנדבות במשרד העבודה, כשהיינו בביתו בשכונת בית וגן בירושלים, העלה כי עבודת המתנדבים חוסכת למדינה מליוני שקלים מדי שנה בשנה. שלא לדבר על המוטיבציה הגבוהה לעבודה מצד אותם מתנדבים. אבל על זאת כדאי לדבר בהרחבה, בהזדמנות הראשונה.

כוכבת בגליל

"כזה כאילו" הוא המגזין הקהילתי הראשון המשודר בטלויזיה בכבלים בגליל.
המגזין מופק, מצולם ומשודר על ידי תלמידי המגמה לתקשורת בבית הספר אורט בחצור הגלילית ומשודר בערוץ הקהילתי המקומי.
27 מתלמידי בית הספר במסגרת הלימודים: בהפקת המגזין ולאחרונה התחילו לשתף גם הורים בהפקה, לאחר שאלו עברו קורס הדרכה בבית הספר.
לרשות צוות המגזין עומד ציוד טלויזיה ווידאו משוכלל שנתרם בסיוע אלברט מרציאנו מעמותת "יובל" המעודדת פעילות תרבותית ואמנותית בשכונות ובערי פיתוח.
המראיינת הראשית של המגזין היא נתנאלה קבסה בת ה–17 שהפכה לכוכבת הכבלים בגליל.

תופסים אמריקה

ארוע פתיחה נערך בסוף השבוע למסעדה "דיינר – ביסטרו אמריקאי". כאן, לצד מזללות שווארמה ופיצות מוצאים מקומם בשלום גם מסעדות בסגנון אמריקאי. אולי הקירבה של בית ציוני אמריקה הוותיק והמסעדות "אמריקה", "ניו יורק" ו"מקדונלד" מספקות אף הן השראה ונופך סטייל אמריקה למקום.
המסעדה החדשה נפתחת לקהל בשמונה בבוקר עד לשעות הקטנות של הבוקר למחרת ומציעה לקהל ארוחות בוקר רשנות, בראנץ', ארוחות צהריים וארוחות עסקיות. יש כאן גם שעות של חסד, בין השעות שלוש לשמונה בערב, בהן מוזלים את המועדים בהנחה ניכרת.
בסופי השבוע מציע השף אבי ביבר תפריט מיוחד של מאכלים מדרום אמריקה ומקסיקו. אפשר לטעום כאן מאכלים כמו טאקו, סלט שעועית לבנה בפסטו, תצ'וס, אינצ'ילאדס, המבורגר מקסיקאי וחמין מקסיקאי שמדליף הידיעה נשבע למדור שזוהי חוויה בפני עצמה.
ואם לא די בכך, הרי שאפילו ריצ'רד סקירה, נספח העתונות של שגרירות ארה"ב שהיה בארוע הפתיחה אמר שבשני מקומות בעולם הוא נהנה מהמבורגרים אמיתיים וטובים, בארה"ב וב"דיינר – ביסטרו אמריקאי". יופי.

תרבות הפנאי

הסינמטק בתל אביב פותח סדנת קולנוע לנוער המיועדת לגילאים 15–12.
הקורס מיועד לחובבי קולנוע המעוניינים בהרחבת הידע אודות עולם הקולנוע על מרכיביו השונים, בהתנסות בעבודה מעשית בתחומי הקולנוע וברכישת כלים לצפייה ביקורתית. למשתתפי הסדנה צפויים 12 יום של הרצאות, סרטים, מפגשים עם יוצרים נבחרים, פרסומות, ביקור באתר צילומים ובאולפן טלוויזיה, וכמובן עבודה מעשית התנסות אישית בהכנת סרט על כל מרכיביו (הפקה, תסריטאות, צילום, בימוי ועוד).
בתוכנית: מבוא לקולנוע, מפגש עם במאי, כיצד כותבים תסריט, איך עושים קליפים, ביקור באתר צילומים, סדנת איפור מיקצועי, סדנת משחק מול מצלמה, סדנת אנימציה ממוחשבת, סדנת הפקה, סיור לעיד הסרטים. הסדנה תפתח היום ותסתיים בתאריך 21.7.95, פרטים נוספים בטלפון: 03־6917181.

(איילה זמרני)

ביס אמריקאי

הירום

עזרה רפואית ונפשית

● ער"ן, עזרה ראשונה נפשית. ת"א 03־5461111, לילדים ולנוער 03־6961113, ים 02־610303 קו ברוסית 02־661122. חיפה 04־672222/3 קו ברוסית 04־672223. כרמיאל 04־9888770 קו ברוסית 04־9889499. נתניה 09־625110 קו ברוסית 09־828755. ב"ש 07־281128 קו ברוסית 07־275871. מגיד הגליל 04־9988410 גליל. חדרה 06־346789 קו ברוסית 09־974555. 06־343269.
● המרכז להתנדבות בישראל, 03־5614144 לזקוקים למתנדבים ולמבקשים להתנדב.
● מגן, יעוץ למשפחות נפגעות סמים. א'־ה' 09.00–14.00 03־5829970.
● אנוש – יעוץ למשפחות נפגעי נפש, 03־5400474, 03־5400672.
● יד ביד, אוזן קשבת לילדים לנוער ולהורים 24 ש'. 03־226027, 04־229488, 04־922222, 02־243538, אילת 09־76366. לחייל 222732, מ־17 עד 24.
● "אוזן קשבת" לנוער ולהורים. מרכז עירוני ר"ג 03־6728697, 6734752, ג' 8.00–13.00, ד' ה' 16.30–19.00.
● "אל־סם" – רח' פקיעין 7, ימים א'־ה' 16.00–20.00. טל'. 5463587, 54620276, 03־663902, 02־663828.
● המוקד למלחמה באיידס. מידע וסיוע לחולים 03־5614576, 03־566380. ת.ד. 33602 ת"א.
● אלי, אלימות כלפי ילדים. 03־5450879, 03־261070. ב־08.00 עד 22.00.
● "הקו הלבן", אוזן קשבת להומוסקסואלים ולסביות. 03־5292797. ימי א', ב', ה' מ־19.30 עד 23.30.
● קופת חולים – מוקד מידע רפואי. א'־ה' 08.00–19.00, ו' 08.00–12.00. טל' 03־6393355.
● מד"א – שירות רופאים לביקורי בית, בתחומת מד"א, שעות 19.00 עד 07.00. טלפון חרום 101.
● הדר מיון פרטי תורן, מד"ם, קופת חולים 9 (ליד כיתן) ת"א, 499978.
● אלכוהוליסטים אנונימיים. תמיכה לנגמלים. 03־319845, 03־202951, 03־319281.
● אלכוהוליזם (24 שעות) 03־721161.
● אלכוהוליסטים אנונימיים ירושלים. 02־830092, 02־630524.
● "קשב לקשיש", א.ב.ל.י. 03־5299089, א'־ה' 09.00–14.00.
● אוזן קשבת לגיל המבוגר רבת השרון ימים א'־ה' 16.00–20.00, טל' 5493244.
● נשים במצוקה. קו ארצי 09־505720.
● ארגון הורים ארצי, אוזן קשבת לילדים ונוער. 24 שעות ביממה. 03־621515.
● "יד שרה" – שיקום החולה. ים 02־244242 ת"א 03־812304. חיפה 04־381704.
● "תהל"ה" – תמיכה בהורים של לסביות והומוסקסואלים: טל. 09־587779.
● תמיכה נפשית לחולי סרטן. 03־435516.
● שירותי חירום פסיכיאטריים כולל ביקורי בית, טל' 09־344615, 03־6750750, מינוי 35888.

מרפאות שיניים

תל־אביב
● דיזנגוף סנטר שער 3 או 5 טל' 294869, 03־285822
● טיפולי חירום בבי"ח אסותא – טל' 5201515־03, 5201432/1. 24ש'. גם בשבת וחג.
● טיפולי חירום, בי"ח איכילוב, תל־אביב. עד חצות (כולל שישי־שבת). 03־5436696.
● תורנות 24 שעות – ה' באייר 20 (כבר המדינה) טל' 254397, 03־452173; יהודה המכבי, איתורית 03־5449911, מגד 4318.
יפו: יפת 99, 09.00־13.00, 16.00־02.00, טל' 864256.
גבעתיים: וייצמן 12, טל' 324547 איתורית 5193193 מגד 3743.
ירושלים: צפת 23, טל' 251794, 02־253767.
בי"ח מעגב לדך – טל' 02־633708, 08.00־16.00, ו' 08.00־19.00.
בת־ים: מרפאת שיניים לטיפולי חרום – קניון בת־ים רח' יוספטל טל' 5531505 – 24 שעות ביממה.

נפגעי אלימות

● סיוע לקורבנות אונס: ת"א (24 שעות) 234819־03. ים 02־514455. חיפה 04־382611. אילת 059־31977.
● ויצ"ו – לנשים מוכות – טל' 5461133: טל' 08־550506 – 24 שעות – 02־514111. 07־376310.
● מסל"ן – קו פתוח לנשים – נפגעות אלימות מינית – מרכז סיוע לנשים בנגב. 08.30־12.00, 16.00־19.00, טל' 057־74907.
● אור אדום – למען נפגעי אלימות שוטרים והתעמרות, מטעם האגודה לזכויות האזרח בישראל. טל' 03־663162/3.
● נעמת – ייעוץ בבעיות אלימות במשפחה, א'־ה', 9־16, 03־231675, 03־235922.
● מכורים אנונימיים (אנ.איי.), מידע תמיכה וסיוע 24 ש'. 03־5131046.
● זכויות הגבר במשפחה. 24 ש'. 04־322003, 04־256417, 03־378572.
● האגודה להגנת הילד: 03־6961070, 03־6956763.
● האגודה לנפגעי תקיפה מינית. טל' – קו חירום 6850041, קו גברים 6850036.

תחבורה

● קווי אוטובוס "דן" טל': 5614444.
● "אגד" – טל': 03־5375555.
● זמני נחיתות מטוסים. תקליט: 03־9731111.
● מודיעין נמל התעופה: 03־9712484.
● רכבת וזמני נסיעה ותעריפים באמצעות "טלמסר" טלפונית: 04־303153, 03־5652200.

תורנות בתי מרקחת

תל־אביב
אפרסמון – יהודה הלוי 110 – 5613010
בן־יהודה – בן־יהודה 142 – 5223535 (עד 03.00)
סופרפארם – איינשטיין 40 רמת־אביב – 6413730 (עד 24.00)
ירושלים
סופרפארם א' – אגריפס 3 – 706660
פתח־תקוה
קופ"ח כללית – ההסתדרות 21 – 9343395
רמת־גן – בני־ברק
בני־ברק – ר' עקיבא 110 בני־ברק – 6187353
פארמה פלוס השרון – שד' ירושלים 23, רמת־גן – 6742046
בת־ים
גבי בתים – הנביאים 3 – 5515671
חולון
אהרון – הפיין 52 – 889153
רחובות
בלליה – רמז 8 – 445111

טיפול נמרץ לב

● לב 1 – שירות 24 שעות – 03־5618791
● שח"ל – 03־5625555
● נטל"י – 4224־022־177, 03־5757788

יידת טיפול נמרץ

● אשדוד 08־551333
● בית־שאן 06־587223
● בת־ים 03־5511111
● הרצליה 09־541333
● חדרה 06־322333
● חיפה 04־512233/4
● טבריה 06־790111
● ירושלים 02־523133
● כפר־סבא 09־33222
● כרמיאל 04־988555
● מגדל העמק 06־540062
● מעלות 04־979333
● נהריה 04־823333
● נצרת 06־573335
● נתניה 09־623333
● עכו 04־912333
● עפולה 06־593334
● פתח־תקוה 03־9311111
● קיסריה 03־344442
● קרית־ביאליק 04־761062
● קרית־שמונה 06־944333
● ר"ג, ב"ב, גבעתיים 5793333
● רחובות 08־451333
● שדרות 051־897074
● תל־אביב 03־5460111

תרום דם ותציל חיי אדם

מי ישמור על הילדים?

סידורי האבטחה בבתי הספר בשנה הבאה לוטים עדיין בערפל. המשטרה קיבלה תוספת תקציב של 60 מיליון ש"ח למטרה זו, אבל לא ברורה עדיין הפריסה שתגן על ילדי בית הספר. הורים, מורים, מנהלים ומרכז השלטון המקומי נערכים למאבק חריף נגד החלטת הממשלה לביטול השמירה בבתי הספר והעברת השמירה לידי כוח משטרתי, שיפטרל ליד מוסדות החינוך

מאת ענת פלשלך

בימים אלה, שבהם החלו הילדים לבלות את חופשת הקיץ, מעיבות עדיין שאלות על פתיחת שנת הלימודים הבאה. ביטול השמירה על־ידי שומרים בשכר והעברת השמירה לידי המשטרה מעוררת הרבה סימני שאלה לגבי האבטחה בבתי־הספר בתחילת השנה. הורים, מורים, מנהלים ומרכז השלטון המקומי נערכים למאבק חריף נגד החלטת הממשלה על ביטול השמירה בבתי הספר והעברת השמירה לידי כוח משטרתי, שיפטרל ליד מוסדות החינוך. שר המשטרה, משה שחל ומפכ"ל המשטרה, אסף חפץ, לא הבינו בדיוק מדוע חברות אבטחה פרטיות צריכות לשמור על שלומם של ילדי בית הספר, כאשר המשטרה יכולה לעשות זאת "טוב יותר" לטענתם. המשטרה הגישה תוכנית שאושרה ב־25 ביוני, חמישה ימים לפני סיום הלימודים בבתי הספר ע"י הממשלה בהכרעה של קול אחד. (5 נגד 6 בעד)

עליה באלימות

רקפת כהן, מורה בבית ספר יסודי, תתקשה להתרגל לכך שלא יהיה שומר בשער. היא ראתה מספר פעמים כיצד מנע השומר כניסה של עבריינים לביה"ס. "הרעיון הזה בכלל לא נראה לי, מי יכול למנוע יציאה של תלמידים מביה"ס, או שרוצים שאנחנו המורים נעשה תורנות ומישהו יעמוד כל הזמן בשער לשמור, דבר אחד בטוח: אני לא אוכל לעבוד בשקט ואני אחשוש מה קורה בביה"ס של ילדי". גם לילדיה נועה (9) ועמית (7) הדבר לא נראה: "יכולים להכנס ילדים גדולים ואנשים רעים ולהרביץ לילדים או לחטוף אותם". עמית אומר שהוא קצת יפחד בשנה הבאה.

הנתונים שפורסמו השבוע המראים על עליה של 36 אחוזים במקרי האלימות בין כותלי בתי הספר. 731 תיקים נפתחו על אלימות בתוך כותלי בית הספר. ילדים בכיתות נמוכות רגילים לאלימות בבית הספר כעניין שבשגרה. מתעוררים כמה סימני שאלה: אם אלה הנתונים בעידן השמירה הצמודה, מה יהיו הנתונים כאשר לא יהיה שומר שימנע כניסת זרים [illegible] תלמידי החטיבה חוששים שביטול השמירה רק תגביר את מעשה האלימות בבתי הספר. "צריך לראות את זה, מכות [illegible], זורקים דברים אחד על השני, מנסים לצאת משטח בית הספר. השומר צועק לפעמים קם לכיוון. יש כאלה שנרגעים."

אחריות על הילדים בבתי הספר היא בתחום משרד החינוך. המנהלים אוסרים על הילדים לצאת מחשש לשלומם. סגן שר החינוך והאחראי על הביטחון במשרד החינוך, מיכה גולדמן והאישים בצמרת המשטרה התנגדו נמרצות לשיטת האבטחה החדשה. במשרד החינוך עצמו לא יכלו להשיב על שאלות פשוטות בנושא אבטחה. תשובתם היתה: הנחיות מקצועיות הן באחריות המשטרה. כיצד יוכלו להבטיח את אחריותם, אם אינם בקיאים בנהלי האבטחה? המשטרה רואה את נושא המניעה של האלימות בבתי ספר כאחד מהנושאים החשובים וכבודם מרתיע.

תגובות איטיות

המנהלים מתנגדים נחרצות להעברת השמירה לידי המשטרה. הם יודעים כי בנושאי פריצות לביה"ס, ונדליזם או בריונות, הקריאות אינם נענות במהרה. לפעמים, למשטרה אין ניידות ואין מספיק שוטרים, או שזה סתם יום קצר כי זה יום שישי. כשמגיעים זה בדרך כלל באיחור ניכר, לרוב העניין מסתיים בהגשת תלונה בלבד. שיש אירועים גדולים כמו ירי החייל בכנסיה ביפו, או מהומות ההורים שם, בעיות שהיו בבתי ספר לא זכו כלל לתגובה, מכיוון שרוב שוטרי המחוז היו מרותקים למקום האירוע. סגנ"ניצב רמי מור, ראש מדור אבטחה במטה הארצי טוען, כי בשיטה החדשה יתקצר זמן התגובה של המשטרה וימנע מעבריינים להגיע למוסד. לא ברור כיצד 108 ניידות סיור ימנעו כניסה של חשודים לבתי ספר בארץ, כאשר רק בגוש דן מדובר על מעל 530 בתי ספר יסודיים ותיכוניים. עד עכשיו, טוענים במשטרה, הם הסתמכו על השמירה ולא הרגישו מחוייבות להגיע.

המשטרה טוענת, כי תוכל לבסס את האבטחה על כוחות משטרה ללא עזרת הורים או מורים, אולם ישנם כמה מנהלי תחנות משטרה שעדיין שלא הודו בפה מלא, אבל לא ברור להם כיצד יעשו זאת הם רמזו, כי לצורך אבטחה נאותה חלק מהנטל יפול בסופו של דבר על מנהלי בתי הספר.

שר המשטרה משה שחל קיבל תוספת תקציב של 60 מיליון ש"ח למימוש התוכנית האבטחה. מטרתה גיוס 324 שוטרים חדשים, שיעברו אימוני ידי ולוחמה בשטח בנוי וכן 108 ניידות חדשות. אולם למרות הגדלת הכוחות, אין בכוונת המשטרה להקים יחידות אבטחה מיוחדות לצורך זה. המשטרה טוענת, כי שוטרים אלה יעסקו רק במשימות אבטחה, ולא יועברו למשימות אחרות בשעת הצורך. הכוח החדש אמור לשפר את מהירות התגובה של המשטרה וזמן ההגעה לאירועים שונים יתקצר מ־9 ל־3 דקות. כיצד יוכלו כוחות אלה לפעול כאשר מדובר במספר עצום של בתי־ספר? המשטרה טוענת כי אין בכך בעיה, הכשרת השוטרים האלה לוקחת חודשים ארוכים. בשלב ראשון, עד הכשרת השוטרים לתפקיד, יבצע את המשימה סדר כוחות הרגיל של המשטרה. אולם נשאלת השאלה: מה יקרה בזמן אירוע גדול, שיחייב הקצאת כוחות מיוחדים לזירת האירוע?

חזרה לימי הביניים

השמירה עברה גלגולים רבים בעשרים השנים האחרונות. בשנות השבעים הוטל נטל השמירה בעידן הטרור־חבלני על תלמידי הכיתות הגבוהות בבית הספר, והיינו כיתות י"וד (תלמידים בני 12־13). השמירה הוציאה תלמידים משיעורים, חלקם שיחקו בחצר. בנות ששמרו זכו להטרדות מצד פרחחים עוברים ושבים. בבתי ספר קטנים מחזור השמירה היה מצומצם, וילדים לא למדו לעיתים קרובות מידי. אך העיקר: שמירה לא בדיוק היתה שם. הורים ומורים זעמו, שכן מדובר בחוק חינוך חובה ושומרים לפחות יום שלם מידי מספר ימים, לא לומדים בדיוק.

לכן, עברה השמירה לידי ההורים, אשר באו בחלקם. לרוב שלחו את הסבתא כדי לא להפסיד יום עבודה. בעלי הכנסה הגבוהה הביאו שומרים בשכר, השומרים באו והתחלפו מידי יום. האפליה שנוצרה בין בתי הספר שבהם ההורים שכרו שומרים מאומנים בשכר לבין אלה שעדיין שלחו את הסבתא למשימה, הביאה את נושא האבטחה בבתי־ספר לידי משרד החינוך ששכר שומרים לאבטחה, תוך פיקוח על הכשרתם.

יהושע קרני, מנהל בית ספר בבת־ים ויו"ר הסתדרות המורים בעיר טוען שהמדובר בחזרה לימי הביניים בנושא השמירה. השר שחל עצמו טוען, כי בכוונת המשטרה להכניס למערך האבטחה בכל בתי־הספר התיכוניים גם את תלמידי הכיתות הבוגרות. קרני טוען, כי אם היה מדובר באבטחה צמודה ברמה משטרתית, זה היה מקובל לגמרי. אבל לא כך הדבר: "למה להגיד שתהייה אבטחה? זו תהיה פיקציה. המשטרה תקבל תוספת תקציב והאחריות תהייה על כל מי שקבל את ההחלטה".

קרני יודע על מה הוא מדבר. העיר בת־ים שכלה שלושה מתלמידיה: נאוה אלימלך, הלנה ראף ואורן בהרני, שהיו בדרכם לבית הספר. אורן בהרני נרצח סמוך לבית הספר. קרני אינו מבין מדוע שמירה צמודה צריכה להתקיים רק בישובי קו התפר?

פתוח או נעול?

שלמה פרידמן, מנכ"ל חברת "מוקד אבטחה", העוסקת באבטחת מוסדות החינוך, טוען כי ביטול השמירה במוסדות החינוך ישנה את התמונה. ללא פיקוח מי נכנס ומי יוצא מביה"ס וכל נושא הביטחון יטופל אחרי האירוע ולא ימנע אותו. "התנהגות עבריינית, סמים, ילדים שיוצאים ללא רשות, כל הדברים האלה ששומר מנע, יוכלו לחדור לבית הספר באין מפריע, ויהיה קשה מאוד למשטרה לשלוט על כך".

לב קוליבר, שומר בבית ספר בחולון יכול להצביע על מקרים שנמנעו כשישב בשער בית הספר. "בתחילת ינואר באים פתאום שני ערבים להיכנס. שאלתי למה. הם אמרו שהם רוצים לשתות ונורא חם להם. סילקתי אותם מיד ולא אפשרתי להם להיכנס. יש מכולת מול בית הספר, מה פתאום להכנס? יכול להיות שזה תמים, אבל אם אין שמירה הם יכולים להיכנס. אחד נועל את השער והשני כבר בתוך בית הספר. כאן לומדים 1500 ילדים. אף ילד לא יכול לצאת".

המשטרה טוענת, כי חשודים המבקשים להכנס לבית הספר, אמורים להבדק ע"י סיורי המשטרה בטרם ייכנסו למוסד, השאלה היא מה ימנע מחשודים אלה להכנס למוסד בדיוק חצי דקה אחרי שניידת המשטרה יצאה לדרכה? והרי סביר שהם לא ימתינו עד שתשובו. במקרה כזה, שלוש דקות זה הרבה זמן.

המשטרה טוענת כי שער בית הספר יהיה נעול במשך שעות הלימודים. כיצד ייכנסו הורים לשטח בית הספר, או כיצד יצאו התלמידים במקרה של אסון? למשטרה עדיין לא ברור כיצד יעשה הדבר.

אין סמכות

לב עובד מהשבוע בבית חולים: "יותר טוב" הוא אומר, "משלמים יותר, יש מזגן וגם יותר שקט." אולם שלמה פרידמן אומר, כי רק מעטים מן השומרים ייכנסו לתפקידים אחרים. רובם ימצאו את עצמם מובטלים. הטענה העיקרית של המשטרה, כי השומרים כיום אינם מיומנים ואינם בעלי סמכות לפעול במקרים של אירוע. פרידמן טוען שמדובר בחורים צעירים על גיל 30, שעברו הכשרה מיוחדת של משרד החינוך לצורך זה. "אין להם סמכות למנוע או לעכב פעילות חבלנית. בשביל זה צריך סמכות. אין להם סמכות לבדוק תעודות זהות, אבל עוד לא שמעתי על בעיה שזה עורר. מי שרוצה להכנס שיסביר למי הגיע ולמה לא רוצה השומר לא ייתן לו להכנס"

לא ברור מדוע המשטרה מעוניינת לתגבר את כוחותיה ביותר מ־600 שומרים, דווקא באיזורים רגישים, אם יעילותם מוטלת בספק? המשטרה טוענת, כי התיגבור הוא משיקולים פסיכולוגים בלבד וכי גם באיזורים אלה תוכל המשטרה לעמוד לבד בנטל השמירה.

ובכן, מדוע מאבטחים שומרים מוסדות ממשלתיים מתוקף החוק. האם ה"ביטוח הלאומי" או משרד הפנים חשופים יותר לטרור, בריונות וסמים מאשר בתי הספר? המשטרה טוענת, כי בדרך כלל הם אינם עוסקים מאבטחות מוסדות ממשלתיים. אלה, בעקבות החלטת הממשלה, החליטו להפעיל את השיטה הסביבתית בשל יעילותה בבתי־הספר. סידורי האבטחה בשנה הבאה עדיין לוטים בערפל. היחידה שיכולה לתת תשובות על כך היא המשטרה. שם משוכנעים שיצליחו, למרות לרבות מהשאלות נותרו ללא מענה.

השורשים הרדומים

קשה לרגש את הנוער היהודי בארצות־הברית. הם לא מעמיקים וחלקם מנותק מכל עניין יהודי. כדי לעורר את השורשים הרדומים שלהם החליטו בסוכנות לשתף את הנערים מהגולה במשחק סימולציה המשחזר את פרשת "אקסודוס". החלק הראשון של המשחק נערך השבוע ברומא

מאת יעל פישביין, רומא

מי שאומר שהציונות פשטה את הרגל – לא יודע על מה הוא מדבר. ציונות יכולה להיות עסק משגשג, אם רק יודעים איך לעשות את זה נכון. מחלקת הנוער והחלוץ של הסוכנות היהודית מצאה את הנוסחה איך להפוך את הציונות למטבע עובר לסוחר. לנוסחה הזאת קוראים "החוויה הישראלית". הרעיון די פשוט. לוקחים בני נוער יהודים מהגולה ומעבירים אותם סדנה מרוכזת של שישה שבועות בציונות תוך כדי ביקור בישראל. בתום ששת השבועות הללו משיגים שני דברים חשובים. מגדילים את היקף התיירות לישראל ומחברים את בני הנוער לישראל.

"החוויה הישראלית" קיימת כבר 30 שנה, וכ־12 אלף בני־נוער יהודים עברו אותה. מתברר מהמחקר שיהודים שעברו את החוויה הזאת מתבוללים פחות, נישאים פחות בנישואי תערובת ומקיימים זיקה חיובית יותר לישראל. עם זאת, נראה היה שלא די בחוויה הזאת, ובשנה שעברה הוסיפו לה נופך פעיל וקוסם יותר לבני־נוער מכתם סיור ליכודי בישראל – הנופך הזה הוא "אקסודוס". 600 בני־נוער לפני שנה ו־2,500 השנה משתתפים במשחק סימולציה אדיר היקף, המשחזר את פרשת "אקסודוס" תוך תיקונים היסטוריים.

הרובע היהודי ברומא. אין טוב ממראה עיניים

דור האיקס

אריאל חזקי, שליח הנוער והחלוץ בחוף המערבי בארה"ב, מתאר את הנוער היהודי בארה"ב בצבעים לא מחמיאים. הם שייכים לדור האיקס, וקשה מאוד לרגש אותם ולעורר את השורשים היהודיים הרדומים שלהם. הם לא מעמיקים, לא שואלים הרבה, לא מתעניינים בעניינים המצויים מעבר לדלת האמות שלהם. חלקם מנותקים לגמרי מכל עניין יהודי. מדינת ישראל בשבילם היא עובדה בדיונית מובנת מאליה. כשדיברו אתם על מחנות הריכוז הם שאלו למה חיל האוויר הישראלי לא הפציץ את המחנות. חלקם היה משוכנע, שצה"ל הביס את היטלר. בשביל הדור הזה צריך משהו אחר, מעורר, מגרה את החושים ואת הרגשות. משחק סימולציה סביב פרשת אקסודוס – הוא המכשיר המתאים.

השיחזור של פרשת "אקסודוס" מתחיל ברומא ומסתיים ב"העפלה" לישראל. קבוצה של עיתונאים ישראלים ליוותה את השלבים הראשונים של המשחק־לא משחק הזה. ברומא, הגולה האירופית הראשונה. אחרי שבני הנוער ראו את שער טיטוס ואת הקוליסיאום, הביאו אותם אל הגטו היהודי העתיק, המאוכלס עדיין במשפחות יהודיות. שם הם שמעו על חורבן בית שני, על 90 אלף היהודים שהובאו כעבדים לרומא וכאן, ממש כאן, השתקעו ויצרו "גולה". בני הנוער, רובם בני 15־16, שמעו את הדברים ברוב קשב. משהו מהרגש היהודי התעורר בהם. כשעברה יהודיה מתושבי הגיטו ובידה תינוק יהודי, עטו עליה בקירבה נרגשת, נגעו בתינוק והתרגשו להגיד את שמו היהודי "דניאל".

אחר־כך הם נהרו לבית הכנסת המרכזי בגטו, מוגנים על־ידי שומרים מתנדבים יהודים מקהילת רומא, והאזינו לתפילת־מנחה שלמותה בשירה של מקהלת הקהילה היהודית. התפילה המסורתית תובלה בשירים – "בשוב ה' את שיבת ציון היינו כחולמים", ב"ירושלים של זהב" וב"אל נא תעקור נטוע" – ובנאומים קצרים של אנשי הקהילה, של שליח משרד החוץ, ושל שלמה גרביץ, ראש המחלקה לנוער והחלוץ בסוכנות. בני הנוער הקשיבו בשקט לתפילה ולשירים בשפה הלא־מוכרת.

קוקה קולה ועוזי

ראש הקהילה, קלאודיו פאנו, אמר שהוא מאושר לראות שבית הכנסת מלא צעירים יהודים. זה נותן לו תקווה. אריקה בת ה־16 מאוסטין טקסס, שמעולם לא היתה בארץ, אמרה שהיא מאוכזבת לשמוע שבישראל יש תהליך אמריקניזציה. היא היתה רוצה שיהיה בישראל משהו אחר, לא ג'ינס וקוקה קולה. זה שאנחנו יושבים בישראל לא מספיק לה. אמרנו לה, שאנחנו מצטערים שאין ביכולתנו לספק את הסחורה, אבל ברגעים קשים באמת, אנחנו הישראלים נעמוד לצדו של כל יהודי באשר הוא, עם הג'ינס והקוקה־קולה והעוזי. ופתאום, בפרץ פרגוני יצירתי, עלה ברעיונו להראות לה מהי "זיקה יהודית". אמרנו לה: "הביטי סביבך וראי מי שומר עליך פה – יהודים מתנדבים שוויתרו על שעות מנוחה, רק כדי שאת תרגישי בטוחה, בלי שקיבלו תמורה. מפני שאת יהודיה והם מרגישים אחריות לגביך". דעתה של הילדה נחה, ואנחנו הרגשנו איך השורשים היהודיים שלנו – לא שלה – מתעוררים לחיים.

המדריכים של הסוכנות בטוחים, שמי שצריך "חוויה ישראלית" הם הישראלים עצמם. כמו שזה נראה היום – הם אפילו עשויים להצליח לעשות את זה.

נהג! קח חייל בדרך הביתה

הוראה מותאמת – ללמד את כולם

סיום שנת הלימודים הוא זמן טוב להכיר מודל חינוכי חדש אותו מאמצת מערכת החינוך – הוראה מותאמת. את הפרוייקט הגתה ויזמה אסתר חכם, שקיבלה לאחרונה פרס בכנסת על מפעל חייה בתחום החינוך

מאת בלהה דבורי

פרס חינוך על מפעל חיים הוענק בשבוע שעבר על־ידי שר החינוך במשכן הכנסת לאסתר חכם, מנהלת היחידה להוראה מותאמת במרכז לטכנולוגיה חינוכית בתל־אביב, שקם לפני 25 שנה במטרה לעסוק בפיתוח עתידני של מערכת החינוך.

על האידאולוגיה של ההוראה המותאמת, מספרת אסתר חכם: "נקודת המוצא שלנו היא באמונה חינוכית־חברתית, בה אנחנו לא מחדשים, אבל מדגישים את השונות של התלמידים כבני אדם, ויותר מכל מבחינה חברתית. אחד המסרים שלנו הוא הזכות להיות שונה. ועם המסר הזה באנו למערכת החינוך ואמרנו שאם החריגים שונים מהתלמידים האחרים חובת ביה"ס היא להתחשב בשונות זו".

לפני היות ההוראה המותאמת היתה קיימת מערכת נורמות התנהגותיות של ביה"ס בו מחולק זמן שווה לכל התלמידים, בראייה ברורה מאד של שוויון לכולם. כל תלמיד קיבל את המנה שלו, השווה לכולם, ומשמעות הדבר היא שכל הילדים בכיתה קיבלו אותו זמן מורה אותו זמן למידה, אותה תכנית לימודים, אותם חומרי למידה. אנו באנו ואמרנו שאם הזכות להיות שונה היא המטרה, הרי שזהו ביטוי השוויון".

על פי חכם, זכותו כל כל תלמיד לקבל מהמערכת החינוכית את כל מה שמגיע לו בהתאם לשונות שלו, וזה אומר שעל בית הספר לשנות את המערך שלו, את האסטרטגיה ולהתאים עצמו לצרכים השונים של התלמיד.

קצב שונה

חכם: "משמעות הדבר היא שלא כולם מקבלים אותו זמן תכנית, האסטרטגיה של ההוראה משתנה, ילדים שונים לומדים בדרכים שונות, מתקדמים בקצב שונה ומתפתחים בקצב שונה. בזאת יש להתחשב וכך על בית הספר להערך, וזוהי הפילוסופיה החברתית לימודית של ההוראה המותאמת".

על פי חכם, בית ספר הפועל בשיטת ההוראה המותאמת יעריך את התלמידים על פה מה שלמדו ושולטים בו, וזו הערכה האומרת שאם הילדים שולטים במה שהם למדו, ואפילו במנות שונות, הרי שמבחינת המגיע של הילד דרך הערכה זו לא מעמידה בפניו את הכשלון. לגבי אם הילד שלא היה יכול להתמודד עם אותו דבר באותו זמן נכשל, הרי שכשלון זה הוא בבחינת חבלה במוטיבציה שלו ללמוד, כי חוסר הבטחון הולך וגדל והתוצאות ברורות. לעומת זאת לילדים שמצליחים עם מנות קטנות יותר, יכולת להגיע להישגים המצופים.

חכם: "הערכה אחרת היא בהחלט נורמטיבית, אבל יודעת בהחלט למקם את הילדים עם המורה במקום בו הוא נמצא ולדעת לאן השאיפה להגיע. חשוב לציין שכל הנושא שלממוצעים, שבדרך כלל בביה"ס ידעו להעריך את כלל הכיתה על פי הממוצע שבה – זה נכון לסטטיסטיקה אבל לא נכון לגבי ילד. אחד הדברים בהם אנו מאמינים היא ההזדמנות של הילד להצליח יותר ופחות להיכשל, וזו אחריות בית הספר. אני חושבת לפעמים שאדם מהצד שומע ושואל מה מיוחד בהוראה מותאמת. בזה הרי כל אחד מהר מאד מבין את הדברים. אבל מסתבר שזה לא כך. הבעיה בדרך כלל היא להעמיד במרכז תפקיד ביה"ס את נושא ההישגים הלימודיים, הידע, זאת בעוד התלמיד ברמה האישית והחברתית לא הספיק בכלל לעמוד ברמות אלה בגלל הרדיפה אחרי ההישגים, שהיא בראש מעייני החברה שלנו כיום". חכם אומרת כי רעיון ההוראה המותאמת לא בקלות התקבל במערכת החינוך. אך כיום, אותה מערכת תומכת במפעל ההוראה המותאמת ומובילה אותו בגאון.

תפקיד המורה

"זה שינה את תפקיד המורה, ברמה שמשחקן ראשי הפך להיות במאי, כי הוא למעשה זה המתכנן את הלמידה לילדים השונים בבודדים ובקבוצות מליאה. כל אסטרטגיות ההוראה צריכות להיות בידיו ולדעת לשתמש בהן בהתאם למטרה, זה הרבה יותר עבודה למורה. יש לעבור תהליך שינוי משמעותי בדרך החשיבה וההתנהגות, בכלים שהוא צריך לרכוש. מדובר בתהליך אותו אנו עושים ברמה של ההכרה, התמיכה והליווי – תהליך הנעשה בתוך הכיתה ומחוצה לה. זו השקעה רבה מאד".

אסתר חכם אומרת כי שחיקת המורה באה לא בגין העבודה שעליו להכין אלטרנטיביות שונות ותכני למידה שונים אלא מכך שמורה מגיע לכיתה־עליד לשלוט בארבעים ילד. "כשאתה מרצה לארבעים ילד שלא כולם איתך, ועליך להתמודד עם הקושי של תלמידים להבין, שעמום, חוסר יכולת להתרכז במשך ארבעים וחמש דקות ועוד. למורה קשה להעביר שיעור במצב כזה. יש מורים טובים מאד שמעבירים שיעורים פרונטליים ברמה של שחקן, אבל זה לא עונה לצרכי כל התלמידים וזה החלק המעייף, המתסכל. עובדה נוספת היא שאתה חוזר על חוי שגרה. תמיד צחוקים מזה שלמורים יש מערכי שיעור מתוכננים, כבר שנים הפלקטים העוברים ממקום למקום, לפעמים מצב למורה אין מגיע ללמד רעיונות חדשים, ואחת הסיבות לכך היא העייפות הנובעת מהמקום בו אינו יכול לנצל את היכולת היצירתית שלו, כשאדם מתחדש כל הזמן הוא חש עצמו רענן".

אסתר חכם

"כשמעמידים אחד מול השני את ההלך בו מורה מגיע לבית הספר כשאתגרים יום יומיים ממלאים אותו, והוא מתמודד כל הזמן עם חשיבה ורעיונות, הרי שהמורה הזה נמצא כל הזמן בתהליך של למידה, כי אין גבול ללמידה כשאתה נכנס לתפיסה כוללנית, זו הבאה מתחום הפסיכולוגיה סוציולוגיה וחינוך, ואז כל הזמן משוטטים בשלושה עולמות כשאחד משלים השני. מורים רבים טוענים שההוראה המותאמת מרעננת, למרות שמדובר בתהליך קשה. אני לא מזלזלת בקושי שיש למורים, עם כל התמיכה אותה אנו מעניקים להם, כי לא קל להתמודד עם ארבעים ילד בכיתה". כיום יכולה חכם להצביע בסיפוק על הישגי ההוראה המותאמת.

תהליך ממושך

"שינוי הוא תהליך ממושך כך שאם אומר שאנחנו עובדים עם הרעיונות ופיתוחם במשך עשרים שנה ויותר, הרי שבפרספקטיבה של זמן, זה לא הרבה, כי כיום משרד החינוך מדבר על הוראה מותאמת ועל הכרה בשונות תלמידים, על שילוב הילד החריג בכיתה. אנחנו טענו כל הזמן שתעודת הוראה לא ניתנה למורה על נורמות של תלמיד שעונים על צרכים של מורה ומקומו בכיתה. מורה קיבל תעודת הוראה והחברה שלנו מורכבת מכל מיני אנשים ואת כולם עליך להיות מסוגל ללמד".

חידושים בפארק "סיירי לכיש"

פארק השעשועים "סיירי לכיש", הממוקם סמוך למושב לכיש, הוסיף באחרונה מגוון אטרקציות, המתאימות לכל המשפחה.

בין האטרקציות החדשות – מגרש מיני גולף, רכיבה על סוסי פוני לילדים, ומטווח לייזר המחובר למחשב, אשר מאפשר לכל ילד לקבל תדפיס של דף המטרה עם מיקום פגיעותיו.

כן מציע האתר מסלולי קרטינג לנהיגה, סירות מתנגשות במים, מסלולי ג'יפים וטרקטורונים חשמליים, מסלול מכשולים לאופני B.M.X. בריכת ברווזים, ביתני שעשועים, פינת יצירה לילדים ועוד.

מחיר הכניסה 25 ש"ח לילד ו־10 ש"ח למבוגר. המחיר כולל שימוש בכל המתקנים, למעט הרכיבה על סוסי הפוני.

הפארק פתוח בשבתות ובחגים בין השעות 10:00 – 17:30. בימי חול יש לתאם את הביקור מראש בטלפון 07-889514.

מנכ"ל "עמותת התיירות יואב יהודה" שלומי שקד מוסר, כי העמותה נערכת ליצירת מסלול משולב של אטרקציות בסביבת הפארק כגון: מערות אמציה ואתרי הליכה בסביבה, כדי ליצור "חבילות תיור" מרוכזות למטיילים באיזור.

העורך: דויד פאיאנס

מבצע פינוקים במלונות "מוריה" לאורחים ישראלים בתקופת הקיץ

מאת איילה זמרוני

"פינוקים", זה שם המשחק של רשת מלונות "מוריה", שיש לה בישראל 1800 חדרים והיא מנסה לקבל הקיץ פלח גדול ככל האפשר מתוך האוכלוסייה היוצאת לנופש בקיץ בבתי מלון בישראל. מבצע הקיץ של מלונות "מוריה" ייצא לדרך ב־20.7 ויימשך עד 27.8. יוכל ליהנות ממנו כל מי שילון באחד ממלונות הרשת לפחות שלושה לילות.

איך מנסים למשוך את הישראלי דווקא למלון מסוים?

תוך היכרות עם נטיות ליבו של הישראלי "הממוצע" יינתנו שלוש הטבות לנופשים ברשת:

● אורחי המלון (לפחות לשלושה לילות, כאמור) יקבלו פנקס שנקרא שקלימוריה בשווי 300 ש"ח לזוג במלונות "מוריה פלאז'ה" ו־200 ש"ח במלונות "גני מוריה". בשקלים האלה ניתן יהיה לשלם בעבור מזון ומשקאות בזמן השהייה במלון, בלובי, בבריכה, בכל מקום שתרצו. אבל מי שלא ינצל את כל השוברים במלון – יוכל לנצל אותם למזון ולמשקאות בכל אחד ממלונות הרשת עד 31.10.

● יותר בידור למבוגרים ולילדים. למלונות באילת, בים המלח ובטבריה גויסו מיטב אמני ישראל כדי לשעשע את הנופשים. בין האמנים שיופיעו: ירדנה ארזי, דן ודצה, טוביה צפיר, אסנת וישינסקי, גלי עטרי ואחרים.

● לילדים נכון שעשוע באתר השמות הלוחמים – הפאואר ריינג'רס. מועדוני הילדים במלונות יקושטו בתפאורת הפאואר ריינג'רס, יוקרנו בהם סרטים מן הסדרה שעדיין לא הוקרנו בארץ, והילדים יוכלו להצטלם עם הדמויות המפורסמות של הסדרה, ללמוד קאראטה, וגם לקבל ערכת מתנה. הכוונה להעסיק את הילדים כך, שההורים יוכלו ליהנות משקט בזמן שילדיהם עסוקים בענייניהם.

ועוד פינוק לילדים – בלובי של בתי המלון יוצב דולפק קבלה מיוחד לילדים, שבו יירשמו פרטיהם והחדר שבו הם שוהים, כדי לעדכן אותם בכל הפעילויות.

● ארוחת הבוקר תהיה עשירה יותר, תוגש עד לשעה 11.00 בבוקר, וכן יוכן שולחן מיוחד לארוחת בוקר בריאותית. בחדר האוכל גם יוצב מזנון נמוך יותר, מיוחד לילדים, עם מאכלים שילדים מעדיפים.

כמה זה יעלה?

המחיר ללילה לאדם בחדר זוגי, כולל ארוחת בוקר ומע"מ, יהיה: ב"מוריה" ירושלים 239 ש"ח, ב"מוריה" תל־אביב 289 ש"ח, ב"מוריה" טבריה 339 ש"ח, ב"מוריה" ים המלח 289 ש"ח, ב"מוריה" אילת 339 ש"ח, ב"גני מוריה" ים המלח ובזוהר – 239 ש"ח.

תוספת מיטה שלישית לילד מעל גיל 12 בין 149 – 199 ש"ח (כולל ארוחת בוקר), ולילד עד גיל 12 49 – 99 ש"ח.

12 מיליון דולר יושקעו בשיפוץ "מוריה" ת"א

מלון "מוריה פלאז'ה" בתל אביב עומד לשנות את פניו ואת תפקודו. המלון ייסגר לשלושה חודשים, החל בסוף אוקטובר, וייערכו בו שיפוצים בהיקף של 12 מיליון דולר.

אולם הכניסה למלון יעוצב מחדש, מיקום הבר ישונה, כך שהאורחים יראו ממנו את חוף הים, אולמות האירועים ירועננו וכל קומת האירועים תשתנה ותותאם לצרכי קיום כנסים, ימי עיון, כנסים ואירועים משפחתיים.

לשכת העסקים תועבר מהקומה ה־16 לקומה ה־17 ותוגדל בהרבה. שבע הקומות העליונות מ־10 עד 17 ייועדו לאנשי עסקים, כולל כל הדרוש להם – נקודות חיבור למחשב אישי, עיתונים, יכולת להתחבר לפאקס וכו'. 46 חדרים יוסבו לחדרי פאר ללקוחות עסקיים נבחרים. גם חדרי האוכל יחודשו – החל בשטיחים וכלה בתאורה.

חדרי המלון יעברו שיפוץ יסודי ויוכנסו אליהם מיניבר, כספת, וטלוויזיה אינטראקטיבית. כן יוקצו חדרים מיוחדים לאורחים שאינם מעשנים. החדרים יינעלו על ידי כרטיס ממוחשב.

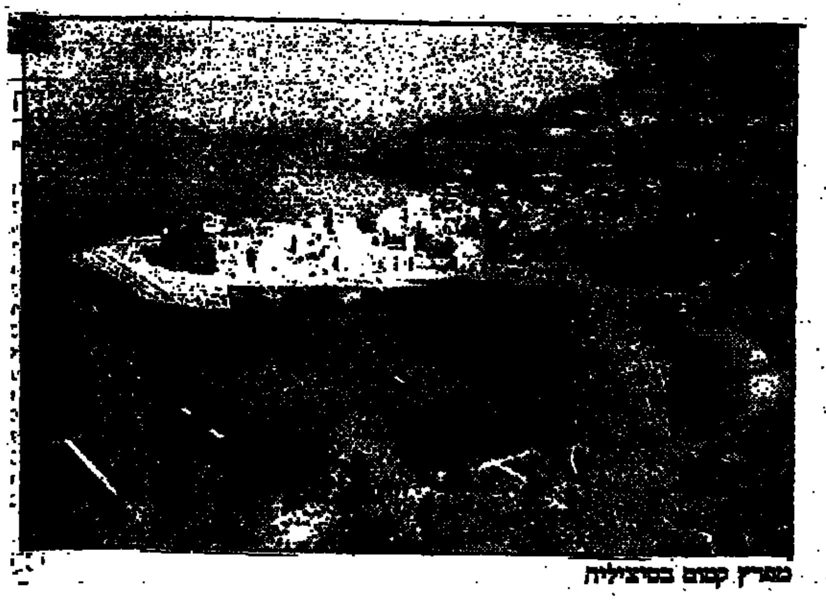

מבצר קטום בסיציליה

מעודדים תיירות תמריץ לסרדיניה, סיציליה ומרוקו

חברת התיירות "מגוון אירועים", המתמחה בארגון כנסים וקונגרסים, תעודד השנה תיירות תמריץ לסרדיניה, סיציליה ומרוקו – על כך מסר מנכ"ל החברה משה הלפרט.

לדבריו, במדינות אלה רואים בתיירות התמריץ, המשלבת כנסים וקונגרסים מקצועיים עם נופש ותיור, את ענף התיירות העתידי, ויותר ויותר מרכזי נופש מסבים עצמם למרכזי אירוח לכנסים וקונגרסים בינלאומיים, משולבים בנופש ותיור.

"מגוון אירועים", בשיתוף עם גורמים מקומיים, יציעו תוכנית בת שבעה עד עשרה ימים, שתכלול כנס משולב בטיול במדינות אלה.

מומחים בענף התיירות בעולם מעריכים, כי היקף תירות התמריץ מגיע כבר היום ל־20 עד 25 מיליארד דולר, וכי חשיבותו של ענף זה תגדל ותלך בשנים הבאות. ישראל אינה מנצלת לפי שעה את הפוטנציאל הגלום בתיירות תמריץ משום שלא התארגנה לכך כיאות.

פיתוח תשתית לתיירות תמריץ עשוי להגדיל את הכנסות ענף התיירות הישראלי בכ־250 מיליון דולר בשנה.

טיפים / שירה פאר

משרד נסיעות ישראלי באיי האוקיינוס השקט

בימים אלה פתחה חברת "טמסה טורס" בפיג'י משרד נסיעות ישראלי, והתקיים סמינר לתיירות ישראלית בפאפואה ניו גיני, שבו השתתפו כ־150 אנשי תיירות מקומיים. האירועים נערכו בשיתוף עם שגריר ישראל לאיי האוקיאנוס השקט שמואל מויאל, וכן עם משרד התיירות הישראלי.

מנהל "טמסה" ארמנדו שגב מסר, כי באיזור זה טמון פוטנציאל תיירותי גדול לישראל, בעיקר של צליינים נוצרים. בפיג'י, ש־300 איים עולים בשטחם על מדינת ישראל, כ־800,000 תושבים, רובם נוצרים בעלי זיקה עמוקה לתנ"ך ולארץ הקודש. באיי פאפואה ניו־גיני 4.5 מיליוני תושבים, גם הם ברובם המכריע נוצרים אדוקים.

תנועת התיירות הישראלית הגוברת והולכת למזרח הרחוק פסחה עד כה על מדינות אלה, המצטיינות באתרי תיירות, נופים וחופים מרהיבים ביופים.

בסמינר שנערך בפאפואה ניו־גיני השתתפו נציגי הממשלות המקומיות, גורמי תיירות ואנשי כמורה. הנציגים הישראלים הציגו בפני המשתתפים את ישראל בארץ התנ"ך, שבה אתרים רבים קדושים לנצרות. מטרת הסמינר היתה להגביר את התיירות לישראל, בעיקר בשנה הבאה, שבה יצוינו 3,000 שנים לירושלים.

מאות תיירים מפיג'י יבקרו בישראל הקיץ ויש לקוות שהם ישמשו שגרירים של רצון טוב אצל תושבי האיים.

שיט תענוגות ב"נסיך הים"

החל בשבוע האחרון של החודש, ועד אחרי החגים, תפליג מנמל חיפה אוניית הנופש "נסיך הים" ("סי פרינס") לחופי יוון ותורכיה. לשיווק השיט בישראל חברו יחדיו חברות הטיולים "יוסי טורס", "דימון טיולים" ו"מר קרוזס".

סדרת ההפלגות, שתהיינה בנות שלושה, ארבעה ושבעה ימים, תחל ב־23 ביולי.

משקלה של האונייה "נסיך הים" 12,000 טונות ובה 250 תאים. צוות בינלאומי יעניק לנוסעיה שירות מעולה ובידור מלא ערב ערב, על רקע תפאורת ים תיכונית, ומטבח בינלאומי.

"הפלגות הנופש שמציעה האונייה דומות לסגנון שיט הנופש המקובל באיים הקאריביים", אמר סמנכ"ל "יוסי טורס" רוני האן, "ראשית, המסלולים הם לבריים לאנייה זו וכוללים נמלים רחוקים (ברומה למסלולי סופשבוע בקאריביים), המתאפשרים הודות למהירותה הגבוהה של האנייה – 21 מייל ימי לשעה".

מנכ"ל "מר קרוזס" ענת סמובסקי הוסיפה "בחרנו באוניה יקרה יותר, וברמה גבוהה יותר מהמקובל, שכן ברצוננו להעניק לנוסעים הישראלים אותה רמה גבוהה, אוכל משובח ושירות מעולה, שאנחנו מעניקים לנוסעינו באיים הקאריביים".

ודוגמה למסלולים המוצעים:

● שיט בן שבעה ימים יצא מנמל חיפה בימי חמישי בצהריים ויפקוד כל יום נמל אחר: רודוס, קושדסי, איסטנבול, פיראוס, סנטוריני והרקליון. האוניה תשוב לנמל חיפה ביום חמישי שלאחר מכן, בשעה 06:00 בבוקר, ותצא להפלגה נוספת עוד באותו יום. מחירי השיט ינועו מ־720 דולאר לאדם בחדר זוגי, ועד 1,600 דולאר לאדם בסוויטות.

● שיט בן ארבעה ימים יצא בימי ראשון בצהריים ויכלול את נמלי רודוס, מרמריס ואנטאליה, ויחזור לנמל חיפה ביום חמישי בבוקר. שיט זה יעלה בין 460 דולאר ל־970 דולאר.

● שיט בן שלושה ימים יצא בימי חמישי ויחזור בימי ראשון, יפקוד את הנמלים רודוס ואנטאליה ויעלה לאדם בחדר זוגי 360 דולאר ולאדם בסוויטה 740 דולאר.

הנחות לטיולים ברכב באירופה

חברת "הרץ" להשכרת רכב מציעה תוכנית השכרה אטרקטיבית לישראלים המתכננים לטייל בשנה הקרובה בחוץ לארץ.

התוכנית, הנקראת "טוס וסע 95/96", מאפשרת לשכור רכב בערי מפתח באחת ממדינות אירופה ולהחזירו במדינה אחרת בתוספת מחיר החזר של 50 דולר בלבד. (התוכנית אינה כוללת מיניבוס, ואן ומכוניות־פאר).

הישראלים שיבקשו להתחיל את הטיול בגרמניה ישלמו בעד שכירת "פורד פיאסטה" לשבעה ימים ויותר סך 35 מארקים גרמניים ליום (כולל ביטוחים). בצרפת ישלם בעד שכירת "פיג'ו 106" לשבעה ימים ויותר 152 פרנקים צרפתיים ליום (כולל ביטוחים), באיטליה יהיה המחיר 52,000 לירטות ליום (כולל ביטוחים) לשוכר "פורד פיאסטה" ליותר משבעה ימים ובשווייץ ישלמו 54 פרנקים שווייציים ליום (כולל ביטוחים) בעבור שכירת "פורד פיאסטה".

גם בארצות הברית מציעה "הרץ" מחירים מיוחדים. הישראלים שיבקשו לטייל בפלורידה ישלמו בעבור שבעה ימי השכרה של רכב מסוג "פורד אספייר" 117 דולר (לשבוע). אלה שירצו להתפנק ברכב מפואר מדגם "פורד לינקולן" ישלמו בעבור שבוע 317 דולר בלבד.

המחירים הללו, באירופה ובארה"ב, השנו במיוחד בשביל המטיילים הישראלים.

חבילות ומבצעים / שם שי

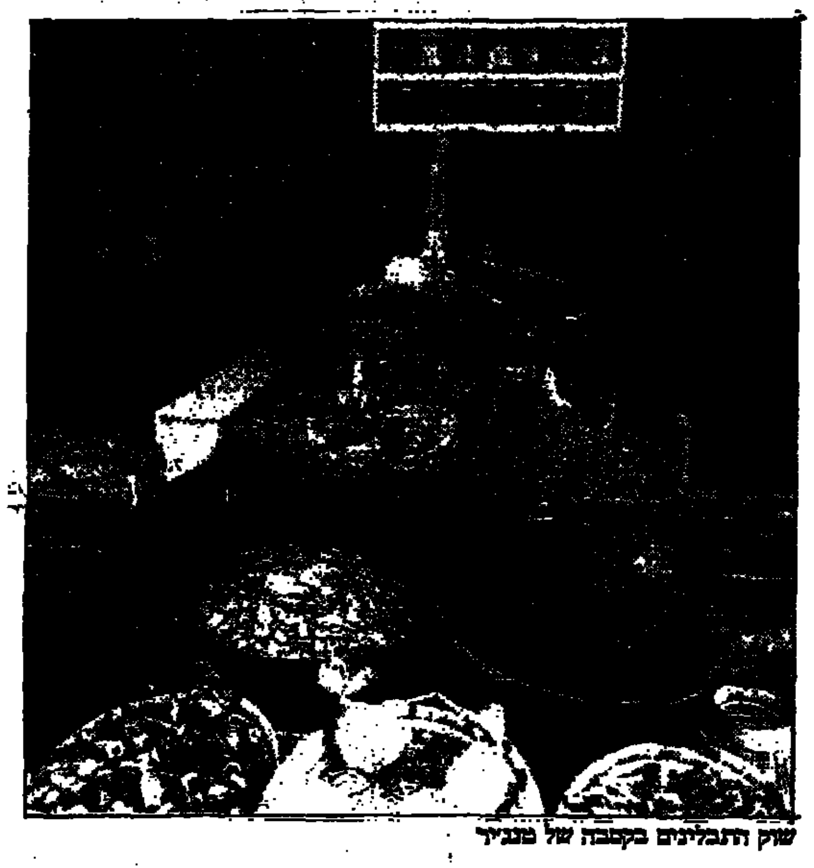

שוק התבלינים בקסבה של מנביר

חבילות לוקסוס במארוקו

חבילות תיור ונופש למארוקו, המבוססות על טיסות "אל־על" ו"רויאל אייר מארוק", מוצעות על ידי "בא לי נסיעות". הטיסות יוצאות בכל יום רביעי, החל ב־5 ביולי. טסים ב"אל על" למרסיי וממשיכים מיד עם "רויאל אייר מארוק" לקזאבלנקה.

החבילות כוללות טיסות ובתי מלון בדרגת חמישה כוכבים בקזאבלנקה ובמאראקש – שתי ערים מהיפות והמרתקות במארוקו.

קזאבלנקה, השוכנת לחוף האוקיאנוס האטלנטי, היא המרכז המסחרי והכלכלי של מארוקו. העיר מורכבת מהרובע העתיק – "מדינה" – ומרובעים מודרניים תוססים, משופעי מועדונים, מסעדות וכיכרות.

מאראקש שוכנת בנווה מדבר עטור אלפי דקלים ומאופיינת בבתים צבועים בגוונים של צהוב וחום אדמדם. העיר מציעה למטייל שפע אטרקציות: באזאר אוריינטלי עם יורקי אש, להטוטנים, מאלפי נחשים וניחוחות תבשילים. בעיר "עתיקה" ארכיטקטורה מרשימה, סימטאות ציוריות ומרכזים גדולים לבילוי ולקניות.

ניתן להזמין חבילה הכוללת שלושה לילות בלבד ולהשלים את המשך השהות באופן עצמאי, או להזמין חבילה בת שבעה לילות.

מחירים לדוגמה:

● טיסה + 3 לילות + ארוחת בוקר לאדם בחדר זוגי – 777 דולאר.

טיסה + 7 לילות + ארוחת בוקר לאדם בחדר זוגי – 989 דולאר.

טיסה + 4 לילות בקזאבלנקה ו־3 לילות במאראקש – 989 דולאר.

המחירים תקפים עד 30.9.95 ואינם כוללים דמי רישום, מיסים, היטלים, העברות וביטוח.

אשרת הכניסה למארוקו מוסדרת באמצעות סוכן הנסיעות.

"נתור" מממנת אשרות למארוקו

חברת "נתור", המציעה ארבעה מסלולי טיולים שונים למארוקו, תטפל בהנפקת אשרות הכניסה ותממן למשתתפים בטיולים המאורגנים את עלותן, החל ב־15 ביולי. בכך יוזכו המשתתפים בטיולים כ־80 דולר, מחיר אשרת הכניסה למארוקו.

מחירי הטיולים של "נתור" למארוקו הם החל ב־1,720 דולר ל־12 יום (11 לילות), כולל טיסות, סיורים מודרכים ובתי מלון.

כן מציעה החברה טיול איכותי משולב למארוקו ולטנג'יר, המיועד לקבוצות מצומצמות (עד 35 איש) בהדרכת מדריכים אקדמאים, המומחים לתרבויות מארוקו.

עלות הטיול, הנמשך 16 יום (15 לילות), היא 2,198 דולר וכוללת בתי מלון ואוטובוסים ברמה איכותית, חצי פנסיון, סיורים מודרכים, סיורי ג'יפים, ערבי "פאנטזיה" ועוד.

נופשונים בסיציליה

חבילות נופש לשבעה לילות בסיציליה, בבתי מלון ברמה של שלושה כוכבים, ובמחיר החל ב־685 דולאר לאדם בחדר זוגי מוצעות על ידי "ארקיע צ'ארטר".

הטיסות יוצאות בימי ראשון, בין התאריכים 9 ביולי עד 31 באוגוסט 1995.

המחיר כולל טיסה הלוך ושוב לסיציליה, שבעה לילות במלון על בסיס חצי פנסיון, הסעות משדה התעופה למלון ובחזרה.

המחיר אינו כולל מיסי נמל.

נופשונים וטיסות ליוון בקיץ

הפופולאריות הגוברת של יוון כאתר נופש מועדף הביאה את חברת "איסתא לייף" לפרסם עלון המוקדש כולו לאתרי נופש בארץ זו.

בין ההצעות האטרקטיביות ניתן למצוא חבילות מיוחדות, הכוללות טיסה ושני לילות בבית מלון באתונה ב־345 דולאר, ובאיים במחירים הבאים: איוס – 349 דולאר: סנטוריני – 329 דולאר: נקסוס – 365 דולאר. חבילות אלה נבנו במיוחד בעבור ציבור הנוסעים של "איסתא לייף" לאחר בדיקה, שבה התברר כי צעירים רבים מעדיפים לרכוש מראש טיסה ושהייה של שני לילות בבית מלון. בדרך כלל מסדירים צעירים אלה, את הלינה ביום ההגעה ובליל החזרה לארץ, את סידורי הלינה בימי הנופש הנותרים הם משאירים ליד המקרה.

כן כולל העלון פירוט מחירי טיסות השכר (הלוך ושוב) של החברה לאיי יוון: איוס – 279 דולאר. סנטוריני – 269 דולאר. כרתים – 279 דולאר. מיקונוס – 359 דולאר. נקסוס – 289 דולאר. זאת בהשוואה למחיר טיסה סדירה לאתונה, שהוא 305 דולאר.

לצד החבילות הכוללות שני לילות בבית מלון ניתן למצוא גם חבילות בנות שבעה ימים לאיי סנטוריני במחירים החל מ־468 דולאר לאדם בחדר זוגי; למרמריס המחירים נעים בין 646 – 687 דולאר; למיקונוס 599 – 729 דולאר; לרודוס 398 – 665 דולאר, ועוד.

טיול ברכב במערב ארה"ב ב־35 ד' ליום

סיטונאית הקרוזים הישראלית "מר קרוזס", שהיא הנציגה הבלעדית של חברת הקרוזים "קרניבל", מציעה תוכנית מהפכנית להוזלת טיולים בארה"ב באמצעות שובר מפורסם. התוכנית משלבת לינה ב־500 בתי מלון ומוטלים ברחבי ארה"ב, כמו "הולידי אין", "בסט וסטרן" ורבים אחרים, בשיתוף עם חברת "אלאמו" להשכרת רכב.

דוגמה לדיל החדש שמציעה מר קרוזס, המאפשר את צמצום עלות הטיול עד 50 אחוז לנוסעים הקיץ לארצות הברית:

נסיעה מלוס אנג'לס למשך עשרה לילות – לסאן פראנסיסקו, לאס וגאס וסאן דייגו (על פי בחירה עצמית של מקומות הלינה מתוך הרשימה המוצעת), תעלה רק 350 דולר לנוסע (תוספת עונתית עד 94 דולאר). המחיר כולל לינה, רכב וביטוח CDW.

המחירים מבוססים על לינה בחדר זוגי, ולכל נוסע שלישי, או רביעי (ללא הגבלת גיל) – התענוג חינם.

בפלורידה מחירי החבילות זולים יותר.

הטבות נוספות של השוברים כוללות: אופציה להזמנת כל המלונות מראש, שינוי מסלול בכל עת, ללא הודעה מראש וללא תשלום נוסף או דמי ביטול.

סופר פס היא התוכנית היחידה בארה"ב המאפשרת שכירת רכב במדינה אחת והחזרתו במדינה שכנה ללא תוספת מחיר.

נופשונים באיי יוון

"ארקיע צ'ארטר" מציעה טיסות וחבילות נופש לשבעה לילות בבתי מלון בכל הרמות באיי יוון, במחירים הבאים:

● מיקונוס – החל ב־599 דולאר לאדם בחדר זוגי.

● סנטוריני – החל ב־499 דולאר לאדם בחדר זוגי.

● כרתים – החל ב־618 דולאר לאדם בחדר זוגי.

● רודוס – החל ב־$499 לאדם בחדר זוגי.

המחיר כולל טיסה הלוך ושוב, שבעה לילות במלון, הסעות משדה התעופה למלון ובחזרה.

אינו כולל מיסי נמל (לגבי מיקונוס אינו כולל דמי רישום).

חבילות בפאריס

חבילות תיור לפאריס, המשלבות טיסה ושישה לילות במלון באיזור הרובע היהודי, על בסיס לינה וארוחת בוקר, מוצעות על ידי "דימון טיולים".

במלון "אסטוריה אופרה" (3 כוכבים) מחיר החבילה 767 דולאר לאדם בחדר זוגי. במלונות אחרים – עד 867 דולאר.

המחיר אינו כולל 47 דולאר דמי רישום ומיסי נמל.

לקראת עונת הנסיעות

"ויזה" מציעה כרטיס ממס"י

לקראת עונת הנסיעות מציעה חברת כרטיסי האשראי "כ.א.ל." ללקוחותיה להחליף את כרטיס הויזה שברשותם בכרטיס "ויזה בינלאומי ממס"י", "ויזה עסקי ממס"י" או "ויזה זהב ממס"י", המשלב את יתרונותיו של כרטיס אשראי "ויזה בינלאומי" עם שירותי התיירות המיוחדים של ממס"י בארץ ובחו"ל.

בין ההטבות הייחודיות שמעניק הכרטיס: פוליסת ביטוח בריאות ומטען מורחבת, הכוללת כיסוי בחו"ל בגובה 310,000 דולאר (ל"ויזה זהב" עד 347,500 דולאר). את הפוליסה ניתן לפצל וכך יכולים שני בני הזוג ליהנות מכיסוי ביטוחי בחו"ל (לעומת ביטוח ליחיד בכרטיס "ויזה בינלאומי" רגיל).

נוסף לכך מקנה הכרטיס חברות אוטומטית במועדוני הרכב ב־116 מדינות בעולם. במועדוני הרכב בחו"ל ניתן לקבל ייעוץ בנושא מסלולים, מפות, המלצות בנושא ציודי תנועה ועוד.

בארץ ניתן לקבל ייעוץ חינם במשרדי ממס"י לבניית מסלולים, הנחות מיוחדות בעת רכישת ספרי טיולים ומפות מקצועיות, 20 אחוז הנחה בעת רכישת מנוי לשירותי דרך וגרירה, ואשראי עד 60 יום בעת רכישת דלק.

החלפת הכרטיס מוצעת ללא תשלום למחזיקי כרטיס האשראי היוקרתי "ויזה זהב" ותמורת 15 דולאר + מע"מ למחזיקי הכרטיסים "ויזה בינלאומי" ו"ויזה עסקי".

ניתן לבצע את ההחלפה בשיחת טלפון אחת למוקד "ויזה", 03-5723411.

חג המוסיקה היהודית במרום הגליל ייערך ב־8 באוגוסט

חג המוסיקה "ניגונים", המתקיים זו השנה הרביעית במרום הגליל, ייערך השנה, לראשונה, בחופשת הקיץ, ב"תפר" שבין הפסטיבל בכפר בלום לפסטיבל הכלייזמרים בצפת.

כ־250,000 אורחים צפויים לטייל ולשהות בגליל בתקופת החגיגות וקיבוצי ומושבי הגליל נערכים לקליטה מוגברת של נופשים בחופשה.

חגיגות המוסיקה כוללות אירועים המתאימים לתושבי האיזור ולכל סוגי הנופשים: להקה קווקאזית ייצוגית, פסטיבל פולקלור דרוזי בכפר עין אל־אסד וחוויה צ'רקסית בכפר ריחניה, אירועים בבית הכנסת העתיק בגן הלאומי ברעם וערב ים תיכוני מיוחד.

"ניגונים" ייפתח בצהרי יום ב', 8 באוגוסט, בפסטיבל פולקלור דרוזי בכפר עין אל־אסד, יימשך למחרת עם חגיגת מחול ומוסיקה של חתונות יהודיות – "לקראת כלה" – בבית הכנסת העתיק בגן הלאומי ברעם. זהו מופע חתונות אותנטיות בהשתתפות להקת "עמקה" התימנית, להקה כורדית, להקה האבאבית מקריית עקרון, להקת צעירי מחול מחיפה ולהקה אתיופית. הפקה וניהול אמנותי – רינה שרת.

הערב הים תיכוני ייערך בסגנון הטברנה הנודעת, בהשתתפות דקלון ולהקת "צלילי הכרם", אביבה אבידן, בלאדי אולייר, מירל רזניק, לוליק, צמד הפרברית, אנטוניו ודניות וחבורת הזמר "צליל גליל". אירוע זה יהיה בהנחייתו של שמעון פרנס ובניהולו המוסיקלי של יוני רועה.

ביום האירועים האחרון, 10.8 יוכלו אורחי הגליל ליהנות מחוויה צ'רקסית בריחניה. במרכז האירועים – הופעתה של להקת "נלמס" מקווקז – להקת הפולקלור הצ'רקסית הייצוגית המובילה בעולם.

סך הכול יוצעו למכירה כ־20,000 כרטיסים, במחירים שבין 15 ש"ח ל־30 ש"ח.

טיסות מחיפה לתורכיה

חברת "ארקיע" מחדשת את הטיסות מחיפה לאנטאליה פעמיים בשבוע, בימים שני וחמישי, בשעות נוחות.

הטיסות מבוצעות במטוס המרווח "ארקיע ספיישל", ולטסים בו מוצעים שירותי מעבר גבול מהירים ויעילים, שירותי מכירת מוצרים פטורים ממכס וכו'.

חבילות הנופש המוצעות לתושבי הצפון, בנוסף לטיסה, הם בבתי מלון מובחרים ובמחירים מיוחדים:

● שלושה לילות במלון "שרתון" – החל מ־425 דולאר לאדם בחדר זוגי.

● שלושה לילות במלון "דדמן" – החל מ־468 דולאר לאדם בחדר זוגי.

● שלושה לילות במלון "אופר" – החל־429 דולאר לאדם בחדר זוגי.

לרשות הנופשים מבחר של בתי מלון נוספים, שבהם ניתן להזמין שלושה, ארבעה ושבעה לילות.

המחיר כולל טיסה הלוך ושוב מחיפה לאנטאליה, לילות לפי בחירה, והסעות משדה התעופה למלון וחזרה.

חבילה משולבת לבאלי ובנגקוק

חבילות מבצע לאי באלי באינדונזיה ולבנגקוק, במחיר 2,395 דולאר לאדם, כולל טיסות, מוצעות על ידי "סקאיי הכיכר".

הקבוצה הראשונה תצא ב־3 ביולי, ולאור הביקוש הרב ליעד זה מתכננת החברה להוציא שש קבוצות עד 21 באוגוסט.

החבילה כוללת טיסה בנתיב תל אביב – בנגקוק – תל אביב וטיסה מבנגקוק לדנפסאר שבאי באלי ובחזרה, בחברת "תאיי אייר".

במסגרת החבילה כלולים שני לילות במלון "מנדרין" בבנגקוק, שישה לילות במלון "באלי דיינסטי" בבאלי, ארוחות בוקר אמריקאיות והסעות משדות התעופה בבנגקוק ובבאלי למלונות. כמו כן ייהנו משתתפי הקבוצה מחצי יום סיור מודרך בבנגקוק, כולל ביקור במקדשים ובארמונות, ובבאלי – בצפייה בהצגה מאפיינת של התרבות הבאלינזית וסיור מודרך למקדש תנאה לוט.

מחיר החבילה אינו כולל אשרת כניסה לאינדונזיה (165 דולאר לנוסע), מיסי נמל, תשר ודמי רישום.

טלויזיה

חינוכית

08.00 ביאגלים. שעתיים וחצי עם גיא מרוז ואוסינה. חידות, פרסים, משימות ותחרויות בשילוב סרטים וסדרות לילדים (ש.ח)
09.30 אוטופו (ש.ח)
09.38 מסיפורי המלך בבר (ש.ח)
10.00 הנסיכה האסטרונאוטית (ש.ח)
10.30 משאלות לב. סדרת דרמה קנדית.
11.00 המשמר. אולפן קיץ לנוער.
11.20 שנות הקסם. סדרה קומית.
11.50 בעקבות הכוכבית. סדרת הרפתקאות אוסטרלית.
12.30 אמא, בלש פרטי. סדרה קומית.
13.30 ביאגלים.
14.00 הקלברי פין. סדרת אנימציה מדובבת המבוססת על הסיפור הקלאסי של מרק טווין.
14.50 ספר הג'ונגל. סרט הנפשה מדובב.
15.00 הנסיכה האסטרונאוטית.
17.00 ערב חדש.

כללית

06.30 חדשות בעברית.
06.31 חדשות בערבית.
06.45 שעת כושר.
07.00 בוקר טוב ישראל.
15.30 זאפ לקיץ. שידור חי ממקומות שונים בארץ ומהאולפן בירושלים.
15.35 הדרדסים. סדרה מונפשת.
15.55 זאפ לקיץ. "זובלה".
16.00 תיכון הלבבות השבורים. סדרת דרמה אוסטרלית.
16:45 זאפ לקיץ. זאפ בא אליך.
17:00 ערב חדש.
17.35 זאפ לקיץ. הכי הכי זאפ.
17.45 פלאי קלעים. סיפורו של תיאטרון המעלה מחוזות זמר. "חלום ליל קיץ" על־פי שקספיר – עיבוד מוסיקלי לילדים.
18.00 זאפ לקיץ.
18.15 החדשות באנגלית.
18.30 הסטודיו של אמאל וסאבל.
19.00 חדשות.
19.30 משחק מהמרים.
20.00 מבט + שבשבת.
21.00 משדר מיוחד לרגל יום החייל. במהלך הערב ישודר טקס מצעד הצופים בירושלים בהשתתפות נשיא המדינה ומיטב אמני ישראל. כמו־כן יועבר שידור מרכזי בהשתתפות של חיים יבין מהאולפן בירושלים ובו ראיונות בנושאים הקשורים לצה"ל. עוד במשדר: קטעים ממכירות פומביות של יצירות אמנות שנתרמו למבצע התרומה הגדול שייערך במשך הערב.
22.45 לשון המראות. סדרה העוסקת בהקשרים שונים שבין החיים לבין הספרות. פרק שני: יצירות המתארות את הזוועות ביישוב הישן בעקבות מלחמת העולם השנייה והמפגש עם הלוחמים. בתוכנית קטעים מתוך "אשתו השנואה" מאת י. בורלא, "שמות" מאת א. ראובני ו"אחיות" מאת י. בר־יוסף.
23.30 מהיום למחר. יומן חדשות.
24.00 מסיפורי הארץ הטובה. ראשית ההתיישבות היהודית בבאר־שבע.

ערוץ 2

10.00 מדליק. עם דליק וולניץ.
10.30 "לשוב הביתה" (1971). דרמת מתח. היחסים הקשים בין אב שיצא מן הכלא שם ישב תקופה ארוכה על רצח אשתו לבנו המתבגר העוין. בימוי: הרברט ב. ליאונרד. עם רוברט מיצ'ום, ז'אן מייקל וינסנט, ברנדה ואקרו, סאלי קירקלנד וג'ייסון ברנארד.
12.30 חלום עליכם עם שרי זיסמן.
13.00 פלשפש. עידן אלתרמן ואבי גרייניק במיטב קטעי הסטנדאפ (ש.ח)
13.05 מסע בין כוכבים – הדור הבא.
14.00 רופאים מטוסים. סדרת דרמה אוסטרלית.
15.00 קווין ובנות הדודה. סדרה לילדים ונוער שבמרכזה מלחמת המינים של בני 11 ו־12.
15.30 סקיפי. סדרה לילדים ולנוער.
16.00 היפים והאמיצים. אופרת סבון.
17.00 5 עם רפי רשף.
17.30 וידאו זוק. מוסיקה 2. קליפים ישראלים.
18.00 "מוסיקיף" – עם ניצה שאול וסימפוניית רעננה.
18.30 מי הבוס. סדרה.
19.00 משמר המפרץ. סדרת דרמה.
20.00 חדשות.
20.30 כסת. מגוון שבועי הסוקר את שוק ההון.
20.45 מפגשים עם יגאל שילון.
21.35 בשידור חי. דן שילון מארח.
23.00 ויקטור. סדרה קומית.
23.30 מקום קטן. עין זיוון.
24.00 חדשות.
00.05 מאולם הקונצרטים. כרמינה בוראנה מאת קארל אורף. מנצח: זובין מהטה (ש.ח)
01.30 שיר בלילה.

ערוץ 33

16.00 מיום ליום. אירוח, ראיונות ובידור.
17.00 זכינו במשפט. סדרה עברית.
18.00 לקט השדר השבועי (תרגום לערבית)
19.00 חדשות בערבית בשידור חי.
19.30 מבזק טלטקסט.
19.35 NBA מגזין.
20.05 המפקד. סדרה בלשית.
21.00 חדשות.
21.30 טלכסף. מגזין לענייני כלכלה, תעשייה ושוק ההון.
22.00 ג'ין אייר. מיני סדרה.
23.00 בלשים בלי הפסקה.

המזרח תיכונית

10.00 תוכנית רוח; 13.00 בני הין – תוכנית רוח; 13.30 ג'ין אוסטין; 14.00 מבע (תוכנית מדע); 15.00 שורוניה של משפחה מאושרת; 15.30 סרט: "אבוד לנצח";
17.10 כריסטי, דרמה; 18.10 48 שעות – אקטואליה; 19.00 סי.אן.אן. מרווח; 20.00 NBA; 20.30 משחק NBA, כדורסל; 22.30 שאלות ותשובות, אקטואליה; 23.00 סרט: "אבוד לנצח" (ש.ח).

כבלים

23.25 סיינפלד. קומדיה.
23.50 אי.אן.ג'י. דרמה.
00.40 חוק וסדר. דרמה.
01.30 מחוץ לחוק. פעולה.

ערוץ 3

08.00 רוקסנה. אופרת סבון (ש.ח)
09.00 לחיות את החיים. אופרת סבון (ש.ח)
09.45 צעירים וחסרי מנוח. אופרת סבון (ש.ח)
10.30 אורחים בסלון. תכנית אירוח.
11.00 הכל נשאר במשפחה. קומדיה.
11.35 סניפיל מלסכה (ש.ח)
12.20 שכנים שכנים. דרמה (ש.ח)
12.50 פרי מייסון. דרמה.
13.45 אבא המפקד. קומדיה.
14.15 מקום אחר. דרמה.
15.10 רוקסנה. אופרת סבון.
15.55 נוטס לנדינג. דרמה.
16.45 שכנים שכנים. דרמה.
17.10 אבטובלה. טלנובלה.
18.00 לחיות את החיים. אופרת סבון.
18.45 צעירים וחסרי מנוח. אופרת סבון.
19.30 שידור מקומי.
20.00 סלבובלה. טלנובלה.
20.55 אי.אר. דרמה.
21.40 מרזה. מגזין בענייני פלילים בהגשת רפי גינת.
22.10 איש משטרה. דרמה.
23.00 סיפורים מהצד האפל. דרמת אימה.

ערוץ הסרטים

10:30 אבודים בשיקגו (1980, ארה"ב). בנו של בעל מסעדה סינית בשיקגו של שנות השלושים נלחם באנשי העולם התחתון. סרט פעולה קומי. בימוי: רוברט קלוז. עם: ג'קי צ'אן, חוסה פרר, קריסטין דה בל.
12:05 מלון פלאזה (1971, ארה"ב). עיבוד למחזה של ניל סיימון, המורכב משלושה מערכונים, בכיכובו של וולטר מתאו. שלושת הסיפורים מתרחשים באותה סוויטה במלון פלאזה בניו יורק. ערב חלוקת פרסי האמי. ביים: ארתור הילר. עם: מורין סטייפלטון, לי גראנט, ברברה האריס.
13:55 סרט קצר: ריצוף השלום.
14:25 פרשת המכתב הגנוב (1987, ארה"ב) (ש.ח)
16:05 3 אמיגוס (1986, ארה"ב). קומדיה פרועה, מעין פארודיה על "שבעת המופלאים", בכיכובם של צ'בי צ'ייס, סטיב מרטין ומרטין שורט. שלושה כוכבי מערבונים מתקופת הסרט האילם מגלים שהחיים זה לא סרט. רנדי ניומן כתב את המוסיקה והיה שותף בכתיבת התסריט. במאי: ג'ון לנדיס.
17:45 צ'ארלס ודיאנה (1992, ארה"ב). רוג'ר ריס וקתרין אוקסנברג מככבים בדרמה המלכותית. סיפורם של האיש שאולי יהיה מלך והאשה שאולי תסכים לחזור לפעילות ציבורית. במאי: ג'ון פאור.
19:20 זלי ואני (1988, ארה"ב). מלודרמה בכיכובם של איזבלה רוסליני ודייוויד לינץ'. ילדה יתומה ממשפחה אריסטוקרטית (אלכסנדרה ג'ונס) גדלה בביתה של סבתה קשת הלב. רוסליני היא אומנת צרפתיה המספרת לה על מעלליה של ז'אן ד'ארק ומעניקה לה מעט חום ואהבה. לינץ' מגלם גבר מיסתורי, שמחזר אחר האומנת באהירות מצומצמת. במאית: טינה רת'בורן.
20:45 חוש בקולנוע.
21:00 מועדון גן עדן (1986, ארה"ב). קומדיה פרועה בכיכובו של רובין ויליאמס ובבימויו של הרולד ראמיס. כבאי משיקגו פורש לחיי בטלה באי קריבי ומקים שם מועדון נופש קלאב־מד יחד עם שותף מקומי (ג'ימי קליף). עם: פיטר אוטול, ריק מוראניס וטוויגי.
22:35 הולך על כל הקופה (1991, ארה"ב). קומדיה של נורמן ג'ואיסון על נסיונותיו של איש וול סטריט ציני להשתלט על חברה של קשיש תמים. הוא נתקל בעורכת דין צעירה, שעומדת לצד הקשיש, והמאבק ביניהם הופך לרומן. עם דני דה ויטו, גרגורי פק, פנלופה אן מילר ופייפר לורי.
00:15 אנה (1987, ארה"ב). אנה היא שחקנית צ'כית מבוגרת המגיעה להתמודד בניו יורק ופוגשת צעירה צ'כית (הדוגמנית פאולינה פוריזקובה) שמנסה להפוך לסיפור הצלחה באמריקה. גירסתו של הבמאי יורק בוגאייביץ' ל"הכל אודות חווה". סאלי קירקלנד היתה מועמדת לאוסקר על תפקיד אנה.
01:55 הצילו את הנמר (1973, ארה"ב). דרמה שזיכתה את ג'ק למון בפרס האוסקר, על גילום דמותו של איש עסקים בגיל העמידה שבוחן מחדש את חייו ואת הפשרות אותן נאלץ לעשות למען ההצלחה העסקית. במאי: ג'ון ג'. אבילדסן (רוקי). עם: ג'ק גילפורד, לורי היינס ותורמן סקוט.

ערוץ הילדים

06:30 מצוירים על הבוקר.
08:00 המחסן של כאילו. סיפורים קטנים, חברים קטנים.
08:30 גינת ההפתעות.
08:35 הבובצים. בובות.
09:00 הסיפור האמיתי. אנימציה מדובבת.
09:30 הסיפה לאותה. אולפן חי.
09:35 עליזה בארץ הפלאות.
10:00 כדור פורח. אולפן חי.
10:05 פאוור ריינג'רס.
10:25 כדור פורח. אולפן חי.
10:30 ג'יימס בונד הצעיר. אנימציה מתורגמת.
10:55 כדור פורח. אולפן חי.
11:00 אריזה משפחתית. קומדיה.
11:25 כדור פורח. אולפן חי.
11:35 לוני טונס. אנימציה מדובבת.
11:55 כדור פורח. אולפן חי.
12:00 צוות לעניין. פעולה.
12:45 כדור פורח. אולפן חי.
13:00 סי רקס. אנימציה מתורגמת.
13:25 הגנה. משחק טלוויזיה אינטראקטיבי.
14:00 המחסן של כאילו (ש.ח)
14:30 גינת ההפתעות (ש.ח)
14:35 הבובצים (ש.ח)
15:00 הסיפור האמיתי (ש.ח)
15:30 כדור פורח (ש.ח)
15:35 פאוור ריינג'רס (ש.ח)
15:55 כדור פורח (ש.ח)
16:00 ג'יימס בונד הצעיר (ש.ח)
16:25 כדור פורח (ש.ח)
16:30 אריזה משפחתית (ש.ח)
16:55 כדור פורח (ש.ח)
17:00 לוני טונס (ש.ח)
17:25 כדור פורח (ש.ח)
17:30 צוות לעניין (ש.ח)
18:15 כדור פורח (ש.ח)
18:30 סי רקס (ש.ח)
18:55 הגנה (ש.ח)

הצגה שנייה

22:00 בשביל הכיף (1992, סין). דרמה של הבמאי נינג יינג. שרת הכלבוניק של להקת תיאטרון סינית פורש לגימלאות ואינו מוצא מנוחה בחייו החדשים. לבסוף הוא מארגן מועדון של קשישים, חובבי האופרה של בייג'ינג, ומוצא טעם מחודש לחייו.
23:35 המוקיון (1953, ארה"ב). קומדיה. דין מרטין בתפקיד קומיקאי כושל שמצליח לצרף להופעותיו מוקיון שפגש במקרה בקהל (ג'רי לואיס). השניים זוכים, כמעט בן־לילה, להצלחה מסחררת, עד שהמוקיון קץ ביחסו כפוי הטובה של עמיתו ופורש מהצמד. במאי: נורמן טורוג. עם: פולי ברגן, מריון מרשל ואדי מייהוף.

שש פלוס

19:30 שלושה בדירה אחת. קומדיה.
20:00 נשואים פלוס. קומדיה.
20:30 להתגבר ולהתגבר. קומדיה.
20:55 אבא חורג, אמא חורגת. קומדיה.
21:25 חופשי על הבר. קומדיה.

ערוץ 8

06.00 אנציקלופדיה פתוחה. תרבות ואמנות (פירוט ב־18.00).
12.00 דיסקברי. מסע לא מושלם (ש.ח)
13.30 דיסקברי. דרום פראי. "עיר השחפים" (ש.ח)
14.00 אנציקלופדיה פתוחה (ש.ח)
16.00 דיסקברי. מסע לא מושלם (ש.ח)
17.30 דיסקברי. דרום פראי. "עיר השחפים" (ש.ח)
18.00 אנציקלופדיה פתוחה. שלושה ציירים. "מאטיס: ניצחון "ואגי"".
18.45 אנציקלופדיה פתוחה. מראות ספרותיים.
19:15 אנציקלופדיה פתוחה. ציירים במכחולו של קוסינג. "דגה".
20.00 דיסקברי. כרישי הפלדה.
21.00 דיסקברי. השרדות.
22.00 דיסקברי. מעבר ל־2000.
22.45 דיסקברי. כרישי הפלדה (ש.ח)
23.45 אנציקלופדיה פתוחה (ש.ח)

ע. צופיה / היום בטלוויזיה

לראות	לנסות	לוותר

אתיופיה הלא־מוכרת

ב שידור חוזר מאמש תוצג היום תוכנית בערוץ המדע והטבע על מסעותיו של העיתונאי והסופר ריצ'ארד קפושצ'ינסקי ברחבי אפריקה. קפושצ'ינסקי שוטט ברחבי היבשת במשך 30 שנה, שבהן תיעד ממקור ראשון את תולדותיהן של מדינות שהיו פעם מושבות חסות ביבשת זו. ספריו "הקיסר", על היילה סלאסי ו"עוד יום בחיים", הסוקר את סיום השלטון הפורטוגלי באנגולה, הוגדרו כיצירות מופת.

בסרט זה חובר קפושצ'ינסקי אל הבמאי האתיופי היילה גרימה, שתרם תרומה חשובה לקולנוע של "העולם השלישי" ולאמנות הקולנוע בכללותה.

הסרט מתעד את המסע שערך גרימה מעיר הולדתו גונדאר אל בירת אתיופיה אדיס אבבה. במהלך מסע זה נפגשים גרימה וקפושצ'ינסקי ומשוחחים עם מגוון רחב של אנשים מכל שכבות האוכלוסיה באתיופיה.

זו הזדמנות "לבקר" במחוזות שאינם כה נידחים גיאוגרפית, אבל פחות מוכרים לנו, הישראלים, מארצות הרבה יותר רחוקות ולהכיר את אתיופיה לאו דווקא מצד היהודים שבה ושהיו בה.

דיסקברי – "מסע לא מושלם", מדע וטבע, 12:00, 16:00

לראות	לנסות	לוותר

חיי איכרים 1

ב ערוץ חינוכית 23 יוקרן הערב סרט מרתק, שונה, שביים אנדרו גרייב בשנת 1987 – "על הגבעה השחורה" שמו. הסרט מספר על שני דורות בחיי איכרים וולשים, על מאה שנה בחייהם, מסוף המאה הקודמת ועד שנות ה־80 של המאה הנוכחית. יש בו התבוננות פיוטית על חיים פשוטים, חיי איכרים, על צוותא אינטנסיבי, על שאיפות, אהבות, יחסי משפחה, ועל השבר שמתחולל שם עם מלחמת העולם הראשונה.

"על הגבעה השחורה", חינוכית 23, 21:00

לראות	לנסות	לוותר

חיי איכרים 2

ת ולדות האיכרים של רמת הגולן קצרות הרבה יותר, אבל גם הן סיפור לא פשוט. במיוחד עכשיו. התוכנית "מקום קטן: עין זיוון" (ערוץ 2, 23:30) מבקרת אצל תושבי הקיבוץ, שהפך, בעבודה מסורה, ממקום עזוב ומבודד לקיבוץ פורח, ושומעת מהם את חששותיהם לנוכח העתיד ואת הרגשתם הקשה בשל העובדה שאף אם הם מאמינים שהירידה מהרמה היא בלתי נמנעת, אין הגורמים הממלכתיים טורחים לעדכנם. פרופיל של אנשים חיים בעין הפולמוס הציבורי. ביימה לידיקא אסא.

"מקום קטן: עין זיוון", ערוץ 2, 23:30

לראות	לנסות	לוותר

אתנחתא קומית

א ך מי שרוצה לברוח מהמחלוקות המטרידות, ימצא לו מפלט ב"הצגה שניה", שם תוקרן כמעט באותה שעה הקומדיה "המוקיון", וגם ילמד ממה צחקו אז, בשנות החמישים. זהו אחד מהסרטים של הצמד הכמעט־קלאסי ראו, דין מרטין וג'רי לואיס, שהראשון תמיד שיחק בהם את השקול, "הנורמאלי", והשני את התזזיתי, "המטורף". האם זה מצחיק גם היום? עניין של טעם וגיל, אבל אפשר לנסות.

"המוקיון", הצגה שניה, 23:35

רדיו

קול המוסיקה

06.06 שחרית מוסיקלית. טלמן: קונצ'רטו בדו מג'ור לחלילית, כלי מיתר וקנטו; ברהמס: סונטה מס. 1 לצ'לו ולפסנתר; בטהובן: שביעייה במי־במול מג'ור; רייכה: חמישיה במי־במול מג'ור לכלי־נשיפה; מנדלסון: שלישיית פסנתר מס. 1.
09.05 קונצרט בוקר. מוצרט: סימפוניה מס. 41, "יופיטר"; וייטאן: קונצ'רטו מס. 4 לכינור ולתזמורת; ורדי: מקהלת העבדים העבריים מתוך האופרה "נבוכו"; ורדי: מקהלת העבדים העבריים מתוך האופרה "דון קרלוס"; דבוז'אק: חמישיה לפסנתר ולכלי־קשת; רוסיני/רספיגי: "חנות הקסמים".
11.57 בימת שיר. אהרון שבתאי. "הלב".
12.00 קלאסי קל. עם התזמורת הקאמרית הישראלית. ויוואלדי: סימפוניה מס. 19 ברה מינור; מנדלסון: קונצ'רטו מס. 2 ברה מינור לפסנתר ותזמורת אופ. 40; גריג: סוויטת הולברג אופ. 40
13.00 אמן השבוע. סבינה מאייר (קלרינית). מוצרט: חמישייה בלה מג'ור לקלרינית ולכלי־קשת ק. 581; וובר: פתיחה, נושא ווריאציות בסי־במול מג'ור לקלרינית, שני כנורות, ויולה וצ'לו; באך: חמישה כוראל פרלודים לקלרינית, קורנו באסט וקלרינית באס (בעיבוד הריסון בירטוויסל)
14.06 הרדן. לאונרד ברנשטיין מנצח ומנגן סולו; מוצרט: קונצ'רטו מס. 15 בסי־במול מג'ור לפסנתר ולתזמורת ק. 450; שוסטקוביץ': קונצ'רטו מס. 2 לפסנתר ולתזמורת אופ. 102
15.00 מנחה התקליטיה.
16.00 מוסיקה ליום ראשון. באך: "מגניפיקט" ברה מג'ור; באך: פרלוד ופוגה ברה מג'ור לעוגב; פולנק: ארבעה מוטטים לעת חג המולד; שרפנטייה: "טה דאום"; שוברט: "סטאבאט מאטר" בפה מינור; רחמנינוב: קטעים נבחרים מ"הליטורגיה של יוחנן כריזוסטום".
18.00 תקליטורים חדשים. 1. אנון ופטרוס דה קרוצה: מוטטים מתוך קודקס מונפלייה; גוליאני: דואו קונצ'רטנטי לכינור ולגיטרה, אופוס 25; שברייה: ברזואיס – מערכה ראשונה של אופרה בלתי גמורה.
20.05 קונצרט מיוחד לציון 50 שנות האומות המאוחדות שהיה ברומא ב־5.7.95. תזמורת מקובצת, שמנגנים בה הנגנים הראשונים בתזמורות החשובות בעולם, תנגן תחת שרביטו של סר גאורג שולטי. ברהמס: קונצ'רטו לתזמורת; בטהובן: "פידליו", מערכה שניה.
22.57 "בימת שיר". "האיש עם הגיטרה הכחולה". וולאס סטיבנס.
23.00 "צלילים לסיומו של יום". ג'ון בראון: "עמדה ליד הצלב של ישו", מוטט; ברנגה: סימפוניה; ויוואלדי: סלבה רגינה; היידן: שלישיה מס. 2 בסול מג'ור לחליל, כנור וצ'לו. פרדריק מומפו: שירים ומחולות לפסנתר.

רשת א'

06.06 שירים עבריים.
07.00 חדשות באנגלית ובצרפתית.
07.30 שירים עבריים.
08.05 פתוחים באלף. מגזין בוקר.
08.10 עצות לנהגים.
08.30 א"ב באמנות.
08.45 תיבת תהודה.
09.05 מומחים מייעצים. כספים.
09.30 תאריכון. היום לפני...
09.40 מדע לצרכן.
10.05 מלודריה.
10.30 אצבע על הדופק.
11.05 גיל הזהב.
11.30 קודקוד. קונים־מוכרים.
11.45 להסיר אבק מספר.
12.05 עיתונות במוקד.
13.05 פרקי חזנות.
14.05 יהדות עירק.
15.05 חופש אלף אלף.
16.05 אמנות באלף.
17.05 תובנה.
17.55 קראתי ספר.
19.05 יומן מורשת.
19.50 פרק היום בתנ"ך.
20.00 עוד סיפור אחד חי.
20.15 תפילה ונוסח. שירים ומסורת.
21.00 אולפן לילה.
22.05 עיתונות במוקד.
23.05 דיון באולפן.

רשת ב'

06.06 הבוקר הזה. חדשות + מוסיקה.
08.05 עניין אחר.
10.05 הכל דיבורים.
12.05 בחצי היום.
14.05 רגעי קסם.
15.05 יומן הארץ.
15.45 עיתונות הארץ.
16.05 צבע הכסף.
17.05 חמש אחרי החדשות.
18.05 היום הזה. חדשות + מוסיקה.
19.05 מוקד 100.
20.00 מבט לחדשות.
20.30 שירים עבריים.
20.57 רגע של עברית.
21.05 שירים עבריים.
23.05 כל היום + מוסיקה.
00.05 יומן חצות.
00.15 מה יהיה.
01.05 לתוך הלילה.
05.05 אור ראשון.

רשת ג'

06.06 הכל פתוח.
07.05 אוקטן גימל.
09.05 בוקר בוקר.
10.05 משמר הזמנים.
11.05 נתיבי רוקנרול.
12.05 אהבה עצמית.
13.05 להיט.
14.00 עגולה.
14.05 כוכב היום.
15.00 חולה רדיו.
16.00 קופסת הלהיטים.
18.05 קטעים.
19.05 מקום בצמרת.
22.05 שיר לאמצע.
23.05 משהו פרטי.
00.05 אלטרנטיבה בגימל.

גלי צה"ל

יום החייל '95
02.00 ארבע שעות עם שירים שהחיילים בחרו.
06.05 בוקר טוב צה"ל.
07.00 בוקר טוב ישראל.
08.05 ארז טל באולפן ואריה גיצני משדר מגיירת בציון רידינג.
10.05 תמיר קמיר הקומדי סטור.
12.05 רידי הודי ונחום באולפן ורונית כפרי מגיירת בבסיס בצפון הארץ. אורחת: אורנה בנאי.
14.05 טל ברמן משדר ממצפה המים "אורקינה" בים המלח.
16.05 קו פתוח.
17.00 ערב טוב ישראל.
17.30 קולה של אמא. הורי חיילים המשרתים בלבנון ישוחחו עם בניהם בטלפון.
19.05 אורי שמאי ואבני זמר ישראליים באולפן + שידור מגיירת בצפון הארץ.
21.05 שידור ישיר מצעד הצופים במעמד נשיא המדינה.
22.30 מרב מיכאלי עם אורחים לסיכום יום השידורים המיוחד.

גלגל"צ

07.05 מרינה בדרך.
09.05 אוטוסטרדה.
11.05 מיזוג אוויר.
12.05 שעה של מוסיקה ישראלית.
13.05 משהו לדרך.
14.05 נהגת באפיק.
15.05 שניים בשלוש. עם יואב קוטנר.
16.05 חכם בכביש.
18.05 גלגלאת.
20.05 מתנות לתגובה. אמצעים לנהיגה מונעת.
22.05 לילה טוב.

בתי הקולנוע

תל־אביב

גורדון: ממזר קטן 20.00, 22.00
האולה קיץ 18.00
גן־העיר 1: פריסילה – מלכת המדבר 14.30, 17.00, 19.30, 21.45
גת: בזמן שישנת א' 17.00, 19.30, ב'־ה' 17.00, 19.30, 21.50
דיזנגוף 1: סטארגייס 11.00, 13.10, 15.20, 17.30, 19.45, 22.00
דיזנגוף 2: עץ הדומים תפוס 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.45, 22.00
דיזנגוף 3: אנדריי 11.00, 12.40, 14.20, 16.00, 17.40
שמש בוגדנית 19.15
המלכה מרגו 22.00
הוד 1: קספר 11.30, 13.30, 17.00, 19.30, 22.00
הוד 2: גברים בצד 17.00, 19.30, 22.00
ריצ'י ריץ' 11.30, 13.30
הוד 3: תשעה חודשים 22.00
אינדיאני בעיר 11.30, 13.30, 17.00, 19.30
הוד 4: אהבה אטומית 17.00, 19.30, 22.00
ענקים קטנים 11.30, 13.30
הקולנוע: גל א', ד' 17.00, 19.30, 21.45
חן 1: מת לחיות 3 19.25, 21.50
פוקהונטס 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
חן 2: פוקהונטס 19.30, 21.50
פאוור ריינג'רס 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
חן 3: כוננות מיידית 19.30, 21.55
מת לחיות 3 11.00, 14.30, 17.00
חן 4: טפשים בלי הפסקה 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.30, 21.50
חן 5: ספרות זולה 16.15, 19.05, 21.55
מלאכים בחופשה 11.00, 13.15
חן 6: רוחות של תשוקה 19.20, 21.55
על כלבים וגנבים 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
מיילת 1: פורסט גאמפ ב'־ה' 16.30, 19.15, 22.00
מיילת 2: גירסת בראונינג א' 17.00, ב'־ה' 17.00, 19.30, 22.00
מיילת 3: רוב רוי 16.30, 19.15, 22.00
לב 1: טירופו של המלך ג'ורג' 11.15, 13.10, 15.10, 17.15, 19.45, 22.00 ה' גם 24.20
לב 2: חברים לרצח 11.00, 13.30, 15.30, 17.30, 19.45, 22.00 ה' גם 24.20
לב 3: חומות של תקווה 12.40, 16.55, 19.30, 22.00 ה' גם 24.20
הורים בהזמנה 11.00, 15.15
לב 4: ליאון 13.30, 15.30, 22.00 ה' גם 24.20
הורים בהזמנה 17.30
ליפשר: תמונות קצרות 21.15
קליפים מעל ברודווי 17.30, 19.30
מרווגן ת"א: הכוכבים 17.00, 20.00, 22.00
פאר 1: קספר 11.30, 13.30, 17.00, 19.30, 22.00
פאר 2: חתונתה של מיוריאל 13.45, 17.00, 19.30, 22.00
פארק היורה 11.30
פאר 3: תשעה חודשים 17.00, 19.30, 22.00
אצבעונית 11.30, 13.30
פאר 4: אינדיאני בעיר 11.30, 13.30, 17.00, 19.30, 22.00
פאר 5: אמא המתוקה ובנבי היקרה 17.00, 19.30, 22.00
הפלינטסטונס 11.30, 13.30
צפון: רצח מדרגה ראשונה 19.30, 21.50
אל המערב הקסום 17.00
רב אור 1: שמים כחולים 17.00, 19.30, 21.55
רב אור 2: אד ווד 17.00, 19.30, 21.55
רב אור 3: ארבע חתונות ולוויה אחת 17.00, 19.30, 21.55
רב אור 4: מוכרים בלבד 17.00, 19.30, 21.50
רב אור 5: לפני הזריחה 17.00, 19.30, 21.50
שחף 1: חתונתה של מיוריאל 17.00, 19.30, 22.00
שחף 2: העלמה המוזמת א', ב', ד', ה' 17.00, 19.30, 22.00 ג' 17.00, 19.30
תל־אביב 1: התפרצות 17.00, 19.30, 22.00
תל־אביב 2: סיכה מוצדקת 17.00, 19.30, 22.00
תל־אביב 3: קספר 17.00, 19.40, 22.00

ירושלים

גיל 1: קספר 11.30, 13.30, 16.00, 18.00, 20.00, 22.00
גיל 2: חתונתה של מיוריאל 18.00, 20.00, 22.00
אנדריי א' 11.30, 13.30 ב'־ה' 11.30, 13.30, 16.00
גיל 3: רצח מדרגה ראשונה 22.00
אינדיאני בעיר 11.30, 13.30, 16.00, 18.00, 20.00
גיל 4: סטארגייס 11.30, 13.45, 16.30, 19.20, 22.00
גיל 5: עץ הדומים תפוס 11.30, 13.30, 17.00, 22.00 ב'־ד' 11.30, 13.30, 18.00, 20.00, 22.00
גיל 6: התפרצות 11.30, 13.45, 17.00, 19.30
תשעה חודשים 22.00
גיל 7: טירופו של המלך ג'ורג' 19.30, 22.00
ענקים קטנים 11.30, 13.30, 16.00, 18.00
גיל 8: חברים לרצח 18.00, 20.00, 22.00
ריצ'י ריץ' 11.30, 13.30, 16.00
חן 1: מת לחיות 3 ה' 19.25, 21.55
פוקהונטס ה' 17.00
סטריט פייטר 11.00, 13.10
חן 2: מת לחיות 3 19.25, 21.55
פוקהונטס א'־ד' 11.00, 12.55, 17.00
ה' 11.00, 12.55
חן 3: פוקהונטס 19.30, 21.50
פאוור ריינג'רס 11.00, 12.55, 17.00
חן 4: מלאכים בחופשה 11.00
חן 5: כוננות מיידית 19.30, 21.50
טיפשים בלי הפסקה 11.00, 17.00
חן 6: שמים כחולים 19.30, 21.50
המסע המופלא 11.00, 17.00
חן 7: בזמן שישנת 19.30, 21.50
מת לחיות 3 11.00, 17.00

חיפה

אורלי: שמים כחולים 19.00, 21.20
סינמה קפה מוריה: טירופו של המלך ג'ורג' 19.30, 21.30
סינמה קפה עממי 1: חומות של תקווה 19.00, 21.20
סינמה 2: הכוכבים 21.30
פורסט גאמפ 19.00
רב אור 1: בזמן שישנת 19.00, 21.20
פאוור ריינג'רס 11.00, 12.55, 17.00
רב אור 2: כוננות מיידית 19.00, 21.25
מלאכים בחופשה 11.00, 16.45
רב אור 3: אד ווד 19.00, 21.25
בזמן שישנת 16.45
נשים קטנות 11.00
רב גת 1: מת לחיות 3 19.00, 21.20
פוקהונטס 11.00, 17.00
רב גת 2: פוקהונטס 19.15, 21.25
מת לחיות 3 11.00, 16.30
רב מור 1: פוקהונטס 19.15, 21.20
טפשים בלי הפסקה 11.00, 12.55, 16.50
רב מור 2: כוננות מיידית 19.00, 21.20
סטריט פייטר 11.00, 16.30
רב מור 3: שמים כחולים 19.00, 21.20
מת לחיות 3 11.00, 17.00
רב מור 4: מת לחיות 19.00, 21.30
פוקהונטס 11.00, 12.55, 15.00, 17.00
רב מור 5: בזמן שישנת 19.00, 21.20
פאוור ריינג'רס 11.00, 12.55, 15.00, 17.00
רב מור 6: המהירים והמתים 21.20
פאוור ריינג'רס 19.00
רב מור 7: חומות של תקווה 18.40, 21.20
תופשה בחיתולים 11.00, 16.40

אור־יהודה

גיל 1: סטארגייס 11.30, 17.00, 19.30, 22.00
גיל 2: קספר 11.30, 17.00, 19.30, 22.00
גיל 3: פאוואר ריינג'רס 11.30, 17.00, 19.30
גברים בצד 22.00
גיל 4: חומות של תקווה 22.00
אינדיאני בעיר 11.30, 17.00, 19.30

אשדוד

גיל 1: סטארגייס 11.00, 17.00, 19.30, 22.00
גיל 2: קספר 11.00, 17.00, 19.30, 22.00
גיל 3: פאוואר ריינג'רס 11.00, 17.00, 19.30
תשעה חודשים 22.00
גיל 4: חומות של תקווה 19.30, 22.00
ענקים קטנים 11.00, 17.00
גיל 5: עץ הדומים תפוס 11.00, 17.00, 19.30, 22.00

אשקלון

גיל 1: קספר 11.30, 17.00, 19.30, 22.00
גיל 2: סטארגייס 11.30, 17.00, 19.30, 22.00
גיל 3: רצח מדרגה ראשונה 19.30, 22.00
ענקים קטנים 11.30, 17.00
גיל 4: גברים בצד 22.00
אינדיאני בעיר 11.30, 13.30, 17.00, 19.30
גיל 5: עץ הדומים תפוס 11.30, 17.00, 19.30, 22.00
חן 1: בזמן שישנת 19.30, 21.50
על כלבים וגנבים 11.00, 17.00
חן 2: המהירים והמתים 19.30, 21.50
טיפשים בלי הפסקה 11.00, 17.00
חן 3: מת לחיות 3 11.00, 17.00, 19.25, 21.55
פאוור ריינג'רס 11.00, 17.00
חן 4: חומות של תקווה 19.20, 21.55
סטריט פייטר 11.00, 17.00
חן 5: כוננות מיידית 19.25, 21.55
פאוור ריינג'רס 11.00, 17.00

באר־שבע

גיל 1: קספר 11.30, 17.00, 19.00, 22.00
גיל 2: רצח מדרגה ראשונה 22.00
אינדיאני בעיר 11.30, 17.00, 19.30
גיל 3: עץ הדומים תפוס א'־ד' 11.30, 17.00, 19.30, 22.00 ה' 11.30, 17.00, 22.00
גיל 4: סטארגייס ב'־ה' 17.00, 19.30, 22.00
אנדריי 11.30
רב נגב 1: מת לחיות 3 19.25, 21.55
פוקהונטס 11.00, 12.55, 17.00
רב נגב 2: כוננות מיידית 19.30, 21.55
מת לחיות 3 11.00, 16.55
רב נגב 3: בזמן שישנת 19.30, 21.50
טפשים בלי הפסקה 11.00, 17.00
רב נגב 4: פוקהונטס 19.30, 21.50
פאוור ריינג'רס 11.00, 12.55, 17.00

בת־ים

חן 1: סטארגייס 19.25, 21.55
פאוור ריינג'רס 17.00
טיפשים בלי הפסקה 11.00, 12.55
חן 2: מת לחיות 17.00, 19.25, 21.55
פאוור ריינג'רס 11.00, 12.55
חן 3: בזמן שישנת 19.30, 21.50
כלבים וגנבים 11.00, 12.55, 17.00
חן 4: קספר 11.00, 13.00, 17.00, 19.30, 21.50
חן 5: כוננות מיידית 19.30, 21.55
אנדריי 11.00, 13.00, 17.00
חן 6: רצח מדרגה ראשונה 21.50
אינדיאני בעיר 11.00, 17.00, 19.30
חן 7: עץ הדומים תפוס 11.00, 13.00, 17.00, 19.30, 21.50

הוד השרון

מושיעל: ניחוח הפאפאיה הירוקה ב'־ה' 21.00

הרצליה

אודיטוריום דניאל: טירופו של המלך ג'ורג' 19.30, 21.30
מגדיון 1: אד ווד 19.30, 22.00
מגדיון 2: ניחוח הפאפאיה הירוקה 19.30, 22.00
סבאר 1: קספר 11.00, 13.15, 17.00, 19.30, 21.50
מת לחיות 3 11.00, 13.15, 17.00
סבאר 2: סטארגייס 19.30, 21.50
פאוור ריינג'רס 11.00, 13.15, 17.00
סבאר 3: מת לחיות 3 17.00, 19.30
אינדיאני בעיר 11.00, 13.00

חדרה

לב 1: מת לחיות 3 17.00, 19.35, 22.00
פאוור ריינג'רס 10.30, 12.30
לב 2: קספר 10.30, 12.30, 19.20, 21.45
לב 3: בזמן שישנת 17.00, 19.20, 22.00
לב 4: אינדיאני בעיר 10.30, 12.00
סקילס 10.30, 19.20, 22.00
פאואר ריינג'רס 16.30, 18.15

חולון

גל 1: סטארגייס 11.30, 13.45, 17.00, 19.30, 22.00
גל 2: עץ הדומים תפוס 11.30, 13.30, 17.00, 19.30, 22.00
גל 3: חברים לרצח 17.00, 19.30, 22.00
פארק היורה 11.30, 13.45
גל 4: רצח מדרגה ראשונה 17.00, 19.30, 22.00
אצבעונית 11.30, 13.30
גל 5: תשעה חודשים 19.30, 22.00
ענקים קטנים 11.30, 13.30, 17.00

כפר־סבא

גיל 1: קספר 11.30, 13.30, 17.00, 19.30, 22.00
גיל 2: בזמן שישנת 20.00, 22.00
פאואר ריינג'רס 11.30, 13.30, 17.00
גיל 3: תשעה חודשים 22.00
סטארגייס 11.30, 13.45, 17.00, 19.30
גיל 4: מת לחיות 3 11.30, 13.30, 17.00, 19.30, 22.00
גיל 5: רצח מדרגה ראשונה 19.30, 22.00
אינדיאני בעיר 11.30, 13.30, 17.00
גיל 6: חתונתה של מיוריאל 19.30, 22.00
אנדריי א' 11.30, 13.30 ב'־ה' 11.30, 13.30, 17.00
גיל 7: עץ הדומים תפוס 11.30, 13.30, 17.00, 19.30, 22.00

לוד

סבאר 1: אינדיאני בעיר 11.00, 17.00, 19.30, 22.00
סבאר 2: המהירים והמתים 17.00, 19.30, 22.00
ענקים קטנים 11.30
סבאר 3: פאוור ריינג'רס 11.00, 17.00, 19.30
כוננות מיידית 22.00

נס־ציונה

גיל 1: קספר 11.30, 13.30, 17.00, 20.00, 22.00
גיל 2: תשעה חודשים 22.00
סטארגייס 11.30, 13.45, 17.00, 19.30
גיל 3: חתונתה של מיוריאל 19.30, 22.00
אנדריי 11.30, 13.30, 17.00
גיל 4: עץ הדומים תפוס 11.30, 13.30, 17.00, 19.30, 22.00

נתניה

גיל 1: קספר 11.30, 13.30, 17.00, 19.30, 22.00
גיל 2: סטארגייס 11.30, 13.45, 17.00, 19.30, 22.00
אנדריי 11.30, 13.30, 17.00
גיל 3: חתונתה של מיוריאל 19.30, 22.00
אנדריי 11.30, 13.30, 17.00
גיל 4: חברים לרצח 19.30, 22.00
אינדיאני בעיר 11.30, 13.30, 17.00
גיל 5: עץ הדומים תפוס 11.30, 13.30, 17.00, 19.30, 22.00
חן השרון 1: מת לחיות 3 19.25, 21.55
פוקהונטס 11.00, 12.55, 17.00
חן השרון 2: בזמן שישנת 19.30, 21.50
טפשים בלי הפסקה 11.00, 13.00, 17.00
חן השרון 3: פוקהונטס 19.30, 21.50
פאוור ריינג'רס 11.00, 12.55, 17.00
חן השרון 4: כוננות מיידית 19.25, 21.55
סטריט פייטר 11.00, 13.15
מת לחיות 3 17.00

ערד

סבאר 1: חתונתה של מיוריאל 19.20, 21.50
אינדיאני בעיר 11.30, 17.00
סבאר 2: גברים בצד 19.45, 21.45
ענקים קטנים 11.30, 17.00
סבאר 3: פאוור ריינג'רס 11.30, 17.00, 19.15
כוננות מיידית 21.45

פתח־תקוה

היכל 1: מת לחיות 3 17.00, 19.30, 22.00
פאוור ריינג'רס 11.30
היכל 2: קספר 11.30, 17.00, 19.30, 22.00
היכל 3: סטארגייס 17.00, 19.45, 22.00
אנדריי 11.30
רם 1: עץ הדומים תפוס 17.00, 19.30, 22.00
רם 2: חומות של תקווה 16.30, 19.15, 22.00
רם 3: רצח מדרגה ראשונה 22.00
אינדיאני בעיר 17.00, 19.30

קרית מלאכי

היכל התרבות: כוננות מיידית 21.00 על כלבים וגנבים 17.30

קריות

קריון 1: קספר 11.00, 13.15, 16.45, 19.00, 21.30
קריון 2: עץ הדומים תפוס 11.00, 13.15, 16.45, 19.00, 21.30
קריון 3: אנדריי 11.00, 13.15, 16.45, 19.00
קריון 4: תשעה חודשים 21.30
אצבעונית 11.00, 13.15, 16.45
קריון 5: גברים בצד 11.00, 13.15, 16.45, 19.00, 21.30
התפרצות 21.30
קריון 6: חתונתה של מיוריאל 16.45, 19.00, 21.30
קריון 7: סטארגייס 11.00, 13.15, 16.45, 19.00, 21.30
חברים לרצח 19.00, 21.30
קריון 8: אינדיאני בעיר 11.00, 13.15, 16.45, 19.00
קריון 9: רצח מדרגה ראשונה 13.30, 19.00
ריצ'י ריץ' 11.00, 13.15, 16.45

קרית־אונו

מתנ"ס: ליאון ב'־ד' 19.00, 21.15
ג'־ה' 20.00
מלך האריות ד' 16.30

ראשון־לציון

קניון הזהב 1: קספר 13.30, 17.00, 19.30, 20.00, 22.00
קניון הזהב 2: קספר 17.00, 19.30, 22.00
ריצ'י ריץ' 11.30, 13.30
קניון הזהב 3: בזמן שישנת 19.30, 22.00
אנדריי 11.30, 13.30, 17.00
חן 1: מת לחיות 3 19.25, 21.50
פוקהונטס 11.00, 12.55, 17.00
חן 2: כוננות מיידית 21.55
שמים כחולים 19.25
טפשים בלי הפסקה 11.00, 17.00
חן 3: פוקהונטס 19.30, 21.50
פאוור ריינג'רס 11.00, 12.55, 17.00
חן 4: בזמן שישנת 19.30, 21.50
מת לחיות 3 11.00, 17.00
סבאר 1: חתונתה של מיוריאל 19.30, 22.00
פאוור ריינג'רס 11.30, 13.30, 17.00
סבאר 2: נשיקת מוות 22.00
אינדיאני בעיר 11.30, 13.30, 17.00, 20.00
סבאר 3: מת לחיות 3 11.15, 13.30, 17.00, 19.30, 22.00
סבאר 4: מת לחיות 3 22.00
אמא המתוקה ובנבי היקרה 18.30, 20.15
סטריט פייטר 11.15, 13.30, 16.40

רמת גן – גבעתיים

ארמון 1: סטארגייס 17.00, 19.25, 21.55
ארמון 2: המהירים והמתים 17.00, 19.30, 21.50
ארמון 3: כוננות מיידית 17.00, 19.25, 21.55
רב גן 1: בזמן שישנת 19.30, 21.50
פוקהונטס 11.00, 12.55, 15.00, 17.00
רב גן 2: קספר ג'־ה' 19.30, 21.50
פאוור ריינג'רס ג'־ה' 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
רב גן 3: גברים בצד 19.30, 21.55
אנדריי 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
רב גן 4: פוקהונטס 19.30, 21.50
קספר ג'־ה' 11.00, 13.00, 15.00, 17.00

רעננה

פארק 1: בזמן שישנת 19.45, 22.00
ענקים קטנים 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
פארק 2: מת לחיות 3 19.30, 22.00
קספר 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
פארק 3: סטארגייס 15.00, 17.30, 19.45
חומות של תקווה 22.00
סטריט פייטר 11.00, 13.00
פארק 4: קספר 19.45, 22.00
מת לחיות 3 11.00, 13.30, 17.00
פארק 5: רצח מדרגה ראשונה 19.45, 22.00
פאוור ריינג'רס 11.00, 13.00, 15.00, 17.00

هكذا من الاصل

בעריכת: ניסן פרידמן

מכבי ת"א ושאר הקבוצות

בהגרלת גביעי אירופה במינכן, נסללה דרך קלה יחסית למכבי ת"א בגביע האלופות ● שאר הנציגות שלנו באירופה ייאלצו לעבוד קשה כדי להבטיח לעצמן חורף חם וקופה שמנה

נציגי שלוש הקבוצות הבולטות של "מכבי" ישראל בעונה החולפת אוחזים בגביעים מטעם מרכז "מכבי" ביום חמישי בכפר המכביה. הפרסים חולקו על ידי יו"ר מזכירות מכבי, צבי ורשביאק, יו"ר הנהלת מכבי עוזיקם מילצין ויו"ר אגודת מכבי ת"א בכדורסל עו"ד שמעון מזרחי. בתמונה מימין: רפי עזיב, נציג מכבי ת"א בכדורגל (אלופה); יעקב שחר, הבעלים של מכבי חיפה בכדורגל (גביע המדינה); דורון ג'מצ'י, קפטן מכבי ת"א בכדורסל (אלופה) (צילום: גדעון מרקוביץ)

הגרלת גביעי אירופה

מאת משה כהן

גביע האלופות

האלופה הישראלית בכדורסל, מכבי ת"א, תעבור לסיבוב השני של מוקדמות גביע האלופות ללא משחק ובסיבוב השני תתמודד (ב־28.9 וב־5.10) מול המנצחת במפגש הכפול בין שתי קבוצות חלשות יחסית, סיביו הרומנית וטיראנה האלבנית.

כך נקבע אתמול בהגרלת משחקי גביעי אירופה השונים לקבוצות בכדורסל, שנערכה במינכן.

● הפועל גליל־עליון, הנציגה השניה בגביע האלופות, תתמודד בסיבוב הראשון (ב־7 וב־14 בספטמבר) מול הקבוצה הפינית, קאובולה. המנצחת תתמודד ב־28 בספטמבר וב־5 באוקטובר מול הקבוצה היוונית היראקליס.

גביע המחזיקות

● בני הרצליה, שתייצג אותנו בגביע אירופה למחזיקות גביע, תעפיל אוטומטית לשלב השני של המוקדמות ואז תתמודד מול המנצחת בין אוניברסיטת קלוז' מרומניה לספרטק סובוטיקה היוגוסלאווית. המשחקים יתקיימו ב־26 בספטמבר וב־2 באוקטובר.

גביע קוראץ'

● הפועל ת"א תעפיל לסיבוב השני במוקדמות גביע קוראץ' ללא משחקים ואז היא תפגוש את המנצחת בין וילרבאן הצרפתית והאריקס מנצ'סטר האנגלית. שני המשחקים יתקיימו ב־27 בספטמבר וב־4 באוקטובר.

● הפועל חולון תתמודד בסיבוב הראשון של מוקדמות גביע קוראץ' מול אומוניה ניקוסיה (ב־6 וב־13 בספטמבר). המנצחת תתמודד בסיבוב השני מול בולוניה החזקה מאיטליה (ב־27 בספטמבר וב־4 באוקטובר). בשורות בולוניה משחק כוכב משחק הגמר של אליפות אירופה לאומות, אלכסנדר ג'ורג'ביץ'.

● מכבי ראשון לציון תתמודד בסיבוב הראשון של מוקדמות גביע קוראץ' מול המנצחת בין פוינוק וברונר (ב־6 וב־13 בספטמבר). בסיבוב השני מצפה למנצחת הקבוצה התורכית החזקה, פילון.

נשים

בין הנשים, תתמודד אליצור חולון במוקדמות גביע אירופה לאלופות מול הקבוצה הפולנית, לודג' ובסיבוב השני מול פץ הרומנית.

● בגביע רונקטי תתמודד אליצור רמלה מול ניקוסיה קפריסין.

● רמת השרון, *שהעפילה לסיבוב השני* ללא משחקים, תתמודד באותה מסגרת מול אוניברסיטת קלוז'.

בגלל העונה הקודמת

פרט למכבי ת"א, שככל הנראה תטייל לבית רבע הגמר של גביע אירופה לאלופות ותחמם לנו את החורף – לא היטיבה אתמול ההגרלה עם הנציגות שלנו בגביעי אירופה השונים בכדורסל.

נסיגתו לאחור של הכדורסל הישראלי באה אתמול לידי ביטוי במינכן, כאשר מרבית הקבוצות הישראליות דורגו במקומות נמוכים יותר מאשר בעבר, עובדה שתאלץ אותן להיפגש עם קבוצות חזקות. ספק אם ניתן יהיה לחלוף על פניהם. כך נשאר עונה נוספת עם חורף קר.

משה כהן

גברי לוי: הגרלה טובה

המאמן החדש של הפועל ת"א, גברי לוי, נשמע אמש מרוצה מהגרלת קבוצתו במוקדמות גביע קוראץ'.

"ההגרלה טובה מאוד. זה לא ילך בקלות, אבל היה הרבה יותר גרוע לקבל, למשל, את בולוניה. בשלב הראשון אין לנו משחק וזה טוב ובשלב השני ההגרלה בהחלט סבירה".

גיל וימל

מנכ"ל מכבי חיפה, גיורא שפיגל, עם שלושת שחקניו החדשים, ששניים מהם, למעשה הוחזרו אחרי שנת גלות. מימין עם שפיגל, הבלם אריק בנאדו, החלוץ אלון מזרחי והמגן אבישי ז'אנו (צילום: מימל)

סיני אינו מוכן לשחרר את חלפון

למרות שסיכם תנאיו בהפועל חיפה, לא מוותרת הפועל ת"א על המגן הבינלאומי פליקס הלפון ● הנושא יועלה במוסד לבוררות

הפועל ת"א

מאת משה רוזנברג

פליקס חלפון, שסיכם את תנאיו הכספיים עם הפועל חיפה תמורת 120,000 דולר נטו לעונת המשחקים הקרובה, עדיין לא שוחרר מקבוצת האם שלו – הפועל ת"א.

ביום ששי נפגש חלפון, לראשונה העונה, עם הממונים מטעם ההסתדרות על הפועל ת"א והוא דרש בכל תוקף, באמצעות בא כוחו, עו"ד אריה שמאי, לקבל את השחרור.

למרות שהבהיר, כי יפנה למוסד לבוררות של ההתאחדות לכדורגל, הוא קיבל תשובה שלילית.

מכל מקום, המנגד התל אביבי, משה סיני, אינו מוכן לוותר על חלפון ונראה כי אין מנוס מהעלאת הנושא בפני המוסד לבוררות.

יוסי מזר אמור לחתום על חוזה לשלוש עונות בהפועל ת"א. מדובר בשכר של 70,000 דולר לעונה הראשונה, סכום שיעלה מידי עונה.

"המבוקש" תורג'מן החל להתאמן לבד

מאת משה רוזנברג

עמיר תורג'מן, החלוץ המבוקש ביותר כיום בארץ, אמור להיפגש במהלך השבוע עם שתי החיפאיות, מכבי הפועל ועם הפועל באר־שבע, כדי להחליט באיזה קבוצה ישחק בעונה הקרובה.

תורג'מן, שחזר בסוף השבוע מטיול פרטי בארה"ב, שמע רק עם שובו על הסכום המוגזם שדורשת קבוצתו הנוכחית, עירוני אשדוד, עבור העאלתו לעונה אחת – 110,000 דולר.

אבס הגיב: "הם אולי רוצים לטרפד את עיסקת העברתי, כי זה סכום עתק ובלתי הגיוני ובראי שידרשו עבורי הרבה פחות".

לפי סעה, יתחיל היום תורג'מן לבצע אימוני כושר אישיים בחוף ימה של אשדוד. אומנם, הוא סיכם לפני נסיעתו לארה"ב עם הפועל חיפה את תנאיו הכספיים, אבל כפי שאמרו לו החיפאים עם שובו לארץ, הוא רשאי לנהל משא ומתן גם עם יתר הקבוצות ונראה, כי התסבוך ייפתר עד סוף השבוע.

קשטן עדיין לא התרשם מסנגירוב

מכבי תל אביב

מאת פנחס וימל

החלוץ אלכסיי סנגירוב ערך ביום שישי אימון בכודה במכבי תל אביב. לדברי המאמן דרור קשטן אי אפשר להתרשם מאימון ראשון ולכן ימשיכו לבחון אותו באימונים הקרובים.

בינתיים נודע כי במהלך השבוע אמור להגיע החלוץ רוסי נוסף למבחנים ששמו "יבגני קסנבב מדינמו מינסק.

● למכבי תל אביב מתוכננים שלושה משחקי אימון ב־17 ביולי נגד מכבי הרצליה, ב־20 ביולי נגד עירוני ראשון לציון וב־23 נגד הפועל ירושלים מהליגה הארצית.

רן בן שמעון מחרים את האימונים

דורש לעבור להפועל חיפה ● אם הולצמן יחתום מחר בקבוצה, הוא עשוי להשתכר כ־120,000 דולר לעונה

מכבי פ"ת

מאת משה רוזנברג

שי הולצמן עשוי לעבור מחר לשורות מכבי פ"ת, בעקבות סיכום עם סוכנו, מוטל'ה שיפגלר, שאחראי על כרטיס השחקן מאז השתחרר מקבוצת נעוריו, מכבי נתניה, וזאת כחלק מהחובות של נתניה לשפיגלר.

בזמן שהותו של הולצמן בחו"ל, שוחח שפיגלר עם האחים לוזון ולמעשה העסקה נסגרה, אם כי הכדורגלן עצמו עדיין לא חתם, ונושא זה יתבהר רק מחר.

במידה הולצמן ישחק בפ"ת, הוא עשוי להיות השחקן היקר ביותר בקבוצה. שכרו אמור להגיע ל־120,000 דולר לעונה, שכר אותו לא קיבל אף שחקן עד כה בפ"ת.

לגבי רן בן שמעון, עדיין קיים נתק מוחלט בינו לבין הנהלת הקבוצה. בן שמעון ממשיך להחרים את אימוני הקבוצה ודורש בתוקף לעבור להפועל חיפה.

אולם, מכבי פ"ת דורשת עבורו סכום עתק של 800,000 דולר וכעת היא מוכנה להתפשר על 600,000 דולר. למרות זאת, קיים סיכוי שהעיסקה תצא אל הפועל תמורת חצי מיליון דולר.

קושלוק חתם בראשון

מאת עמי רוזנברג

אולג קושלוק, כדורגלן הפועל חיפה בעונה שחלפה, שאמור היה לחתום בסוף השבוע בשורות הפועל ב"ש, שינה כיוון ואתמול סגר באופן סופי לעונה הקרובה בעירוני ראשון לציון.

באר־שבע היתה מוכנה לשלם לחיפה תמורת השאלתו לעונה, לא יותר מ־40,000 דולר. הדרישה של הפועל חיפה עמדה על 70,000 דולר.

העונה סכומי ההשאלה הרבה יותר גבוהים לעומת העונות הקודמות ולתמונה נכנסה הפועל עירוני ראשון לציון באמצעות מאמנה, ויטאלי סבצ'נקו. היא הציעה סכום השאלה של 63,000 דולר והשחקן עצמו עשוי לקבל שכר של 75,000 דולר, במידה והקבוצה תצבור 40 נקודות בתום העונה.

לנדאו סיכם עם צפרירים ליאון או דמתי בבת"ים

מאת אמיר גנין

גיל לנדאו הגיע ביום שישי להבנה עם הנהלת הפועל צפרירים חולון והוא יאמן את הקבוצה החולונית בעונה הבאה, למרות ששני הצדדים טרם חתמו על חוזה.

החוזה ייחתם לאחר שיאושר בישיבת הנהלת הקבוצה, שעומדת להתכנס היום. המועמדים להחליף את לנדאו בהפועל בת"ים הם ליאון קונסטנטינובסקי וגדעון דמתי.

עד מחר יוחתם אחד משניהם, לפני יציאתו של מזכיר הפועל בת"ים, ויקטור טל, למוסקבה. טל יוצא לבירה הרוסית בצוותא עם סוכן השחקנים, צביקה קריינר, על מנת להשתתף בחתונתו של בלם הקבוצה בעונה האחרונה, אלכסי זכארוב.

טל ינסה לסכם עם ראשי מועדונו של זכארוב, צסק"א מוסקבה על השאלתו לעונה נוספת וכן, להחתים קשר זר.

סויסה חתם, בלקין בדרך

מכבי יפו

מאת גיל וימל

ראשי קבוצת מכבי יפו חתמו בסוף השבוע על חוזה עם חלוצה של עירוני ראשון לציון, איציק סויסה, שילבש את מדי הקבוצה היפואית בעונה הקרובה, עם אופציה להמשך בעונה הבאה.

מחר יעבור הזר ויקטור בלקין בדיקות רפואיות. במידה ויעבור אותן בהצלחה, הוא עשוי לחתום בקבוצה. בעונה הקודמת שיחק במכבי ת"א.

הנהלת הקבוצה נתקלת בבעיה בסיכום החוזים עם שחקני הבית.

עוזר המאמן, שלמה אלקלומברה, נמצא כעת בבולגריה, כדי להכין את מחנה האימונים ואולי גם למצוא שחקן זר לקבוצה.

מאיר נמני חוזר מחו"ל

שמשון ת"א

מאת גיל וימל

הערב אמור לשוב לארץ מאיר נמני, מאמנה של שמשון ת"א בעונה שעברה, מחופשה בחו"ל ויתכן שכבר מחר הוא יחתם עם השמשונים על חוזה אימון לעונה נוספת.

סיכום בין שני הצדדים הושג עוד לפני יציאתו של נמני לחו"ל, אבל החתימה הפורמאלית עדיין לא נעשתה.

שוקו החיזוק הרומני של שמשון, דניאל דומיטרסקו, ימשיך ללבוש את מדי הקבוצה, לאחר שסוכנו הגיע לסיכום חיובי עם ראשי הקבוצה.

לגבי מגרשה הביתי של שמשון בעונה הבאה, פנה יו"ר הקבוצה, עמי פוטל, ליו"ר מכבי הרצליה, רוני קליימן, במטרה לסכם איתו על הצגות כפולות במהלך העונה.

קליימן השיב שהוא כפוף להוראותיו של ראש העיר, אלי לנדאו, והוא ישיב על ההצעה בימים הקרובים.

קדוש לקח שלושה מ־50

בית"ר ת"א

מאת גיל וימל

מחר בשעה 18:00 יחלו אימוני קבוצת בית"ר ת"א לקראת העונה הקרובה.

בשבוע שעבר ערך מאמן הקבוצה, מיכאל קדוש, שלושה ימי אימונים לחמישים שחקנים. מדובר בשחקנים צעירים ובשחקנים מליגות נמוכות.

קדוש לא התרשם מרובם, ולדעתו הם עדיין לא מתאימים לליגה הלאומית, אך בכל זאת הזמין שלושה מהם לאימון מחר.

נאפולי בסכנה

קוראדו פארלאינו, מחזיק המניות העיקרי בקבוצת נאפולי האיטלקית, הזהיר כי קבוצת הפאר, בה שיחק מראדונה, זקוקה ל־25 מיליון דולר כדי להתקיים.

זהב ושני ארד באליפות צ'כיה הפתוחה

שחייה

באליפות צ'כיה הפתוחה בשחייה, המתקיימת בפראג, זכו ישראלים בשלוש מדליות: מדליית זהב ושתי מדליות ארד.

מורן זומרפלד זכה בזהב במשחה ל־200 מטר בסגנון חופשי, לאחר שהשיג תוצאה של 1:55:04 דקה.

עידו מירון זכה בארד במשחה ל־200 גב, לאחר שהשיג תוצאה של 2:09:98 דקות.

אורן עוזרד זכה בארד במשחה ל־100 מטר בסגנון חופשי, לאחר שהשיג תוצאה של 53:34 שניות.

הגרמניה שטפי גראף מניפה את צלחת וימבלדון, אחרי שניצחה בגמר הנשים את הספרדיה אראנצה סאנצ'ז 6:4, 1:6, 5:7

אינדוראין זינק למקום השני

בקטע הששי, שלשום, ניצח הגרמני זאבל ובקטע השביעי ניצח אתמול הבלגי ברויניל, שזכה לעידוד הקהל הבלגי, כיוון שהטור עובר במשך שלושה ימי סוף השבוע בבלגיה ● האלוף אינדוראין כבר שני בדירוג הכללי ● היום הקטע השמיני נגד השעון

טור דה פראנס

בקטע השביעי של הטור דה פראנס ניצח הבלגי, ג'והאן ברויניל, *ששימח את אוהדיו הביתיים.*

אך המנצח הגדול של היום היה אלוף הטור 4 פעמים, הספרדי מיגל אינדוראין, שהגיע במקום השני וביצע זינוק של 8 שלבים בדירוג הכללי עד למקום השני. אינדוראין הוכיח את רצונו ויכולתו לזכות שוב בטור.

אינדוראין וברויניל פתחו פער מהאחרים, לאחר העליה האחרונה של היום, כ־22 ק"מ.

במקום השלישי סיים הדני באספר סקיבי.

אינדוראין, כעת 31 שניות מאחורי ברויניל, אבל לפני השוויצרי טוני רומינגר והרוסי יבגני ברזין, נראה המועמד המוביל לזכות במירוץ נגד השעון (54 ק"מ) בקטע השמיני היום.

ברויניל, שסיכויו להצליח כנגד השעון כלושים, אמר אמש:

"הרגשתי חזק, במיוחד בשלבי הסיום. בשבילי זה חלום שהתגשם לזכות בחולצה הצהובה, במיוחד כאן, בבלגיה".

● בקטע השישי של הטור, שנערך ביום שישי, ניצח אריק זאבל מגרמניה.

במקום השני הגיע לאורנט ג'אלאבאר מצרפת, לפני דז'אמולידין אבדוז'אפארוב מאוזבקיסטן.

מיגל אינדוראין מספרד, אלוף הטור, סיים במקום ה־13. בדירוג הכללי לאחר השלב השישי נמצא אינדוראין במקום ה־10.

פלאט בדרך לבלקבורן

דייויד פלאט, קשר נבחרת אנגליה וסמפדוריה, מועמד לעבור לבלקבורן.

השחקן עצמו הודיע, כי יחליט רק בשבוע הבא. שמועות טוענות, כי עוכר הזהב של סמפדוריה הגיע אתמול לבלקבורן, כדי לדון בפרטי ההעברה.

פלאט עצמו אמר, כי דיבר עם 3 קבוצות בנוגע להעברתו, אך לא פסל אפשרות שימשיך באיטליה.

גם נשיא סמפדוריה הודיע, כי לא מופעל כל לחץ על פלאט לעזוב את הקבוצה, אך אם ירצה לעזוב, לא תעמוד הקבוצה בדרכו.

סמפדוריה מבקשת תמורת השחקן בן ה־29, סכום של כ־4.5 מיליון לישט"ש.

הפסידו משחק והרויחו שחקן זר

למרות ההפסד לסלובקים הפגינו הבית"רים משחק די טוב. ההונגרי לאסלו צ'ה הוכיח את עצמו והוחתם לעונה הקרובה

אינטרטוטו

מאת שמרי בקדב

קושיצה סלובקיה – בית"ר ירושלים 3:5 (2:2)

למרות שהמשחק נערך בעיצומו של הקיץ הופגנה רמה משביעת רצון מצד שתי הקבוצות, קושיצה הסלובקית ובית"ר ירושלים.

האורחים מסלובקיה זכו בניצחון 3:5 והרשימו במהלכים רבים של המשחק, כשהמצטיינים בשורותיה היו פאול דינייה, שהבקיע שלושה שערים והמחליף פאול גוסטיך שכבש צמד שערים. בולט אחר היה שחקן ההגנה ולאדימיר וייס, שהיה מועמד בזמנו להצטרף להפועל פתח תקוה.

בית"ר ירושלים בחנה במשחק נוסף את ההונגרי לאסלו צ'ה, ומיד לאחר המשחק הוחלט להחתימו לאור היכולת הגבוהה שהפגין, כאשר במהלך המשחק הוא הבקיע שער אחד ובישל שער נוסף לחברו סטפאן שאלוי.

בכלית ניתן לומר שהסלובקים ניצחו במאבק את ההונגרים מפני ששלושת השערים של בית"ר הובקעו על ידי הזרים מהונגריה.

כבר בדקה ה־7 הוביל שאלוי את קבוצתו ליתרון 0:1 כאשר ניצל השמטה של השוער הסלובקי. מנגד קבע דינייה שיוויון בדקה ה־16 בבעיטה שמטה מהרחבה. שאלוי העלה את בית"ר ליתרון נוסף (27) בנגיחה. האורחים לא התרגשו ובדקה ה־39 השווה שוב דינייה בבעיטה רבת עוצמה מטווח של 16 מ'.

עם פתיחת המחצית השניה (47) קבע דינייה מהנקודה הלבנה יתרון ראשון לקבוצתו במשחק, לקול מצהלות האוהדים הסלובקים שבאו לטורי. צ'ה השווה ל־3:3 בדקה ה־52 מטווח קרוב, אולם זו היתה שירת הברבור של בית"ר, גם מפני שכושרם הגופני עדיין רחוק משיא. בדקה ה־75 קבע גוסטיך 3:4 לאחר שחלף על פני קורנפיין שנכנס במחצית השניה בהופעת בכורה. גוסטיך עצמו חתם את מסכת השערים בדקה ה־82 בבעיטה מקרוב.

● בית"ר: דהאן (קורנפיין), מאריטיק, אלהרר, גוהמן, כחילה, ב. לוי (אוזנה), דרעי (שפר כהן), צ'ה, שאלוי, אבוקסיס, דגמי.

התעמלות: נבחרת הנערות של ישראל בהתעמלות אמנותית השיגה בסוף השבוע הישג מצויין, לאחר שדורגה במקום השמיני הקבוצתי באליפות אירופה לנערות הנערכת בפראג. בציגי ישראל היו ליטל באומל, קרן קסטנבאום וליטל מרון שצברו 72.85 נקודות.

ליטל באומל דורגה בגמר 26, במקום ה־12, כשצברה 37.35 נקודות. קרן קסטנבאום דורגה במקום ה־18.

כדורמים: האלופה היוצאת בכדורמים, מכבי קרית אונו, גברה ביום שישי על הפועל קרית טבעון בתוצאה 3:6, במשחק הראשון בין שתי הקבוצות במסגרת גמר הפליי־אוף. קרית אונו זקוקה לנצחון נוסף, כדי לשמור על כתר האליפות.

במשחק על המקום השלישי ניצחה הפועל גוש דן את אס"א ת"א בתוצאה 8:10, לאחר הארכה.

הפסד חוץ להפועל פ"ת

אינסברוק — הפועל פ"ת 0:2

קבוצת הפועל פתח תקוה נוצחה אמש באינסברוק 0:2 במסגרת האינטרטוטו. המשחק באוסטריה היה השלישי של הפועל פתח תקוה במסגרת זו.

בשני המשחקים הראשונים צברה פתח תקוה נקודה בודדת לאחר תיקו הביתי 1:1 עם פלוריאנה ממלטה והפסד 4:0 בתורכיה לגנצ'לרבירליגי.

להפועל פתח תקוה נותר עוד משחק אחד באינטרטוטו נגד שטרסבורג הצרפתית.

סאמפראס ינסה למנוע טאנגו גרמני

תיאטרון הכורסא / אהרן להב

שטפי גראף זכתה בתואר ששי בוימבלדון בניצחון דראמטי על הספרדיה סאנצ'ז ● היום ינסה האמריקאי האחרון, פיט סאמפראס, למנוע דאבל גרמני, בשיתמודד בגמר הגברים מול בורים בקר

שטפי גראף אלופת וימבלדון בפעם הששית. במשחק דראמטי שנמשך יותר ... הכריעה הגרמניה המנוסה את הספרדיה אראנצ'ה סאנצ'ז – 6:4, 1:6, 5:7 ועתה היא מצפה לאלוף וימבלדון בין הגברים: בורים בקר או פיט סאמפראס איתו תרקוד את הטאנגו המסורתי בנשף הפרידה מוימבלדון 1995.

המשחק בין השנים יתקיים היום ב־4 אחה"צ, שעון ישראל ויוקרן במלואו בערוצי הכבלים של אר.טי.אל ובערוץ השני של ירדן. בקר היה אלוף וימבלדון שלוש פעמים בעוד שסאמפראס אלוף השנתיים האחרונות.

גראף היתה מוכנה וראויה יותר ליטול את התואר ה־17 שלה בטורנירי הגראנד־סלאם, כשם שאראנצ'ה היתה טובה יותר בשעתו בגמר הנשים של הטורניר על מגרשי החימר ברולאן־גארוס.

גראף גרפה 525 אלף דולר, ואילו המפסידה הסתפקה בחצי הסכום עבור הופעתה בגמר.

המערכה הראשונה שארכה 30 דקות לא בישרה טובות לגרמניה. היא נכנסה באיטיות מרגיזה לקצב ואת זה ניצלה הספרדיה להוליך 3:5 אחרי 24 דקות. המערכה השניה לא דמתה לקודמתה. מהרגע הראשון היתה גרף הדומיננטית מהמשחקון הראשון ללא שום פשרות. אחרי 26 דקות הראה לוח התוצאות – 1:6 לטובתה.

הדראמה הלכה והתפתחה במערכה השלישית. שתי הטניסאיות הפגינו משמעת עצמית יוצאת מן הכלל מספר השגיאות היה מינימלי ואף לא אחת מהן שמטה את יתרון הגשה עד לתיקו 5:5. כאן התפתח דו קרב דראמטי שנמשך 19 דקות רצופות.

אראנצ'ה ניסתה נגד ידיבתה את כל הטריקים שבאמתחתה אולם לא יכלה לחבטות הארוכות וההחלטיות של גרף בקו היד. אראנצ'ה נכנעה 5:6 והמשחקון האחרון שוחק לפרוטוקול 5:7.

■■■

עשר שנים עברו מאז דרך כוכבו של בורים בקר. זה היה בוימבלדון (1985). נער גרמני, אדמוני, כמעט בלתי ידוע, שבקושי מלאו לו 17 שנים – הדהים את עולם הטניס בנצחון סנסציוני על שחקן נודע של הימים ההם קווין קארן. בורים, אחרי ביורן בורג האגדי הפגין טניס במונחים של "לא מהעולם הזה".

בסוף השבוע על אותם המגרשים ביכולת לא פחות וירטואוזית עשה בום בום בקר "קאם־בק" אדיר מול הלהיט הנוכחי אנדרי אגאסי.

ממעמקי הכורסא, מול ערוץ הכבלים של אר. טי. אל. שהירבתה להקרין בשידורים חיים את הופעת הטניסאים/יות הגרמנים, יכולנו לעקוב בשקיקה מוימבלדון, יחד עם עוד 13 אלף אוהדי טניס באיצטדיון המרכזי, אחרי שני משחקי חצי הגמר לגברים עם ארבעת המדורגים הראשונים בעולם:

תחילה קרב האסים בין פיט סאמפראס לבין גוראן איוואניסביץ' ואחר כך המשחק הדראמטי בין בורים בקר לבין אנדרה אגאסי.

■■■

עם המון מעריצים וחברתו הצמודה והיפה ברוק שילדס, עלה אגאסי לחצי הגמר כפייבוריט של ממש. יחס הנצחונות הקודמים ביניהם עמד על 3:8 לטובת אגאסי. בקר לא הצליח לנצח את האיש מלאס וגאס מאז 1989.

כל המבינים במשחק הלבן לא נתנו סיכויים רבים לבקר, ביחוד שיומיים קודם לכן נגד הצרפתי סדריק פיולין נאלץ לעמול על הנצחון לאורך חמש מערכות מטישות. דרכו של אגאסי, לעומת זאת, היתה סוגה בשושנים. מול כל יריביו לא שמט מערכה ובעצם טייל בכיף לחצי הגמר.

עם תדמית של "אנדרדוג" כזאת התיצב בקר נגד אגאסי כאשר הנשק היחיד שברשותו היה המאמן הנודע ניק בוליטרי, האיש שיצר את אנדריי אגאסי והיה מורו ורבו בקליניקה הנודעת שלו בפלורידה.

בוליטרי שליווה את אגאסי בטורנירים רבים ידע, כנראה, להוביל את בורים בקר בהכנה פסיכולוגית דרך נבכי אישיותו הטניסאית של אגאסי. בוליטרי נקרא לדגל של בקר, לפני שנה וחצי להוציא את בקר מהמשבר האישי אליו נקלע ומאז הוא צועד מחיל אל חיל עד למספר 3 בפיסגה העולמית.

■■■

ההתחלה לא בישרה לבקר גדול טוב יותר מהאחרים שהתייצבו מול אגאסי. בתוך 33 דקות הוא נבגע לקצב הרצחני של "הנזמרד אתנו". אגאסי שלח את בורים האומלל להכיר היטב את שתי הפינות של הקו האחורי. בקר מצידו לא העיז לעלות לרשת מאיימת ה"פאסינג־שוטס" של יריבו. המערכה הראשונה נסתיימה לחובתו 6:4 וכך גם הוחלה המערכה השניה עד למשחקון החמישי:

אגאסי הוביל ברמה 1:4 ולא נראה סימן אחד שאנו עומדים לפני דראמה. בקר, שהצליח אחרי השמטת ששה משחקונים, כמעט רצופים, לזכות במשחקון הגשה ולצמצם ל־4:2, הניף את שתי ידיו הקהל השיב לו בתשואות סוערות.

זה כנראה היה האות שציווה לגרמני לשנות את צורת משחקו, להפסיק להסס ולהתחיל את "הכל מחדש". והשינוי הגיע באורח מדהים.

בקר התחיל לפתוח משחק של אלוף אמיתי. הפעיל את האסים בחבטות הגשה, לא התבטל בפני אגאסי, החזיר כדורים נורצים, הירבה לעלות לרשת, ולהחזיר כדורים אבודים תוך מבצעי שוער כמו בימיו הטובים והתוצאות לא איחרו לבוא. 6:6 במערכה השניה ושובר שויון רצחני (2:7) הביאו להשוואת יחס המערכות. 44 דקות נמשכה המערכה השניה ואחריה באה השלישית 4:6 בתום 33 דקות נוספות.

■■■

הקהל הרב הריח סנסציה. במשאל שערך ערוץ הכבלים המשדר לגרמניה, לפני תחילת המשחק, ניבאו 62 אחוז מהגרמנים נצחון לבקר ו־38 אחוז לאגאסי ולפתע הפכה הנבואה לממש. אגאסי התקשה לפצח את הבטחון וההשראה שרידה על הגרמני.

החבטות הקלאסיות שלו נענו בתקיפות והאמריקאי מצא את עצמו מחוייב יותר ויותר לגמוא מרחקים אל הפינות ואל כדורי יעף בולמים ברשת. אגאסי, שאבן כדרכו, תפס מאוחר מדי שאלילת המזל פנתה לו עורף.

הוא נאלץ להאבק על כל משחקון בשיניים. ובתום שעתיים וחמישים דקות ירד מהמסה הירוק מובס בשובר שויון של 7:1 – 7:6 במערכה כולה. ובניציע היו שתי דראמות של הנשים: ברברה שותמת העוד של בורים בקר קיפצה משמחה בתא שלה בעוד שברוקס שילדס איבדה לרגעים את ברק יופיה כאשר הליטה את פניה בכפות ידיה לא מאמינה למראה המתרחש. כך בכת אחת הלכה לה תהילת עולם.

■■■

סאמפראס ב־5 מערכות

ההצגה הראשונה במגרש המרכזי של וימבלדון בין פיט סאמפראס לבין גוראן איוואניסביץ' היתה הרבה יותר פושרת. ממש אנמית לעומת בקר – אגאסי.

הקרואטי, עם חבטות האימים שלו בפתיחה – לא מאפשר לשום יריב לפתח דריבל של התמסרויות. אלא שהפעם נתקל גוראן בסאמפראס שידע לא פחות טוב ממנו ליצר אסים ובעיקר ברגעים הנדרשים.

יחס האסים בין שניהם בחמש המערכות 21:38 לטובת הקרואטי. מבחינתו המשחק 38 אסים שווים לכמעט 8 משחקונים (יותר ממערכה שלמה). אבל כאשר במקום אסים באות שגיאות כפולות בהגשה נותר איוואניסביץ' ללא כלי התקפה אחרים, כי משחק השדה שלו עני מאד.

סאמפראס נטל את המערכה הראשונה בשובר שויון 6:7 ושמט את השניה 6:4.

הוא חזר אל עצמו בקלות בשלישית 3:6, בעיקר בגלל הגשות כפולות שגויות של הקרואטי. המערכה הרביעית היתה של גוראן בזכות האסים, 4:6, ובחמישית הראה סאמפראס ליריבו מאיפה משתין הדג – 3:6.

האמריקאי פיט סאמפראס עלה לגמר בניצחון על הקרואטי גוראן איוואניסביץ' 6:7 (7:9), 6:4, 3:6, 6:4, 3:6

הגרמני בוריס בקר עלה לגמר בניצחון על מס. 1, אנדרה אגאסי מארה"ב 6:2, 6:7 (2:7), 4:6, 6:7 (1:7)

קופה אמריקה: ניצחון דחוק לאלופת העולם

בשלושה משחקים שנערכו בסוף השבוע, הוכח כי אין משחק בטוח בקופה אמריקה '95. ברזיל התקשתה לגבור אל נבחרת אקוואדורית לוחמת, ושליטה בשדה של קולומביה המבצית לא הועיל לה לגבור על פרו. פאראגואי הפתיעה את מקסיקו.

קופה אמריקה

בית א'

1. אורוגואי	1	1:4	3
2. פאראגואי	1	1:2	3
3. מקסיקו	1	2:1	0
4. ונצואלה	1	4:1	0

בית ב'

1. ברזיל	1	0:1	3
2. קולומביה	1	1:1	1
3. פרו	1	1:1	1
4. אקוואדור	1	1:0	0

פאראגואי — מקסיקו 1:2

פאראגואי ניצחה את מקסיקו 1:2, במסגרת בית א' של טורניר הקופה אמריקה.

משחקן של פאראגואי ומקסיקו, נפתח בשליטה של הפאראגואים במרכז השדה לאורך רוב המחצית הראשונה, כאשר הקשרים המצויינים רוברטו אקונה ואדגאר דניס מנווטים את המשחק.

דווקא אז, בזמן פציעות, באה התקפה מתפרצת של מקסיקו, ולואיס גארסיה העלה את מקסיקו ליתרון לאחר מסירה של ג'ורג' רודריגז.

במחצית השניה המשיכה פאראגואי ללחוץ התקפותיה הניבו פרי. דקה 62: המחליף ג'ורג' קאמפוס, עבר שני מגינים ומסר את הכדור לג'ורג' קארדוסו, שכבש.

בדקה ה־73 הצליחה פאראגואי להפוך את יתרונה בשורה לניצחון, משער של אדריאנו סאמאניאגו, שהירבה להחמיץ במהלך המשחק.

קולומביה — פרו 1:1

במשחק הראשון במסגרת בית ב' של הטורניר, סיימו קולומביה ופרו בתוצאה 1:1.

השערים במשחק הובקעו רק לקראת סופו. בדקה ה־67 הצליח פאוסטינו אספרייה, שמועמד לעבור העונה מפארמה ללידס האנגלית, הצליח לכבוש שער נפלא בבעיטה חופשית. 0:1 לקולומביה.

לאחר שער היתרון לקולומביה התעוררה פרו וניצלה נסיגה של הקולומביאנים. בדקה ה־79 הצליח רוברטו פאלאסיוס להשוות בבעיטה מ־25 מטר, כשמצא את השוער רנה היגיטה מופתע מחוץ לשערו.

קולומביה ששלטה במהלך רוב המשחק במרכז השדה, למרות שהכוכב קרלוס ואלדראמה הוכיח יכולת פושרת, שמעלה ספקות לגבי הצורך בו, לא הצליחה להפוך את יתרונה לשערים עד הדקה ה־67 וכל פעם שהגיעה לרחבת פרו נבלמה ע"י הגנה חזקה ולוחמת של פרו.

● קולומביה: רנה היגיטה, וילמאר קאברירה, ג'והה בארמודאו, אלאקיס מנדוזה, ג'והה סאנטה, ליונאל אלווארז, הרמן גאוויריה(קינטנה,83), פרדי רינקון, קרלוס ואלדראמה, פאוסטינו אספרייה, פרדי אריסטיסאבאל. מאמן: הרנן דאריו גומז.

ברזיל — אקוואדור 0:1

במשחק השני במסגרת בית ב' של הטורניר, ניצחה אלופת העולם, בקושי רב, את נבחרת אקוואדור 0:1.

שער של המגן רונאלדאו בדקה ה־74 מנע מנבחרת ברזיל מבוכה רבה.

המשחק נפתח בלחץ של נבחרת ברזיל, כאשר הקשר ז'וניניו הצליח למצוא רק את המשקוף.

אקוואדור, שנתנה משחק הגנה יצא מן הכלל ומנעה מברזיל להגיעה להזדמנויות ממשיות, הצליחה להגיעה למספר הזדמנויות משלה. הגנת ברזיל נראתה בלתי מאורגנת ומבולבלת. החלוץ אדוארדו הורטאדו אילץ את שוער ברזיל דידה (השוער השלישי של ברזיל) לבצע הדיפה נהדרת. לאחר מכן היו לאקוואדור מספר הזדמנויות נוספות שהוחמצו.

בדקה ה־73 שלף השופט אדום למגן אקוואדור, חואן גואמאן.

דקה לאחר מכן נגח רונאלדאו כדור קרן פנימה. ברזיל השתחררה מן הלחץ ובדקה ה־80 הוכשל אדמונדו ברחבה. אדמונדו ביצע את הפנדל השוער קרלוס מוראלס (הצטיין במשחק) הציל בזינוק נפלא.

אצל ברזיל בלטו הקשר ז'וניניו, רוברטו קרלוס, והחלוץ פלמאנגו, סאביו, שנכנס כמחליף ויצר לעצמו למספר הזדמנויות.

לאחר המשחק אמר מאמן ברזיל, מאריו זאגאלו: "אני לא ראיתי פגמים. לא הספגנו גול, התקפנו הרבה, עשינו מספיק והתחלנו את התחרות בנצחון".

● ברזיל: דידה, ג'ורג'ינה, אלדאיר, רונאלדאו, סזאר־סאמפאיו (לאונרדו), דונגה, זיניו, ז'וניניו, אדמונדו(רונאלדו), טוליו(סאביו).

פאוסטינו אספרייה (מימין) הבקיע אתמול שער נהדר בבעיטה חופשית

יורדאנוב נפצע קשה בתאונת דרכים

כוכב הכדורגל הבולגרי, איבאלו יורדאנוב, המככב בשורות ספורטינג ליסבון ונבחרת בולגריה, נפצע קשה בתאונת דרכים שהתרחשה ביום חמישי ליד לובץ' שבבולגריה. כך נאמר בהודעת המשטרה המקומית.

יורדאנוב, שזכה לפרסום במונדיאל האחרון, כאשר מילא בהצלחה מרובה שורת תפקידים בנבחרת הבולגרית ולפני חודש בלבד הוא הבקיע את שני שערי הנצחון לזכות ספורטינג ליסבון בגמר הגביע הפורטוגזי, התהפך עם מכוניתו, כאשר ניסה להימנע מהתנגשות חזיתית עם מכונית שבאה מולו. חברים שנסעו ברכב אחר, העבירו אותו לבית החולים.

דובר בית החולים בווליקו טארנובו מסר כי לכדורגלן נשברו שתי חוליות בגב, אולם הוסיף כי "אין חשש כי יורדאנוב ישאר משותק".

כידרורים ברוטב עם אהרל'ה להב וחברים

לאכול את העוגה ולהשאיר אותה שלמה

כך מקווים עסקני ההתאחדות לכדורגל שאישרו את המלצות ועדת אביבי ● סיפור מבירתה של הפועל ב"ש טרם הסתיים ● כמה שווה ניר סביליה? ● האם הבוס של בית"ר י־ם נכשל בלשונו בעניין הערבי? ● בהפועל חיפה אין בעיות. זועבי: שנתיים = 150,000 דולר

שמורת טבע. ההתאחדות לכדורגל רוצה להישאר שמורת טבע. מה שקרה בעמך לאכול את העוגה ולהשאיר אותה שלמה.

הקימו את ועדת אביבי, ע"ש עורך דין משה אביבי, שפעם היה נציג פעיל בהנהלת הפועל בפ"ס ועכשיו נציג "כמעט בלי תיק" שהחליטה בשם "אמר" כי בעלי עסק פרטיים לא יוכלו להשתלט על קבוצת כדורגל, אלא רק לפעול בדרג של חברת ניהול.

את העיקרון הבסיסי להחלטה, אליה חברו כל מרכזי הספורט אנחנו מבינים: רוצים לאכול את העוגה ולהשאיר אותה שלמה. כלומר: הקבוצה תמשיך להשתייך למרכז הספורט (הפועל, מכבי, בית"ר) באורח משפטי מלא, אבל בעליה החדשים יוכלו אך ורק לנהל אותה כקבוצה/עסק מסחרי.

הם לא יוכלו, למשל, לרכוש קבוצה, לנסות ולנהל אותה (ביושר) ואם זה לא מצליח עיסקית, אין הם רשאים לעשות פעולות משפטיות ואחרות, שיגרעו את הקבוצה ממצבת הקבוצות של מרכז ספורט מסויים.

אחרי שמרבית חברי הנהלת ההתאחדות, בנציגי המרכזים, הצביעו בעד מימוש המלצות "ועדת אביבי", למעט נציג בית"ר ירושלים, רוני בראון, שהוא משפטן בהשכלתו, בניגוד לחסרי השכלה משפטית רבים בהנהלת ההתאחדות – הקפיץ את "המנהלים" חבר הנהלה אחר – ורואה החשבון הוותיק, יגאל גוזמן, ממכבי תל־אביב, למצוא פתרון לסוגיה כיצד יסכים איש עסקים להשקיע בקבוצה מבלי שיוכל למשוך בחזרה את השקעתו עם התמלוגים המגיעים בגין, למשל, ריבית והצמדה של כספים שהושקעו.

ההסתדרות העובדים החדשה היא הראשונה, באמצעות מנהל הכספים שלה, חיים גולדנר, הזדיינת תודה לשאלתא זו, שכן היא עומדת להשקיע תשעה מליון ש"ח בקבוצת הפועל ת"א, עד שימצא לה הרוכש המיוחל.

■■■

מאמן פרא"ר? אחרי שכל כלי התקשורת חיצרצו ברי־שגלי, כי קבוצת הפועל באר־שבע נמכרה על־ידי מסורת ההסתדרות המסמכים בבירות הנגב ליום אלי להב, הסתבר כי השמחה המסורתית לא הסתיימה בבירת הנגב.

סגנו של היו"ר הצדיק לפרוש, רן פסח, יוסי שוורץ, הורה למאמן המיועד של העונה הקרובה ויקו חדד (לשעבר באר־שבע ובסוף העונה הפועל חיפה) שלא להתחיל את עבודתו. סגן היו"ר הסביר: "כיוון ששום דבר לא זז במסגרת ההסכם עם אלי להב, אנחנו, בינתיים, הכתובת לכל החובות והנושים. על כן מי שרוצה את השרביט שיבוא ויטול אותו מבעלי הבית הישירים.

הבוס האמיתי, בינתיים, רן פסח המבלה בתורכיה טלפן באישון לילה למאמן ויקו חדד והורה לו – שלא ליטול את שרביט האימון עד שיתבהרו העניינים. את העניינים חייב להסדיר חבר הכנסת שמואל אביטל, מראשי ההסתדרות החדשה, שהבטיחו לאלי להב, שיקבל אישור לסמס יו"ר זמני של הפועל באר־שבע עד לסידור כל העניינים.

■■■

סביליה שווה מיליון דולר? האם באמת שווה ניר סביליה מיליון דולר? את התעלומה הזאת אי אפשר לפתור בבורסה התל־אביבית, אך אפשר בהחלט לעשות ספקולאציות כאלה, או אחרות.

סגל השחקנים הבכיר של מכבי ת"א ניסה להשיג חוזים יקרים יותר מחברת הניהול של מכבי ת"א הכוללת את בכירי המנהלים של חברת "עלית". אבל הללו לא מתרגשים משום דבר. סביליה הציב תנאים בכספים קשים מידי לחברה הזאת, כמו במקרים דומים, מיהרה להציב את השחקן ברשימת ההעברות. הצבה כזאת מנטרלת את השחקן מהיכולת לחתום בקבוצה אחרת בלי להתייחס לדרישה של קבוצת האם.

אין ספק, כי מכבי ת"א רוצה בשירותיו של ניר סביליה אלא לא בעד כל מחיר. נראה שהשחקן ימשיך במו"מ ולבסוף ימצא שביל הזהב.

■■■

כמה שווים ערבים? הבוס של בית"ר ירושלים משה דדש, נכשל כנראה בלשונו, לפי גירסת מוסף הספורט של "ידיעות אחרונות", כאשר בויכוח על המגן, דוד אמסלם הוא פלט, כנראה, לפני כתב העיתון: מה חושב עלינו אמסלם שאנחנו ערבים.

כל הערבים ששיחקו/השתתפו אי־פעם בספורט הישראלי נעלבו עד עמקי נשמתם ומאיימים לתבוע את דדש להוצאת דיבה.

יכול להיות שההכחשה של דדש תועיל לו למנוע הגשת תלונות במשטרה, אבל בהפועל חיפה בכלל לא מתרגשים ממה שאומרים על דדש הירושלמי.

הם בהחלט מוכנים להמשיך ולהעסיק כדורגלן ערבי – את הישאם זועבי. מדווחים שהוא יועסק בהפועל חיפה בשנתיים הבאות וישתכר 70,000 דולר בשנה הראשונה ו־85,000 דולר בשנה השניה.

לכלי התקשורת יצאה הצהרה מטאם הפועל חיפה: "אצלנו משחקים יהודים וערבים ומגנים כל התבטאות גזענית בנושא".

■■■

האינדונזים ירו לנו "חץ בלב"

לפני שנתיים הצהירה אינדונזיה בקונגרס פיפ"א (התאחדות הקשתות הבינלאומית) כי היא הכבד כל מדינה חברה באיגוד, אם יתנו לה את אירוח אליפות העולם במקצוע זה. פיפ"א הצביעה בעד.

היום, קצת פחות מחודש לפני פתיחת האליפות בראשית אוגוסט, האינדונזים שכחו את ההבטחה. הם מרכבים להעניק אשרות כניסה למשלחות ישראל וגם מציינים שאפשר לקבל אותן בשגרירותיהם בהולנד, סינגפור, הונג־קונג, או סין.

אבל בהעדר יחסים דיפלומטים עם ישראל, למרות שראש ממשלתנו, יצחק רבין נחת בארצם בדרכו חזרה מדרום קוריאה – הם מסרבים להניף את דגל ישראל, לנגן את "התקווה" ולציין את שמה של ישראל בכל הקונגרסים הרלוונטים.

בתנאים כאלה, אין כל אפשרות שאיגוד ישראלי המכבד את עצמו, יסכים לתנאים. האיגוד הישראלי הודיע לפיפ"א חד־משמעית, כי התנאים לא מקבלים.

עתה שוקלים באיגוד את שיגורו של ירון קולסניק, תקוות ישראל לאולימפיאדת אטלנטה '96 באורח אישי, ללא משלחת רשמית, להשיג את הקריטריון האולימפי שפירושו: עד המקום ה־48 באליפות העולם בג'קארטה.

המאמן חגאי בונה תשתית חדשה לנבחרת

נבחרת ישראל, בעלת המסורת המפוארת, דורגה רק במקום ה־11 בטורניר האירופי המוקדם ● נוכח פרישתם של הכוכבים הותיקים, הדברת מחלת הפוליו ומיעוט הפציעות בצה"ל, מתקשים למלא את שורות הנבחרת בכדורסלנים בעלי שיעור קומה ● חגאי הצליח לגבש קבוצה צעירה, שעברה "טבילת אש" ראשונה בטורניר ● בעזרת עבודה רבה, אימונים ומשחקים, אפשר יהיה לחזור לצמרת

כדורסל נכים

מאת אברהם תשובה

נבחרת הנכים של ישראל בכדורסל גברה בשבת על נבחרת אירלנד 42:56 (32:24) במסגרת משחקי הדירוג על מקומות 11–12 באליפות אירופה, שנערכה בצרפת.

בעקבות ניצחונה דורגה ישראל במקום ה־11.

מיקומה של נבחרת ישראל באליפות אירופה 1995, הוא מאכזב נוכח הישגי העבר המפוארים. ישראל זכתה פעמים אחדות בתואר אלופת אירופה, אלופת העולם ואלופה אולימפית.

עם רקורד עשיר שכזה אי אפשר להסתפק במועט, אך יחד עם זאת, המקום ה־11 של נבחרת ישראל ביבשת אירופה, הינו דירוג ריאלי, אם נתייחס להרכב שעמד לרשותו של המאמן ברוך חגאי, ולאור התקדמות עצומה שחלה בכדורסל הנכים בזירה הבינלאומית.

במהלך השנים האחרונות פרשו מהנבחרת שלנו מספר שחקנים בכירים, שהיוו את השלד המרכזי במשך שנים ארוכות.

בין הכדורסלנים שפרשו ניתן לציין את משה לוי, אייל שרטוב, יוסי אמויאל וצבי גויאל.

אלה היו כוכבים בעלי שיעור קומה, ניסיון בינלאומי עשיר וכמובן – ביחד הם היוו צוות לעניין. קבוצה מגובשת, שהציגה כדורסל שוטף, מתואם ויעיל.

עם פרישתם מסיבות של גיל וכושר אישי, נאלץ המאמן חגאי לבנות תשתית חדשה לנבחרת הלאומית.

חגאי עצמו היה בעבר אחד הכוכבים הגדולים של הכדורסל הישראלי, בנוסף להיות טניסאי מצטיין.

הוא עשה ככל הניתן לאתר כשרונות צעירים ומתאימים לנבחרת ואפשר לומר, כי לשמחתנו הוא נתקל בבעיה קשה.

דגל ישראל עוד יתנוסס בגאווה

למרות מיקומה הנמוך באליפות הנוכחית, הפגינו כדורסלני נבחרת ישראל מאבק ספורטיבי מכובד בכל משחק ובכך לפחות שמרו על כבוד ספורט הנכים הישראלי.

ניתן לצפות שהרכב הנבחרת שלנו יפיק לקחים מהניסיון שצבר באליפות הזאת. בנוסף להתחשלות במשחקים הבאים ואימונים אינטנסיביים, נוכל לראות שוב את דגל הלאום מתנוסס בגאווה על ראשי התרנים, בסיום טורנירים בינלאומיים.

סטטיסטיקה

נבחרת ישראל קיימה חמישה משחקים בשלב המוקדם. היא זכתה בניצחון בודד על אירלנד והפסידה נגד הולנד, ספרד, אוסטריה וגרמניה.

במשחקי הדירוג על מקומות 9–12 נוצחה ישראל בידי בלגיה וניצחה שוב את אירלנד במשחק הסיום.

כבוד השופט

למרות שנבחרתנו לא תשתתף במשחקי הגמר של אליפות אירופה, יהיה לישראל נציג, בזכות השופט יצחק רמות.

יכולת שיפוט מעולה, שהפגין רמות במהלך הטורניר, ובעיקר בחצי הגמר בין ספרד לצרפת, העניקו לו את הכרטיס לשלב הגמר, אליו העפילו מהטורניר הנה נבחרות ספרד ואנגליה.

הסוכנות ההולנדית:

קלרנס סידורף בדרך לסמפדוריה

קלרנס סידורף בדרכו לסמפדוריה – כך מוסרת סוכנות הידיעות ההולנדית.

דווקא כאשר היה נראה שסידורף יישאר באייאקס אמסטרדאם, הגיעו שני המועדונים להסכמה לגבי סכום ההעברה שתשלם סמפדוריה לאייאקס, כאשר הסכם בין הקבוצה לשחקן הושג עוד ביום חמישי.

פרטים על ההסכם לא נחשפו.

עוד נמסר, כי סמפדוריה אמורה לערוך מסיבת עתונאים ביום שלישי, על מנת להציג את השחקן.

סידורף, בן ה־19, משחק בקישור, אך יכול לשחק במספר תפקידים נוספים. הוא היה אחד השחקנים החשובים והאפורים באלופת אירופה.

לאחר זכייתה של אייאקס בגביע האלופות, מסר השחקן כי הוא רוצה לעזוב.

ותיקי הולנד החזירו לגרמניה את ה־1:2

נבחרת הולנד מודל 74', ללא יוהאן קרויף, ניצחה את גרמניה 74' בתוצאה 1:2.

זה היה משחק נוסטלגי לשיחזור גמר מונדיאל 1974, בו ניצחה גרמניה את הולנד, באותה תוצאה, 1:2.

שלוש דליקות שכילו מאות דונם של יער בעמק התגלו כהצתות

(ע). – שלוש הדליקות הגדולות אשר כילו שלשום מאות דונמים של חורש ויער היו ככל הנראה הצתות – כך עולה מבדיקת חוקרי השריפה של כבאי עמק יזרעאל.

הדליקה הראשונה פרצה סמוך לשעה 2.30 בצהריים בגלבוע בין הכפרים פקועה וג'ילבון. הדליקה השנייה פרצה כשעה מאוחר יותר ביער צ'רצ'יל שליד נצרת עלית, ואילו הדליקה שלישית פרצה סמוך לשעה 4 אחר הצהריים ביערות כפר החורש, מערבית לנצרת עלית.

בשלוש הדליקות הצליחו הכבאים, בסיוע ניידות של קק"ל, להשתלט על האש, ומסוקי חיל האוויר, שהועמדו בכוננות, לא הוזעקו למקום הדליקות.

עם היוודע דבר הדליקות, אשר פרצו בזו אחר זו ברווחים של שעה, התעורר חשד כי אין זו מקריות. הבדיקה ביער צ'רצ'יל סמוך לרצועת נצרת עילית העלתה מעל לכל ספק ממצאים המעידים על שלושה מוקדי אש שפרצו בעת ובעונה אחת, דבר שמעיד על הצתה.

אתמול התלקחה דליקה נוספת ביער צ'רצ'יל וביער נוסף סמוך לגינוסר. כוחות גדולים של כבאים שיצאו למקום השתלטו במהירות על האש.

המסקנות העולות מהדליקות האחרונות מצביעות על כך שהעדר מרעה של בקר וצאן באזור היערות הוא גורם עיקרי לדליקות, מאחר שכאשר צאן ובקר רועים ביערות הם מחסלים את העשב ומונעים התפשטות מהירה של אש.

מסקנות דומות העלו חוקרי השריפות בדליקה הענקית בפרוזדור ירושלים ובדליקה שהייתה בשעתו ביערות הכרמל.

אלפים ביקרו ביערות השרופים בפרוזדור ירושלים

(ע). – אלפי מבקרים מכל רחבי הארץ הגיעו בסוף השבוע ליערות השרופים בפרוזדור ירושלים וסיירו באזור ובמושבים.

ביערות השרופים הוקמו כמה תחנות מידע של החברה להגנת הטבע, שבהן קיבלו המטיילים מידע על אודות גודל האסון והצעות למסלולי טיולים המשלבים את האזורים הפגועים והאזורים שניצלו.

רבים מהמטיילים הגיעו גם למושבים שורש ונווה-אילן, כתנו את הנזקים שנגרמו לבתים והציעו את עזרתם בתהליך השיקום.

ארגונים ומוסדות ממשיכים בפעולות סיוע לתושבים שנפגעו. ארגון "יד שרה" הודיע ביום חמישי על פתיחת מסע התרמה של מוצרי חשמל למען תושבי המושבים. כן הועברו כמויות גדולות של בגדים משומשים ונעליים, ונפתח חשבון בבנק לאיסוף תרומות.

שוב שריפה בלונדון מיניסטור

מאת אלי ברנר

שריפה פרצה אתמול בבוקר בבניין לונדון מיניסטור בתל-אביב. מכבי האש הצליחו להשתלט על הדליקה ואיש לא נפגע.

כזכור, נשרפה כליל קומת הקרקע של הבניין בדליקה ענקית לפני כשנתיים. השיפוצים בנזקי השריפה הקודמת הסתיימו לפני זמן קצר בלבד.

מחקירת האירוע עולה, כי כמה עובדים זרים מרומניה צלו בשר על גחלים בחדר הנמצא בקומת המשרדים של הבניין. מסיבה שעדיין לא הוברה אחזה אש הגחלים ברהיטים שהיו בחדר ופרצה שריפה. העשן עלה דרך תעלות האוורור של הבניין אל מגדל הדירות שמעל קומת המשרדים, ותושבי כמה דירות נאלצו להתפנות מבתיהם, אולם איש לא נפגע.

מכבי האש השתלטו במהירות על השריפה באמצעות ארבע כבאיות. חוקרי דליקות של מכבי האש פתחו בחקירה.

הילד הגיע לגן כשסימני אלימות על גופו והאב נעצר כחשוד בהתעללות

מאת אלי ברנר

חוקרי משטרת חולון עצרו שלשום את יורי חודייטוב בן 30 מחולון בחשד שנהג להתעלל במשך זמן רב באשתו ובבנו.

הפרשה התגלתה לאחר שבנו בן השש של חודייטוב הגיע לגן כשסימני אלימות בכל חלקי גופו. על-פי החשד נהג החשוד להכות את בנו ולסטור לו וכן להתעלל באשתו.

שלשום הובא החשוד, שעלה לפני ארבע שנים עם משפחתו מחבר המדינות, לבית-משפט השלום בתל-אביב, שם טען כי אינו יודע על מה ולמה נעצר.

בדיון שנערך בבית המשפט הורתה השופטת עדנה בקנשטיין להוציא את האם והילד מהאולם, מחשש לתגובתו של הבעל לכשישוחרר.

נציג המשטרה הגיש לשופטת עדנה בקנשטיין חומר חקירה ובו ראיות לכאורה, הן מפי משפחת החשוד והן ממקורות אחרים, על מעשי ההתעללות של האב במשפחתו. השופטת ציינה, כי מציורים של הילד עולה שהוא סובל מסידרה של מעשי התעללות.

עוד קבעה השופטת, כי מדובר במעשים חמורים וכדי להגן על הילד ועל אמו ולאפשר את השלמת החקירה מבלי שהחשוד ישפיע על עדים, יש להיענות לבקשת המשטרה ולהאריך את מעצרו בשישה ימים.

תחרות טריאתלון צה"ל, שבה התחרו יחידות הצבא השונות בריצה למרחק ארוך, שחייה ורכיבה על אופניים, נערכה שלשום באשדוד. בתמונה: בדרך לקו הגמר (צילום: דובר צה"ל)

ילדי הקייטנות העירוניות בחיפה משתתפים בהכנות לפתיחת מוזיאון טיקוטין לאמנות יפנית. המוזיאון ייפתח באוגוסט. בסדנאות מיוחדות במוזיאון חיפה מכינים הילדים עבודות יד שיתלו לאורך שדרות הנשיא במרכז הכרמל.

נדחתה בקשת המדען-מרגל קלינגברג (77) לשחררו מהכלא מטעמי בריאות

השופטים: מדובר במקרה הריגול החמור ביותר שנתגלה בישראל

מאת אמיר רוזנבליט

בקשתו של המדען-המרגל מרכוס קלינגברג, בן 77, להשתחרר ממאסרו מטעמי בריאות, נדחתה ביום שישי על ידי שופטי בית-המשפט המחוזי בבאר-שבע. בית-המשפט נימק את החלטתו בכך, שקלינגברג מסר מידע בעל חשיבות רבה בתחום הלוחמה הכימית והביולוגית לסוכן זר, ולטענת שירותי הביטחון, הוא היה מעורב בפרשת הריגול החמורה ביותר שנחשפה במדינת ישראל.

בהחלטתם קבעו שלושת השופטים, בראשותו של אב בית-הדין, אפרים לרון: "מדובר במרגל, שמילא תפקיד בכיר באחד ממכוני המחקר הבטחוניים הסודיים ביותר של המדינה, והיתה לו גישה לסודות הצפונים ביותר של המדינה, שהיו גלויים בפניו. אין מחלוקת, שמדובר במסירת מידע בעל חשיבות רבה מאד בתחום הלוחמה הכימית והביולוגית. לפיכך, אם יש ממש בטענות גורמי הביטחון, שעקב שיחרור מוקדם, עלול להיגרם נזק לביטחון המדינה, אין ספק שיש להעדיף את השיקול הבטחוני למניעת אפשרות זו, על פני נסיבותיו האישיות של העותר. על אף הנסיבות האישיות ההומניטריות, שהן ללא ספק כבדות משקל, יש לדחות בשלב זה את העתירה ולהמליץ שלא לשחרר את העותר מטעמים של 'חולניות מתמדת'".

קלינגברג נלכד בתחילת שנות ה-80 והועמד לדין באשמת ריגול חמור לטובת ברית-המועצות, על ידי מסירת מידע סודי, מתוך כוונה לפגוע בביטחון המדינה. בנוסף, יוחסה לו עבירה של קיום מגע עם סוכן זר. הוא נשפט בדלתיים סגורות ונדון ל-20 שנות מאסר. מאז גזר-הדין, לפני יותר מ-12 שנה, הוא כלוא בכלא אשקלון. מעטה של מסתורין אופף את פרשת המרגל קלינגברג. מפירסומים זרים עולה, כי קלינגברג, הנחשב למומחה בעל שם עולמי באפידמיולוגיה, העביר סודות מישראל לברה"מ. אותם פרסומים ידעו לספר, שקלינגברג הוא מומחה למלחמה ביולוגית.

במהלך החודש החולף, פנה המרגל לוועדת השיחרורים של שירות בתי הסוהר בבקשה לשחררו. "אני עייף, חולה ונוטה למות", כתב בבקשתו, "אני מבקש שתתנו לי לבלות את שארית חיי במחיצת בני משפחתי". בעקבות פטירתה של אשתו, הוא ניסה לשים קץ לחייו. בקשתו נדחתה, בנימוק כי מעשיו של קלינגברג גרמו נזק בלתי הפיך למדינה. בהחלטה נאמר עוד, כי שיחרורו המוקדם עלול לסכן בעתיד את ביטחון המדינה ואת שלום הציבור.

לאחר דחיית הבקשה, הגיש קלינגברג, באמצעות פרקליטו, עו"ד אביגדור פלדמן, עירעור בפני הרכב של שלושה שופטים בבית-המשפט המחוזי בבאר-שבע: אפרים לרון, יצחק בנאי ויהושע פלפל. עו"ד פלדמן טען בערעורו, כי יתכן שגורמי הביטחון בחרו שלא לשתף את בית-המשפט בכל שיקוליהם, מתוך נימוקים של "מדיניות גבוהה". השערה נוספת שהועלתה על ידו היתה, שקלינגברג מוחזק כבן-ערובה וכקלף מיקוח, לצורך החלפתו באסירים או שבויים ונעדרים, שהמדינה מעוניינת בשיחרורם. בהתייחסו לטענה, כי הוא עלול להשתמש במידע הסודי האצור בו, טען פלדמן, כי לא ברור איזה שימוש ניתן לעשות כיום במידע, שהושג לפני כ-15 שנה.

כשהוא מוקף מכל עבר על ידי שומרים ואנשי ביטחון, הובא קלינגברג לאולם, שם נפגש עם פרקליטו. המרגל הקשיש, לבוש חולצה שחורה, עוטה משקפיים ועטור זקנקן לבן, עידכן את עו"ד פלדמן באשר למצב בריאותו, לאחר שלפני ימים ספורים עבר אירוע מוחי.

הוא האזין בקשב רב להחלטת השופטים לדחות את בקשתו, וניתן היה להבחין בסימני התרגשות בפניו. השופטים ציינו בהחלטתם, שאין להתעלם מכך, שמקרהו של קלינגברג מוגדר כמקרה הריגול החמור ביותר שנחשף במדינת ישראל.

בקרוב אמור המרגל להגיש עירעור לבית-המשפט העליון על החלטת בית-המשפט המחוזי לדחות את בקשת השחרור שלו. בחודש הבא תידון בקשתו לניכוי שליש מתקופת מאסרו. אם בית-המשפט ייענה לבקשה, יוכל קלינגברג להשתחרר ממאסרו באוגוסט הקרוב. אם הבקשה תידחה, ייאלץ לרצות עוד שבע וחצי שנות מאסר.

בצו-ביניים אסר בג"ץ על רשות שדות התעופה להמשיך בהטיית נחל איילון

(ע). – שופט בג"ץ אליהו מצא נענה שלשום לבקשת המועצה האזורית עמק לוד והוציא צו ביניים, האוסר על רשות שדות התעופה להמשיך בביצוע העבודות להטיית נחל האיילון, עד לדיון בעתירת המועצה נגד הרשות, שנקבעה ל-16 ביולי.

עבודות הטיית נחל האיילון הוחלו ביום חמישי ובעקבות כך פנתה המועצה המקומית עמק לוד לבג"ץ בדרישה להפסיקן בטענה, כי בהטיית הנחל מנסה רשות שדות התעופה לקבוע עובדות בשטח וליצור מצב בלתי הפיך בנושא שנוי במחלוקת, שתלוי ועומד בפני בג"ץ.

עבודות הטיית נחל האיילון הן חלק מפרוייקט כולל להרחבת נמל-התעופה בן גוריון, הנקרא פרוייקט "נתב"ג 2000". התוכנית כוללת הרחבה מתוכננת של נתב"ג מדרום לאיזור התוואי הקיים של נחל האיילון, בין כביש ירושלים–תל-אביב לנמל-התעופה. רשות שדות התעופה מבקשת להטות את הנחל לתוואי חדש מדרום לכביש. הטיית הנחל תחייב הפקעת אלפי דונמים של אדמות חקלאיות שבבעלות מושבי המועצה האזורית עמק לוד.

העותרת טוענת, כי לא יתכן שרשות שדות התעופה תחל בהטיית נחל האיילון בטרם אושרה תוכנית "נתב"ג 2000" בוועדה הארצית לתיכנון ובנייה.

האישור לתוכנית ההטיה ניתן לרשות שדות התעופה לא על-ידי המועצה הארצית לתיכנון ובנייה, אלא על-ידי שר החקלאות, על-פי סמכות שניתנה לו בחוק הניקוז.

העותרת טוענת, כי על-פי חוק זה, הסמכות לביצוע עבודות ההטיה מסורה בידי רשות הניקוז, שיכולה למסור את העבודות לצד שלישי, במסגרת מכרז. לטענת העותרת, לא הוציאה רשות הניקוז מכרז, ורשות שדות התעופה החלה לבצע את עבודות ההטיה בניגוד להוראות החוק.

בעתירה שהגישה לפני כשבועיים טענה המועצה האזורית עמק לוד, כי הרחבת נמל-התעופה בן-גוריון עתידה לפגוע פגיעה קשה בתושבים שאדמותיהם יופקעו. לפגיעה זו תתווסף פגיעה באיכות החיים בשל מפגעי רעש קשים, כתוצאה מהגידול במספר הטיסות מ-4 מיליון טיסות בשנה כיום ל-16 מיליון טיסות בשנה, המתוכננות בנמל-התעופה המורחב, ומהגידול במספר כלי הרכב, שיחלפו באיזור בדרך אל נמל-התעופה וממנו.

חשוד בשוד אלים של קשישה בק"אתא

מאת אודי שורון

מעצרו של חיים בחבוט בן ה-24 מקרית-אתא, החשוד בשוד אלים של קשישה, הוארך בסוף השבוע בשבעה ימים בבית-משפט השלום בחיפה.

נציג המשטרה טען בבית המשפט, כי על-פי תלונת הקשישה, עשייה אלון בת ה-83, פרץ החשוד לפני כעשרה ימים לדירתה, שבה היא מתגוררת בגפה, ותלש כמה תכשיטים. כאשר הבחינה בו הקשישה ופתחה בצעקות התנפל עליה בחבוט וניסה להוריד ממנה תכשיטים נוספים, ומשנכשל – נמלט.

לדברי נציג המשטרה, זיהתה הקשישה את בחבוט כאחד משכניה.

שני ישראלים מואשמים בניסיון לייצר ולהפיץ מיליוני כדורי אקסטזי בעולם

(ע). – נח פייק (49) מתל-אביב ויעקב לאהאוויבן (42) מרמת-גן הואשמו שלשום בבית-המשפט המחוזי בתל-אביב בכך שבתחילת 1993, תיכננו להקים מפעל לייצור המוני של הסם "אקסטאזי" ולהפיצו בעולם.

בכתב האישום נטען, כי השניים השיגו את נוסחת הסם ופיתחו אותה בעזרת ד"ר יצחק בקל, כימאי, שהוסגר בשבוע שעבר על ידי הולנד לישראל. כמו-כן נטען, כי הנאשמים ניסו את הסם על גופם של אנשים.

עוד נטען, כי הנאשמים השקיעו מאות אלפי דולרים ברכישת ציוד וחומרים כימיים ולבסוף מצאו מחסן גדול באמסטרדם והקימו שם חברה בשם "אלפא הרמונס אנד רגיולטורס".

על-פי כתב האישום, אירעה תקלה באחד הדוודים במפעל, וענן של חומר רעיל מסוג מתיל-אמין פרץ החוצה. למקום הגיעו שוטרים וכבאים, שנכנסו למחסן כשמסכות על פניהם. נטען, כי כל החשודים נעצרו, פרט לפייק, שנמלט לבלגיה.

בכתב האישום צויין, כי אחד החשודים, אברהם מזרחי, התאבד בכלא בהולנד.

הפרקליטות טוענת בכתב האישום, כי הנאשמים התכוונו לייצר מיליוני כדורים ולהפיצם בעולם.

פרקליטות מחוז תל-אביב מבקשת מבית-המשפט, להאריך את מעצרם של הנאשמים עד תום ההליכים. לטענת הפרקליטות, נגד לאהאוויבן מתנהל כיום תיק בבית-המשפט המחוזי, שבו הוא מואשם בהברחת קוקאין גולמי ממדינות דרום-אמריקה לאירופה.

הדיון בבקשת הפרקליטות, להאריך את מעצרם של החשודים עד תום ההליכים ייערך בימים הקרובים בבית-המשפט המחוזי בתל-אביב.

מאות חרדים הפגינו ברחוב בר-אילן בירושלים

(ע). – מאות חרדים הפגינו אמש לאורך רחוב בר-אילן בירושלים, בדרישה לסגור אותו לתנועה בשבתות ובמועדים.

הפגנות השבת ברחובות בר-אילן ושמואל הנביא התחדשו בשבועות האחרונים לאחר מספר חודשים של רגיעה, על רקע הסכסוכים בוועדה לבחינת סגירת רחובות בעיר, פרישת החבר החרדי בוועדה, המסקנות החלקיות שהוגשו, שלפיהן ייסגרו רק רחובות אחדים באזור רחוב בר-אילן והאחרים יישארו פתוחים. המלצת הוועדה לגבי רחוב בר-אילן נדחתה, ותינתן בתוך כחודשיים.

המפגינים קראו קריאות "שאבעס" לעבר מכוניות חולפות, יידו אבנים ופזרו אשפה על הכביש.

כוחות המשטרה שהוזעקו למקום הדפו את החרדים למדרכות ומנעו את סגירת הכביש.

היום קרנוול "יום החייל"

מאת און לוי

"יום החייל" יצוין היום לראשונה בתולדות מדינת ישראל. היום מאורגן על-ידי האגודה למען החייל, קרן לב"י, גלי-צה"ל, רשות השידור ואגף כוח אדם בצה"ל והוא מתקיים בסימן "עם כל החיילים, עם כל הלב".

באגודה למען החייל מצפים שעם ישראל יביע את הוקרתו עם חיילי צה"ל ויודה על תרומתו.

במסגרת יום החייל ייהנו החיילים מימי כיף ברחבי הארץ, טיולים, סיורי ידיעת הארץ, מופעים בתיאטראות ובתי קולנוע וקבלות פנים ברחבי הארץ. שיאו של היום יהיה אירוע מרכזי, שיתקיים בהר הצופים בירושלים ושבו יצפו החיילים במופע של אמנים, ביניהם להקת אתניקס, דוד דאור, שלמה בר ומיקי גבריאלוב.

במהלך השבוע האחרון התקיימו פעולות שונות לקראת יום החייל, בהם מכירה פומבית של התאגדות הקבלנים שבמסגרתה נאספו מעל לחצי מיליון שקל לטובת חיילי צה"ל, ותצוגת אופנה בתל-אביב שנערכה בסימן "כשהצבא יפשוט מדיו".

נהגי המוניות נרתמים לסייע למשפחת הנהג שנרצח בתל-אביב

(ע). – חבריו וידידיו של נהג המונית אברהם דוידי (49), שנרצח לפני כעשרה ימים בדקירות סכין בתל-אביב, התגייסו לסייע לבני משפחתו, השרויה במצוקה כלכלית קשה.

במהלך השבוע שעבר, אספו חבריו לעבודה 7,000 שקל למימון מצבה לקברו. כמו-כן נפתח חשבון מיוחד בסניף בנק דיסקונט בשיכון בבלי בתל-אביב, שם יוכל לתרום כל מי שיבקש לסייע למשפחה.

עשרות מכתבי השתתפות בצער מלקוחות שהסיע דוידי בתל-אביב הגיעו בשבוע שעבר לאלמנתו של הנהג, ציפורה דוידי, וארבעת ילדיו, שישבו "שבעה" בדירתם בפרדס-כץ.

כל הכותבים ציינו לשבח את תכונותיו האישיות של דוידי ואת אופיו הנוח. אברהם דוידי עבד בעיקר במשמרות הלילה, כדי להתגבר על מצוקתה הכלכלית של משפחתו.

בבית המשפחה ביקרה בשבוע שעבר גילה רוס, אלמנתו של נהג המונית דרק רוס מהרצליה, שנרצח על-ידי נערים בינואר '94. גילה רוס ציינה, כי שום גורם ממשלתי לא נרתם לסייע למשפחה וכי היא מתקיימת מקיצבת השאירים בלבד.

חקירת הרצח של אברהם דוידי מתמקדת במישור המודיעיני. למשטרה נמסרה לאחרונה עדות חדשה של עדת ראייה, שראתה את המונית, ובה הנהג הרוג, זמן קצר אחרי שהגיעה לרחוב ישראל בק, שם נמצאה. המשטרה בודקת עכשיו את טווח הזמנים שבין קריאות המצוקה של דוידי במערכת הקשר לבין זמן מציאת המונית, כדי לבחון איזה מרחק עברה המונית בתוך תל-אביב.

חקירת המשטרה מתמקדת בכיוון הפלילי. ייתכן שמדובר בריב שפרץ בין נוסעים לבין נהג המונית במהלך הנסיעה. לפי שעה, אין פריצת-דרך בחקירת הרצח.

חרדים יעזרו לאנשי האוריינט האוס להוכיח שאהוד אולמרט מפלה אותם

מאת נח זבולוני

חרדים בירושלים, שאינם משתייכים לנטורי קרתא, הביעו נכונות לשתף פעולה עם אנשי האוריינט האוס, ולהמציא להם מסמכים המעידים, כי ראש העירייה, אהוד אולמרט עושה איפה ואיפה בין האוריינט האוס לבין מבנים אחרים בירושלים.

חרדים משכונת רמות קיימו פגישות עם אישים יהודיים המקורבים לאוריינט האוס, והציגו בפניהם מסמכים ותעודות רישמיות על שינויים בייעודם של מבנים בשכונתם, שיועדו בתחילה לבתי-ספר ומקומות ציבוריים, וכיום משמשים למשרדים ובתי מגורים פרטיים.

החרדים זועמים על כך שילדיהם היו מוכרחים לקיים את לימודיהם במקלטים או בפרוזדורי בתי-הכנסת, לאחר שהמבנים הפכו למשרדים ולבתי מגורים. הם אמרו כי הם מוכנים להמציא לאוריינט האוס את המסמכים האמורים, כאשר יבואו להתדיין בפני ערכאות בעקבות אזהרתו של אולמרט כי יסגור את האוריינט האוס לפעילות מדינית, שאינו מיועד למטרה זו.

נשיא אוניברסיטת ב"ג לרבין: הקמת אתר האשפה בדודאים – משגה לאומי

מאת אמיר רוזנבליט

נשיא אוניברסיטת בן-גוריון בנגב, ד"ר אבישי ברוורמן, מבקש מראש הממשלה, יצחק רבין, לבטל את ההחלטה להקים את אתר האשפה בדודאים, הסמוך לבאר-שבע, ולהעתיק את האתר לאיזור אורון שבנגב.

במכתב ששיגר לראש הממשלה מסביר ברוורמן, כי ההחלטה למקם את האתר בדודאים שגויה מבחינה לאומית.

"האוכלוסיה ממערב לירדן ובישראל גדלה בקצב אדיר. בשנת 2040, צפויה אוכלוסיה של 12 מיליון ישראלים ו-5.5 מיליון פלסטינים. מצב זה מחייב את התפתחותה של באר-שבע למטרופולין. המקום שבו נקבע אתר דודאים הוא מרכז הפיתוח היחיד של באר-שבע כמטרופולין, על-פי תוכניות המתאר. מאחר שיש להקים מטמנה ארצית, הרי העתקת האתר לאורון הוא הפתרון האופטימלי, בשל היותו רחוק ממרכזי אוכלוסין. תהליך מזורז של הקמת האתר באורון, תוך שבירת המחסומים הביורוקרטיים, יחזיר לתושבי באר-שבע את האמונה בכוונת הממשלה ליצור מרכז אוכלוסין בדרום".

עוד ציין ברוורמן במכתבו, כי מדינה צפופת-אוכלוסין כמו ישראל חייבת לנהוג כמו צרפת וגרמניה ולהנהיג מיחזור אשפה ושריפתה, במקום הטמנת אשפה. לדבריו, בצרפת וגרמניה הועבר חוק הקובע, כי לאחר שנת 2002, יהיה איסור מוחלט על הטמנת אשפה.

"השר יוסי שריד, שאותו אני מעריך ומוקיר, טועה ונוקט בצעד שאינו נכון מבחינה לאומית. אני פונה אליך בקריאה, בשם כל תושבי באר-שבע, לקבל החלטה חד-משמעית להעתקת האתר לאורון", כותב ברוורמן במכתבו.

שמו של בית-החולים לילדים בפ"ת הוסב ל"מרכז שניידר"

(ע.) – במעמד ראש הממשלה, יצחק רבין, הוסב שלשום שמו של בית-החולים לילדים בפתח-תקוה למרכז שניידר לרפואת ילדים, על שם תורמיו ומקימיו, הלן ואירווינג שניידר מניו-יורק.

בנייתו של בית-החולים לילדים, שהוא הגדול והמתקדם בסוגו בישראל, הוחלה בחודש יוני 1988 בקמפוס בית-החולים בילינסון ונסתיימה כעבור ארבע שנים.

כ-150 ילדים מגיעים מדי יום לחדר המיון של בית-החולים, המשמש כמרכז ארצי ומטפל אף בילדים מארצות ערב השכנות. יש בו 224 מיטות והוא מעסיק כ-580 איש.

בבית-החולים שישה חדרי-ניתוח משוכללים ויחידות לטיפול נמרץ לילדים, פגים וכירורגיית לב. הוא הגיע להישגים מרשימים בתחומי סוכרת נעורים, גדילה, ניתוחי לב לילדים, סרטן, טיפול נמרץ, וקרדיולוגיה.

בית-החולים, שמנהלו הוא פרופ' יהודה דנון, שייך לקופת-חולים הכללית וקשור למרכזים קהילתיים של הקופה לטיפול בילדים.